

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

ΟΜΙΛΟΣ MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD
ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου Marfin Popular Bank Public Co Ltd
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Οικονομικές Καταστάσεις Marfin Popular Bank Public Co Ltd
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Στοιχεία και Πληροφορίες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες τις οποίες η Marfin Popular Bank Public Co Ltd
κατέστησε διαθέσιμες στο κοινό την περίοδο 1 Ιανουαρίου, 2008 μέχρι 26 Μαρτίου, 2009

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008**

MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Διοικητικό Συμβούλιο και Άλλοι Αξιωματούχοι

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Δήλωση Μελών Διοικητικού Συμβουλίου και
Οικονομικού Διευθυντή Ομίλου

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Ενοποιημένος Ισολογισμός

Ενοποιημένη Κατάσταση Αλλαγών στα Ίδια Κεφάλαια

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο

Soud Ba'alawy	-	Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος
Ανδρέας Βγενόπουλος	-	Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Νεοκλής Λυσάνδρου	-	Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ευθύμιος Μπουλούτας	-	Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Παναγιώτης Κουνής	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Χρίστος Στυλιανίδης	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Βασίλης Θεοχαράκης		
Πλάτων Ε. Λανίτης		
Κωνσταντίνος Μυλωνάς		
Στέλιος Στυλιανού		
Μάρκος Φόρος		
Ελευθέριος Χιλιαδάκης		
Sayanta Basu		
Nicholas Wrigley		

Εκτελεστική Επιτροπή Ομίλου

Ανδρέας Βγενόπουλος	-	Πρόεδρος
Ευθύμιος Μπουλούτας		
Παναγιώτης Κουνής		
Χρίστος Στυλιανίδης		
Ηρακλής Κουνάδης		
Κυριάκος Μάγειρας		
Ελευθέριος Χιλιαδάκης		

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ (συνέχεια)

Γραμματέας

Στέλιος Χατζηϊωσήφ

Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Αννίτα Φιλιππίδου

Εγγεγραμμένο Γραφείο

Λεωφόρος Λεμεσού 154, 2025 Λευκωσία, Κύπρος

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

PricewaterhouseCoopers Limited

Grant Thornton

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου Marfin Popular Bank Public Co Ltd (ο «Όμιλος») για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008.

Κύριες δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζουν να είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών εταιρειών, υποκαταστημάτων και γραφείων αντιπροσωπείας στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την εξαγορά του 42,86% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc. Στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 ολοκλήρωσε επίσης την εξαγορά της Ρωσικής Τράπεζας Rossiysky Promyishlenny Bank (Rosprombank).

Στις 18 Δεκεμβρίου, 2008 ολοκληρώθηκε η συμφωνία μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της Γαλλικής CNP Assurances S.A. και του Ομίλου με σκοπό την ανάπτυξη των ασφαλιστικών εργασιών σε Ελλάδα και Κύπρο μέσω των τραπεζικών δικτύων του Ομίλου σε Ελλάδα και Κύπρο. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει αφενός τη μεταβίβαση στη CNP Assurances S.A. του 50,1% του ποσοστού συμμετοχής στον ασφαλιστικό βραχίονα του Ομίλου, αφετέρου τη σύναψη δεκαετούς ανανεώσιμης αποκλειστικής συμφωνίας διανομής με την ευχέρεια επέκτασης και σε άλλες χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Λεπτομέρειες για τις πωλήσεις και αποκτήσεις επιχειρήσεων του Ομίλου παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 51 και 52 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Αποτελέσματα έτους

Τα αποτελέσματα του 2008 παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στη σελίδα 9. Το κέρδος του Ομίλου πριν από την πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων ανήλθε σε € 494,1 εκ. έναντι € 644,7 εκ. το 2007. Μετά την πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων ύψους € 129,4 εκ. και το μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες ύψους € 2,5 εκ., το κέρδος πριν από τη φορολογία ανήλθε στα € 367,2 εκ. έναντι € 549,7 εκ. το 2007. Μετά τη συμπερίληψη του κέρδους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ 92,2 εκ.), την αφαίρεση της φορολογίας (€ 56,0 εκ.) και του συμφέροντος μειοψηφίας (€ 8,8 εκ.), το καθαρό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας ανέρχεται σε € 394,6 εκ. έναντι € 563,3 εκ. το 2007.

Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει την καταβολή μερίσματος ύψους € 0,15 (2007: € 0,35) ανά μετοχή. Το υπόλοιπο καθαρό κέρδος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Μετοχικό κεφάλαιο

Στις 15 Μαΐου, 2008 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη μετατροπή και μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής της Τράπεζας, μετά τη στρογγυλοποίηση, από ΛΚ 0,50 σε € 0,85. Επίσης, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε όπως το εγκεκριμένο ονομαστικό κεφάλαιο της Τράπεζας μετατραπεί και μειωθεί σε € 807.500.000 και το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο σε € 677.187.000 και όπως η μείωση του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου αποτέλεσμα της πιο πάνω μετατροπής από Λίρες Κύπρου σε Ευρώ ύψους € 3.426.000, καταχωρηθεί σε ένα ειδικό αποθεματικό που καλείται «Διαφορά από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ» για μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή άλλη νόμιμη χρήση.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (συνέχεια)

Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Τον Ιούνιο 2008 η Τράπεζα έκδωσε 33.435.000 νέες συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85, οι οποίες προέκυψαν από την επανεπένδυση του μερίσματος χρήσεως 2007 σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου Επανεπένδυσης Μερίσματος. Με βάση το Σχέδιο οι μέτοχοι της Τράπεζας είχαν την δυνατότητα μερικής ή ολικής επανεπένδυσης σε μετοχές της Τράπεζας, του καθαρού μερίσματος 2007 που τους καταβλήθηκε. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος επανεπένδυσης του μερίσματος 2007 σε μετοχές της Τράπεζας καθορίστηκε σε € 4,64 ανά μετοχή που ήταν 10% κατώτερη από το μέσο όρο της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά την περίοδο από 23 έως 29 Μαΐου, 2008. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών άρχισε στις 18 Ιουνίου, 2008. Με την εισαγωγή των 33.435.000 νέων συνήθων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε στο ποσό των € 705.607.000, διαιρούμενο σε 830.126.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85 η καθεμιά.

Το μετοχικό κεφάλαιο και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο παρατίθενται στη Σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Διαχείριση κινδύνων

Όπως κάθε άλλος χρηματοοικονομικός οργανισμός, ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Η φύση των κινδύνων αυτών καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής τους επεξηγούνται στη Σημείωση 46 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Τα γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού παρατίθενται στη Σημείωση 56 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Προβλεπόμενες εξελίξεις / προοπτικές

Στο εξαιρετικά ασταθές και μη προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον, η πρωταρχική επιδίωξη του Ομίλου είναι να παραμείνει κεφαλαιακά ισχυρός και με υψηλή ρευστότητα ώστε να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων και των πελατών του. Τα αποτελέσματα του 2008 αντικατοπτρίζουν την επιτυχία της στρατηγικής του Ομίλου που προέβλεπε περιορισμένη έκθεση (λιγότερο από 5% του συνολικού χαρτοφυλακίου χορηγήσεων) στις κλυδωνιζόμενες, σήμερα, αγορές της ανατολικής Ευρώπης. Οι επιλογές του Ομίλου κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008 επικεντρώθηκαν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της συγκυρίας. Η στρατηγική για το 2009 εξασφαλίζει ότι θα παραμείνει ένας ισχυρός ιδιωτικός χρηματοπιστωτικός όμιλος.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αναφέρονται στη σελίδα 1.

Οι Soud Ba'alawy, Ανδρέας Βγενόπουλος, Νεοκλής Λυσάνδρου, Ευθύμιος Μπουλούτας, Χρίστος Στυλιανίδης, Παναγιώτης Κουννης, Ελευθέριος Χιλιάδης, Βασίλης Θεοχαράκης, Πλάτων Ε. Λανίτης, Κωνσταντίνος Μυλωνάς, Στέλιος Στυλιανού, Μάρκος Φόρος, Sayanta Basu και Nicolas Wrigley επανεκλέγηκαν από την Τακτική Γενική Συνέλευση στις 15 Μαΐου, 2008.

Στις 14 Φεβρουαρίου, 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον Ανδρέα Βγενόπουλο Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Ομίλου και τον Ευθύμιο Μπουλούτα ως Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου.

Οι αμοιβές των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται στη Σημείωση 50 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (συνέχεια)

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές της Τράπεζας, PricewaterhouseCoopers Limited και Grant Thornton έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Θα κατατεθεί ψήφισμα στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για τον επαναδιορισμό τους και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον καθορισμό της αμοιβής τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Νεοκλής Λυσάνδρου

Αντιπρόεδρος

Λευκωσία, 26 Μαρτίου, 2009

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΟΜΙΛΟΥ

Σύμφωνα με το Άρθρο 9(7) του Νόμου 190(Ι)/2007 που προνοεί για τις προϋποθέσεις διαφάνειας αναφορικά με πληροφορίες που αφορούν εκδότη του οποίου οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, εμείς τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και η Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου της Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») επιβεβαιώνουμε εξ όσων γνωρίζουμε ότι:

- (α) Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Άρθρο 9(4) του Νόμου 190(Ι)/2007 και εν γένει την εφαρμοστέα Κυπριακή Νομοθεσία και παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των ενοποιημένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης και του ενοποιημένου κέρδους της Τράπεζας και των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο.
- (β) Η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρέχει δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Τράπεζας και των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο μαζί με την περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Soud Ba'alawy	-	Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος
Ανδρέας Βγενόπουλος	-	Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Νεοκλής Λυσάνδρου	-	Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ευθύμιος Μπουλούτας	-	Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Χρίστος Στυλιανίδης	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Παναγιώτης Κουνής	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Ελευθέριος Χιλιαδάκης	-	Εκτελεστικός Σύμβουλος
Πλάτων Ε. Λανίτης	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Βασίλης Θεοχαράκης	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Στέλιος Στυλιανού	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Sayanta Basu	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Μυλωνάς	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάρκος Φόρος	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Nicholas Wrigley	-	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Αννίτα Φιλιππίδου	-	Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

26 Μαρτίου, 2009

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD

Έκθεση επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») στις σελίδες 9 μέχρι 140 που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, και την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την ενοποιημένη κατάσταση αλλαγών στα ίδια κεφάλαια και την ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτών

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη πάνω σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο για να πάρουμε λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οικονομικής οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχουμε λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ
MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD (συνέχεια)**

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Τράπεζα κατάλληλα λογιστικά βιβλία.
- Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113 πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου στις σελίδες 3 μέχρι 5 συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Τράπεζας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 156 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιονδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιονδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

PricewaterhouseCoopers Limited
Chartered Accountants

Grant Thornton
Chartered Accountants

Λευκωσία, 26 Μαρτίου, 2009

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	Σημ.	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από τόκους	4	2.028.151	1.629.040
Έξοδα από τόκους	4	(1.283.747)	(964.268)
Καθαρά έσοδα από τόκους		744.404	664.772
Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	5	339.548	373.600
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες	5	(52.809)	(64.708)
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες		286.739	308.892
(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	6	(67.696)	147.679
Έσοδα από εμπορία συναλλάγματος		64.964	31.488
Άλλα έσοδα	7	56.875	23.022
Έσοδα από εργασίες		1.085.286	1.175.853
Έξοδα προσωπικού	8	(349.749)	(325.221)
Αποσβέσεις και απομείωση	9	(50.519)	(45.354)
Λειτουργικά έξοδα	10	(190.957)	(160.583)
Κέρδος πριν από την πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων		494.061	644.695
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	11	(129.414)	(97.938)
Κέρδος πριν από το μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες		364.647	546.757
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	27	2.528	2.946
Κέρδος πριν από τη φορολογία		367.175	549.703
Φορολογία	12	(56.024)	(84.481)
Κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		311.151	465.222
Κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	13	92.194	127.911
Κέρδος έτους		403.345	593.133
Αναλογεί σε:			
Συμφέρον μειοψηφίας		8.782	29.795
Μετόχους της Τράπεζας	40	394.563	563.338
		403.345	593.133
Κέρδος ανά μετοχή – για το κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας			
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	14	48,3	72,1
Κέρδος ανά μετοχή – για το κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας			
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	14	37,1	57,7

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	Σημ.	2008 € '000	2007 € '000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	15	1.839.670	1.347.119
Οφειλές από άλλες τράπεζες	16	4.354.181	4.978.224
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	18	356.919	716.080
Χορηγήσεις	19	23.427.226	17.615.108
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	22	938.295	-
Μερίδιο ανασφαλιστών στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	36	-	27.883
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	23	3.606.173	2.737.456
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	24	1.164.036	375.789
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	25	496.138	391.419
Φόροι εισπρακτέοι		39.006	23.785
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38	85.375	36.263
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	27	99.473	14.798
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	28	1.629.069	1.649.021
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	42.819	57.868
Ακίνητα και εξοπλισμός	30	274.858	286.760
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		38.353.238	30.257.573
Υποχρεώσεις			
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	32	6.863.205	2.709.374
Καταθέσεις πελατών	33	24.828.269	20.694.917
Ομολογιακά δάνεια	34	1.079.042	973.014
Δανειακό κεφάλαιο	35	725.907	604.049
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	36	-	557.892
Άλλες υποχρεώσεις	37	900.089	829.480
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		45.626	57.993
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	38	120.931	128.809
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	8	228.717	219.827
Σύνολο υποχρεώσεων		34.791.786	26.775.355
Κεφάλαιο και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας			
Μετοχικό κεφάλαιο	39	705.607	680.613
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	39	2.144.141	2.017.708
Αποθεματικά	40	580.073	691.274
		3.429.821	3.389.595
Συμφέρον μειοψηφίας		131.631	92.623
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		3.561.452	3.482.218
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		38.353.238	30.257.573

Α. Βγενόπουλος, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ν. Λυσάνδρου, Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ε. Μπουλούτας, Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Α. Φιλίππιδου, Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Σημ.	Αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας					Συμφέρον	Σύνολο
	Μετοχικό κεφάλαιο € '000	Υπέρ το άρτιο € '000	Ίδιες μετοχές € '000	Αποθεματικά και συναλ. διαφορών € '000	Αποθεματικά προσόδου € '000	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	675.169	1.901.767	(181.038)	78.457	401.175	161.863	3.037.393
Επανεκτίμηση και μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση και απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση μετά τη φορολογία	40	-	-	(168.910)	-	(3.074)	(171.984)
Επανεκτίμηση ακινήτων μετά τη φορολογία	40	-	-	29.682	-	(12)	29.670
Άμυνα σε λογιζόμενη διανομή	40	-	-	-	(157)	(97)	(254)
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	40	-	-	19.609	-	1.253	20.862
Μεταφορά αποθεματικών δίκαιης αξίας στα αποθεματικά προσόδου	40	-	-	(598)	598	-	-
Μεταφορά αποθεματικών από μεταφορά θυγατρικής στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής	40	-	-	(3.314)	3.314	-	-
Ζημιά που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	-	-	-	(123.531)	3.755	(1.930)	(121.706)
Κέρδος έτους	-	-	-	-	563.338	29.795	593.133
Σύνολο αναγνωρισμένων κερδών για το 2007	-	-	-	(123.531)	567.093	27.865	471.427
Μέρισμα	40,53	-	-	-	(245.018)	-	(245.018)
Έκδοση μετοχών	39	5.444	27.271	-	-	-	32.715
Ίδιες μετοχές που διατέθηκαν	39	-	92.213	181.038	-	-	273.251
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	39	-	(3.543)	-	-	-	(3.543)
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	40	-	-	-	3.324	85	3.409
Μερίσματα που πληρώθηκαν από θυγατρικές	-	-	-	-	-	(7.279)	(7.279)
Μείωση κεφαλαίου θυγατρικής	-	-	-	-	-	(17.641)	(17.641)
Επίδραση αλλαγών στο συμφέρον μειοψηφίας από αναδιοργάνωση θυγατρικών εταιρειών και λοιπές αλλαγές	40	-	-	-	9.774	(42.065)	(32.291)
Επίδραση μεταφοράς θυγατρικής στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής	-	-	-	-	-	(30.205)	(30.205)
	5.444	115.941	181.038	-	(231.920)	(97.105)	(26.602)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007/ 1 Ιανουαρίου 2008	680.613	2.017.708	-	(45.074)	736.348	92.623	3.482.218

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008 (συνέχεια)

Σημ.	Αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας				Συμφέρον	Σύνολο
	Μετοχικό κεφάλαιο € '000	Υπέρ το άρτιο € '000	Αποθεματικά δίκαιης αξίας, συναλ. διαφορών και άλλα € '000	Αποθεματικά προσόδου € '000	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2008	680.613	2.017.708	(45.074)	736.348	92.623	3.482.218
Επανεκτίμηση και μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση και απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση μετά τη φορολογία και απόσβεση ζημιάς σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που έχουν επαναταξινομηθεί	40	-	(168.920)	-	(4.573)	(173.493)
Επανεκτίμηση ακινήτων μετά τη φορολογία	40	-	(319)	-	285	(34)
Άμυνα σε λογιζόμενη διανομή	40	-	-	(245)	(98)	(343)
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	40	-	(64.369)	-	(4.019)	(68.388)
Μεταφορά αποθεματικών δίκαιης αξίας στα αποθεματικά προσόδου	40	-	(190)	190	-	-
Μεταφορά αποθεματικών από πώληση θυγατρικών	40	-	(3.207)	3.207	-	-
Ζημιά που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	-	-	(237.005)	3.152	(8.405)	(242.258)
Κέρδος έτους	-	-	-	394.563	8.782	403.345
Σύνολο αναγνωρισμένων κερδών για το 2008	-	-	(237.005)	397.715	377	161.087
Μέρισμα που πληρώθηκε και επανεπενδύθηκε	39,40,53	28.420	126.717	-	(278.842)	(123.705)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	39	-	(284)	-	-	(284)
Διαφορά από τη μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ	39,40	(3.426)	-	3.426	-	-
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	40	-	-	3.780	105	3.885
Μερίσματα που πληρώθηκαν από θυγατρικές	-	-	-	-	(1.850)	(1.850)
Αύξηση κεφαλαίου θυγατρικών	-	-	-	-	1.013	1.013
Εξαγορά θυγατρικών	-	-	-	-	62.022	62.022
Επίδραση αλλαγών στο συμφέρον μειοψηφίας από αλλαγές μεριδίων σε θυγατρικές και λοιπές αλλαγές	40	-	-	(275)	(22.659)	(22.934)
		24.994	126.433	3.426	(275.337)	(81.853)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	705.607	2.144.141	(278.653)	858.726	131.631	3.561.452

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

		2008	2007
	Σημ.	€ '000	€ '000
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες	42	2.643.149	1.004.843
Φορολογία που πληρώθηκε		(110.250)	(155.053)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		2.532.899	849.790
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	30	(47.897)	(32.647)
Αγορά λογισμικών προγραμμάτων	28	(11.902)	(9.909)
Αγορά επενδύσεων σε ακίνητα	29	(4.391)	(6.514)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	30	33.305	7.615
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα		33.746	20.146
Προσθήκες μείον εισπράξεις από εξοφλήσεις και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και από εξοφλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη		(2.499.707)	(769.074)
Εισόδημα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		194.599	72.003
Μέρισμα που εισπράχθηκε από επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	27	1.853	1.698
Απόκτηση επιχειρήσεων μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που αποκτήθηκαν	52(δ)	47.043	(57.596)
Πώληση επιχειρήσεων μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που πωλήθηκαν	51	67.877	-
Μεταβολές μεριδίων σε θυγατρικές		(28.500)	(18.507)
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(2.213.974)	(792.785)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από διάθεση ιδίων μετοχών		-	273.252
Μέρισμα και επιστροφή κεφαλαίου από θυγατρικές προς συμφέρον μειοψηφίας		(1.175)	(24.921)
Μέρισμα που πληρώθηκε		(123.705)	(245.018)
Τόκοι ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου που πληρώθηκαν		(93.895)	(70.660)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	39	(284)	(3.543)
Εισπράξεις από άσκηση δικαιωμάτων αγοράς	39	-	92
Εισπράξεις από έκδοση ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου		647.534	715.303
Αποπληρωμή ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου		(442.029)	(315.287)
Καθαρά μετρητά (για)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(13.554)	329.218
Συναλλαγματικές διαφορές		-	(39.665)
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		305.371	346.558
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους		4.978.401	4.631.843
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	43	5.283.772	4.978.401

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 140 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

1.	Γενικές πληροφορίες	16
2.	Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	16
3.	Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις	42
4.	Καθαρά έσοδα από τόκους	46
5.	Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	46
6.	(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	46
7.	Άλλα έσοδα	47
8.	Έξοδα προσωπικού	47
9.	Αποσβέσεις και απομείωση	50
10.	Λειτουργικά έξοδα	50
11.	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	50
12.	Φορολογία	51
13.	Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	52
14.	Κέρδος ανά μετοχή	54
15.	Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	54
16.	Οφειλές από άλλες τράπεζες	55
17.	Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	55
18.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	57
19.	Χορηγήσεις	58
20.	Συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης	59
21.	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	60
22.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	62
23.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	63
24.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	64
25.	Άλλα περιουσιακά στοιχεία	64
26.	Εισπρακτέα από ασφαλιστήρια συμβόλαια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια	65
27.	Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	65
28.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	66

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ (συνέχεια)

Σελίδα

29.	Επενδύσεις σε ακίνητα	68
30.	Ακίνητα και εξοπλισμός	69
31.	Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους κλάδους ζωής	70
32.	Οφειλές σε άλλες τράπεζες	71
33.	Καταθέσεις πελατών	71
34.	Ομολογιακά δάνεια	72
35.	Δανειακό κεφάλαιο	73
36.	Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία	75
37.	Άλλες υποχρεώσεις	77
38.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	78
39.	Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικό υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	79
40.	Αποθεματικά	81
41.	Δίκαιη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	82
42.	Μετρητά που προήλθαν από εργασίες	84
43.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	85
44.	Ανάλυση κατά τομέα	86
45.	Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις	89
46.	Διαχείριση χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών κινδύνων	90
47.	Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία	124
48.	Συμμετοχή Συμβούλων στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας	126
49.	Μέτοχοι που κατέχουν πέραν του 5% του μετοχικού κεφαλαίου	126
50.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	127
51.	Πώληση επιχειρήσεων	129
52.	Απόκτηση επιχειρήσεων	131
53.	Μέρισμα	136
54.	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	137
55.	Συναλλαγές με τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	139
56.	Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού	140
57.	Έγκριση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων	140

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χώρα σύστασης

Η Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») συστάθηκε το 1901 στην Κύπρο με το όνομα «Λαϊκό Ταμιευτήριο Λεμεσού». Το 1924 εγγράφηκε ως η πρώτη δημόσια εταιρεία στην Κύπρο με την ονομασία «Λαϊκή Τράπεζα Λεμεσού Λτδ». Το 1967 η Τράπεζα άλλαξε το όνομά της σε «Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Λτδ» και στις 26 Μαΐου, 2004 μετονομάστηκε σε «Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ». Στις 31 Οκτωβρίου, 2006 σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, εγκρίθηκε ομόφωνα η αλλαγή του ονόματός της σε «Marfin Popular Bank Public Co Ltd». Οι μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας είναι στη Λεωφόρο Λεμεσού 154, 2025 Λευκωσία, Κύπρος.

Κύριες δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, της Κύπρου και των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία της γης και των κτιρίων, των επενδύσεων σε ακίνητα, των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (περιλαμβανομένων παραγωγών χρηματοοικονομικών μέσων) που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Όλα τα ΔΠΧΠ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου, 2008 έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με εξαίρεση ορισμένων προνοιών του ΔΛΠ 39, «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» σε σχέση με λογιστική αντιστάθμισης χαρτοφυλακίου και τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 12 «Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών».

Η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή οι τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημ. 3.

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ

(i) Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες σε ισχύ το 2008

Αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Αναταξινόμησης Περιουσιακών Στοιχείων». Οι αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39 επιτρέπουν, κάτω από συγκεκριμένες περιστάσεις, την αναταξινόμηση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την κατηγορία προς εμπορία σε άλλες κατηγορίες όπως επίσης και την αναταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση ως δάνεια και εισπρακτέα. Οι αναθεωρήσεις στο ΔΠΧΠ 7 απαιτούν επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που υιοθετούν τις πιο πάνω αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39. Μια επιπρόσθετη αναθεώρηση στα πιο πάνω πρότυπα διευκρινίζει τις μεταβατικές διατάξεις των αναθεωρήσεων. Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει αυτές τις αναθεωρήσεις όπως εξηγείται στη Σημ. 17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

- (i) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες σε ισχύ το 2008** (συνέχεια)
Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 14 «ΔΛΠ 19 – Το Όριο για Περιουσιακό Στοιχείο Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλοεπίδραση τους» παρέχει καθοδήγηση για αξιολόγηση των ορίων στο ΔΛΠ 19 στο ποσό του πλεονάσματος που μπορεί να αναγνωρισθεί ως περιουσιακό στοιχείο. Επίσης εξηγεί πως ένα περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση μπορεί να επηρεαστεί από μια νόμιμη ή συμβατική ελάχιστη χρηματοδοτική απαίτηση. Η εφαρμογή αυτής της Διερμηνείας δεν είχε οποιαδήποτε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- (ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο**
Τα ακόλουθα πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα είχαν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικά για τις λογιστικές περιόδους του Ομίλου που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου, 2009 ή μεταγενέστερες περιόδους, αλλά ο Όμιλος δεν τις έχει υιοθετήσει νωρίτερα:
- (α) **ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση), Κόστος Δανεισμού (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση απαιτεί η οντότητα να κεφαλαιοποιεί το κόστος δανεισμού που μπορεί να καταμετρηθεί άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου. Η επιλογή της άμεσης διαγραφής του κόστους δανεισμού έχει αφαιρεθεί. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση) από την 1 Ιανουαρίου, 2009, αλλά προς το παρόν δεν είναι εφαρμόσιμο για τον Όμιλο αφού δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις.
- (β) **ΔΠΧΠ 8, Λειτουργικοί Τομείς (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 και ευθυγραμμίζει την πληροφόρηση κατά τομέα με τις απαιτήσεις του προτύπου SFAS 131 των Ηνωμένων Πολιτειών «Γνωστοποιήσεις για τους τομείς μιας επιχείρησης και σχετικές πληροφορίες». Το νέο πρότυπο απαιτεί μια «διοικητική προσέγγιση» υπό την οποία οι πληροφορίες των τομέων παρουσιάζονται στην ίδια βάση με αυτή που χρησιμοποιείται για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 8 και θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 8 από την 1 Ιανουαρίου, 2009.
- (γ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13, Προγράμματα Πιστότητας Πελατών (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2008)**
Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13 διευκρινίζει ότι όπου προϊόντα και υπηρεσίες που πωλούνται μαζί με κίνητρα πιστότητας πελατών (για παράδειγμα, πόντοι πιστότητας ή δωρεάν προϊόντα), η διευθέτηση είναι διευθέτηση πολλαπλών στοιχείων και το εισπρακτέο τίμημα από τον πελάτη κατανέμεται μεταξύ των στοιχείων της διευθέτησης χρησιμοποιώντας δίκαιες αξίες. Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις της Διερμηνείας ΕΔΔΠΧΠ 13 και θα εφαρμόσει τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13 από την 1 Ιανουαρίου, 2009.
- (δ) **ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007), Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση του ΔΛΠ 1 επηρεάζει την παρουσίαση για αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που αφορούν τους μετόχους και την παρουσίαση των συνολικών αποτελεσμάτων. Το ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) απαιτεί μια οντότητα να παρουσιάζει στην κατάσταση αλλαγών στα ίδια κεφάλαια όλες τις αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που αφορούν τους μετόχους. Όλες οι αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που δεν αφορούν τους μετόχους (δηλαδή τα συνολικά αποτελέσματα) απαιτείται να παρουσιάζονται σε μια κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων ή σε δύο καταστάσεις (ξεχωριστή κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων). Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) και θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

(ii) Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο (συνέχεια)

(ε) **ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008), Συνενώσεις Επιχειρήσεων (ισχύει για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης είναι την ή μετά από την έναρξη της πρώτης ετήσιας περιόδου αναφοράς που αρχίζει την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2009)**

Το πρότυπο αυτό υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Το αναθεωρημένο πρότυπο συνεχίζει να εφαρμόζει τη μέθοδο απόκτησης σε συνενώσεις επιχειρήσεων με κάποιες σημαντικές διαφοροποιήσεις. Για παράδειγμα, όλες οι πληρωμές για αγορά επιχείρησης πρέπει να καταχωρούνται στη δίκαιη αξία κατά την ημέρα εξαγοράς, με ενδεχόμενες πληρωμές να ταξινομούνται ως υποχρεώσεις που επαναμετρούνται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων. Υπάρχει επιλογή για κάθε απόκτηση για τον υπολογισμό του συμφέροντος μειοψηφίας στην εξαγορασθείσα εταιρεία είτε στη δίκαιη αξία ή στη ποσοστιαία συμμετοχή του συμφέροντος μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της εξαγορασθείσας εταιρείας. Όλα τα έξοδα συνδεδεμένα με την απόκτηση θα πρέπει να διαγράφονται. Ο Όμιλος είναι στη διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων του ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008) και θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008) μελλοντικά για συνενώσεις επιχειρήσεων με ημερομηνία απόκτησης όπως καθορίζεται πιο πάνω.

(στ) **ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008), Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από 1 Ιουλίου, 2009)**

Το πρότυπο αυτό υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Το αναθεωρημένο πρότυπο απαιτεί όπως οι επιδράσεις από συναλλαγές με το συμφέρον μειοψηφίας καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια αν δεν υπάρχει αλλαγή στον έλεγχο και αυτές οι συναλλαγές δεν θα επηρεάζουν πλέον την υπεραξία ή κέρδη και ζημιές. Το πρότυπο επίσης καθορίζει το λογιστικό χειρισμό όταν ο έλεγχος χάνεται. Οποιαδήποτε εναπομείνουσα συμμετοχή στην επιχείρηση επαναυπολογίζεται στη δίκαιη αξία και το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ο Όμιλος είναι στη διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων του ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008) και θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008) μελλοντικά σε συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας από την 1 Ιανουαρίου, 2010.

(ζ) **ΔΠΧΠ 2, Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών (Τροποποίηση 2008: Προϋποθέσεις Κατοχύρωσης και Ακυρώσεις) (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μόνο προϋποθέσεις υπηρεσίας και προϋποθέσεις απόδοσης είναι προϋποθέσεις κατοχύρωσης. Όλα τα άλλα χαρακτηριστικά δεν είναι προϋποθέσεις κατοχύρωσης και πρέπει να περιληφθούν στη δίκαιη αξία την ημερομηνία παραχώρησης και δεν επηρεάζουν τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να κατοχυρωθούν ή την εκτίμηση μετέπειτα της ημερομηνίας παραχώρησης. Όλες οι ακυρώσεις από την εταιρεία ή από τρίτους πρέπει να τυγχάνουν τον ίδιο λογιστικό χειρισμό. Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 2 (Τροποποίηση 2008) και θα εφαρμόσει την τροποποίηση από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

(η) **ΔΛΠ 32, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση και ΔΛΠ 1, Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων (Τροποποίηση 2008: Χρηματοοικονομικά Μέσα που Υπόκεινται σε Δικαίωμα Προαίρεσης Πώλησης και Υποχρεώσεις που Προκύπτουν στη Ρευστοποίηση) (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Τα αναθεωρημένα πρότυπα απαιτούν από τις εταιρείες την ταξινόμηση κάποιων χρηματοοικονομικών μέσων που υπόκεινται σε δικαίωμα προαίρεσης πώλησης και μέσων ή στοιχείων των μέσων που επιβάλλουν στην οντότητα μια υποχρέωση να παραδώσει σε άλλο μέρος, μόνο στη ρευστοποίηση, κατ' αναλογία μερίδιο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της οντότητας, νοουμένου ότι τα χρηματοοικονομικά μέσα έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση 2008) και θα εφαρμόσει τις τροποποιήσεις από την 1 Ιανουαρίου, 2009, αλλά αυτές οι τροποποιήσεις προς το παρόν δεν είναι εφαρμόσιμες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

(ii) Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο (συνέχεια)

(θ) **ΔΠΧΠ 1 (Αναθεώρηση), Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΠ και ΔΛΠ 27, Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Η αναθεώρηση αφαιρεί την ερμηνεία της μεθόδου κόστους από το ΔΛΠ 27 και την αντικαθιστά με απαίτηση της παρουσίασης μερισμάτων ως εισόδημα στις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις του επενδυτή. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει τις τροποποιήσεις από την 1 Ιανουαρίου, 2009. Οι τροποποιήσεις δεν θα έχουν οποιαδήποτε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(i) **Αναθεωρήσεις που προκύπτουν από τις Ετήσιες Βελτιώσεις του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2008**

Ο Όμιλος θα αξιολογήσει τις επιπτώσεις των ακόλουθων τροποποιήσεων και θα τις εφαρμόσει κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται πιο κάτω:

▪ **ΔΠΧΠ 5 (Αναθεώρηση), Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**

Η αναθεώρηση διευκρινίζει πως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών, ταξινομούνται ως στοιχεία που κρατούνται προς πώληση αν υπάρχει σχέδιο μερικής διάθεσης από το οποίο προκύπτει απώλεια ελέγχου. Σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να γίνονται για αυτές τις θυγατρικές αν πληρείται ο ορισμός διακοπείσας δραστηριότητας. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 5 (Αναθεώρηση) μελλοντικά σε όλες τις μερικές διαθέσεις θυγατρικών από 1 Ιανουαρίου, 2010.

▪ **ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση), Κόστος Δανεισμού (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Ο ορισμός του κόστους δανεισμού διαφοροποιείται έτσι ώστε τα έξοδα από τους τόκους να υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου όπως ορίζεται στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009 αλλά στο παρόν στάδιο δεν είναι εφαρμόσιμο για τον Όμιλο καθώς δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις.

▪ **ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση), Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Όπου επένδυση σε θυγατρική που λογίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση, ταξινομείται ως κρατούμενη προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5, Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες, το ΔΛΠ 39 θα συνεχίσει να εφαρμόζεται.

▪ **ΔΛΠ 28 (Αναθεώρηση), Επενδύσεις σε Συνδεδεμένες Εταιρείες (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Μια επένδυση σε συνδεδεμένη αντιμετωπίζεται σαν ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο για σκοπό εξέτασης απομείωσης και κατανομή οποιασδήποτε ζημιάς από απομείωση. Αντιλογισμοί στην απομείωση καταχωρούνται σαν αναπροσαρμογή στο υπόλοιπο της επένδυσης νοουμένου ότι το ανακτήσιμο ποσό της συνδεδεμένης αυξάνεται. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 28 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.

▪ **ΔΛΠ 36 (Αναθεώρηση), Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Όπου η δίκαιη αξία μείον κόστος πώλησης υπολογίζεται βάσει των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, απαιτούνται γνωστοποιήσεις σε σχέση με τους υπολογισμούς της αξίας λόγω χρήσης. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 36 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

(ii) Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο (συνέχεια)

(i) Αναθεωρήσεις που προκύπτουν από τις Ετήσιες Βελτιώσεις του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2008 (συνέχεια)

- **ΔΛΠ 38 (Αναθεώρηση), Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Προπληρωμή μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στην περίπτωση όπου η πληρωμή έχει εκτελεστεί προγενέστερα από την απόκτηση δικαιώματος κατοχής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 38 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 19 (Αναθεώρηση), Παροχές σε Εργαζόμενους (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση στο ΔΛΠ 19 εμπεριέχει κάποιες μικρές τροποποιήσεις συμπεριλαμβανομένης της διευκρίνισης των περικοπών και του αρνητικού κόστους προϋπηρεσίας και της τροποποίησης στον ορισμό της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των σχεδίων. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 19 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 39 (Αναθεώρηση), Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει πως είναι εφικτό να υπάρχουν κινήσεις σε και από την κατηγορία δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όπου κάποιο παράγωγο αρχίζει ή τερματίζει να παρουσιάζεται ως μέσο αντιστάθμισης και χρειάζεται η εφαρμογή αναθεωρημένου πραγματικού επιτοκίου στον τερματισμό της δίκαιης αξίας λογιστικής αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 39 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 40 (Αναθεώρηση), Επενδύσεις σε Ακίνητα (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η τροποποίηση ασχολείται με την ταξινόμηση και αποτίμηση περιουσίας που είναι υπό κατασκευή ή υπό ανάπτυξη για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα. Η τροποποίηση δε θα έχει οποιαδήποτε επίπτωση στις λειτουργίες του Ομίλου, καθώς κατά το παρόν στάδιο δεν υπάρχουν επενδύσεις σε ακίνητα υπό κατασκευή.

Οι ακόλουθες αναθεωρήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου είτε επειδή είναι μικρής σημασίας ή δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του Ομίλου, γι' αυτό και δεν αναλύονται λεπτομερώς. Οι αναθεωρήσεις είναι εφαρμόσιμες για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου, 2009:

- ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις
- ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση), Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
- ΔΛΠ 8, Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη
- ΔΛΠ 10, Γεγονότα μετά την Περίοδο Πληροφόρησης
- ΔΛΠ 16 (Αναθεώρηση), Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις
- ΔΛΠ 18, Έσοδα
- ΔΛΠ 20 (Αναθεώρηση), Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης
- ΔΛΠ 29 (Αναθεώρηση), Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες
- ΔΛΠ 31 (Αναθεώρηση), Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες
- ΔΛΠ 34, Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις
- ΔΛΠ 41 (Αναθεώρηση), Γεωργία

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

- (ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο (συνέχεια)**
- (κ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 15, Συμφωνίες για Κατασκευή Ακινήτων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η διερμηνεία διευκρινίζει κατά πόσο το ΔΛΠ 18, Έσοδα ή το ΔΛΠ 11, Συμβάσεις Κατασκευής πρέπει να εφαρμόζεται σε συγκεκριμένες συναλλαγές. Το ΕΔΔΠΧΠ 15 δε σχετίζεται με τις δραστηριότητες του Ομίλου.
- (λ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 16, Λογιστική Αντιστάθμισης για Καθαρή Επένδυση σε Δραστηριότητα στο Εξωτερικό (ισχύει από 1 Οκτωβρίου, 2008)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 16 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό όσον αφορά την αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΕΔΔΠΧΠ 16 από την 1 Ιανουαρίου, 2009. Δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.
- (μ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 17, Διανομές Μη Χρηματικών Περιουσιακών Στοιχείων στους Ιδιοκτήτες (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 17 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό και γνωστοποιήσεις στην περίπτωση διανομής (μερίσματα) μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων στους ιδιοκτήτες.
- (ν) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 18, Μεταφορές Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες (ισχύει μελλοντικά για μεταφορές περιουσιακών στοιχείων από πελάτες που θα γίνουν την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 18 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό όσον αφορά μεταφορές στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού από εταιρείες που αποδέχονται τέτοιες μεταφορές από πελάτες τους.
- (ξ) **Τροποποίηση στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση – Κατάλληλα Μέσα για Αντιστάθμιση (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**
Η τροποποίηση αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η τροποποίηση διασαφηνίζει ότι επιτρέπεται ο προσδιορισμός μέρους των αλλαγών στην εύλογη αξία ή των μεταβολών των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αντισταθμισμένο στοιχείο. Ο Όμιλος δεν αναμένει ότι αυτή η τροποποίηση θα έχει οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις.
- (ο) **Αναθεώρηση στο ΕΔΔΠΧΠ 9, Επαναξιολόγηση Ενσωματωμένων Παραγώγων και στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση (ισχύει από 30 Ιουνίου, 2009)**
Οι αναθεωρήσεις υπόκεινται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η αναθεώρηση στο ΕΔΔΠΧΠ 9 προσδιορίζει ότι μια οντότητα μπορεί να επαναξιολογήσει κατά πόσο ένα ενσωματωμένο παράγωγο πρέπει να διαχωριστεί από το κύριο συμβόλαιο και να λογιστεί ως παράγωγο όταν υπάρχει επαναταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από την κατηγορία αποτίμησης σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, οπότε και πρέπει να γίνει επαναξιολόγηση. Η αναθεώρηση στο ΔΛΠ 39 προσδιορίζει ότι αν μια οντότητα δεν μπορεί να καταμετρήσει ξεχωριστά το ενσωματωμένο παράγωγο που θα πρέπει να διαχωριστεί κατά την επαναταξινόμηση ενός υβριδικού συμβολαίου από την κατηγορία αποτίμησης σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αυτή η επαναταξινόμηση απαγορεύεται. Σε τέτοιες περιπτώσεις το υβριδικό συμβόλαιο παραμένει στην κατηγορία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην ολότητα του. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει τις πιο πάνω αναθεωρήσεις από τις 30 Ιουνίου, 2009.
- (π) **Αναθεώρηση στο ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η αναθεώρηση αυτή απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις όσον αφορά καταμετρήσεις δίκαιης αξίας και κίνδυνο ρευστότητας. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει αυτή την αναθεώρηση από 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ενοποίηση

(α) **Θυγατρικές εταιρείες**

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος, άμεσα ή έμμεσα, ασκεί έλεγχο στην οικονομική και λειτουργική τους πολιτική. Συνήθως στις εταιρείες αυτές κατέχεται πέραν του 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη και η επίδραση πιθανών δικαιωμάτων ψήφων που προς το παρόν μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν λαμβάνονται υπόψη όταν αξιολογείται κατά πόσο ο Όμιλος ελέγχει μια άλλη εταιρεία. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία απόκτησης που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο των θυγατρικών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος δεν υφίσταται. Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογίζεται με τη μέθοδο της αγοράς. Το κόστος απόκτησης υπολογίζεται στη δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρήθηκαν, των μετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν, κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, πλέον οποιοδήποτε κόστος που μπορεί να κατανεμηθεί άμεσα στην απόκτηση των θυγατρικών. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτούνται με την εξαγορά αποτιμούνται αρχικά στη δίκαιη αξία την ημερομηνία της απόκτησης, ανεξαρτήτως από οποιοδήποτε συμφέρον μειοψηφίας. Το πλεόνασμα του κόστους απόκτησης πέραν από το μερίδιο του Ομίλου στη δίκαιη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο της δίκαιης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σε συναλλαγές που προκύπτουν μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται αλλά θεωρούνται ένδειξη απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου που μεταφέρθηκε. Όπου είναι αναγκαίο, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν αναπροσαρμοστεί για να διασφαλιστεί συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

(β) **Συναλλαγές και συμφέρον μειοψηφίας**

Ο Όμιλος χειρίζεται τις συναλλαγές με το συμφέρον μειοψηφίας ως συναλλαγές με τρίτα μέρη εκτός του Ομίλου. Πωλήσεις προς το συμφέρον μειοψηφίας έχουν ως αποτέλεσμα κέρδη ή ζημιές για τον Όμιλο που αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αγορές από το συμφέρον μειοψηφίας καταλήγουν σε υπεραξία, που είναι η διαφορά του τιμήματος που πληρώθηκε και του σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής.

(γ) **Συναλλαγές που αφορούν οντότητες που τελούν υπό κοινό έλεγχο**

Για συνενώσεις επιχειρήσεων που αφορούν οντότητες που τελούν υπό κοινό έλεγχο, ο Όμιλος εφαρμόζει μέθοδο ενοποίησης με βάση προηγούμενες αξίες. Με βάση αυτή τη μέθοδο, όταν μια υφιστάμενη θυγατρική του Ομίλου μεταφερθεί εντός του Ομίλου, οι προηγούμενες αξίες που εφαρμόζονται για λογιστικοποίηση της συναλλαγής που αφορά οντότητες που τελούν υπό κοινό έλεγχο είναι οι αξίες που συμπεριλήφθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου όταν η θυγατρική αρχικά εξαγοράστηκε.

(δ) **Συνδεδεμένες εταιρείες**

Συνδεδεμένες είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή αλλά δεν τις ελέγχει. Συνήθως στις εταιρείες αυτές, ο Όμιλος κατέχει συμμετοχή μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ενοποίηση (συνέχεια)

(δ) Συνδεδεμένες εταιρείες (συνέχεια)

Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αρχικά αναγνωρίζονται σε κόστος και στη συνέχεια λογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι επενδύσεις στις συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου περιλαμβάνουν υπεραξία που αναγνωρίστηκε στην απόκτηση, καθαρή από οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση. Το μερίδιο του Ομίλου από τα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων εταιρειών, μετά την απόκτηση, αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και το μερίδιο του Ομίλου στην κίνηση των αποθεματικών, μετά την απόκτηση, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες αυτές κινήσεις, μετά την απόκτηση, αναπροσαρμόζονται έναντι της λογιστικής αξίας της επένδυσης.

Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές της συνδεδεμένης εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το συμφέρον στη συνδεδεμένη εταιρεία περιλαμβανομένου οποιουδήποτε εισπρακτέου χωρίς εγγύηση, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει δημιουργήσει υποχρεώσεις ή έκανε πληρωμές για λογαριασμό της συνδεδεμένης εταιρείας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων εταιρειών του απαλείφονται στην έκταση του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες εταιρείες. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει απόδειξη απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου που μεταφέρθηκε. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων εταιρειών έχουν αναπροσαρμοστεί για να διασφαλιστεί συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Αναπροσαρμοσμένα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε εταιρείας του Ομίλου υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η εταιρεία («νόμισμα λειτουργίας»). Με την εισαγωγή του Ευρώ ως το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας από 1 Ιανουαρίου, 2008, το νόμισμα λειτουργίας της Τράπεζας και των Κυπριακών θυγατρικών άλλαξε από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου, 2008 μετατράπηκε σε Ευρώ με βάση την καθορισμένη τιμή συναλλάγματος € 1 = ΛΚ 0,585274.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ που είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Τράπεζας από 1 Ιανουαρίου, 2008. Όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους των χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις κατάλληλων αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης και κατάλληλων αντισταθμίσεων ταμειακών ροών, στις οποίες συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται στα αποθεματικά.

Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που είναι σε ξένο νόμισμα αναλύονται σε διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Μετατροπή ξένου νομίσματος (συνέχεια)

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα (συνέχεια)

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μη χρηματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς δίκαιης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μη χρηματικών στοιχείων, όπως μετοχικοί τίτλοι που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς δίκαιης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, όπως μετοχικοί τίτλοι που ταξινομήθηκαν ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, περιλαμβάνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Εταιρείες Ομίλου

Τα αποτελέσματα και η οικονομική θέση όλων των εταιρειών του Ομίλου (εκ των οποίων καμιά δεν έχει το νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας) που έχουν νόμισμα λειτουργίας διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης ως ακολούθως:

- Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για κάθε ισολογισμό μετατρέπονται με τις ισοτιμίες κλεισίματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία του σχετικού ισολογισμού.
- Έσοδα και δαπάνες για κάθε κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία της περιόδου.
- Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών στα ίδια κεφάλαια.

Κατά την ενοποίηση, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μιας καθαρής επένδυσης σε ξένες δραστηριότητες και από την μετατροπή οφειλών και άλλων χρηματικών μέσων που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση τέτοιων επενδύσεων, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Όταν η ξένη δραστηριότητα πωληθεί ή πωληθεί μερικώς, συναλλαγματικές διαφορές που καταχωρήθηκαν στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή ζημιάς από την πώληση.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές δίκαιης αξίας που προέκυψαν από απόκτηση ξένων θυγατρικών θεωρούνται περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της ξένης θυγατρικής και μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται προς πώληση (ή ομάδες διάθεσης) ταξινομούνται ως κρατούμενα προς πώληση αν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί κυρίως μέσω μιας συναλλαγής πώλησης και όχι μέσω συνεχιζόμενης χρήσης. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να είναι ένα μέρος μιας οντότητας, ομάδας διάθεσης ή ένα ατομικό μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο.

Μια μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα είναι ένα μέρος μιας οντότητας που είτε έχει διατεθεί, ή έχει ταξινομηθεί ως κρατούμενη προς πώληση και: (α) αντιπροσωπεύει μια ξεχωριστή σημαντική γραμμή επιχειρηματικής ή γεωγραφικής περιοχής δραστηριοτήτων, (β) είναι μέρος ενός συντονισμένου σχεδίου για διάθεση μιας ξεχωριστής σημαντικής γραμμής επιχείρησης ή γεωγραφικής περιοχής δραστηριοτήτων, ή (γ) είναι μια θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό την επαναπώληση.

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες διάθεσης) ταξινομούνται ως περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται προς πώληση και παρουσιάζονται στη χαμηλότερη της λογιστικής αξίας και της δίκαιης αξίας μείον έξοδα για πώληση εάν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί κυρίως μέσω μιας συναλλαγής πώλησης παρά μέσω συνεχιζόμενης χρήσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε δεδουλευμένη βάση. Τα έσοδα από τόκους περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους από χορηγήσεις, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και την απόσβεση του υπό το άρτιο και υπέρ το άρτιο σε σχέση με κρατικά χρεόγραφα, γραμμάτια δημοσίου και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την πρακτική αναστολής αναγνώρισης εσόδων σε δάνεια που χαρακτηρίζονται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αναγνώριση των εσόδων αναστέλλεται μέχρι να εισπραχθούν και επομένως δεν περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, αλλά μεταφέρονται σε λογαριασμό αναστολής εσόδων. Στις περιπτώσεις όπου αυτό επιβάλλεται από κανονισμούς των τοπικών αρχών, ο Όμιλος εφαρμόζει την πρακτική μη αναγνώρισης εσόδων για μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες

Τα δικαιώματα και προμήθειες αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση όταν προσφέρονται οι υπηρεσίες. Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται στη λογιστική περίοδο που προσφέρονται οι υπηρεσίες, με αναφορά στη συμπλήρωση της συγκεκριμένης συναλλαγής υπολογισμένη με βάση τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν ως αναλογία των συνολικών υπηρεσιών που θα προσφερθούν.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα του Ομίλου να λάβει πληρωμή.

Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων (εκτός από αυτά που ταξινομήθηκαν ως ασφαλιστήρια συμβόλαια) είναι συμβόλαια που απαιτούν ο εκδότης να πραγματοποιήσει συγκεκριμένες πληρωμές για να αποζημιώσει το δικαιούχο για ζημιά που υφίσταται από συγκεκριμένο χρεώστη που αδυνατεί να πραγματοποιήσει οφειλόμενες πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους κάποιου χρηματοοικονομικού μέσου. Τέτοιες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις δίδονται σε τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους οργανισμούς εκ μέρους πελατών για εξασφάλιση δανείων, παρατραβηγμάτων και άλλων τραπεζικών διευκολύνσεων.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στη δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία που δόθηκε η εγγύηση και στη συνέχεια αποτιμούνται στο μεγαλύτερο από:

- (α) το ποσό της αρχικής αναγνώρισης μείον, όπου εφαρμόζεται, το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσης που αναγνωρίστηκε, και
- (β) τη βέλτιστη εκτίμηση του κόστους που απαιτείται για να διακανονιστεί οποιαδήποτε χρηματοοικονομική υποχρέωση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται βάσει εμπειρίας με αντίστοιχες συναλλαγές και ιστορικού ζημιών, συμπληρωμένες από εκτιμήσεις της διεύθυνσης.

Οποιαδήποτε αύξηση στην υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Μέσω των θυγατρικών του που διεξάγουν ασφαλιστικές εργασίες, ο Όμιλος εκδίδει ασφαλιστήρια συμβόλαια στους πελάτες. Με τα συμβόλαια αυτά ο Όμιλος αναλαμβάνει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, συμφωνώντας να αποζημιώσει τον κάτοχο της σύμβασης κατά την πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου, αβέβαιου μελλοντικού γεγονότος.

(α) Ασφάλιστρα

Τα μεικτά ασφάλιστρα γενικού κλάδου αναγνωρίζονται ως έσοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Το ποσοστό των ασφαλίσεων που αφορά περιόδους μετά τη λήξη του έτους παρουσιάζεται ως μη κερδαινόμενο ασφάλιστρο και υπολογίζεται σε ημερήσια βάση.

Τα ασφάλιστρα του κλάδου ζωής αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν καθίστανται εισπρακτέα.

Τα αντασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην ίδια περίοδο όπως τα ασφάλιστρα με τα οποία σχετίζονται.

(β) Απαιτήσεις για αποζημίωση και ανακτήσεις από αντασφαλιστές

Οι μεικτές απαιτήσεις για αποζημίωση αναφορικά με ασφάλειες γενικού κλάδου περιλαμβάνουν απαιτήσεις για αποζημίωση που πληρώθηκαν και προβλέψεις για εκκρεμείς απαιτήσεις για αποζημίωση. Οι προβλέψεις για εκκρεμείς απαιτήσεις για αποζημίωση βασίζονται στο υπολογιζόμενο τελικό κόστος όλων των απαιτήσεων για αποζημίωση που προέκυψαν και δεν τακτοποιήθηκαν την ημερομηνία του ισολογισμού, ανεξαρτήτως εάν έχουν γίνει γνωστές ή όχι. Περιλαμβάνουν επίσης μείωση για την αναμενόμενη αξία αντικατάστασης και άλλες ανακτήσεις. Οι προβλέψεις για απαιτήσεις για αποζημίωση που δημιουργήθηκαν αλλά δεν έγιναν γνωστές (IBNR) γίνονται βάσει εκτιμήσεων, χρησιμοποιώντας εμπειρίες προηγούμενων ετών και λαμβάνοντας υπόψη αναμενόμενες μελλοντικές αλλαγές και εξελίξεις. Το επίπεδο του IBNR αναθεωρείται ετησίως με βάση δεδομένα προηγούμενων ετών.

Οι μεικτές απαιτήσεις για αποζημίωση αναφορικά με ασφάλειες κλάδου ζωής αντικατοπτρίζουν το συνολικό κόστος των απαιτήσεων για αποζημίωση που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του έτους, περιλαμβανομένων εξόδων που πραγματοποιούνται κατά το διακανονισμό απαιτήσεων για αποζημίωση και οποιονδήποτε πλεονασμάτων που αναμένεται να κατανομηθούν στους ασφαλιζομένους.

(γ) Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής

Τα τεχνικά αποθεματικά για υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν είναι συνδεδεμένα με μονάδες (πρόβλεψη για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις) υπολογίζονται με βάση ετήσιες αναλογιστικές εκτιμήσεις των υποχρεώσεων. Τα τεχνικά αποθεματικά για υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων που είναι συνδεδεμένα με μονάδες αποτελούν τουλάχιστον την αξία εξαγοράς ή μεταφοράς συμβολαίων, η οποία υπολογίζεται αναφορικά με το κάθε ταμείο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ασφαλιστήρια συμβόλαια (συνέχεια)

(δ) Αντασφαλιστήρια συμβόλαια

Τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια είναι συμβόλαια που υπογράφονται από θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου, σύμφωνα με τα οποία ο Όμιλος αποζημιώνεται για ζημιές που υφίσταται σε ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται από τις θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου. Τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια που υπογράφονται από τις θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου κάτω από τις οποίες ο εκδότης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι ένας άλλος ασφαλιστής (inwards reinsurance) συμπεριλαμβάνονται στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Τα ανακτήσιμα ποσά από τους αντασφαλιστές που προκύπτουν στον Όμιλο από τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια αναγνωρίζονται στα περιουσιακά στοιχεία. Τα ανακτήσιμα ποσά από ή προς τους αντασφαλιστές υπολογίζονται βάσει των ποσών που σχετίζονται με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και των όρων κάθε αντασφαλιστηρίου συμβολαίου. Οι υποχρεώσεις αντασφάλισης είναι κατά κύριο λόγο ασφάλιστρα πληρωτέα που αφορούν αντασφαλιστήρια συμβόλαια και αναγνωρίζονται ως δαπάνη σε δεδουλευμένη βάση.

Ο Όμιλος αξιολογεί εάν έχουν υποστεί απομείωση τα αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία. Εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση, ο Όμιλος μειώνει τη λογιστική αξία τους στην ανακτήσιμη αξία και αναγνωρίζει τη μείωση στην αξία στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(ε) Υπολειμματική αξία και ανάκτηση απαιτήσεων που πληρώθηκαν

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια επιτρέπουν στις ασφαλιστικές εταιρείες γενικού κλάδου να πωλήσουν (συνήθως κατεστραμμένη) περιουσία που αποκτάται κατά το διακανονισμό μιας απαίτησης. Επίσης, οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν το δικαίωμα να κινηθούν νομικά έναντι τρίτων προσώπων που θεωρούνται υπεύθυνα για ένα ατύχημα που είχε σαν αποτέλεσμα την πληρωμή μιας απαίτησης από τον Όμιλο, για την πληρωμή μερικών ή όλων των δαπανών της απαίτησης. Οι εκτιμήσεις αποκαταστάσεων διάσωσης συμπεριλαμβάνονται ως ανάκτηση στον υπολογισμό της ασφαλιστικής ευθύνης για απαιτήσεις. Η ανάκτηση είναι το ποσό που μπορεί εύλογα να ανακτηθεί από την πώληση της κατεστραμμένης ιδιοκτησίας στην πρώτη περίπτωση, και η αποτίμηση του ποσού που μπορεί να ανακτηθεί σε περίπτωση νομικής αγωγής ενάντια στο υπόλογο τρίτο πρόσωπο στη δεύτερη περίπτωση.

(στ) Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ

Εναποθέεται αξία για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που είναι σε ισχύ την ημερομηνία του ισολογισμού. Η αξία των συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών κερδών που αναμένεται να προκύψουν από τις εργασίες σε ισχύ σήμερα, χρησιμοποιώντας κατάλληλες υποθέσεις στην αξιολόγηση παραγόντων, όπως πρόσφατες εμπειρίες και γενικές οικονομικές συνθήκες.

(ζ) Έλεγχος επάρκειας ευθύνης (Liability adequacy test)

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, γίνονται έλεγχοι επάρκειας ευθύνης από τις ασφαλιστικές θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου που προκύπτουν από τις εργασίες τους. Για τη διεξαγωγή αυτών των ελέγχων, οι βέλτιστες τρέχουσες εκτιμήσεις των λειτουργικών και επενδυτικών εσόδων και των λειτουργικών εξόδων και εξόδων διοίκησης βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρία και τα οικονομικά αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Το έξοδο φορολογίας για την περίοδο αποτελείται από τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία. Η φορολογία αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις όπου σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται άμεσα στα ίδια κεφάλαια, όπου η φορολογία επίσης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια.

Η τρέχουσα φορολογία υπολογίζεται με βάση τις φορολογικές νομοθεσίες που θεσπίστηκαν ή ουσιαστικά θεσπίστηκαν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού στις χώρες όπου η Τράπεζα και οι θυγατρικές της Τράπεζας και οι συνδεδεμένες εταιρείες δραστηριοποιούνται και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διεύθυνση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που πήρε στις φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με περιπτώσεις όπου οι εφαρμόσιμοι φορολογικοί κανονισμοί υπόκεινται σε ερμηνεία και δημιουργεί προβλέψεις όπου είναι απαραίτητο με βάση τα ποσά που υπολογίζονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, πάνω σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η αναβαλλόμενη φορολογία δεν υπολογίζεται όταν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε συναλλαγή εκτός από συνενώσεις επιχειρήσεων η οποία τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν οι σχετικές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πραγματοποιηθούν ή όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις διακανονιστούν.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται βάσει προσωρινών διαφορών που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ο χρόνος αντιλογισμού της προσωρινής διαφοράς ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανόν ότι η προσωρινή διαφορά δε θα αντιλογιστεί στο προβλεπτό μέλλον.

Ωφελήματα υπαλλήλων

(α) Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Οι εταιρείες του Ομίλου λειτουργούν διάφορα σχέδια αφυπηρέτησης. Ο Όμιλος έχει τόσο σχέδια καθορισμένων παροχών όσο και καθορισμένων εισφορών. Ένα σχέδιο καθορισμένων εισφορών είναι σχέδιο αφυπηρέτησης στο οποίο ο Όμιλος πληρώνει πάγιες εισφορές σε ξεχωριστό ταμείο. Για ένα σχέδιο καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος δεν έχει καμιά νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει περαιτέρω εισφορές εάν το ταμείο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενων περιόδων. Ένα σχέδιο καθορισμένων παροχών είναι σχέδιο αφυπηρέτησης το οποίο δεν είναι σχέδιο καθορισμένων εισφορών. Συνήθως τα σχέδια καθορισμένων παροχών καθορίζουν ποσό ωφελήματος αφυπηρέτησης, εξαρτώμενο συνήθως από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως τα χρόνια υπηρεσίας και οι απολαβές.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό σε σχέση με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία την ημερομηνία του ισολογισμού μείον η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου, μαζί με αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που δεν αναγνωρίστηκαν και κόστος προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών καθορίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών εκρών χρησιμοποιώντας επιτόκια εταιρικών ομολόγων υψηλής ποιότητας που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο θα πληρωθούν τα ωφελήματα και που έχουν όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης αφυπηρέτησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ωφελήματα υπαλλήλων (συνέχεια)

(α) Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές που υπερβαίνουν το μεγαλύτερο από το 10% της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου ή το 10% της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών χρεώνονται ή πιστώνονται στα έσοδα στο διάστημα του αναμενόμενου μέσου όρου της υπολειπόμενης εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στα έξοδα εκτός εάν οι αλλαγές στο σχέδιο αφυπηρέτησης έχουν ως προϋπόθεση οι υπάλληλοι να παραμείνουν σε υπηρεσία για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (περίοδος κατοχύρωσης). Σε αυτή την περίπτωση, το κόστος προϋπηρεσίας αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης.

Για τα σχέδια καθορισμένων εισφορών, ο Όμιλος δεν έχει περαιτέρω υποχρεώσεις για πληρωμή όταν πληρωθούν οι εισφορές. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνη ωφελημάτων υπαλλήλων όταν είναι οφειλόμενες. Προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο στην έκταση που υπάρχει επιστροφή μετρητών ή μείωση στις μελλοντικές πληρωμές.

Γίνονται επίσης εισφορές στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

(β) Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Το πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών του Ομίλου, είναι σχέδιο όπου η αμοιβή καθορίζεται από την αξία των μετοχών και διακανονίζεται με μετοχικούς τίτλους. Η δίκαιη αξία των υπηρεσιών των υπαλλήλων που λήφθηκαν ως αντάλλαγμα της παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη πίστωση στα ίδια κεφάλαια. Το συνολικό ποσό που θα χρεωθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με αναφορά στη δίκαιη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης που παραχωρήθηκαν, εξαιρώντας την επίδραση των προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν αφορούν συνθήκες αγοράς. Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν αφορούν συνθήκες αγοράς περιλαμβάνονται στις παραδοχές για τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος αναθεωρεί τον αναμενόμενο αριθμό δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Η συνολική δαπάνη αναγνωρίζεται κατά την περίοδο κατοχύρωσης η οποία είναι η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας όλες οι καθορισμένες προϋποθέσεις κατοχύρωσης ικανοποιούνται. Ο Όμιλος αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών υπολογισμών, εάν υπάρχει, στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αναπροσαρμογή στα ίδια κεφάλαια. Οι εισπράξεις, καθαρές από οποιαδήποτε άμεσα συνδεδεμένα έξοδα συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης εξασκηθούν.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από υπόλοιπα με λήξη μικρότερη των τριών μηνών, περιλαμβανομένων μετρητών και μη περιορισμένων καταθέσεων με Κεντρικές Τράπεζες και οφειλές από άλλες τράπεζες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χορηγήσεις

Οι χορηγήσεις σε πελάτες παρουσιάζονται στον ισολογισμό αφού αφαιρεθούν οι συσσωρευμένες προβλέψεις για απομείωση.

Ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Μια χορήγηση χαρακτηρίζεται ως επισφαλής και γίνεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας, όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων από τα πιο κάτω γεγονότα, τα οποία συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση της ως περιουσιακό στοιχείο και έχουν αρνητική επίδραση στην αναμενόμενη μελλοντική ταμειακή ροή.

Τέτοιες αντικειμενικές ενδείξεις είναι οι εξής:

- (α) παραβίαση των όρων της σύμβασης με αποτέλεσμα καθυστέρηση στην πληρωμή του κεφαλαίου ή του τόκου,
- (β) ενδείξεις για σημαντική αδυναμία στην αποπληρωμή του δανεισμού,
- (γ) λήψη νομικών μέτρων,
- (δ) πτώχευση,
- (ε) άλλες αντικειμενικές ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος δεν θα εισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό.

Όταν μια χορήγηση χαρακτηριστεί ως επισφαλής, ως παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών θεωρείται η εκάστοτε ανακτήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Επιπλέον, για σημαντικά ποσά λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση, οι πόροι χρηματοδότησης και η πιθανότητα στήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων.

Οι επισφαλείς χορηγήσεις παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και αναθεωρούνται για σκοπούς προβλέψεων κάθε τρίμηνο. Όταν το ποσό της απομείωσης μειώνεται μεταγενέστερα λόγω γεγονότων που συμβαίνουν μετά την απομείωση, η πρόβλεψη αναστρέφεται και πιστώνεται ως μείωση στην πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων.

Η διαγραφή μιας χορήγησης γίνεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση. Οι χορηγήσεις διαγράφονται αφότου έχουν ολοκληρωθεί όλες οι σχετικές ενέργειες, δεν υπάρχουν πλέον ρεαλιστικές προοπτικές είσπραξης και το ποσό της διαγραφής έχει καθοριστεί. Νοείται ότι η οποιαδήποτε διαγραφή δεν επηρεάζει το δικαίωμα του Ομίλου για μελλοντική είσπραξη των διαγραφέντων ποσών.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις ακόλουθες κατηγορίες: στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και εισπρακτέα, στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη και στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η διεύθυνση αποφασίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται ως προς εμπορία αν αποκτήθηκε κυρίως με σκοπό την πώληση σε σύντομη περίοδο ή εάν είναι μέρος χαρτοφυλακίου αναγνωρίσιμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία διαχειρίζονται ως χαρτοφυλάκιο και για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις για πρόσφατες συναλλαγές για πραγματοποίηση κέρδους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επίσης κατηγοριοποιούνται ως προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης όπου εφαρμόζεται η λογιστική αντιστάθμισης. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι αυτά που διαχειρίζονται και η απόδοσή τους αξιολογείται με βάση τη δίκαιη αξία, σύμφωνα με στοιχειοθετημένη επενδυτική στρατηγική. Πληροφορίες σχετικά με αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρέχονται εσωτερικά με βάση τη δίκαιη αξία σε βασικά διοικητικά στελέχη.

(β) Δάνεια και εισπρακτέα

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός από: (α) αυτά που ο Όμιλος σκοπεύει να πωλήσει αμέσως ή βραχυπρόθεσμα, που ταξινομούνται ως προς εμπορία και αυτά που ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση ορίζει ως στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, (β) αυτά που ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση ορίζει ως διαθέσιμα προς πώληση, ή (γ) αυτά για τα οποία ο κάτοχος μπορεί να μην ανακτήσει ολόκληρη την αρχική επένδυση, εκτός λόγω πιστωτικής χειροτέρευσης.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη, τα οποία η διεύθυνση του Ομίλου έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη.

(δ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε ορίζονται στην κατηγορία αυτή ή δεν έχουν ταξινομηθεί σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, η οποία είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αρχικά αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία και τα έξοδα συναλλαγής αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν τα δικαιώματα να εισπραχθούν ταμειακές ροές από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή έχουν μεταφερθεί και ο Όμιλος έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλους τους κινδύνους και οφέλη ιδιοκτησίας. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται μετέπειτα σε δίκαιη αξία. Δάνεια και εισπρακτέα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Κέρδη ή ζημιές από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο «(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών» στην περίοδο που προκύπτουν. Τα μερίσματα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος των άλλων εσόδων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα του Ομίλου να λάβει πληρωμή.

Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που είναι σε ξένο νόμισμα αναλύονται σε διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές στα χρηματικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, ενώ συναλλαγματικές διαφορές στα μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών και μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένα ως διαθέσιμα προς πώληση, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ο Όμιλος μπορεί να αναταξινομήσει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός από εκείνα που καταχωρήθηκαν στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση) και για τα οποία δεν υπάρχει πλέον πρόθεση για εμπορία ή πώληση στο προβλεπτό μέλλον, από την κατηγορία δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Σε τέτοιες περιπτώσεις κέρδη ή ζημιές που ήδη αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν αντιστοιχίζονται και η δίκαιη αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την ημερομηνία της ανακατάταξης καθίσταται το νέο κόστος ή αποσβεσμένο κόστος, όπως εφαρμόζεται. Ο Όμιλος μπορεί επίσης να μεταφέρει από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση προς την κατηγορία δάνεια και εισπρακτέα ή την κατηγορία κρατούμενα μέχρι τη λήξη, κάποιο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα πληρούσε τα κριτήρια της κατηγορίας δάνεια και εισπρακτέα ή κρατούμενα μέχρι τη λήξη, αν έχει την πρόθεση και ικανότητα να κατέχει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για το προβλεπτό μέλλον ή μέχρι τη λήξη αντίστοιχα. Τυχόν προηγούμενα κέρδη ή ζημιές στο περιουσιακό στοιχείο που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αποσβένονται στα αποτελέσματα κατά την εναπομείνουσα περίοδο της επένδυσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν περιουσιακά στοιχεία που έχουν ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή απομειωθούν, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως «(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών».

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Τόκοι από περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως έσοδα από τόκους. Μερίσματα από διαθέσιμους προς πώληση μετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος των άλλων εσόδων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα του Ομίλου να λάβει πληρωμή.

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων που εμπορεύονται σε ενεργή αγορά βασίζεται στις τιμές προσφοράς (bid prices). Αν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργή και για μη εισηγμένες αξίες, ο Όμιλος υπολογίζει τη δίκαιη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων καθαρά εμπορικών συναλλαγών, αναφορά σε άλλους τίτλους που είναι ουσιαστικά ίδιοι, χρήση προεξοφλημένων ταμειακών ροών και μεθόδους αποτίμησης δικαιωμάτων κάνοντας μέγιστη χρήση των δεδομένων της αγοράς και βασιζόμενες όσο το δυνατό λιγότερο σε εσωτερικά δεδομένα.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσο υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Στην περίπτωση μετοχικών αξιών που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμες προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στη δίκαιη αξία της μετοχικής επένδυσης κάτω από το κόστος, θεωρείται ως ένδειξη πιθανής απομείωσης. Αν υπάρχουν οποιοσδήποτε τέτοιες ενδείξεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η συσσωρευμένη ζημιά, η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας δίκαιης αξίας, μείον ζημιές απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για μετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Συμφωνίες επαναγοράς

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες για αγορές (πωλήσεις) επενδύσεων και επαναπώληση (επαναγορά) ουσιαστικά ίδιων επενδύσεων σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον σε καθορισμένη τιμή.

Οι επενδύσεις που πωλούνται και υπόκεινται σε συμφωνία επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό και αποτιμούνται ανάλογα με την ταξινόμησή τους. Οι εισπράξεις από την πώληση των επενδύσεων αναγνωρίζονται ως οφειλές σε τράπεζες ή πελάτες. Οι επενδύσεις που αγοράζονται με την προϋπόθεση να επαναπωληθούν στο μέλλον (reverse repos), δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό. Τα ποσά που πληρώνονται για την αγορά αναγνωρίζονται ως οφειλές από άλλες τράπεζες ή πελάτες. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και επαναγοράς αναγνωρίζεται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες αγοράς μετοχών με δέσμευση να τις επαναπωλήσει (stock reverse repos) μέσω του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αθηνών. Οι αποκτηθείσες μετοχές πωλούνται μετέπειτα στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Οι μετοχές δεν αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία αλλά η δέσμευση για επαναπώληση των μετοχών αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό και αποτιμάται στη δίκαιη αξία των αξιών που ο Όμιλος δεσμεύεται να επαναγοράσει και να επιστρέψει στην Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων Αθηνών.

Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα για συμφηφισμό των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό σε καθαρή βάση, ή με ταυτόχρονη διάθεση του περιουσιακού στοιχείου και διακανονισμό της υποχρέωσης.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και δεικτών, συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης μετοχών και συναλλάγματος και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Αυτά αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό αρχικά σε δίκαιη αξία την ημερομηνία της συναλλαγής, και επανεκτιμούνται μετέπειτα στη δίκαιή τους αξία. Οι δίκαιες αξίες προέρχονται από αγοραίες τιμές, μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών και άλλες κατάλληλες μεθόδους αποτίμησης. Όλα τα παράγωγα παρουσιάζονται στα περιουσιακά στοιχεία όταν η δίκαιη αξία είναι θετική και στις υποχρεώσεις όταν η δίκαιη αξία είναι αρνητική.

Συγκεκριμένα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, λογίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους και οι κίνδυνοι δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Αυτά τα ενσωματωμένα παράγωγα αποτιμούνται σε δίκαιη αξία με τις αλλαγές στη δίκαιη αξία να αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Ο Όμιλος εφαρμόζει αντισταθμίσεις δίκαιης αξίας ή αντισταθμίσεις ταμειακής ροής για παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση. Για παράγωγα τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, οποιαδήποτε κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στις δίκαιες αξίες καταχωρούνται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Σχέση αντιστάθμισης για σκοπούς εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης υπάρχει όταν:

- Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, ο Όμιλος ορίζει και στοιχειοθετεί τη σχέση αντιστάθμισης καθώς και το στόχο και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη της αντιστάθμισης.
- Η αντιστάθμιση αναμένεται να έχει υψηλή αποτελεσματικότητα ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών στις δίκαιες αξίες ή των ταμειακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο, σύμφωνα με τη στοιχειοθετημένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την εν λόγω σχέση αντιστάθμισης.
- Όσον αφορά αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, η προβλεπόμενη συναλλαγή που είναι το υποκείμενο της αντιστάθμισης είναι πολύ πιθανή και πρέπει να παρουσιάζει έκθεση στον κίνδυνο μεταβολής των ταμειακών ροών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τα αποτελέσματα.
- Η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.
- Γίνεται αξιολόγηση ότι η αντιστάθμιση έχει υψηλή αποτελεσματικότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Ο Όμιλος στοιχειοθετεί, κατά την έναρξη της συναλλαγής τη σχέση μεταξύ των αντισταθμισμένων στοιχείων και των μέσων αντιστάθμισης, καθώς και το στόχο και στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για ανάληψη διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Ο Όμιλος, επίσης, στοιχειοθετεί τις αξιολογήσεις του, τόσο στην έναρξη της αντιστάθμισης όσο και σε συνεχή βάση, για το κατά πόσο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης έχουν υψηλή αποτελεσματικότητα για συμψηφισμό μεταβολών στις δίκαιες αξίες ή στις ταμειακές ροές των μέσων αντιστάθμισης.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

(α) Αντιστάθμιση δίκαιης αξίας

Για αντισταθμίσεις δίκαιης αξίας οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά από την επανεκτίμηση του παραγώγου στη δίκαιη αξία αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο αντισταθμισμένο μέσο που οφείλεται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο, αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου μέσου και καταχωρείται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από την ταξινόμηση του χρηματοοικονομικού μέσου.

Εάν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, η αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου μέσου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη. Η αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία αντισταθμισμένης μετοχικής αξίας παραμένει στα αποθεματικά προσόδου μέχρι τη διάθεση της μετοχικής αξίας.

(β) Αντιστάθμιση ταμειακής ροής

Το αποτελεσματικό μέρος των αλλαγών στη δίκαιη αξία των παραγώγων που ορίζονται και είναι κατάλληλα ως αντισταθμίσεις ταμειακών ροών αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις περιόδους όπου το αντισταθμισμένο μέσο επηρεάζει τα αποτελέσματα.

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, οποιοδήποτε συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια τη στιγμή αυτή παραμένει στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή τελικά αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να συμβεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(γ) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε ξένες δραστηριότητες υπολογίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο αντισταθμισμένο μέσο που αφορά το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή ζημιά που αφορά το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Κέρδη ή ζημιές συσσωρευμένες στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η ξένη δραστηριότητα μερικώς διατεθεί ή πωληθεί.

(δ) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Για παράγωγα μέσα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, αλλαγές στη δίκαιη αξία αναγνωρίζονται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτίρια που κατέχονται από τον Όμιλο με την πρόθεση να κερδίζει ενοίκια ή για υπεραξία κεφαλαίων ή και τα δύο, και δε χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο. Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, που αντιπροσωπεύει την ελεύθερη αγοραία αξία, όπως καθορίζεται ετησίως από εξωτερικούς ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές που εφαρμόζουν αναγνωρισμένες μεθόδους αποτίμησης. Αλλαγές στις δίκαιες αξίες περιλαμβάνονται στα «Άλλα έσοδα» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει την υπέρβαση του κόστους απόκτησης από το μερίδιο του Ομίλου στη δίκαιη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής/συνδεδεμένης εταιρείας που αποκτήθηκε κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από αποκτήσεις θυγατρικών περιλαμβάνεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στα «Άυλα περιουσιακά στοιχεία». Η υπεραξία που προκύπτει από αποκτήσεις συνδεδεμένων εταιρειών περιλαμβάνεται στις «Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες» και ελέγχεται για απομείωση ως μέρος του συνολικού υπολοίπου. Ξεχωριστά αναγνωρισμένη υπεραξία ελέγχεται ετησίως για απομείωση και οποτεδήποτε υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση και παρουσιάζεται στην τιμή κόστους μείον συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ζημιές απομείωσης στην υπεραξία δεν αντιστρέφονται. Κέρδη και ζημιές στη διάθεση μιας εταιρείας περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αφορούν την εταιρεία που πωλήθηκε.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για σκοπούς ελέγχου για απομείωση. Η κατανομή γίνεται σε αυτές τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφελήσουν τις συνενώσεις επιχειρήσεων στις οποίες η υπεραξία δημιουργήθηκε. Ο Όμιλος κατανέμει την υπεραξία χρησιμοποιώντας τη χώρα δραστηριότητας και οικονομικού τομέα ως βάση κατανομής.

Άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν την εκτιμημένη αξία άυλων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με απόκτηση θυγατρικών (Σημ. 28 και 52). Τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται σε κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν περιορισμένη ωφέλιμη οικονομική χρήση αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους (7 με 23 χρόνια). Η απόσβεση περιλαμβάνεται στις «Αποσβέσεις και απομείωση» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και ελέγχονται για απομείωση ετησίως και όποτε υπάρχει ένδειξη πιθανής απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά προϊόντα λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο και που πιθανόν να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική βελτίωση.

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους, που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. Η απόσβεση ξεκινά όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα για χρήση και περιλαμβάνεται στις «Αποσβέσεις και απομείωση» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Μισθώσεις

(α) Εταιρεία του Ομίλου ως μισθωτής

Χρηματοδοτική μίσθωση

Χρηματοδοτική μίσθωση είναι η μίσθωση που μεταβιβάζει σημαντικό μέρος των κινδύνων και ανταμοιβών της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου. Ο τίτλος μπορεί τελικά να μεταβιβαστεί ή όχι.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη της δίκαιης αξίας της μισθωμένης ιδιοκτησίας και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων.

Κάθε μίσθωμα κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων ούτως ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο επί του χρηματοοικονομικού υπολοίπου που εκκρεμεί. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις. Το στοιχείο του τόκου του χρηματοοικονομικού κόστους χρεώνεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο της μίσθωσης ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης που παραμένει σε κάθε περίοδο. Τα ακίνητα και εξοπλισμός που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στο μικρότερο από την ωφέλιμη οικονομική ζωή του περιουσιακού στοιχείου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λειτουργική μίσθωση

Λειτουργική μίσθωση είναι οποιαδήποτε μίσθωση εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράκθηκαν από τον εκμισθωτή) χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο στην περίοδο της μίσθωσης.

(β) Εταιρεία του Ομίλου ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτική μίσθωση και ενοικιαγορά

Όταν περιουσιακά στοιχεία εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση/ενοικιαγορά, η παρούσα αξία των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως εισπρακτέα. Η διαφορά μεταξύ του μεικτού εισπρακτέου και της παρούσας αξίας του εισπρακτέου αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Η παρούσα αξία του εισπρακτέου αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στις «Χορηγήσεις». Το έσοδο από μισθώσεις και δικαιώματα ενοικιαγοράς αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με συστηματικό τρόπο, με βάση τις εισπρακτέες δόσεις κατά τη διάρκεια του έτους ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης.

Λειτουργική μίσθωση

Τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους. Πληρωμές που εισπράκθηκαν από λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ακίνητα και εξοπλισμός

Η γη και τα κτίρια παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από εξωτερικούς ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές, μείον μεταγενέστερες αποσβέσεις για κτίρια. Συσσωρευμένες αποσβέσεις την ημερομηνία της επανεκτίμησης διαγράφονται έναντι της μεικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και η καθαρή λογιστική αξία αναπροσαρμόζεται στην επανεκτιμημένη αξία του περιουσιακού στοιχείου. Οι επανεκτιμήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε η λογιστική αξία να μη διαφέρει σημαντικά από το ποσό της δίκαιης αξίας που προσδιορίστηκε την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλα τα άλλα στοιχεία ακινήτων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Αυξήσεις στη λογιστική αξία που προκύπτουν από επανεκτίμηση γης και κτιρίων πιστώνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια. Μειώσεις που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις του ίδιου στοιχείου χρεώνονται έναντι αυτών των αποθεματικών. Όλες οι άλλες μειώσεις χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Κάθε χρόνο η διαφορά μεταξύ της απόσβεσης με βάση την επανεκτιμημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου που χρεώθηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και των αποσβέσεων με βάση το αρχικό κόστος του περιουσιακού στοιχείου μεταφέρεται από τα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων στα αποθεματικά προσόδου.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις σε άλλα στοιχεία ακινήτων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο για να κατανεμηθεί το κόστος ή η επανεκτιμημένη αξία μείον η υπολειμματική αξία, στο διάστημα των εκτιμημένων ωφέλιμων οικονομικών ζωών τους. Οι αναμενόμενες ωφέλιμες οικονομικές ζωές είναι ως εξής:

	Χρόνια
Κτίρια	33 - 50
Έπιπλα και εξοπλισμός	3 - 10

Η υπολειμματική αξία των περιουσιακών στοιχείων και οι ωφέλιμες οικονομικές ζωές αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται όπου είναι απαραίτητο, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η λογιστική αξία περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό, μειώνεται αμέσως στο εκτιμημένο ανακτήσιμο ποσό.

Μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το στοιχείο θα ρέουν στον Όμιλο και το κόστος του στοιχείου μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες επιδιορθώσεις και συντηρήσεις χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την οικονομική περίοδο που προκύπτουν.

Κέρδη ή ζημιές από τη διάθεση ακινήτων και εξοπλισμού προσδιορίζονται συγκρίνοντας τις εισπράξεις με τη λογιστική αξία και περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν επανεκτιμημένα περιουσιακά στοιχεία πωλούνται, τα ποσά που περιλαμβάνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων μεταφέρονται στα αποθεματικά προσόδου.

Ακίνητα υπό ανέγερση παρουσιάζονται σε τιμή κτήσης μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης όπου το ανακτήσιμο ποσό του ακινήτου υπό ανέγερση υπολογίζεται να είναι μικρότερο από τη λογιστική του αξία. Η απόσβεση αυτών των περιουσιακών στοιχείων αρχίζει όταν τα περιουσιακά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη οικονομική ζωή δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται για απομείωση ετησίως και όποτε υπάρχει ένδειξη πιθανής απομείωσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση αναθεωρούνται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου που υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα για πώληση και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από υπεραξία, που υπόκεινται σε απομείωση εξετάζονται για πιθανό αντιλογισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Εμπορικές υποχρεώσεις

Εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στη δίκαιη αξία και ακολούθως υπολογίζονται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Δανεισμός

Ο δανεισμός που αποτελείται από ομολογιακά δάνεια και δανειακό κεφάλαιο αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία, που είναι οι εισπράξεις από την έκδοση (δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχθηκε) μετά την αφαίρεση εξόδων συναλλαγής. Ο δανεισμός παρουσιάζεται μετέπειτα στο αποσβεσμένο κόστος και οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εσόδων καθαρά από έξοδα συναλλαγής και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο του δανεισμού. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται μόνο όταν εξαλειφθεί, δηλαδή, όταν η υποχρέωση απαλλαχθεί, ακυρωθεί ή λήξει.

Μετοχικό κεφάλαιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια.

(α) Έξοδα έκδοσης κεφαλαίου

Πρόσθετα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την έκδοση νέων μετοχών παρουσιάζονται στα ίδια κεφάλαια σαν αφαίρεση από τις εισπράξεις έκδοσης νέων μετοχών.

(β) Μέρισμα συνήθων μετοχών

Η διανομή μερίσματος στους συνήθεις μετόχους της Τράπεζας αναγνωρίζεται στην περίοδο που το μέρισμα εγκρίνεται από τους μετόχους της Τράπεζας.

Μέρισμα για το έτος που ανακοινώνεται μετά την ημερομηνία ισολογισμού γνωστοποιείται στη Σημ. 53.

(γ) Ίδιες μετοχές

Όταν οποιαδήποτε εταιρεία του Ομίλου αγοράσει μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας (ίδιες μετοχές), η αντιπαροχή που πληρώθηκε περιλαμβανομένων των σχετικών πρόσθετων εξόδων αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας μέχρις ότου οι ίδιες μετοχές πωληθούν ή επανεκδοθούν. Όταν τέτοιες μετοχές μετέπειτα πωληθούν ή επανεκδοθούν, οποιαδήποτε αντιπαροχή εισπραχθεί, καθαρή από οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα συναλλαγής που σχετίζονται άμεσα, περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανόν ότι εκροή πόρων θα απαιτηθεί για διευθέτηση της υποχρέωσης και ένας αξιόπιστος υπολογισμός για το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να γίνει. Όταν ο Όμιλος αναμένει η πρόβλεψη να ανακτηθεί, για παράδειγμα με ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο, η ανάκτηση αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο αλλά μόνο όταν η ανάκτηση είναι σχεδόν βέβαια.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα προέλθουν από ένα συμβόλαιο είναι λιγότερα από τα αναπόφευκτα έξοδα από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων σύμφωνα με το συμβόλαιο.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας προ φόρου συντελεστή που αντικατοπτρίζει τρέχουσες εκτιμήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την πρόβλεψη. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρόδου του χρόνου αναγνωρίζεται ως έξοδα από τόκους.

Πιστωτικές συναλλαγές

Συναλλαγματικές αποδοχής (γνωστές ως acceptances) αποτελούν ανειλημμένες υποχρεώσεις του Ομίλου για πληρωμή συναλλαγματικών (γνωστών ως bills of exchange) που εκδόθηκαν σε πελάτες. Ο Όμιλος αναμένει ότι οι περισσότερες συναλλαγματικές αποδοχής θα διευθετούνται ταυτόχρονα με την αποπληρωμή από τους πελάτες. Ο Όμιλος ασχολείται επίσης με εμπορικές συναλλαγές όπου εκδίδει εγγυημένες συναλλαγματικές και ανοίγει ενέγγυες πιστώσεις (γνωστές ως credit-related instruments) εκ μέρους των πελατών του. Περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από πληρωμές σε τρίτους για τα οποία ο Όμιλος αναμένει ανάκτηση από τον πελάτη παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, μείον οποιεσδήποτε αναγκαίες προβλέψεις.

Διαχειριστικές δραστηριότητες

Όταν ο Όμιλος ενεργεί κάτω από διαχειριστική ιδιότητα ως θεματοφύλακας, καταπιστευματοδόχος ή αντιπρόσωπος, περιουσιακά στοιχεία και σχετικά έσοδα που προκύπτουν από αυτά, μαζί με σχετικές ανειλημμένες υποχρεώσεις για επιστροφή τέτοιων περιουσιακών στοιχείων στους πελάτες δεν αναγνωρίζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ανάλυση κατά τομέα

Ο τομέας δραστηριότητας είναι μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που δραστηριοποιούνται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών που υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις που είναι διαφορετικά από αυτά άλλων τομέων δραστηριότητας. Ο γεωγραφικός τομέας δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον που υπόκειται σε κινδύνους και αποδόσεις που είναι διαφορετικά από αυτά των τομέων που δραστηριοποιούνται σε ένα άλλο οικονομικό περιβάλλον.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ανάλυση κατά τομέα (συνέχεια)

Ο κύριος τομέας του Ομίλου είναι κατά τομέα δραστηριότητας. Υπάρχουν τρεις κύριοι τομείς δραστηριότητας:

- (α) Τραπεζικές υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις εργασίες των τραπεζών.
- (β) Ασφαλιστικές υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις εργασίες των ασφαλιστικών εταιρειών του Ομίλου στο γενικό κλάδο και στον κλάδο ζωής (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες όπως γνωστοποιείται στη Σημ. 13).
- (γ) Χρηματοοικονομικές και άλλες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις εργασίες όλων των άλλων θυγατρικών του Ομίλου.

Οι δευτερεύοντες γεωγραφικοί τομείς του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

- (α) Δραστηριότητες στην Κύπρο, που ενσωματώνουν τις εργασίες όλων των εταιρειών του Ομίλου στην Κύπρο.
- (β) Δραστηριότητες στην Ελλάδα.
- (γ) Δραστηριότητες σε άλλες χώρες.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόστηκαν για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους. Ο ενοποιημένος ισολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 έχει αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίσει τις αναπροσαρμογές στην προκαταρκτική λογιστική σε σχέση με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα του επιμερισμού του τιμήματος αγοράς για την απόκτηση της Marine Transport Bank, όπως εξηγείται στη Σημ. 52. Η ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007 έχει αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίσει την κατηγοριοποίηση των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων του Ομίλου ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

Με την εισαγωγή του Ευρώ ως το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας από 1 Ιανουαρίου, 2008, το νόμισμα λειτουργίας της Τράπεζας και των Κυπριακών θυγατρικών άλλαξε από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου, 2008 μετατράπηκε σε Ευρώ με βάση την καθορισμένη τιμή συναλλάγματος € 1 = ΛΚ 0,585274. Το νόμισμα παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων από 1 Ιανουαρίου, 2008 είναι το Ευρώ και όλα τα συγκριτικά ποσά έχουν μετατραπεί σε Ευρώ χρησιμοποιώντας την πιο πάνω καθορισμένη τιμή συναλλάγματος.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Ο Όμιλος κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδη αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(α) Απομείωση χορηγήσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Μια χορήγηση χαρακτηρίζεται ως επισφαλής και γίνεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων από τα πιο κάτω γεγονότα, τα οποία συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώρισή του ως περιουσιακό στοιχείο και έχουν αρνητική επίδραση στην αναμενόμενη μελλοντική ταμειακή ροή.

Τέτοιες αντικειμενικές ενδείξεις είναι οι εξής:

- (i) παραβίαση των όρων της σύμβασης με αποτέλεσμα καθυστέρηση στην πληρωμή του κεφαλαίου ή του τόκου,
- (ii) ενδείξεις για σημαντική αδυναμία στην αποπληρωμή του δανεισμού,
- (iii) λήψη νομικών μέτρων,
- (iv) πτώχευση,
- (v) άλλες αντικειμενικές ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος δεν θα επισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό.

Όταν μια χορήγηση χαρακτηριστεί ως επισφαλής, ως παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών θεωρείται η εκάστοτε ανακτήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Επιπλέον, για σημαντικά ποσά λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση, οι πόροι χρηματοδότησης και η πιθανότητα στήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων.

(β) Δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Ο Όμιλος ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στις συνθήκες της αγοράς σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Ο Όμιλος αξιολογεί τακτικά τις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για να βεβαιώνεται για την εγκυρότητα και την καταλληλότητά τους. Αλλαγές στους υπολογισμούς και παραδοχές που χρησιμοποιούνται πιθανό να επηρεάσουν τη δίκαιη αξία των σχετικών χρηματοοικονομικών μέσων.

(γ) Απομείωση υπεραξίας

Κάθε χρόνο ο Όμιλος εξετάζει εάν η υπεραξία έχει υποστεί απομείωση σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που αναφέρεται στη Σημ. 2. Το ανακτήσιμο ποσό των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχει προσδιοριστεί με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση παραδοχών και υποθέσεων που παρουσιάζονται στη Σημ. 28.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές (συνέχεια)

(γ) Απομείωση υπεραξίας (συνέχεια)

Για τις τραπεζικές εργασίες στην Ελλάδα, αν η υπολογιζόμενη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ήταν 10% χαμηλότερη από τους υπολογισμούς της διεύθυνσης, δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας. Αν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών ήταν 8% μεγαλύτερο, τότε δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας.

Για τις τραπεζικές εργασίες στη Ρουμανία, αν η υπολογιζόμενη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ήταν 4% χαμηλότερη από τους υπολογισμούς της διεύθυνσης, ή το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών ήταν 3% μεγαλύτερο, τότε δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας.

Για τις τραπεζικές εργασίες στην Ουκρανία, αν η υπολογιζόμενη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ήταν 22% χαμηλότερη από τους υπολογισμούς της διεύθυνσης, δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας. Αν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για την προεξόφληση των ταμειακών ροών ήταν 19% μεγαλύτερο, τότε δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας.

Τέλος, για τις τραπεζικές εργασίες στη Σερβία, αν η υπολογιζόμενη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ήταν 3% χαμηλότερη, ή το προεξοφλητικό επιτόκιο ήταν 2,5% μεγαλύτερο από τους υπολογισμούς της διεύθυνσης, τότε δεν θα προέκυπτε απομείωση υπεραξίας.

(δ) Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ

Ο Όμιλος καθορίζει σε συνεργασία με επαγγελματίες αναλογιστές την αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που αναφέρεται στη Σημ. 2. Η αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ αντιπροσωπεύει τη σημερινή αξία των μελλοντικών κερδών που θα προκύψουν από τα συμβόλαια σε ισχύ. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό περιλαμβάνει ένα περιθώριο κινδύνου ανάλογο με την αβεβαιότητα των προβλεπόμενων μελλοντικών κερδών. Η εκτίμηση των κερδών που θα προκύψουν από τα συμβόλαια βασίζεται σε συντηρητικές υποθέσεις για τους μακροοικονομικούς δείκτες, τη μελλοντική θνησιμότητα, την εξαγορά, τα έξοδα διαχείρισης και πωλήσεων καθώς και την απόδοση των επενδύσεων. Οι παραδοχές και υπολογισμοί που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημ. 28. Αυτές οι παραδοχές και υπολογισμοί αναθεωρούνται και ελέγχονται κάθε ημερομηνία αναφοράς. Αλλαγές στους υπολογισμούς και παραδοχές που χρησιμοποιούνται πιθανό να επηρεάσουν την αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ.

(ε) Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Για τα μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής γίνεται αναλογιστική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων για καταβολή ωφελημάτων που απορρέουν από τους όρους των συμβολαίων. Η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνει υποθέσεις μεταξύ άλλων για τα ποσοστά θνησιμότητας, τη διατηρησιμότητα των συμβολαίων, την απόδοση των επενδύσεων που χρησιμοποιούνται για κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, καθώς και το ρυθμό αύξησης των διαχειριστικών εξόδων. Η εκτίμηση για τη θνησιμότητα βασίζεται σε τυποποιημένους διεθνείς πίνακες που αντικατοπτρίζουν ιστορικά την εμπειρία θνησιμότητας. Η εκτίμηση για τη μέση απόδοση των επενδύσεων βασίζεται στις τρέχουσες αποδόσεις καθώς και προβλέψεις για τη μελλοντική εξέλιξη της οικονομίας και των κεφαλαιαγορών.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και ελέγχονται για επάρκεια, και οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές αντικατοπτρίζονται με ανάλογες ρυθμίσεις στο ύψος της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό για ασφαλιστήρια συμβόλαια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές (συνέχεια)

(ε) Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής (συνέχεια)

Για τα βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ατυχημάτων και υγείας γίνονται εκτιμήσεις για το αναμενόμενο τελικό κόστος των απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί στον Όμιλο, καθώς και των απαιτήσεων που έχουν δημιουργηθεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η εκτίμηση των απαιτήσεων γίνεται με βάση την εμπειρία του παρελθόντος και τις τάσεις των ασφαλιστικών αγορών όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

(στ) Απαιτήσεις για αποζημίωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Γίνεται υπολογισμός για τις υποχρεώσεις από απαιτήσεις για αποζημίωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ο Όμιλος αξιολογεί την κάθε απαίτηση ξεχωριστά και η υπολογιζόμενη υποχρέωση βασίζεται στα γεγονότα της κάθε απαίτησης, την εμπειρία και άλλους λογικούς παράγοντες υπό τις περιστάσεις.

Ο Όμιλος έχει υποχρέωση για όλα τα ασφαλιζόμενα γεγονότα που έγιναν κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ακόμα κι αν η ζημιά ανακαλύπτεται μετά το τέλος του συμβολαίου. Γίνεται υπολογισμός για το κόστος απαιτήσεων που δημιουργήθηκαν αλλά δεν έγιναν γνωστές. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους απαιτήσεων που δημιουργήθηκαν αλλά δεν έγιναν γνωστές αναλύεται στη Σημ. 46.

(ζ) Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η σημερινή αξία των υποχρεώσεων για ωφελήματα αφυπηρέτησης καθορίζεται με βάση αναλογιστική εκτίμηση χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες παραδοχές. Οι κυριότερες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για καθορισμό του καθαρού κόστους για ωφελήματα αφυπηρέτησης αναφέρονται στη Σημ. 8. Με βάση τη λογιστική αρχή του Ομίλου για ωφελήματα αφυπηρέτησης, οποιοσδήποτε αλλαγές στις παραδοχές επηρεάζουν το ύψος του μη αναγνωρισμένου αναλογιστικού κέρδους ή ζημιάς.

(η) Φορολογία

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις διάφορες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Για το συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία όπως παρουσιάζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για εταιρικό φόρο και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Σημαντικές εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Ο Όμιλος ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 στην ταξινόμηση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη, ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη. Αυτή η ταξινόμηση απαιτεί άσκηση σημαντικής κρίσης. Στην άσκηση της κρίσης αυτής, ο Όμιλος εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά του να κρατήσει τέτοιες επενδύσεις μέχρι τη λήξη. Αν ο Όμιλος αποτύχει να κρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι τη λήξη για λόγους άλλους από αυτούς που προβλέπονται από το ΔΛΠ 39, θα αναγκαστεί να επαναταξινομήσει ολόκληρη την κατηγορία, ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Σε αυτή την περίπτωση, οι επενδύσεις θα παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία και όχι σε αποσβεσμένο κόστος. Σε τέτοια περίπτωση η λογιστική αξία των επενδύσεων θα μειωθεί κατά € 57.858.000 (2007: αύξηση € 1.799.000) με αντίστοιχη χρέωση στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Σημαντικές εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου (συνέχεια)

(β) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση

Ο Όμιλος ακολουθεί τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 για να αποφασίσει πότε μια επένδυση έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Αυτή η απόφαση απαιτεί άσκηση σημαντικής κρίσης στο κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Στην άσκηση της κρίσης αυτής, ο Όμιλος εκτιμά, μαζί με άλλους παράγοντες, τη διάρκεια ή την έκταση που η δίκαιη αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι χαμηλότερη του κόστους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτελέσει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, και τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και βραχυπρόθεσμο επιχειρηματικό μέλλον της επένδυσης συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η επίδοση της βιομηχανίας και του επιχειρηματικού κλάδου, οι αλλαγές στην τεχνολογία και στις λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

4. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από τόκους		
Τόκοι χορηγήσεων	1.482.056	1.076.803
Τόκοι από άλλες τράπεζες	295.779	359.604
Τόκοι από χρεόγραφα και άλλοι τόκοι	250.316	192.633
	2.028.151	1.629.040
Έξοδα από τόκους		
Τόκοι καταθέσεων πελατών	886.472	722.612
Τόκοι σε άλλες τράπεζες	299.065	133.277
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου και άλλοι τόκοι	98.210	108.379
	1.283.747	964.268

5. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες		
Τραπεζικά δικαιώματα και προμήθειες	183.426	151.546
Δικαιώματα από διαχείριση χαρτοφυλακίου και διοικητικά δικαιώματα	119.778	166.886
Άλλα δικαιώματα και προμήθειες	36.344	55.168
	339.548	373.600
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες		
Δικαιώματα	15.944	13.632
Προμήθειες	36.865	51.076
	52.809	64.708

6. (ΖΗΜΙΑ)/ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΞΙΩΝ

	2008 € '000	2007 € '000
(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(4.488)	4.414
Κέρδος από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	7.209	119.221
(Ζημιά)/κέρδος από επανεκτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(48.799)	25.535
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(21.618)	(1.491)
	(67.696)	147.679

Το κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών για το 2007 περιλαμβάνει κέρδη ύψους € 12 εκ. από την πώληση των μετοχών που κατείχε ο Όμιλος στη Universal Life Insurance Public Co Ltd, κέρδη ύψους € 38,2 εκ. από την πώληση των μετοχών και δικαιωμάτων αγοράς μετοχών στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ και κέρδη ύψους € 68,5 εκ. από την πώληση των μετοχών στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

7. ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Μέρισμα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	14.129	9.337
Μέρισμα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	3.189	3.108
Κέρδος δίκαιης αξίας από επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 29)	5.509	676
(Ζημιά)/κέρδος από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	(56)	271
Κέρδος από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	4.411	282
Άλλα έσοδα	29.693	9.348
	56.875	23.022

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

	2008 € '000	2007 € '000
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	291.972	250.272
Ωφελήματα αφυπηρέτησης:		
Σχέδια καθορισμένων παροχών	26.978	30.657
Σχέδια καθορισμένης εισφοράς	551	398
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	3.841	3.387
Άλλα έξοδα προσωπικού	26.407	40.507
	349.749	325.221

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σχετικά με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	21.828	19.196
Τόκος επί των υποχρεώσεων των σχεδίων	18.687	15.950
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	(13.489)	(3.425)
Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά που αναγνωρίστηκε στο έτος	(43)	362
Κόστος διακανονισμών	2.297	-
	29.280	32.083
Μειον: Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2.302)	(1.426)
	26.978	30.657

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό σχετικά με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2008 € '000	2007 € '000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων σχεδίων	80.944	150.773
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	(43.635)	(170.679)
	37.309	(19.906)
Παρούσα αξία υποχρεώσεων μη χρηματοδοτούμενων σχεδίων	186.400	205.240
Μη αναγνωρισμένο αναλογιστικό κέρδος	5.008	34.493
	191.408	239.733
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης στον ενοποιημένο ισολογισμό	228.717	219.827

Στα περιουσιακά στοιχεία σχεδίων περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 17.118.000 (2007: € 46.670.000) το οποίο αφορά τη δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών (συνέχεια)

Η κίνηση στις υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης που παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό είναι ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	219.827	196.421
Σύνολο εξόδων στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	26.978	30.657
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.302	1.426
Παροχές που πληρώθηκαν	(8.700)	(7.629)
Εισφορές	(526)	(1.091)
Μείωση από θυγατρικές που πωλήθηκαν	(10.858)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(306)	43
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	228.717	219.827

Η κίνηση στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων και μη χρηματοδοτούμενων σχεδίων είναι ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	356.013	322.180
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	21.828	19.196
Τόκος επί των υποχρεώσεων των σχεδίων	18.687	15.950
Εισφορές	134	125
Παροχές που πληρώθηκαν	(12.406)	(11.137)
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) επί των υποχρεώσεων	(103.556)	12.927
Κόστος διακανονισμών	2.297	-
Μείωση από θυγατρικές που πωλήθηκαν	(11.328)	(1.597)
Συναλλαγματικές διαφορές	(4.325)	(1.631)
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	267.344	356.013

Η κίνηση στη δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων είναι ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	170.679	143.228
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	13.489	3.425
Εισφορές	660	1.216
Παροχές που πληρώθηκαν	(3.706)	(3.508)
Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος επί των περιουσιακών στοιχείων	(134.590)	29.128
Μείωση από θυγατρικές που πωλήθηκαν	(470)	(1.837)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.427)	(973)
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	43.635	170.679

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

	2008		2007	
	€ '000	%	€ '000	%
Μετοχές	38.242	87,6	164.834	96,6
Ομόλογα	1.122	2,6	1.039	0,6
Μετρητά	4.271	9,8	4.806	2,8
	43.635	100,0	170.679	100,0

Οι μετοχές περιλαμβάνουν μετοχές της Marfin Popular Bank Public Co Ltd αξίας € 32,3 εκ. (2007: € 155,2 εκ.).

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναλογιστικές εκτιμήσεις ήταν:

	2008			2007		
	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Ελλάδα	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Ελλάδα
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,75%	6,2%	5,5%	5,25%	5,7%	5,0%
Αναμενόμενη μέση ετήσια απόδοση επενδύσεων	7,8%	7,5%	5,0%	8,0%	6,0%	5,0%
Μέση ετήσια αύξηση του βασικού ασφαλιζόμενου εισοδήματος	4,0%	-	-	4,0%	-	-
Μέση ετήσια αύξηση μισθών	6,75%	3,2%	4,0%	7,0%	4,3%	4,5%
Μέση ετήσια αύξηση πληθωρισμού	2,0%	2,5%	2,5%	2,5%	3,3%	2,5%
Αύξηση συντάξεων	-	2,3%	-	-	2,7%	-

31 Δεκεμβρίου

	2008 € '000	2007 € '000	2006 € '000
Σημερινή αξία υποχρεώσεων	267.344	356.013	322.003
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων	(43.635)	(170.679)	(143.206)
Μη αναγνωρισμένο αναλογιστικό κέρδος	5.008	34.493	17.624
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης στον ενοποιημένο ισολογισμό	228.717	219.827	196.421
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	48.118	(30.662)	(10.957)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	(134.590)	29.128	68.328

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

9. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	21.390	17.378
Αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων (α)	184	(1.720)
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων (Σημ. 28)	7.601	7.176
Αποσβέσεις άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 28)	20.944	22.520
Απομείωση υπεραξίας (Σημ. 28)	400	-
	50.519	45.354

(α) Η αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων για το 2007 σχετίζεται με αύξηση στη λογιστική αξία ακινήτων που αντιστρέφει μείωση από επανεκτίμηση που είχε προηγουμένως αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

10. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Έξοδα γραφειακών χώρων	24.579	12.762
Κόστος συντήρησης ηλεκτρονικών υπολογιστών	11.788	10.946
Έξοδα προώθησης και πωλήσεων	26.224	21.521
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	33.144	27.584
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	5.882	5.922
Έξοδα τηλεφώνων	8.474	5.811
Αμοιβή ελεγκτών	1.503	1.037
Άλλα λειτουργικά έξοδα	79.363	75.000
	190.957	160.583

11. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος (Σημ. 21)	194.688	168.325
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις (Σημ. 21)	(65.274)	(70.387)
	129.414	97.938

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

12. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Φορολογία τρέχοντος έτους		
Κυπριακός εταιρικός φόρος	27.611	29.300
Εισφορά για την άμυνα	32	36
Φόροι εξωτερικού	49.005	49.033
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 38)	(20.745)	4.782
	<hr/> 55.903	83.151
Συνολική φορολογία τρέχοντος έτους		
Φορολογία προηγούμενων ετών	121	1.330
	<hr/> 56.024	84.481
Συνολική φορολογία		

Ο συντελεστής φόρου για την Τράπεζα και τις θυγατρικές εταιρείες της στην Κύπρο είναι 10%. Το κέρδος σε άλλες χώρες υπόκειται σε φορολογία με συντελεστές που ισχύουν στις χώρες αυτές. Στην Ελλάδα και στην Ουκρανία ο συντελεστής φορολογίας είναι 25%, στην Αυστραλία 30%, στο Guernsey και στη Σερβία 10%, στη Ρουμανία 16%, στη Μάλτα 35% και στη Ρωσία 24%. Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο συντελεστής φορολογίας έχει μειωθεί από 30% σε 28%. Στην Εσθονία ο συντελεστής φορολογίας είναι 22% και εφαρμόζεται στο μεικτό ποσό της πραγματικής και λογιζόμενης διανομής κερδών και όχι στο κέρδος που πραγματοποιήθηκε.

Για σκοπούς φορολογίας στην Κύπρο, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, τόκοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 10%. Σε τέτοιες περιπτώσεις 50% των τόκων αυτών θα εξαιρούνται από εταιρικό φόρο και επομένως θα έχουν πραγματικό φορολογικό συντελεστή περίπου 15%. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 15%.

Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου πριν από τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Κέρδος πριν από τη φορολογία	367.175	549.703
Φόρος υπολογιζόμενος με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	36.718	54.970
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	4.885	12.193
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν υπόκεινται σε φορολογία	(26.816)	(13.829)
Επίδραση στη φορολογία λόγω διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	41.116	29.817
	<hr/> 55.903	83.151
Συνολική φορολογία τρέχοντος έτους		

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

13. ΜΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Ασφαλιστικές εργασίες Ομίλου

Στις 18 Δεκεμβρίου, 2008 ολοκληρώθηκε η συμφωνία μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της Γαλλικής CNP Assurances S.A. (CNP) και του Ομίλου με σκοπό την ανάπτυξη των ασφαλιστικών εργασιών σε Ελλάδα και Κύπρο μέσω των τραπεζικών δικτύων του Ομίλου. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει αφενός τη μεταβίβαση από την Τράπεζα στη CNP του 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Insurance Holdings Ltd, η οποία αποτελεί τον ασφαλιστικό βραχίονα του Ομίλου, αφετέρου τη σύναψη δεκαετούς ανανεώσιμης αποκλειστικής συμφωνίας διανομής με την ευχέρεια επέκτασης και σε άλλες χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Η Marfin Insurance Holdings Ltd κατέχει το 100% των Laiki Cyrgialife Ltd (ασφάλειες ζωής στην Κύπρο), Λαϊκή Ασφαλιστική Λτδ (ασφάλειες γενικού κλάδου στην Κύπρο και Ελλάδα), Marfin Life S.A. (ασφάλειες ζωής στην Ελλάδα) και Marfin Insurance Brokers S.A. (πρακτορειακές ασφαλιστικές εργασίες στην Ελλάδα).

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω και σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών έπαψαν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος της διοίκησης αποκτήθηκε από τη CNP. Η συμμετοχή της Τράπεζας κατά 49,9% στις εταιρείες αυτές θεωρείται πλέον ως επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία (Σημ. 27).

Τα αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιρειών για το 2007 και 2008 όταν η Τράπεζα κατείχε το 100% των εταιρειών, περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Το κέρδος αυτό αναλύεται ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Καθαρά έσοδα από τόκους	5.672	4.520
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες (Ζημιιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	2.395	1.028
Καθαρά ασφάλιστρα και άλλα έσοδα από ασφαλιστήρια συμβόλαια	(708)	12.404
Καθαρές παροχές, απαιτήσεις για αποζημιώσεις και άλλα έξοδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων	138.009	130.735
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα από περιουσιακά στοιχεία που υποστηρίζουν τις υποχρεώσεις ασφαλιζομένων	(52.068)	(125.876)
Άλλα έσοδα	(50.627)	35.415
	19.972	8.100
Έσοδα από εργασίες	62.645	66.326
Έξοδα προσωπικού	(15.577)	(13.900)
Αποσβέσεις	(648)	(673)
Λειτουργικά έξοδα	(6.708)	(5.736)
Κέρδος πριν από την πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	39.712	46.017
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	216	27
Κέρδος πριν από τη φορολογία	39.928	46.044
Φορολογία	(6.108)	(4.320)
Κέρδος μετά τη φορολογία	33.820	41.724
Κέρδος από πώληση ασφαλιστικών εταιρειών (Σημ. 51)	58.374	-
Κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	92.194	41.724

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

13. ΜΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (συνέχεια)

(β) Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες», η επένδυση του Ομίλου στις μη τραπεζικές δραστηριότητες του ομίλου Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών κατά τη διάρκεια του έτους 2007 παρουσιάζεται ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες λόγω μείωσης του ποσοστού συμμετοχής και ως κατεχόμενη προς πώληση κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Τα κριτήρια για κατηγοριοποίηση ως ομάδα περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατεχόμενη προς πώληση (disposal group) είχαν πληρωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την απόκτηση με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 5. Κατά συνέπεια τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αφορούν τις μη τραπεζικές δραστηριότητες του ομίλου Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών παρουσιάστηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2006. Τα αποτελέσματα για την εξαμηνιαία περίοδο που έληξε στις 30 Ιουνίου, 2007, κατά τη διάρκεια της οποίας η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ήταν θυγατρική της Marfin Popular Bank Public Co Ltd, περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007 ως κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες λόγω μείωσης του ποσοστού συμμετοχής.

Σημειώνεται ότι στις 12 Ιουλίου, 2007 ολοκληρώθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ύψους € 5,19 δις στην οποία η Τράπεζα δεν συμμετείχε. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών μειώθηκε από 97% σε 6,45% τον Ιούλιο 2007 και η επένδυση κατηγοριοποιήθηκε ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαθέσιμο προς πώληση.

Το κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες λόγω μείωσης του ποσοστού συμμετοχής όπως παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής:

	2007
	€ '000
Καθαρά έσοδα από τόκους	330
Καθαρά έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες	(100)
Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	83.380
Έσοδα από εμπορία συναλλάγματος	(212)
Άλλα έσοδα	12.081
Έσοδα από εργασίες	95.479
Έξοδα προσωπικού	(777)
Αποσβέσεις	(13)
Λειτουργικά έξοδα	(1.768)
Κέρδος πριν από το μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	92.921
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	302
Κέρδος πριν από τη φορολογία	93.223
Φορολογία	(7.036)
Κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες λόγω μείωσης του ποσοστού συμμετοχής	86.187

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

14. ΚΕΡΔΟΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Το κέρδος ανά μετοχή υπολογίστηκε διαιρώντας το κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας με το μεσοσταθμικό αριθμό συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους.

	2008 € '000	2007 € '000
Κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας	394.563	563.338
<i>Μεσοσταθμικός αριθμός συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους</i>	2008 '000	2007 '000
	816.111	781.275
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	48,3	72,1
	2008 € '000	2007 € '000
Κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες Συμφέρον μειοψηφίας	311.151 (8.666)	465.222 (14.801)
Κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας	302.485	450.421
	2008 '000	2007 '000
Μεσοσταθμικός αριθμός συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους	816.111	781.275
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	37,1	57,7

Δεν παρουσιάζεται μειωμένο κέρδος ανά μετοχή σε σχέση με τα Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών καθώς η τιμή εξάσκησης των Δικαιωμάτων ήταν ψηλότερη από τη μέση τιμή της μετοχής της Marfin Popular Bank Public Co Ltd στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 31 Δεκεμβρίου, 2007

15. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Τα μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες περιλαμβάνουν τις υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας. Οι καταθέσεις αυτές δεν είναι διαθέσιμες για τη χρηματοδότηση των τρεχουσών συναλλαγών του Ομίλου.

	2008 € '000	2007 € '000
Μετρητά	178.860	149.626
Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες εκτός υποχρεωτικών καταθέσεων για σκοπούς ρευστότητας	1.146.505	366.768
Υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας	514.305	830.725
	1.839.670	1.347.119

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

16. ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Χορηγήσεις σε άλλες τράπεζες	9.273	39.604
Επιταγές υπό εκκαθάριση	503.501	443.692
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	3.841.407	4.494.928
	4.354.181	4.978.224
Τρεχούμενες	4.170.811	4.912.536
Μη τρεχούμενες	183.370	65.688
	4.354.181	4.978.224

17. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Επαναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων» και επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρεόγραφα προς εμπορία και διαθέσιμα προς πώληση σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου. Επίσης επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση σε επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη και επενδύσεις σε χρεόγραφα προς εμπορία σε διαθέσιμα προς πώληση. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39, ο Όμιλος προσδιόρισε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία την 1 Ιουλίου, 2008 δεν υπήρχε πρόθεση να τα εμπορευτεί ή να τα πωλήσει στο άμεσο μέλλον και τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επαναταξινόμησης. Η επαναταξινόμηση έγινε με ισχύ από 1 Ιουλίου, 2008, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39 στη δίκαιη αξία των επενδύσεων την ημερομηνία αυτή.

Η λογιστική και δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που επαναταξινόμηθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου την 1 Ιουλίου, 2008 ήταν € 684 εκ. και η λογιστική και δίκαιη αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 718,5 εκ. και € 618,1 εκ. αντίστοιχα. Από το ποσό των επαναταξινομημένων διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, € 224,3 εκ. έχουν αντισταθμιστεί για αλλαγές στη δίκαιη αξία, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων. Ο Όμιλος θα συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η λογιστική και δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που επαναταξινόμηθηκαν σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη την 1 Ιουλίου, 2008 ήταν € 79,9 εκ. και η λογιστική και δίκαιη αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 μετά από εξοφλήσεις ήταν € 42,4 εκ. και € 42,3 εκ. αντίστοιχα.

Η λογιστική και δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προς εμπορία που επαναταξινόμηθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου την 1 Ιουλίου, 2008 ήταν € 33,3 εκ. Η λογιστική και δίκαιη αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 34,6 εκ. και € 31,6 εκ. αντίστοιχα.

Η λογιστική και δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προς εμπορία που επαναταξινόμηθηκαν σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση την 1 Ιουλίου, 2008 ήταν € 11,4 εκ. Η λογιστική και δίκαιη αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 9,8 εκ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

17. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (συνέχεια)

Αν ο Όμιλος δεν είχε επαναταξινομήσει τις επενδύσεις σε χρεόγραφα την 1 Ιουλίου, 2008 η ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για τους τελευταίους έξι μήνες του 2008, θα περιλάμβανε επιπρόσθετες ζημιές επανεκτίμησης για τους έξι μήνες Ιούλιο με Δεκέμβριο 2008 ύψους € 4,4 εκ.

Επίσης, αν δεν είχαν πραγματοποιηθεί οι πιο πάνω επαναταξινομήσεις θα είχαν αναγνωριστεί στα αποθεματικά δίκαιης αξίας επιπρόσθετες ζημιές επανεκτίμησης ύψους € 99,3 εκ. που αντιπροσωπεύουν τη μεταβολή στη δίκαιη αξία για τους έξι μήνες Ιούλιο με Δεκέμβριο 2008 των χρεογράφων που επαναταξινομήθηκαν από και προς την κατηγορία διαθέσιμων προς πώληση.

Την 1 Οκτωβρίου, 2008 ο Όμιλος επαναταξινόμησε επενδύσεις σε μετοχές προς εμπορία σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση. Η λογιστική και δίκαιη αξία τους την 1 Οκτωβρίου, 2008 ήταν € 1,3 εκ. και στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 0,7 εκ. Αν ο Όμιλος δεν είχε επαναταξινομήσει τις μετοχές αυτές € 0,5 εκ. ζημιές επανεκτίμησης για την περίοδο 1 Οκτωβρίου, 2008 μέχρι 31 Δεκεμβρίου, 2008 θα περιλαμβάνονταν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αντί στα αποθεματικά δίκαιης αξίας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Επενδύσεις προς εμπορία		Επενδύσεις που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση		Σύνολο	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000	€ '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	84.250	180.379	-	117.961	84.250	298.340
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου	14.884	57.657	-	-	14.884	57.657
Επενδύσεις σε μετοχές και ταμεία	108.416	215.949	-	116.668	108.416	332.617
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 41)	149.369	27.466	-	-	149.369	27.466
	356.919	481.451	-	234.629	356.919	716.080
Τρεχούμενα	279.083	247.843	-	27.031	279.083	274.874
Μη τρεχούμενα	77.836	233.608	-	207.598	77.836	441.206
	356.919	481.451	-	234.629	356.919	716.080
Επενδύσεις σε χρεόγραφα						
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	438	415	-	66.446	438	66.861
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	68.766	166.840	-	28.438	68.766	195.278
Μη εισηγμένα	15.046	13.124	-	23.077	15.046	36.201
	84.250	180.379	-	117.961	84.250	298.340
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου						
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	2.990	3.068	-	-	2.990	3.068
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	11.894	54.589	-	-	11.894	54.589
	14.884	57.657	-	-	14.884	57.657
Κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου δεκτά για επανα- χρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	2.990	3.068	-	-	2.990	3.068
Άλλα κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου	11.894	54.589	-	-	11.894	54.589
	14.884	57.657	-	-	14.884	57.657
Επενδύσεις σε μετοχές και ταμεία						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	3.691	16.985	-	65.422	3.691	82.407
Εισηγμένες σε άλλα Χρηματιστήρια	19.853	90.473	-	51.161	19.853	141.634
Μη εισηγμένες	84.872	108.491	-	85	84.872	108.576
	108.416	215.949	-	116.668	108.416	332.617

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους € 43.973.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από Κεντρικές Τράπεζες.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα «Μετρητά που προήλθαν από εργασίες» στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών (Σημ. 42).

Οι αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνονται στη «(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 6).

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση είναι αυτά η απόδοση των οποίων αξιολογείται με βάση τη δίκαιη αξία, σύμφωνα με τη στοιχειοθετημένη επενδυτική στρατηγική. Πληροφορίες που βασίζονται στη δίκαιη αξία σχετικά με αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρέχονται εσωτερικά σε βασικά διοικητικά στελέχη. Η αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που σχετίζονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια πελατών καθορίζεται με βάση τη δίκαιη αξία τους. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς πελάτες δεν ορίζονταν κατά την αρχική αναγνώριση στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων τότε θα ταξινομούσαν ως διαθέσιμα προς πώληση και οποιαδήποτε αλλαγή στη δίκαιη αξία θα αναγνωριζόταν στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια. Ο αρχικός ορισμός των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που σχετίζονται με ασφαλιστήρια συμβόλαια πελατών σε αποτίμηση σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιτρέπει την αναγνώριση των μεταβολών που αφορούν τη δίκαιη αξία τους στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

19. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	7.654.705	6.316.800
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:		
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	8.297.091	5.890.429
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	8.200.292	6.080.275
Μεικτές χορηγήσεις	24.152.088	18.287.504
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων (Σημ. 21)	(724.862)	(672.396)
Καθαρές χορηγήσεις	23.427.226	17.615.108
Τρεχούμενες	7.740.226	6.227.711
Μη τρεχούμενες	15.687.000	11.387.397
	23.427.226	17.615.108

Στις μεικτές χορηγήσεις του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 1.032.238.000 (2007: € 963.174.000) που αφορά μεικτά εισπρακτέα από συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ. 20).

Το ποσό αναστολής αναγνώρισης εσόδων περιλαμβάνεται στην πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

20. ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Μεικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	1.176.884 (144.646)	1.053.251 (90.077)
Σημερινή αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ. 19) Πρόβλεψη για απομείωση στην αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.032.238 (111.464)	963.174 (98.007)
	920.774	865.167
Μεικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης		
Μέχρι ένα χρόνο	382.630	357.074
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	536.156	494.636
Περισσότερο από πέντε χρόνια	258.098	201.541
	1.176.884	1.053.251
Σημερινή αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης		
Μέχρι ένα χρόνο	352.050	330.066
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	453.327	442.944
Περισσότερο από πέντε χρόνια	226.861	190.164
	1.032.238	963.174

Σημαντικότεροι όροι των συμβολαίων ενοικιαγοράς:

- Ο μισθωτής πληρώνει ένα εικονικό ποσό στο τέλος της περιόδου μίσθωσης με αντάλλαγμα το δικαίωμα να προβεί σε αγορά των αγαθών.
- Ο μισθωτής πληρώνει μηνιαία μισθώματα/δόσεις συμπεριλαμβανομένου και τόκου σε όλα τα οφειλόμενα ποσά.
- Ο μισθωτής ευθύνεται για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά των αγαθών.

Σημαντικότεροι όροι των συμβολαίων χρηματοδοτικής μίσθωσης:

- Ο ενοικιαστής παραλαμβάνει τον υπό ενοικίαση εξοπλισμό για την περίοδο ενοικίασης και πληρώνει καθ' όλη τη διάρκεια της ενοικίασης ενοίκιο και οποιαδήποτε άλλα ποσά καθίστανται πληρωτέα βάσει των όρων του συμβολαίου.
- Τα ενοίκια και τα άλλα ποσά πληρωτέα υπόκεινται σε τόκο.
- Ο ενοικιαστής υποχρεούται να διατηρεί τον εξοπλισμό σε καλή κατάσταση και να αποζημιώνει τον ιδιοκτήτη για οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη.
- Με τη λήξη της συμφωνίας ο ενοικιαστής μπορεί είτε να παραδώσει τον εξοπλισμό στον ιδιοκτήτη είτε να εξακολουθήσει να έχει το δικαίωμα χρήσης του έναντι ενός ελάχιστου ετήσιου εικονικού ποσού.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

21. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Τα ακόλουθα αποτελούν ανάλυση της συνολικής πρόβλεψης για απομείωση των χορηγήσεων:

	Προβλέψεις € '000	Αναστολή αναγνώρισης εσόδων € '000	Σύνολο € '000
2008			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	570.386	102.010	672.396
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από:			
Απόκτηση επιχειρήσεων	14.321	1.765	16.086
Πώληση επιχειρήσεων	(73)	(57)	(130)
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος:			
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 11)	194.688	-	194.688
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	73	-	73
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις:			
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 11)	(65.274)	(18.595)	(83.869)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(289)	(157)	(446)
Διαγραφές χορηγήσεων	(75.050)	(24.686)	(99.736)
Συναλλαγματικές διαφορές	(8.446)	-	(8.446)
Αναστολή αναγνώρισης εσόδων για το έτος	-	34.246	34.246
	630.336	94.526	724.862
2007			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	502.626	119.281	621.907
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από απόκτηση επιχειρήσεων	7.103	-	7.103
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος (Σημ. 11)	168.325	-	168.325
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις:			
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 11)	(70.387)	(39.886)	(110.273)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(27)	-	(27)
Διαγραφές χορηγήσεων	(39.090)	(8.519)	(47.609)
Συναλλαγματικές διαφορές	1.836	-	1.836
Αναστολή αναγνώρισης εσόδων για το έτος	-	31.134	31.134
	570.386	102.010	672.396

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

21. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

Τα ακόλουθα αποτελούν ανάλυση της κίνησης της πρόβλεψης για απομείωση χορηγήσεων κατά κατηγορία:

	Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	275.074	178.896	218.426	672.396
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από:				
Απόκτηση επιχειρήσεων	24	7.616	8.446	16.086
Πώληση επιχειρήσεων	(130)	-	-	(130)
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης αναστολής αναγνώρισης εσόδων για το έτος	101.926	21.719	105.362	229.007
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις	(22.656)	(28.555)	(33.104)	(84.315)
Διαγραφές χορηγήσεων	(42.378)	(36.013)	(21.345)	(99.736)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.615)	(4.287)	(1.544)	(8.446)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	309.245	139.376	276.241	724.862
2007				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	230.395	191.604	199.908	621.907
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από απόκτηση επιχειρήσεων	1.169	3.856	2.078	7.103
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης αναστολής αναγνώρισης εσόδων για το έτος	98.356	43.369	57.734	199.459
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις	(29.071)	(55.054)	(26.175)	(110.300)
Διαγραφές χορηγήσεων	(26.296)	(5.332)	(15.981)	(47.609)
Συναλλαγματικές διαφορές	521	453	862	1.836
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	275.074	178.896	218.426	672.396

Το συνολικό ποσό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συσσωρευμένων εσόδων υπό αναστολή, ανέρχεται στις € 1.141.659.000 (2007: € 976.337.000). Το συνολικό ποσό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των συσσωρευμένων εσόδων υπό αναστολή, ανέρχεται στις € 1.047.133.000 (2007: € 874.327.000).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

22. ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Επαναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων» και επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρεόγραφα προς εμπορία και διαθέσιμα προς πώληση σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39, ο Όμιλος προσδιόρισε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία την 1 Ιουλίου, 2008 δεν υπήρχε πρόθεση να τα εμπορευτεί ή να τα πωλήσει στο άμεσο μέλλον και τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επαναταξινόμησης. Η επαναταξινόμηση έγινε με ισχύ από 1 Ιουλίου, 2008, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39 στη δίκαιη αξία των επενδύσεων την ημερομηνία αυτή (Σημ. 17).

	2008 € '000	2007 € '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	850.520	-
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και χρεόγραφα δημοσίου	87.775	-
	938.295	-
Τρεχούμενα	22.703	-
Μη τρεχούμενα	915.592	-
	938.295	-
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	-	-
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου από απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52(β))	18.853	-
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	33.335	-
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 23)	684.013	-
Επανεκτίμηση αντισταθμισμένων χρεωστικών τίτλων δανειακού χαρτοφυλακίου σε σχέση με αντισταθμισμένο κίνδυνο	28.597	-
Προσθήκες	208.050	-
Εξοφλήσεις	(45.129)	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	5.902	-
Συναλλαγματικές διαφορές	4.674	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	938.295	-

Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου ύψους € 657.429.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από Κεντρικές Τράπεζες.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

23. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	2.545.514	1.785.856
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	12.500	17.952
Επενδύσεις σε άλλα κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου	762.200	496.893
Επενδύσεις σε μετοχές και ταμεία	285.959	436.755
	3.606.173	2.737.456
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	12.149	30.265
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	3.424.822	2.603.550
Μη εισηγμένα	169.202	103.641
	3.606.173	2.737.456
Τρεχούμενα	424.992	848.195
Μη τρεχούμενα	3.181.181	1.889.261
	3.606.173	2.737.456
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.737.456	1.904.630
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση από:		
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52 (α), (β))	13.426	792
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(13.040)	-
Μεταφορά από επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες λόγω απώλειας της σημαντικής επιρροής (Σημ. 27)	-	1.087
Μεταφορά θυγατρικής λόγω μείωσης συμμετοχής (Σημ. 13(β))	-	408.039
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	12.714	-
Μεταφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 24)	(114.608)	-
Μεταφορά στους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 22)	(684.013)	-
Προσθήκες	3.213.315	1.996.217
Εξοφλήσεις και πωλήσεις	(1.307.037)	(1.447.264)
Επανεκτίμηση έτους	(186.360)	(87.002)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	(18.669)	(3.952)
Συναλλαγματικές διαφορές	(47.011)	(35.091)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	3.606.173	2.737.456

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνουν κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2008 συμμετοχή ύψους 2,79% (2007: 7,26%) στη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνουν επενδύσεις σε χρεόγραφα ύψους € 2.062.043.000 που έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από Κεντρικές Τράπεζες.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

24. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	801.204	38.704
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	214.377	273.778
Επενδύσεις σε άλλα κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου	148.455	63.307
	1.164.036	375.789
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	214.377	275.486
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	881.429	100.303
Μη εισηγμένα	68.230	-
	1.164.036	375.789
Τρεχούμενα	170.289	88.573
Μη τρεχούμενα	993.747	287.216
	1.164.036	375.789
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	375.789	438.128
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη από:		
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52 (α), (β))	65.959	-
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(3.412)	-
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 23)	114.608	-
Προσθήκες	1.050.578	46.037
Εξοφλήσεις	(424.598)	(107.882)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	(14.846)	(758)
Συναλλαγματικές διαφορές	(42)	264
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.164.036	375.789

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη ύψους € 952.635.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από Κεντρικές Τράπεζες.

25. ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Τόκοι εισπρακτέοι	265.099	142.510
Μη τρεχούμενα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	12.055	3.478
Εισπρακτέα από ασφαλιστήρια συμβόλαια και ανασφαλιστήρια συμβόλαια (Σημ. 26)	-	20.006
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 41)	2.658	2.308
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	216.326	223.117
	496.138	391.419
Τρεχούμενα	366.169	329.392
Μη τρεχούμενα	129.969	62.027
	496.138	391.419

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

26. ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

	2007 € '000
Εισπρακτέα από ασφαλιζομένους	14.946
Πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων από ασφαλιζομένους	(1.573)
Εισπρακτέα από πράκτορες, αντιπροσώπους και μεσολαβητές	6.966
Πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων από πράκτορες, αντιπροσώπους και μεσολαβητές	(438)
Ποσά εισπρακτέα από αντασφαλιστές	447
Πρόβλεψη απομείωσης εισπρακτέων από αντασφαλιστές	(342)
	<hr/> 20.006 <hr/>

27. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	14.798	15.132
Μερίδιο κέρδους μετά τη φορολογία	2.528	2.946
Μέρισμα από συνδεδεμένες εταιρείες	(1.853)	(1.698)
Μεταφορά λόγω πώλησης ασφαλιστικών εταιρειών	84.056	-
Μεταφορά στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω απώλειας της σημαντικής επιρροής (Σημ. 23)	-	(1.087)
Συναλλαγματικές διαφορές	(56)	(495)
	<hr/> 99.473 <hr/>	<hr/> 14.798 <hr/>

Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αφορούν 30% (2007: 30%) συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της JCC Payment Systems Ltd, 29,1% (2007: 28,5%) πραγματική συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Aris Capital Management LLC και 49,9% συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Insurance Holdings Ltd.

Οι συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες των συνδεδεμένων εταιρειών έχουν ως εξής:

	2008				Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000
	Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000	Εισοδήματα € '000	Κέρδος € '000	
JCC Payment Systems Ltd	61.349	17.202	22.533	7.504	1.800
Aris Capital Management LLC	1.542	394	1.550	864	7
Marfin Insurance Holdings Ltd	745.987	577.539	-	-	90
	<hr/> 2007 <hr/>				
	Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000	Εισοδήματα € '000	Κέρδος € '000	Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000
JCC Payment Systems Ltd	58.676	15.857	20.767	8.911	1.709
Aris Capital Management LLC	1.615	583	1.516	940	7

Η Marfin Insurance Holdings Ltd κατέχει το 100% των Laiki Cyprialife Ltd, Laiki Insurance Ltd, Marfin Life S.A. και Marfin Insurance Brokers S.A. (Σημ. 13(α)). Δεν παρουσιάζονται πληροφορίες σε σχέση με τα εισοδήματα και το κέρδος της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, καθώς η εταιρεία δημιουργήθηκε κατά το τέλος του 2008 και θα ξεκινήσει την ενοποίηση των αποτελεσμάτων των θυγατρικών της από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

28. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Υπεραξία € '000	Λογισμικά προγράμματα € '000	Αξία συμβολαίων σε ισχύ € '000	Άλλα(1) € '000	Σύνολο € '000
1 Ιανουαρίου 2007					
Κόστος ή εκτίμηση	1.134.470	67.139	43.694	365.062	1.610.365
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(15.060)	(51.307)	-	(3.570)	(69.937)
Καθαρή λογιστική αξία	1.119.410	15.832	43.694	361.492	1.540.428
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007					
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	1.119.410	15.832	43.694	361.492	1.540.428
Υπεραξία από απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52(ε))	65.299	-	-	-	65.299
Άυλα περιουσιακά στοιχεία από απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52(γ))	-	-	-	17.529	17.529
Προσθήκες(2)	31.961	9.909	-	128	41.998
Πωλήσεις	(1.798)	-	-	-	(1.798)
Αποσβέσεις:					
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	-	(7.176)	-	(22.520)	(29.696)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(78)	-	(128)	(206)
Αλλαγή στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	2.201	-	2.201
Συναλλαγματικές διαφορές	8.932	90	-	4.244	13.266
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	1.223.804	18.577	45.895	360.745	1.649.021
31 Δεκεμβρίου 2007					
Κόστος ή εκτίμηση	1.238.864	77.984	45.895	387.127	1.749.870
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(15.060)	(59.407)	-	(26.382)	(100.849)
Καθαρή λογιστική αξία	1.223.804	18.577	45.895	360.745	1.649.021
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008					
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	1.223.804	18.577	45.895	360.745	1.649.021
Υπεραξία από:					
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52(ε))	85.275	-	-	-	85.275
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(25.273)	-	-	-	(25.273)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία από:					
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52 (α),(β))	-	602	-	418	1.020
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	-	(350)	(47.576)	-	(47.926)
Προσθήκες(2)	16.500	11.902	-	-	28.402
Αποσβέσεις:					
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	-	(7.601)	-	(20.944)	(28.545)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(141)	-	-	(141)
Αλλαγή στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	1.681	-	1.681
Απομείωση (Σημ. 9)	(400)	-	-	-	(400)
Συναλλαγματικές διαφορές	(28.221)	(137)	-	(5.687)	(34.045)
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	1.271.685	22.852	-	334.532	1.629.069
31 Δεκεμβρίου 2008					
Κόστος	1.279.968	89.359	-	381.308	1.750.635
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(8.283)	(66.507)	-	(46.776)	(121.566)
Καθαρή λογιστική αξία	1.271.685	22.852	-	334.532	1.629.069

- (1) Η κατηγορία «Άλλα» που περιλαμβάνεται στα «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» αφορά την εκτιμημένη αξία των εμπορικών επωνυμιών, των πελατειακών σχέσεων και των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αφορούν καταθέσεις, λογισμικά προγράμματα και διαχείριση κεφαλαίων των θυγατρικών του Ομίλου στην Ελλάδα που εξαγοράστηκαν το 2006 και την εκτιμημένη αξία των καταθέσεων και τις πελατειακές σχέσεις της θυγατρικής του Ομίλου στην Ουκρανία που εξαγοράστηκε το 2007. Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 αφορά επίσης την εκτιμημένη αξία του υφιστάμενου δικτύου καταστημάτων και της πελατειακής βάσης της θυγατρικής του Ομίλου στη Σερβία που εξαγοράστηκε το 2006 και αποσβέστηκαν πλήρως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2007.
- (2) Οι προσθήκες για υπεραξία κατά τη διάρκεια του έτους είναι σε σχέση με την αύξηση της συμμετοχής σε υφιστάμενες θυγατρικές του Ομίλου.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

28. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (συνέχεια)

Άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν αξιολογηθεί ως έχων αόριστη ωφέλιμη ζωή ήταν ύψους € 50.790.000 (2007: € 50.790.000). Αυτά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία έχουν αναγνωρισθεί σε σχέση με την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου στην Ελλάδα και αφορούν εμπορικές επωνυμίες. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν αξιολογηθεί ως έχων αόριστη ωφέλιμη ζωή έχουν επιμερισθεί στη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών που αφορά τις τραπεζικές δραστηριότητες της Ελλάδας. Έχουν προσδιορισθεί ως έχων αόριστη ωφέλιμη ζωή με βάση ότι δεν υπάρχει προβλεπόμενο όριο στην περίοδο κατά την οποία οι εμπορικές επωνυμίες θα παράγουν καθαρές ταμειακές ροές για τον Όμιλο.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών με βάση τη χώρα λειτουργίας και τον τομέα δραστηριότητας για σκοπούς ελέγχου για απομείωση. Η ανάλυση της υπεραξίας παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Τραπεζικός κλάδος € '000	Χρηματο- οικονομικός κλάδος € '000	Σύνολο € '000
Κύπρος	-	5.558	5.558
Ελλάδα	1.095.611	-	1.095.611
Ρουμανία	27.700	-	27.700
Σερβία	14.113	-	14.113
Εσθονία	21	-	21
Ουκρανία	50.249	-	50.249
Μάλτα	28.562	-	28.562
Ρωσία	49.871	-	49.871
Σύνολο	1.266.127	5.558	1.271.685

Η ανακτήσιμη αξία για τις πιο πάνω μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών καθορίζεται βάσει υπολογισμών της αξίας λόγω χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί χρησιμοποιούν προβλέψεις ροής μετρητών βασισμένες σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς που καλύπτουν περίοδο από τρία μέχρι πέντε χρόνια και έχουν εγκριθεί από τη διεύθυνση. Οι ροές μετρητών πέραν της περιόδου που καλύπτεται από προϋπολογισμούς προεκτείνονται με τη χρήση των πιο κάτω υπολογιζόμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι ρυθμοί ανάπτυξης δεν ξεπερνούν το μακροπρόθεσμο μέσο ρυθμό ανάπτυξης της επιχείρησης στην οποία λειτουργεί η κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης σε σχέση με τις τραπεζικές εργασίες του Ομίλου είναι οι εξής:

	Ελλάδα	Ρουμανία	Σερβία	Ουκρανία
Μέσος ρυθμός ανάπτυξης καταθέσεων	12,8%	22,8%	9,6%	29,8%
Μέσος ρυθμός ανάπτυξης μεικτών χορηγήσεων	16,4%	9,5%	27,2%	55,3%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων	19,9%	19,5%	20,0%	28,5%
Ρυθμός ανάπτυξης ταμειακών ροών	2,5%	3,0%	3,0%	2,5%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	10,1%	14,9%	16,6%	16,4%

Ο πρώτος έλεγχος για απομείωση σε σχέση με την απόκτηση των τραπεζικών θυγατρικών του Ομίλου στη Μάλτα και Ρωσία θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2009 μετά την ολοκλήρωση της αρχικής λογιστικοποίησης που έχει προσδιορισθεί προσωρινά με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 3 (Σημ. 52(α),(β)).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

28. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (συνέχεια)

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας (συνέχεια)

Η διεύθυνση καθορίζει το προϋπολογισμένο καθαρό περιθώριο κέρδους βάσει προηγούμενων επιδόσεων και των προσδοκιών για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο μέσος σταθμικός ρυθμός ανάπτυξης που χρησιμοποιήθηκε συνάδει με τις μακροοικονομικές προβλέψεις για τη χώρα λειτουργίας. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε αντικατοπτρίζει συγκεκριμένους κινδύνους που σχετίζονται με τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

Οι έλεγχοι απομείωσης υπεραξίας υπέδειξαν ότι δεν υπάρχει απομείωση της υπεραξίας σε σχέση με τις τραπεζικές εργασίες του Ομίλου κατά το 2008.

Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ

Η αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής σε ισχύ καθορίζεται σε συνεργασία με επαγγελματίες αναλογιστές και αντιπροσωπεύει τη σημερινή αξία των μελλοντικών κερδών που θα προκύψουν από τα συμβόλαια σε ισχύ. Το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό περιλαμβάνει ένα περιθώριο κινδύνου ανάλογο με την αβεβαιότητα των προβλεπόμενων μελλοντικών κερδών. Η εκτίμηση των κερδών που θα προκύψουν από τα συμβόλαια βασίζεται σε συντηρητικές υποθέσεις για τους μακροοικονομικούς δείκτες, τη μελλοντική θνησιμότητα, την εξαγορά, τα έξοδα διαχείρισης και πωλήσεων καθώς και την απόδοση των επενδύσεων. Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική εκτίμηση είναι: επιτόκιο προεξόφλησης (μετά τη φορολογία) 9,25% (2007: 9,25%), μέση ετήσια απόδοση επενδύσεων (πριν από τη φορολογία) 5,5% (2007: 5,5%) και αύξηση πληθωρισμού 3,5% (2007: 3,5%).

29. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	57.868	65.272
Μεταφορά από την κατηγορία «Ακίνητα και εξοπλισμός» (Σημ. 30)	-	1.984
Επενδύσεις σε ακίνητα από:		
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52(α))	745	-
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(7.221)	-
Προσθήκες	4.391	6.514
Πωλήσεις	(33.823)	(19.284)
Μεταφορά από την κατηγορία «Μη τρεχούμενα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση»	-	274
Κέρδος δίκαιης αξίας:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 7)	5.509	676
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	15.345	2.122
Συναλλαγματικές διαφορές	5	310
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	42.819	57.868

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επανεκτιμούνται στις 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου με αναφορά σε τιμές αγοράς από ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές με σχετική πείρα για την τοποθεσία και το είδος της επένδυσης σε ακίνητα. Αλλαγές στις δίκαιες αξίες καταχωρούνται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Στα «Άλλα έσοδα» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 152.000 (2007: € 895.000) που αφορά έσοδα από ενοίκια εισπρακτέα από επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχει ο Όμιλος και στα «Λειτουργικά έξοδα» ποσό ύψους € 375.000 (2007: € 265.000) που αφορά άμεσες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από επενδύσεις σε ακίνητα που δεν δημιούργησαν έσοδα από ενοίκια κατά τη διάρκεια του έτους.

Επιπρόσθετα στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις για την αγορά, κατασκευή και αξιοποίηση της επένδυσης σε ακίνητα ύψους € 486.000 (2007: € 6.317.000).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

30. ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Ακίνητα € '000	Εξοπλισμός € '000	Σύνολο € '000
1 Ιανουαρίου 2007			
Κόστος ή εκτίμηση	231.098	162.616	393.714
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(39.702)	(120.857)	(160.559)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	191.396	41.759	233.155
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	191.396	41.759	233.155
Ακίνητα και εξοπλισμός από απόκτηση επιχειρήσεων	11.004	3.018	14.022
Μεταφορά στην κατηγορία «Επενδύσεις σε ακίνητα» (Σημ. 29)	(1.984)	-	(1.984)
Προσθήκες	14.977	17.670	32.647
Πωλήσεις	(1.797)	(5.570)	(7.367)
Επανεκτίμηση ακινήτων	34.861	-	34.861
Αποσβέσεις:			
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	(5.350)	(12.028)	(17.378)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(226)	(240)	(466)
Συναλλαγματικές διαφορές	(796)	66	(730)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	242.085	44.675	286.760
31 Δεκεμβρίου 2007			
Κόστος ή εκτίμηση	281.147	175.049	456.196
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(39.062)	(130.374)	(169.436)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	242.085	44.675	286.760
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	242.085	44.675	286.760
Ακίνητα και εξοπλισμός από:			
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52 (α), (β))	11.167	3.101	14.268
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(15.643)	(975)	(16.618)
Προσθήκες	25.849	22.048	47.897
Πωλήσεις	(25.065)	(771)	(25.836)
Επανεκτίμηση ακινήτων	(230)	-	(230)
Αποσβέσεις:			
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 9)	(6.978)	(14.412)	(21.390)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(242)	(265)	(507)
Συναλλαγματικές διαφορές	(8.152)	(1.334)	(9.486)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	222.791	52.067	274.858
31 Δεκεμβρίου 2008			
Κόστος ή εκτίμηση	265.158	186.161	451.319
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(42.367)	(134.094)	(176.461)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	222.791	52.067	274.858

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

30. ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

Στα ακίνητα του Ομίλου περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 8.878.000 (2007: € 9.821.000) που αφορά κτίρια υπό ανέγερση.

Στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών το ποσό που παρουσιάζεται ως εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού αποτελείται από:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Καθαρή λογιστική αξία	25.836	7.367
Κέρδος/(ζημιά) από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 7)	4.411	282
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	3.058	(34)
	<hr/>	<hr/>
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	33.305	7.615
	<hr/>	<hr/>

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 έγινε εκτίμηση των ακινήτων του Ομίλου από ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές. Η δίκαιη αξία των ακινήτων του Ομίλου καθορίζεται με βάση αγοραίες αξίες. Η αύξηση στη λογιστική αξία που προήλθε από επανεκτίμηση πιστώθηκε στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων. Μειώσεις από επανεκτίμηση που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις για το ίδιο στοιχείο χρεώθηκαν στα αποθεματικά δίκαιης αξίας. Οι υπόλοιπες μειώσεις περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Στα ακίνητα του Ομίλου περιλαμβάνονται εκμισθώσεις κτιρίων ύψους € 7.026.000 (2007: € 2.351.000).

Η καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων που έχουν επανεκτιμηθεί αν παρουσιάζονταν στους λογαριασμούς σε τιμή κτήσης μείον αποσβέσεις θα ήταν € 129.020.000 (2007: € 148.352.000).

**31. ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕΝΟΥΣ
ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ**

	2007
	€ '000
Καταθέσεις με τράπεζες	197.797
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	234.795
Χορηγήσεις σε ασφαλιζομένους	29.977
Υπόλοιπα ανακτήσιμα από αντασφαλιστές και άλλα περιουσιακά στοιχεία	13.366
Επενδύσεις σε ακίνητα	9.095
Υποχρεώσεις	(1.546)
	<hr/>
	483.484
	<hr/>

Τα πιο πάνω περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αναλογούν στους ασφαλιζομένους κλάδου ζωής των θυγατρικών ασφαλιστικών εταιρειών του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται στα αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του ενοποιημένου ισολογισμού για το 2007.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

32. ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Βραχυπρόθεσμες	6.812.805	2.624.822
Μη βραχυπρόθεσμες	50.400	84.552
	6.863.205	2.709.374
Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	1.433.850	429.944
Ελλάδα	5.006.971	1.931.942
Άλλες χώρες	422.384	347.488
	6.863.205	2.709.374

Στις 17 Νοεμβρίου, 2008 η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. έκδωσε την πρώτη σειρά (κοινών) καλυμμένων ομολογιών ύψους € 1 δις, διάρκειας έως 2 ετών από την ημερομηνία έκδοσης, με δυνατότητα παράτασης 1 έτους. Η έκδοση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο προγράμματος για την έκδοση (κοινών) καλυμμένων ομολογιών ύψους μέχρι € 3 δις. Το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας που συνιστά το «κάλυμμα» απαρτίζεται από στεγαστικά δάνεια. Επίσης προς εξασφάλιση τυχόν απαιτήσεων των ομολογιούχων δανειστών και όλων των ασφαλισμένων πιστωτών, η Marfin Popular Bank Public Co Ltd έχει συμφωνήσει να παραχωρήσει στη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. πιστωτικές διευκολύνσεις. Οι ομολογίες εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών της Ιρλανδίας και κατόπιν της έκδοσης τους, αποκτήθηκαν από τη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. στην τιμή έκδοσης τους, με σκοπό την επαναδιάθεση τους σε θεσμικούς επενδυτές, οποτεδήποτε μέχρι τη λήξη της διάρκειας τους. Μέχρι τη διάθεσή τους, οι ομολογίες χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση για την άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος.

33. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Βραχυπρόθεσμες	24.529.518	20.069.484
Μη βραχυπρόθεσμες	298.751	625.433
	24.828.269	20.694.917
Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	11.368.292	10.164.558
Ελλάδα	11.587.849	9.163.970
Άλλες χώρες	1.872.128	1.366.389
	24.828.269	20.694.917

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

34. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Ομόλογα Marfin Popular Bank Public Co Ltd (2007/2010)	683.897	723.104
Ομόλογα Εγνατία Finance Plc (2005/2008)	-	199.915
Ομόλογα (Schuldschein) Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2007/2010)	50.000	49.995
Ομόλογα (Schuldschein) Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2008/2011)	50.000	-
Κοινοπρακτικό δάνειο Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2008/2010)	250.000	-
Γραμμάτια Rossiysky Promyishlenny Bank	45.145	-
	1.079.042	973.014
Βραχυπρόθεσμα	18.493	199.915
Μη βραχυπρόθεσμα	1.060.549	773.099
	1.079.042	973.014

Ομόλογα Marfin Popular Bank Public Co Ltd (2007/2010)

Κατά το 2004 η Τράπεζα προέβη στη σύσταση Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων ύψους € 750 εκ. Το Μάιο 2006 εγκρίθηκε αύξηση του μεγέθους του Προγράμματος σε € 1 δις και το Μάιο 2007 εγκρίθηκε περαιτέρω αύξηση σε € 3 δις. Με βάση το Πρόγραμμα, η Τράπεζα έχει την ικανότητα να εκδίδει ομόλογα (senior debt) ή/και ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (subordinated debt) ανάλογα με τις ανάγκες της.

Το Μάιο 2007, η Τράπεζα έκδωσε ομόλογα ύψους € 750 εκ. λήξης 2010. Τα ομόλογα είναι αποπληρωτέα σε τρία χρόνια από την έκδοσή τους και ο τόκος καταβάλλεται κάθε τρίμηνο. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,29%.

Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και η αγοραία αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 636,4 εκ., (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 718,9 εκ.).

Ομόλογα Εγνατία Finance Plc (2005/2008)

Τον Αύγουστο 2005, η Εγνατία Finance Plc, θυγατρική της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε., έκδωσε ομόλογα τριετούς διάρκειας € 200 εκ., λήξης Αυγούστου 2008. Τα ομόλογα έφεραν επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,55%. Ο τόκος καταβαλλόταν στις 11 Φεβρουαρίου, 11 Μαΐου, 11 Αυγούστου και 11 Νοεμβρίου κάθε χρόνου. Τα ομόλογα ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου. Τα ομόλογα αποπληρώθηκαν πλήρως σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, στις 11 Αυγούστου, 2008 και καταβλήθηκε στους κατόχους η ονομαστική αξία του ομολόγου πλέον τους δεδουλευμένους τόκους.

Ομόλογα (Schuldschein) Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2007/2010)

Το Δεκέμβριο 2007, η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. έκδωσε ομόλογα (Schuldschein) τριετούς διάρκειας € 50 εκ., λήξης Δεκεμβρίου 2010. Ο τόκος καταβάλλεται μηνιαία, τριμηνιαία ή εξαμηνιαία, με απόφαση της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε., με επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) της αντίστοιχης περιόδου (μήνας, τρίμηνο, εξάμηνο) πλέον 0,25%. Τα ομόλογα ή μέρος αυτών μπορούν να αποπληρωθούν πρόωρα με απόφαση της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

Ομόλογα (Schuldschein) Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2008/2011)

Το Μάρτιο 2008, η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. έκδωσε ομόλογα (Schuldschein) τριετούς διάρκειας € 50 εκ., λήξης Μαρτίου 2011. Ο τόκος καταβάλλεται εξαμηνιαία, με το εξαμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,25%. Τα ομόλογα ή μέρος αυτών μπορούν να αποπληρωθούν πρόωρα με απόφαση της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

Κοινοπρακτικό δάνειο Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (2008/2010)

Το Σεπτέμβριο 2008 η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. έκδωσε κοινοπρακτικό δάνειο διετούς διάρκειας € 250 εκ., λήξης Σεπτεμβρίου 2010. Ο τόκος καταβάλλεται τριμηνιαία με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,60%. Το δάνειο ή μέρος αυτού μπορεί να αποπληρωθεί πρόωρα με απόφαση της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

34. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ (συνέχεια)

Γραμμάτια Rossiysky Promyishlenny Bank

Η Rossiysky Promyishlenny Bank εκδίδει γραμμάτια σε πελάτες. Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 τα εκδομένα γραμμάτια έφεραν επιτόκιο για Ρωσικά Ρούβλια μέχρι 17,98% και για Ευρώ και για Δολάρια ΗΠΑ μέχρι 10,47%. Τα γραμμάτια αυτά εκδώθηκαν σε έκπτωση και θα αποπληρωθούν στην ονομαστική τους αξία στη λήξη τους.

35. ΔΑΝΕΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

	2008 € '000	2007 € '000
Μετατρέψιμα ομόλογα 2003/2013	231	366
Μη μετατρέψιμα ομόλογα 2005/2015	80.000	79.990
Ευρωομόλογα λήξης 2016	437.162	438.263
Αξιόγραφα κεφαλαίου	199.974	85.430
Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης 2004/2014	8.540	-
	725.907	604.049
Βραχυπρόθεσμο	-	-
Μη βραχυπρόθεσμο	725.907	604.049
	725.907	604.049

Μετατρέψιμα ομόλογα 2003/2013

Τον Ιανουάριο 2003, η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. έκδωσε € 30 εκ. μετατρέψιμα ομόλογα, λήξης 2013. Το επιτόκιο είναι ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 1,75% έως την ημερομηνία ανάκλησής τους και 3,25% μέχρι τη λήξη. Ο τόκος καταβάλλεται κάθε τρεις μήνες στις 31 Μαρτίου, 30 Ιουνίου, 30 Σεπτεμβρίου και 31 Δεκεμβρίου.

Η εκδότρια τράπεζα έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει τα ομόλογα μετά τη λήξη του πέμπτου έτους.

Τα ομόλογα δεν είναι εξασφαλισμένα και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές.

Τα μετατρέψιμα ομόλογα αποτελούν μια σειρά ονομαστικών ομολόγων μετατρέψιμων σε νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της εκδότριας τράπεζας ονομαστικής αξίας € 1,27 και λόγο προσαρμογής 10 προς 10. Κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν εκδομένα 72.110 μετατρέψιμα ομόλογα ονομαστικής αξίας € 3,20.

Μη μετατρέψιμα ομόλογα 2005/2015

Το Μάιο 2005, η Εγνατία Finance Plc έκδωσε € 80 εκ. μη μετατρέψιμα ομόλογα, λήξης 4 Μαΐου, 2015. Το επιτόκιο είναι ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 1,10% έως την ημερομηνία ανάκλησής τους και 2,40% μέχρι τη λήξη. Ο τόκος καταβάλλεται στις 4 Φεβρουαρίου, 4 Μαΐου, 4 Αυγούστου και 4 Νοεμβρίου.

Η εκδότρια εταιρεία έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει τα ομόλογα μετά τη λήξη του πέμπτου έτους.

Τα ομόλογα δεν είναι εξασφαλισμένα, αλλά είναι εγγυημένα από τη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές. Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και η αγοραία αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 60 εκ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 80,1 εκ.).

35. ΔΑΝΕΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (συνέχεια)

Ευρωμόλογα λήξης 2016

Κατά το 2004 η Τράπεζα προέβη στη σύσταση Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων ύψους € 750 εκ. Το Μάιο 2006, εγκρίθηκε αύξηση του μεγέθους του Προγράμματος σε € 1 δις και το Μάιο 2007 εγκρίθηκε περαιτέρω αύξηση σε € 3 δις. Με βάση το Πρόγραμμα, η Τράπεζα έχει την ικανότητα να εκδίδει ομόλογα (senior debt) ή/και ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (subordinated debt) ανάλογα με τις ανάγκες της.

Το Μάιο 2006, η Τράπεζα έκδωσε € 450 εκ. ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια). Η έκδοση ήταν στη μορφή ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης με λήξη σε 10 χρόνια. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει τα ομόλογα πέντε χρόνια μετά από την ημερομηνία έκδοσης. Το επιτόκιο έχει καθορισθεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,75% για τα πρώτα πέντε χρόνια και εάν τα ομόλογα δεν ανακληθούν το επιτόκιο αυξάνεται κατά 1%.

Τα ομόλογα αποτελούν άμεσες, μη εξασφαλισμένες, δευτερεύουσες υποχρεώσεις της Τράπεζας και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές. Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και η αγοραία αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 349,7 εκ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 430,5 εκ.).

Αξιόγραφα κεφαλαίου

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου έκδοσης Ιουνίου 2003 που ανέρχονταν σε € 85 εκ. αποπληρώθηκαν πλήρως σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, στις 27 Ιουνίου, 2008 και καταβλήθηκε στους κατόχους η ονομαστική αξία πλέον τους δεδουλευμένους τόκους. Για την περίοδο 31 Μαρτίου, 2008 μέχρι 26 Ιουνίου, 2008 τα αξιόγραφα αυτά έφεραν επιτόκιο 5,20%.

Στις 17 Μαρτίου, 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση νέων αξιογράφων κεφαλαίου που θα περιληφθούν στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας (Hybrid Tier I Capital) μέχρι € 200 εκ. Αξιόγραφα κεφαλαίου € 116 εκ. (1st Tranche) που προσφέρθηκαν σε περιορισμένο κύκλο προσώπων, σε επαγγελματίες επενδυτές και σε πρόσωπα τα οποία επένδυσαν τουλάχιστον € 50.000 ο καθένας, εκδόθηκαν στις 14 Απριλίου, 2008, στην ονομαστική αξία των € 1.000 το καθένα. Κατά τη δεύτερη φάση (2nd Tranche), αξιόγραφα κεφαλαίου € 84 εκ. που προσφέρθηκαν στο ευρύ κοινό μέσω Δημόσιας Προσφοράς, εκδόθηκαν στις 30 Ιουνίου, 2008 στην ονομαστική αξία των € 1.000 το καθένα.

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου δεν έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα μπορούν, κατ' επιλογή της Τράπεζας, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να εξαγοραστούν στο σύνολό τους στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιοσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που ακολουθεί. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου της αρχικής έκδοσης φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% για τις πρώτες τέσσερις τριμηνιαίες περιόδους και τα αξιόγραφα κεφαλαίου της δεύτερης έκδοσης φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% για τις πρώτες τρεις τριμηνιαίες περιόδους, και μετέπειτα κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο θα αναθεωρείται κάθε τρεις μήνες. Το επιτόκιο είναι ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) στην αρχή της εκάστοτε τριμηνίας πλέον 1,50% και ο τόκος είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες, στις 31 Μαρτίου, 30 Ιουνίου, 30 Σεπτεμβρίου και 31 Δεκεμβρίου.

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου αποτελούν άμεσες, μη εξασφαλισμένες, δευτερεύουσες υποχρεώσεις της Τράπεζας και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου της αρχικής έκδοσης εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου στις 24 Ιουλίου, 2008 και της δεύτερης στις 6 Νοεμβρίου, 2008.

Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης 2004/2014

Το Δεκέμβριο 2004, η Rossiysky Promyishlenny Bank εισέπραξε κατάθεση λήξης 2014. Το επιτόκιο ορίστηκε στο 8% ετησίως. Η κατάθεση αποτελεί άμεση υποχρέωση και η αποπληρωμή της ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους άλλους πιστωτές.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

36. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	2007
	€ '000
Μεικτές υποχρεώσεις	
Βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δηλώθηκαν	32.738
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δε δηλώθηκαν	6.693
Μη κερδαινόμενα ασφάλιστρα	29.769
Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Με καθορισμένους και εγγυημένους όρους	34.898
Με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής	70.130
Χωρίς καθορισμένους όρους (συνδεδεμένα με μονάδες)	<u>383.664</u>
	<u>557.892</u>
Ανακτήσιμα από αντασφαλιστές	
Βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δηλώθηκαν	14.180
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δε δηλώθηκαν	2.387
Μη κερδαινόμενα ασφάλιστρα	8.796
Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Με καθορισμένους και εγγυημένους όρους	429
Με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής	267
Χωρίς καθορισμένους όρους (συνδεδεμένα με μονάδες)	<u>1.824</u>
	<u>27.883</u>
Καθαρές υποχρεώσεις	
Βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δηλώθηκαν	18.558
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δε δηλώθηκαν	4.306
Μη κερδαινόμενα ασφάλιστρα	20.973
Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια:	
Με καθορισμένους και εγγυημένους όρους	34.469
Με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής	69.863
Χωρίς καθορισμένους όρους (συνδεδεμένα με μονάδες)	<u>381.840</u>
	<u>530.009</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

36. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(συνέχεια)

Κίνηση στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία

Απαιτήσεις για αποζημίωση – Βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια

	2007		
	Μεικτά € '000	Αντασφαλίσεις € '000	Καθαρά € '000
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που γνωστοποιήθηκαν	29.869	(9.780)	20.089
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δε δηλώθηκαν	5.247	(2.098)	3.149
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	35.116	(11.878)	23.238
Πληρωμές για απαιτήσεις για αποζημιώσεις που τακτοποιήθηκαν στο έτος	(37.310)	9.067	(28.243)
Αύξηση στις υποχρεώσεις από:			
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις τρέχοντος έτους	38.916	(12.382)	26.534
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις προηγούμενων ετών	2.767	(1.374)	1.393
Συναλλαγματικές διαφορές	(58)	-	(58)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	39.431	(16.567)	22.864
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που γνωστοποιήθηκαν	32.738	(14.180)	18.558
Απαιτήσεις για αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δε δηλώθηκαν	6.693	(2.387)	4.306
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	39.431	(16.567)	22.864

Προβλέψεις για μη κερδαινόμενα ασφάλιστρα

	2007		
	Μεικτά € '000	Αντασφαλίσεις € '000	Καθαρά € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	27.208	(7.786)	19.422
Αύξηση στο έτος	3.595	(1.010)	2.585
Αναστροφή στο έτος	(1.034)	-	(1.034)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	29.769	(8.796)	20.973

Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια με καθορισμένους και εγγυημένους όρους

	2007		
	Μεικτά € '000	Αντασφαλίσεις € '000	Καθαρά € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	33.721	(223)	33.498
Αναστροφή υποχρεώσεων από πληρωμές για θάνατο, εξαγορά και τερματισμό κατά τη διάρκεια του έτους	(827)	191	(636)
Άλλες κινήσεις	2.004	(397)	1.607
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	34.898	(429)	34.469

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

36. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(συνέχεια)

Κίνηση στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία
(συνέχεια)

Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής

	2007		
	Μεικτά € '000	Αντασφαλίσεις € '000	Καθαρά € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	72.027	(162)	71.865
Αναστροφή υποχρεώσεων από πληρωμές για θάνατο, εξαγορά και τερματισμό κατά τη διάρκεια του έτους	(8.460)	150	(8.310)
Άλλες κινήσεις	6.563	(255)	6.308
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	70.130	(267)	69.863

Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς καθορισμένους όρους (συνδεδεμένα με μονάδες)

	2007		
	Μεικτά € '000	Αντασφαλίσεις € '000	Καθαρά € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	350.918	(1.106)	349.812
Αναστροφή υποχρεώσεων από πληρωμές για θάνατο, εξαγορά και τερματισμό κατά τη διάρκεια του έτους	(39.490)	1.024	(38.466)
Αλλαγές στις τιμές των μονάδων	72.236	(1.742)	70.494
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	383.664	(1.824)	381.840

37. ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Τόκοι πληρωτέοι	251.709	128.272
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με αρνητική δίκαιη αξία (Σημ. 41)	327.017	51.317
Άλλες υποχρεώσεις	321.363	649.891
	900.089	829.480
Βραχυπρόθεσμες	669.781	582.342
Μη βραχυπρόθεσμες	230.308	247.138
	900.089	829.480

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

38. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται πλήρως πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές με τη μέθοδο της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 12). Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρέχοντων φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή.

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογία είναι ως ακολούθως:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	92.546	92.322
Αναβαλλόμενες φορολογικές (υποχρεώσεις)/απαιτήσεις από:		
Απόκτηση επιχειρήσεων (Σημ. 52 (α), (β))	(64)	8.195
Πώληση επιχειρήσεων (Σημ. 51)	(5.802)	-
(Πίστωση)/χρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 12)	(20.745)	4.782
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(32)	1.669
(Πίστωση)/χρέωση στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων	(58)	3.470
Πίστωση στα αποθεματικά δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(26.920)	(18.765)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.369)	873
	<hr/> 35.556	<hr/> 92.546

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις είναι αποδοτές στα ακόλουθα στοιχεία:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		
Διαφορές μεταξύ αποσβέσεων και κεφαλαιουχικών εκπτώσεων	2.207	2.178
Επανεκτίμηση ακινήτων	11.663	11.490
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	88.044	94.898
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	106	2.058
Άλλες προσωρινές διαφορές	18.911	18.185
	<hr/> 120.931	<hr/> 128.809
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	45.858	19.404
Χρηματοοικονομικά μέσα	7.752	-
Φορολογικές ζημιές	6.659	102
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	12.886	3.468
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	2.333	2.708
Άλλες προσωρινές διαφορές	9.887	10.581
	<hr/> 85.375	<hr/> 36.263

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

38. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (συνέχεια)

Η (πίστωση)/χρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για αναβαλλόμενη φορολογία για συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλύεται σε προσωρινές διαφορές ως ακολούθως:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Διαφορές μεταξύ αποσβέσεων και κεφαλαιουχικών εκπτώσεων	282	309
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(2.278)	4.740
Συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	90
Φορολογικές ζημιές	(6.168)	(810)
Χρηματοοικονομικά μέσα	(9.155)	-
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	(11.330)	-
Άλλες προσωρινές διαφορές	7.904	453
	(20.745)	4.782

39. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ ΚΑΙ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

	Αριθμός μετοχών '000	Μετοχικό κεφάλαιο € '000	Υπέρ το άρτιο € '000	Ίδιες μετοχές € '000	Σύνολο € '000
1 Ιανουαρίου 2007	790.319	675.169	1.901.767	(181.038)	2.395.898
Έκδοση μετοχών (α)	6.364	5.437	27.186	-	32.623
Άσκηση δικαιωμάτων αγοράς μετοχών (β)	8	7	85	-	92
Ίδιες μετοχές που διατέθηκαν (γ)	-	-	92.213	181.038	273.251
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(3.543)	-	(3.543)
31 Δεκεμβρίου 2007 / 1 Ιανουαρίου 2008	796.691	680.613	2.017.708	-	2.698.321
Διαφορά από μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ (δ)	-	(3.426)	-	-	(3.426)
Επανεπένδυση μερίσματος (ε)	33.435	28.420	126.717	-	155.137
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(284)	-	(284)
31 Δεκεμβρίου 2008	830.126	705.607	2.144.141	-	2.849.748

- (α) Οι μετοχές που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007 αφορούν τις μετοχές που εκδόθηκαν στους μετόχους της Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών που είχαν εξασκήσει το δικαίωμα εξόδου. Οι μετοχές αυτές εκδόθηκαν στις 17 Απριλίου, 2007 και εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών στις 23 Απριλίου, 2007.
- (β) Το Δεκέμβριο του 2007 το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά 8.000 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας ΛΚ 0,50 (€ 0,85) που προέκυψαν από άσκηση δικαιωμάτων αγοράς μετοχών.
- (γ) Οι ίδιες μετοχές, τις οποίες κατείχε κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2006 η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών στη Marfin Popular Bank Public Co Ltd, έχουν πωληθεί κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007 και το κέρδος από την πώλησή τους μεταφέρθηκε στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- (δ) Στις 15 Μαΐου, 2008 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη μετατροπή και μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής της Τράπεζας, μετά τη στρογγυλοποίηση, από ΛΚ 0,50 σε € 0,85. Επίσης, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε όπως το εγκεκριμένο ονομαστικό κεφάλαιο της Τράπεζας μετατραπεί και μειωθεί σε € 807.500.000 και το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο σε € 677.187.000 και όπως η μείωση του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου αποτέλεσμα της πιο πάνω μετατροπής από Λίρες Κύπρου σε Ευρώ ύψους € 3.426.000, καταχωρηθεί σε ένα ειδικό αποθεματικό που καλείται «Διαφορά από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ» (Σημ. 40) για μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή άλλη νόμιμη χρήση.

39. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ ΚΑΙ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ (συνέχεια)

(ε) Τον Ιούνιο 2008 η Τράπεζα έκδωσε 33.435.000 νέες συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85, οι οποίες προέκυψαν από την επανεπένδυση του μερίσματος χρήσεως 2007 σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου Επανεπένδυσης Μερίσματος. Με βάση το Σχέδιο οι μέτοχοι της Τράπεζας είχαν τη δυνατότητα μερικής ή ολικής επανεπένδυσης σε μετοχές της Τράπεζας, του καθαρού μερίσματος 2007 που τους καταβλήθηκε. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος επανεπένδυσης του μερίσματος 2007 σε μετοχές καθορίστηκε σε € 4,64 ανά μετοχή που ήταν 10% κατώτερη από το μέσο όρο της τιμής κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά την περίοδο από 23 έως 29 Μαΐου, 2008. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών άρχισε στις 18 Ιουνίου, 2008. Με την έκδοση των 33.435.000 νέων συνήθων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε στο ποσό των € 705.607.000, διαιρούμενο σε 830.126.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85 η καθεμιά.

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αποτελείται από 950 εκ. μετοχές (2007: 950 εκ. μετοχές) αξίας € 0,85 (2007: ΛΚ 0,50) η καθεμιά.

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές είναι εξολοκλήρου πληρωμένες και έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο δεν είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Τον Απρίλιο του 2007, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων ενέκρινε τη θέσπιση Προγράμματος Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (Share Options Scheme) (το «Πρόγραμμα») για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και τους υπαλλήλους του Ομίλου. Οι μετοχές που θα δύνανται να εκδοθούν κατ' εφαρμογή του Προγράμματος θα έχουν την ίδια ονομαστική αξία με τις ήδη εκδομένες μετοχές, δηλαδή € 0,85 έκαστη. Η τιμή εξάσκησης κάθε δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών (το «Δικαίωμα») καθορίστηκε σε € 10.

Με βάση την προαναφερθείσα έγκριση και εν συνεχεία την από 9 Μαΐου, 2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, παραχωρήθηκαν 70.305.000 Δικαιώματα στους δικαιούχους με ημερομηνία λήξης την 15 Δεκεμβρίου, 2011. Τα Δικαιώματα μπορούν να εξασκηθούν από τους κατόχους τους κατά την διάρκεια των ετών 2007 μέχρι 2011, σύμφωνα με την κατανομή που καθορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών με την οποία κρίνεται ότι η απόδοση κάθε δικαιούχου ήταν σύμφωνη με τις προσδοκίες της Τράπεζας.

Η εύλογη αξία των παραχωρηθέντων Δικαιωμάτων προσδιορίστηκε κατά τη διάρκεια του έτους 2007 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο Black and Scholes. Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο αποτίμησης ήταν οι εξής: τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης € 8,48, καμπύλη καταθετικού άνευ κινδύνου επιτοκίου του Ευρώ κατά τη διάρκεια του Προγράμματος 4,15% (μέσος όρος), διακύμανση μετοχής που καθορίστηκε με βάση ιστορικά στοιχεία διακύμανσης μετοχής 12% και μερισματική απόδοση 3,82%. Η μεσοσταθμική εύλογη αξία των Δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ήταν € 0,19 ανά Δικαίωμα. Το συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για συνεχιζόμενες και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2008 για Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν ανέρχεται σε € 3.885.000 (2007: € 3.409.000). Κατά τη διάρκεια του έτους 2007 και 2008 δεν εξασκήθηκαν οποιαδήποτε Δικαιώματα και στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 31 Δεκεμβρίου, 2007 ο αριθμός Δικαιωμάτων που ήταν σε ισχύ ήταν 70.305.000.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

40. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Αποθεματικά προσόδου		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	736.348	401.175
Κέρδος έτους που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας	394.563	563.338
Μεταφορά από τα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων	190	598
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	3.780	3.324
Επίδραση αλλαγών στα ποσοστά μειοψηφίας από αναδιοργάνωση θυγατρικών εταιρειών, αλλαγές μεριδίων σε θυγατρικές και άλλες κινήσεις	(275)	9.774
Μεταφορά αποθεματικών δίκαιης αξίας και συναλλαγματικών διαφορών από μεταφορά θυγατρικής στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής και από πώληση επιχειρήσεων	3.207	3.314
Μέρισμα (Σημ. 53)	(278.842)	(245.018)
Άμυνα σε λογιζόμενη διανομή	(245)	(157)
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	858.726	736.348
Αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	55.644	26.560
Επανεκτίμηση έτους	(470)	33.152
Αναβαλλόμενη φορολογία στην επανεκτίμηση	151	(3.470)
Μεταφορά στα αποθεματικά προσόδου	(190)	(598)
Μεταφορά στα αποθεματικά προσόδου από πώληση επιχειρήσεων	(4.916)	-
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	50.219	55.644
Αποθεματικά δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(116.261)	52.573
Επανεκτίμηση έτους	(246.053)	(83.467)
Μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	27.060	(104.776)
Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης	20.955	1.458
Αναβαλλόμενη φορολογία στην επανεκτίμηση	25.890	17.875
Απόσβεση ζημιάς σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που έχουν επανταξινομηθεί	3.228	-
Μεταφορά στα αποθεματικά προσόδου από μεταφορά θυγατρικής στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής και πώληση επιχειρήσεων	(157)	76
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(285.338)	(116.261)
Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	15.543	(676)
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	(64.369)	19.609
Μεταφορά στα αποθεματικά προσόδου από μεταφορά θυγατρικής στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής και πώλησης επιχειρήσεων	1.866	(3.390)
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(46.960)	15.543
Αποθεματικό διαφοράς από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	-	-
Διαφορά που προέκυψε από τη μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ	3.426	-
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	3.426	-
	<hr/>	<hr/>
	580.073	691.274

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

40. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (συνέχεια)

Σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός στη διανομή των αποθεματικών. Σύμφωνα με τους κανονισμούς της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου τα αποθεματικά που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές δεν είναι διαθέσιμα για διανομή.

Από την 1 Ιανουαρίου, 2003, εταιρείες που δε διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα διανέμεται για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται κατά τη διάρκεια των δύο επόμενων ετών. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται για λογαριασμό των μετόχων.

41. ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κυρίως για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για ίδιο λογαριασμό, με σκοπό την επίτευξη κερδών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η μέθοδος προσδιορισμού της δίκαιης αξίας τους αναφέρονται πιο κάτω.

Οι συμβάσεις προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος καθορίζουν τη συναλλαγματική τιμή ανταλλαγής δύο νομισμάτων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία. Η συναλλαγματική τιμή καθορίζεται την ημέρα της πράξης. Οι συμβάσεις προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος αποτιμούνται καθημερινώς (με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές τιμές), υπολογίζοντας τη νέα προθεσμιακή τιμή (forward rate) για το υπόλοιπο της σύμβασης μέχρι τη λήξη της.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο διαφορετικών νομισμάτων συμπεριλαμβανομένου τόκου σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία. Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος αποτιμούνται στη δίκαιη αξία τους (με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές τιμές), υπολογίζοντας τη νέα τιμή ανταλλαγής (swap points) κατά την ημερομηνία της αποτίμησης.

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάξουν πληρωμές με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο, πάνω σε καθορισμένο θεωρητικό ποσό σε μια καθορισμένη χρονική περίοδο. Η δίκαιη αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου υπολογίζεται συγκρίνοντας την παρούσα αξία των προεξοφληθέντων μελλοντικών ταμειακών ροών κατά την ημερομηνία της αποτίμησης σε σχέση με το προσυμφωνημένο θεωρητικό ποσό της σύμβασης.

Πέρα από τα πιο πάνω, ο Όμιλος διαπραγματεύεται σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε μετοχές, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης μετοχών και συναλλάγματος, νομίσματα και δείκτες αξιών.

Τα θεωρητικά ποσά των συμβάσεων παρέχουν μια βάση για σύγκριση με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, αλλά δε δείχνουν τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της δίκαιης αξίας των παραγώγων και γι' αυτό δεν παρέχουν καμιά ένδειξη για την έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικούς ή άλλους κινδύνους αγοράς. Η δίκαιη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων μπορεί να είναι θετική ή αρνητική ως αποτέλεσμα των διακυμάνσεων στις τρέχουσες τιμές των επιτοκίων και του συναλλάγματος σε σχέση με τους όρους που τα διέπουν. Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η δίκαιη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η δίκαιη αξία τους είναι αρνητική.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

41. ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ (συνέχεια)

Η θεωρητική και δίκαιη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων ήταν:

	2008			2007		
	Θεωρητική αξία € '000	Δίκαιη αξία		Θεωρητική αξία € '000	Δίκαιη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000		Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	145.141	5.461	8.104	315.498	768	11.529
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	3.520.631	105.593	119.124	2.147.850	17.135	23.647
		111.054	127.228		17.903	35.176
Παράγωγα επιτοκίου						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου	2.525.010	22.849	18.700	1.417.779	6.382	5.481
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου με δικαίωμα προαίρεσης	-	-	-	103.987	2.554	-
Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου	100.000	-	279	-	-	-
		22.849	18.979		8.936	5.481
Παράγωγα επί δεικτών/τίτλων						
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης	-	-	-	144.665	-	420
Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης	3.486	1.971	795	244.242	489	272
Συμβάσεις ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων	214.185	30	14.233	93.764	111	1.494
Λοιπά (Συμβάσεις ανταλλαγής επί δεικτών, συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού, κλπ)	3.195	13.465	13.264	2.154	27	7
		15.466	28.292		627	2.193
Σύνολο παραγώγων για εμπορία (Σημ. 18)		149.369	174.499		27.466	42.850
Παράγωγα για αντιστάθμιση:						
Παράγωγα για αντιστάθμιση δίκαιης αξίας						
Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης	37.955	90	-	64.751	13	447
Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης	-	-	-	137.031	-	-
		90	-		13	447
Παράγωγα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
Συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης	71.379	2.567	2.788	70.863	2.295	2.399
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου	2.176.055	1	77.513	952.533	-	5.621
Συμβάσεις ανταλλαγής στοιχείων ενεργητικού	1.062.927	-	72.217	-	-	-
		2.568	152.518		2.295	8.020
Σύνολο παραγώγων για αντιστάθμιση (Σημ. 25)		2.658	152.518		2.308	8.467
Σύνολο παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων (Σημ. 37)		152.027	327.017		29.774	51.317

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

42. ΜΕΤΡΗΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΗΛΘΑΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Κέρδος πριν από τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	367.175	549.703
Κέρδος πριν από τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	98.302	139.267
Αναπροσαρμογές για:		
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες μετά τη φορολογία (Σημ. 27)	(2.528)	(2.946)
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	21.897	17.844
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 28)	28.686	29.902
Απομείωση υπεραξίας (Σημ. 9)	400	-
Κέρδος δίκαιης αξίας από επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 29)	(20.854)	(2.798)
Αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων (Σημ. 9)	184	(1.720)
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 8)	3.841	3.387
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	44	22
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	21.618	1.491
Αύξηση στην αξία συμβολαίων σε ισχύ (Σημ. 28)	(1.681)	(2.201)
Συναλλαγματικές διαφορές	39.665	(20.401)
Εισόδημα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(258.070)	(72.003)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	93.895	70.660
Κέρδος από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	(7.469)	(248)
(Κέρδος)/ζημιά από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση:		
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Σημ. 6)	(7.209)	(119.221)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	41	(12.450)
Κέρδος από πώληση ασφαλιστικών εταιρειών (Σημ. 13, 51)	(58.374)	-
Ζημιά/(κέρδος) από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	77	(862)
Υπέρβαση της συμμετοχής του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου πέραν του κόστους (Σημ. 52(γ))	-	(96)
	319.640	577.330
Αλλαγή σε:		
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	4.150.397	1.949.186
Καταθέσεις πελατών	3.578.583	4.540.603
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(52.350)	38.899
Άλλες υποχρεώσεις	76.035	352.714
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	19.749	23.405
Περιορισμένες καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	331.660	(519.105)
Οφειλές από άλλες τράπεζες	(142.074)	(220.644)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	147.876	51.188
Χορηγήσεις	(5.389.485)	(5.621.407)
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	(202.094)	-
Μερίδιο αντασφαλιστών στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	(6.531)	(6.730)
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	(188.257)	(160.596)
	2.643.149	1.004.843

Μη ταμειακές συναλλαγές

Η συμμετοχή στη Marfin Insurance Holdings Ltd αποκτήθηκε εν μέρει με μετρητά και εν μέρει με ανταλλαγή μετοχών. Η ανταλλαγή μετοχών δεν επηρέασε την ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

43. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Μετρητά και μη περιορισμένες καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.298.418	487.956
Οφειλές από άλλες τράπεζες – μέχρι τρεις μήνες	3.985.354	4.530.110
	<hr/>	<hr/>
	5.283.772	5.018.066
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(39.665)
	<hr/>	<hr/>
	5.283.772	4.978.401
	<hr/>	<hr/>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

44. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Κατά τομέα δραστηριότητας (κύριος διαχωρισμός)

	Τραπεζικές υπηρεσίες € '000	Ασφαλιστικές υπηρεσίες (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες) € '000	Χρηματο- οικονομικές και άλλες υπηρεσίες € '000	Ανα- προσαρμογές ενοποίησης € '000	Σύνολο € '000
2008					
Εισόδημα από τρίτα μέρη	2.202.171	-	219.671	-	2.421.842
Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών Ομίλου	106.679	-	4.249	(110.928)	-
Συνολικό εισόδημα	2.308.850	-	223.920	(110.928)	2.421.842
Κέρδος πριν από τη φορολογία	269.995	-	97.180		367.175
Φορολογία					(56.024)
Κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					311.151
Κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	92.194	-		92.194
Κέρδος έτους					403.345
Περιουσιακά στοιχεία	37.118.334	-	1.135.431		38.253.765
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	84.056	15.417		99.473
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων					38.353.238
Υποχρεώσεις	34.691.533	-	100.253		34.791.786
Άλλα στοιχεία					
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες μετά τη φορολογία (Σημ. 27)	-	-	2.528		2.528
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	56.170	4.917	3.103		64.190
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	19.296	507	2.094		21.897
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 28)	28.045	141	500		28.686
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	110.104	(216)	19.310		129.198
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	19.643	-	1.975		21.618
Απομείωση υπεραξίας (Σημ. 9)	-	-	400		400

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

44. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ (συνέχεια)

Κατά τομέα δραστηριότητας (κύριος διαχωρισμός) (συνέχεια)

	Τραπεζικές υπηρεσίες € '000	Ασφαλιστικές υπηρεσίες (μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες) € '000	Χρηματο- οικονομικές και άλλες υπηρεσίες € '000	Ανα- προσαρμογές ενοποίησης € '000	Σύνολο € '000
2007					
Εισόδημα από τρίτα μέρη	1.883.802	-	321.027	-	2.204.829
Συναλλαγές μεταξύ εταιρειών Ομίλου	106.247	-	10.214	(116.461)	-
Συνολικό εισόδημα	1.990.049	-	331.241	(116.461)	2.204.829
Κέρδος πριν από τη φορολογία	366.316	-	183.387		549.703
Φορολογία					(84.481)
Κέρδος μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					465.222
Κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	41.724	86.187		127.911
Κέρδος έτους					593.133
Περιουσιακά στοιχεία	28.298.692	521.990	1.422.093		30.242.775
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	14.798		14.798
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων					30.257.573
Υποχρεώσεις	26.052.842	603.108	119.405		26.775.355
Άλλα στοιχεία					
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες μετά τη φορολογία (Σημ. 27)	-	-	2.946		2.946
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	41.488	4.996	2.586		49.070
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 30)	16.038	466	1.340		17.844
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 28)	28.892	206	804		29.902
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	92.150	(27)	5.788		97.911
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	1.491	-	-		1.491

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

44. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ (συνέχεια)

Κατά γεωγραφικό τομέα

	Κύπρος € '000	Ελλάδα € '000	Άλλες χώρες € '000	Σύνολο € '000
2008				
Συνολικό εισόδημα	988.505	1.061.208	372.129	2.421.842
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	21.623	29.424	13.141	64.188
Περιουσιακά στοιχεία	14.383.340	19.555.424	4.414.474	38.353.238
Υποχρεώσεις	13.471.128	17.658.299	3.662.359	34.791.786
2007				
Συνολικό εισόδημα	1.005.314	993.260	206.255	2.204.829
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	16.677	26.123	6.270	49.070
Περιουσιακά στοιχεία	12.729.363	14.289.724	3.238.486	30.257.573
Υποχρεώσεις	11.664.536	11.853.887	3.256.932	26.775.355
Συμφιλίωση με τα ποσά που παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:				
			2008 € '000	2007 € '000
Συνολικό εισόδημα			2.421.842	2.204.829
Έξοδα από τόκους σύμφωνα με την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων			(1.283.747)	(964.268)
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες σύμφωνα με την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων			(52.809)	(64.708)
Έσοδα από εργασίες σύμφωνα με την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων			1.085.286	1.175.853

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

45. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Χρηματοπιστωτικά μέσα

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα συμπεριλαμβάνουν δεσμεύσεις αναφορικά με ενέγγυες πιστώσεις και εγγυήσεις με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών του Ομίλου. Ο πιστωτικός κίνδυνος από αυτές τις συναλλαγές είναι αντίστοιχος με το συνολικό ποσό των συμβολαίων. Η πλειονότητα όμως αυτών των διευκολύνσεων αντισταθμίζεται με αντίστοιχες υποχρεώσεις τρίτων μερών.

	2008 € '000	2007 € '000
Ενέγγυες πιστώσεις	120.746	166.287
Εγγυητικές επιστολές	1.186.218	1.060.764
	1.306.964	1.227.051

Υπηρεσίες καταπιστευματοδόχου (trustee services)

Η Τράπεζα ενεργεί ως καταπιστευματοδόχος εγκεκριμένων τοποθετήσεων ασφαλιστικών εταιρειών σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων 1984 και 1990.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 οι ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες του Ομίλου ανέρχονταν σε € 10,0 εκ. (2007: € 15,9 εκ.).

Νομικές διαδικασίες

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον του Ομίλου σε σχέση με τις δραστηριότητές του. Με βάση νομική συμβουλή, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι οποιασδήποτε επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν είναι πιθανόν ο Όμιλος να υποστεί οποιαδήποτε σημαντική ζημιά. Ως εκ τούτου δεν έγινε πρόβλεψη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για αυτές τις υποθέσεις.

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος ενοικιάζει διάφορα καταστήματα, γραφεία και αποθήκες σύμφωνα με μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις έχουν ποικίλους όρους, πρόνοιες αναπροσαρμογής τιμήματος και δικαιώματα ανανέωσης.

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών καταβολών μισθωμάτων σύμφωνα με τις μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις είναι ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Μέχρι ένα χρόνο	27.465	23.752
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	85.397	68.178
Περισσότερο από πέντε χρόνια	57.763	33.954
	170.625	125.884

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Όπως κάθε άλλος χρηματοοικονομικός οργανισμός, ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Αυτοί παρακολουθούνται συνεχώς με διάφορους τρόπους έτσι ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων. Η φύση των κινδύνων αυτών καθώς και οι τρόποι διαχείρισής τους από τον Όμιλο επεξηγούνται πιο κάτω.

Στο εξαιρετικά ασταθές και μη προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον, η πρωταρχική επιδίωξη του Ομίλου είναι να παραμείνει κεφαλαιακά ισχυρός και με υψηλή ρευστότητα ώστε να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων και των πελατών του. Η στρατηγική του Ομίλου είναι να διατηρήσει περιοσμένη έκθεση στις κλυδωνιζόμενες, σήμερα, αγορές της ανατολικής Ευρώπης. Οι επιλογές του Ομίλου κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008 επικεντρώθηκαν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της συγκυρίας. Η στρατηγική για το 2009 εξασφαλίζει ότι θα παραμείνει ένας ισχυρός ιδιωτικός χρηματοπιστωτικός όμιλος.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η ενδεχόμενη μη έγκαιρη αποπληρωμή προς τον Όμιλο των υφιστάμενων και ενδεχόμενων μελλοντικών υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων, με συνέπεια την απώλεια κεφαλαίων και εισοδημάτων. Η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου επικεντρώνεται στη διασφάλιση μιας πειθαρχημένης κουλτούρας, διαφάνειας και λελογισμένης ανάληψης κινδύνων, βασισμένης σε αναγνωρισμένες διεθνείς πρακτικές.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου καλύπτει ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων, που ξεκινούν από το στάδιο της ανάληψης του πιστωτικού κινδύνου, συνεχίζουν με το στάδιο της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου στο δανειακό χαρτοφυλάκιο και καταλήγουν στο στάδιο της είσπραξης.

Οι μεθοδολογίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου προσαρμόζονται έτσι ώστε να αντισταθμίζουν το εκάστοτε οικονομικό περιβάλλον. Οι διάφορες μέθοδοι αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται ετησίως ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο και προσαρμόζονται για να συνάδουν με τη στρατηγική και τους στόχους του Ομίλου.

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου

Πιστωτική πολιτική

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου χωρίζεται σε χορηγήσεις σε ιδιώτες, μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Οι χορηγήσεις σε ιδιώτες περιλαμβάνουν τους ιδιώτες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις περιλαμβάνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενώ οι χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις περιλαμβάνουν τις μεγάλες εταιρείες και τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Το κυριότερο κριτήριο δανεισμού για τον Όμιλο είναι η ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη. Επιπλέον, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα των εξασφαλίσεων, είτε υπό μορφή εμπράγματων εξασφαλίσεων είτε εγγυήσεων. Η πλειονότητα των πελατών του Ομίλου είναι είτε ιδιώτες δανειολήπτες είτε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενώ συχνά οι πελάτες δανείζονται και με τις δύο αυτές ιδιότητες, χρησιμοποιώντας διαφορετικά δανειστικά προϊόντα και διευκολύνσεις.

Αναφορικά με τις χορηγήσεις σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, ετοιμάζονται διάφορες εκθέσεις για τους τομείς της οικονομίας με σκοπό τον εντοπισμό των τομέων που είναι πιθανό να παρουσιάσουν προβλήματα καθώς και τομέων που θα αποτελέσουν στόχο για πιστωτική επέκταση. Οι εκθέσεις χρησιμοποιούνται επίσης στον προσδιορισμό και αξιολόγηση της πιστωτικής πολιτικής.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Πιστωτική πολιτική (συνέχεια)

Για να είναι σε θέση ο Όμιλος να καθορίσει τις αγορές-στόχους του, λαμβάνονται υπόψη διάφορες παράμετροι όπως οι μακροοικονομικοί δείκτες, το εγχώριο τραπεζικό σύστημα, εμπειρικά δεδομένα αναφορικά με τις επιπτώσεις προσομοίωσης κατάστασης κρίσης, τις κατευθυντήριες γραμμές της εποπτικής αρχής καθώς και τη τρέχουσα σύνθεση του δανειακού χαρτοφυλακίου. Αφού ληφθούν υπόψη θέματα σημαντικότητας καθώς και το εγχώριο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, οι κύριες αγορές-στόχοι συνοψίζονται και κατηγοριοποιούνται με βάση τα ακόλουθα: (α) τομέας οικονομίας, (β) τραπεζική διεύθυνση, (γ) κατηγορία περιουσιακών στοιχείων βάσει της Συνθήκης της Βασιλείας, (δ) χώρα, (ε) τύπος διευκόλυνσης, (στ) τύπος εξασφάλισης, (η) πιστοληπτική ποιότητα και (θ) νόμισμα. Αφού προσδιοριστούν τα πιο πάνω, γίνεται περαιτέρω ανάλυση για να αποφασιστεί το ύψος του δανεισμού που θα παραχωρηθεί σε κάθε αγορά-στόχο.

Προσομοίωση κατάστασης κρίσης

Η προσομοίωση κατάστασης κρίσης επικεντρώνει την προσοχή της στην επίδραση ακραίων αλλά εφικτών σεναρίων, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, την κερδοφορία και την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου. Η προσομοίωση κατάστασης κρίσης μπορεί να εφαρμοστεί χρησιμοποιώντας μία ή συνδυασμό των ακόλουθων μεθόδων: scenario tests (πολυπαραγοντική) και sensitivity analysis (μονοπαραγοντική).

Οι προσομοιώσεις καταστάσεων κρίσης διενεργούνται σε εξαμηνιαία βάση ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο. Όλες οι θυγατρικές του Ομίλου διενεργούν τις δικές τους προσομοιώσεις καταστάσεων κρίσης, που εξαρτώνται από τους συγκεκριμένους κινδύνους που αντιμετωπίζουν.

Όρια διευκολύνσεων

Τα όρια πιστωτικών διευκολύνσεων καθορίζουν την ιεραρχία έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων στους πελάτες του Ομίλου, υποδεικνύοντας ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο πιστωτικός κίνδυνος που εμπεριέχεται σε μια συναλλαγή, τόσο ψηλότερο είναι το επίπεδο της αρχής που απαιτείται για την έγκριση της συναλλαγής. Η δομή των ορίων των πιστωτικών διευκολύνσεων βασίζεται: (α) στην ποιότητα του πελάτη, όπως καθορίζεται από το βαθμό του, (β) στην ποιότητα των εξασφαλίσεων/εγγυήσεων, (γ) στο είδος της διευκόλυνσης, π.χ. δάνειο ή εγγυητική επιστολή, (δ) στη διάρκεια της διευκόλυνσης και (ε) στο επίπεδο της εγκρίνουσας αρχής.

Τα όρια διευκολύνσεων χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

- (α) Όρια πρώτης γραμμής, δηλαδή όρια που δίνονται σε διευθυντές καταστήματος, τομάρχες και στις θυγατρικές.
- (β) Όρια Ανώτερων Αρχών, δηλαδή όρια που δίνονται στην Επιτροπή Δανείων και στην Εκτελεστική Επιτροπή στα κεντρικά γραφεία στην Κύπρο και στην Ελλάδα.

Όλα τα όρια διευκολύνσεων αναθεωρούνται ετησίως ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων δύναται να προχωρήσει σε αλλαγή των ορίων βάσει οδηγιών που εκδίδονται από τις Κεντρικές Τράπεζες της Κύπρου και της Ελλάδας, με τις οποίες ο Όμιλος πρέπει να συμμορφώνεται ή με νέες κατευθυντήριες γραμμές της Ανώτερης Διεύθυνσης που θα πρέπει να υιοθετηθούν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης

Οι μέθοδοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος του αντισυμβαλλομένου στις ακόλουθες κατηγορίες: κεντρικές κυβερνήσεις (για αγορά και διακράτηση ομολόγων), χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα.

Όσον αφορά την αξιολόγηση κυβερνήσεων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αυτή αναλύεται στη συνέχεια, κάτω από τους υπότιτλους «Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενων τραπεζών» και «Κίνδυνος χώρας».

Τα φυσικά πρόσωπα αξιολογούνται βάσει δύο διαφορετικών συστημάτων εσωτερικής διαβάθμισης, ανάλογα με τη θυγατρική του Ομίλου στην οποία ανήκουν αλλά και τα διαθέσιμα στοιχεία. Το πρώτο σύστημα αφορά υφιστάμενους πελάτες και στηρίζεται στο ιστορικό αποπληρωμής του πελάτη και τη γενική συνεργασία του με τον Όμιλο. Το δεύτερο σύστημα περιλαμβάνει: (α) το credit scoring, που στηρίζεται τόσο σε δημογραφικούς παράγοντες όσο και σε αντικειμενικά οικονομικά στοιχεία (π.χ. εισόδημα, περιουσιακά στοιχεία) και (β) μια ξεχωριστή σκοροκάρτα (scorecard) για διαφορετικούς τύπους προϊόντων.

Για την αξιολόγηση των μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων χρησιμοποιείται το εσωτερικό σύστημα βαθμολογίας όπως περιγράφεται πιο πάνω αλλά και το σύστημα Moody's Risk Advisor, το οποίο αξιολογεί την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης βάσει των οικονομικών και ποιοτικών στοιχείων της, αλλά και βάσει του τομέα οικονομίας στον οποίο δραστηριοποιείται.

Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται σε μηνιαία βάση, ώστε η βαθμολογία του πελάτη να είναι αντιπροσωπευτική του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνεται και να λειτουργεί ως προειδοποιητικό σήμα κινδύνου. Η διαδικασία αξιολόγησης υποστηρίζεται από περιοδικούς ελέγχους που διενεργούνται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τον Εσωτερικό Έλεγχο.

Ο βαθμός πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων και του καθορισμού των αντίστοιχων ορίων, για τον εσωτερικό υπολογισμό πιθανοτήτων αθέτησης υποχρέωσης αλλά και για την παρακολούθηση μετατοπίσεων στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, με σκοπό την ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών προς αποφυγή αύξησης των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

Αξιολόγηση νέων προϊόντων

Στα πλαίσια της παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διασφαλίζει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος που εμπερικλείεται στα νέα προϊόντα εντοπίζεται και αναλύεται για να διασφαλιστεί ότι ο Όμιλος συμμορφώνεται με την πιστωτική πολιτική, τις διαδικασίες του Ομίλου καθώς και με τις οδηγίες που εκδίδονται από τις Κεντρικές Τράπεζες της Κύπρου και της Ελλάδας. Επιπλέον, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, βάσει της ανάλυσης κέρδους-κινδύνου, αξιολογεί την επίδραση των νέων προϊόντων στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και διασφαλίζει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος του χαρτοφυλακίου δεν υπερβαίνει τα αποδεκτά επίπεδα.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης

Το σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης έχει επεξηγηθεί λεπτομερώς στην προηγούμενη ενότητα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Έλεγχος προβληματικών δανείων

Τα προβληματικά πιστωτικά ανοίγματα εντοπίζονται και παρακολουθούνται σε πρώιμο στάδιο μέσω του εσωτερικού συστήματος διαβάθμισης των διαδικασιών και ελέγχων έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων καθώς και μέσω της αξιολόγησης του δανειακού χαρτοφυλακίου. Τα προβληματικά πιστωτικά ανοίγματα παρακολουθούνται στενά τόσο σε επίπεδο τραπεζικής διεύθυνσης όσο και σε επίπεδο Ανώτερων Διευθύνσεων (από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τον Εσωτερικό Έλεγχο). Σε συνεργασία με τις τραπεζικές μονάδες καθορίζονται σχέδια δράσης και συγκεκριμένοι στόχοι για βελτίωση και διενεργούνται έλεγχοι σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα έγκαιρα.

Επιπλέον, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ετοιμάζει εξειδικευμένες εκθέσεις οι οποίες αναλύουν και αξιολογούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο και τα καθυστερημένα ποσά, οι οποίες αποστέλλονται στις αρμόδιες Επιτροπές και στην Ανώτερη Διεύθυνση του Ομίλου μαζί με εισηγήσεις για λήψη διορθωτικών μέτρων.

Υποβολή εκθέσεων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την ετοιμασία και υποβολή αναλυτικών εκθέσεων προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου και την Εκτελεστική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με θέματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων ορίων πιστωτικού κινδύνου, ορίων εγκρινουσών αρχών καθώς και των αποτελεσμάτων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για την ετοιμασία εκθέσεων σε επίπεδο μητρικής εταιρείας αλλά και σε ενοποιημένη βάση, οι οποίες υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και αφορούν την ποιότητα του χαρτοφυλακίου καθώς και το ποσοστό επίτευξης των ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί.

Πολιτική εξασφαλίσεων

Η πολιτική εξασφαλίσεων που ακολουθείται από τον Όμιλο του επιτρέπει να διαχειρίζεται καλύτερα τον πιστωτικό κίνδυνο ενώ υπάρχουν κοινές αρχές που ισχύουν για όλες τις θυγατρικές. Υπάρχουν μικρές διαφορές μεταξύ των θυγατρικών του Ομίλου αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις, οι οποίες οφείλονται στο διαφορετικό περιβάλλον και τους συγκεκριμένους κανόνες και πρακτικές που ισχύουν σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Οι αρχές της πολιτικής εξασφαλίσεων καθορίζουν: (α) την επιθυμητή κάλυψη ανά τύπο εξασφάλισης, (β) το είδος των αποδεκτών εξασφαλίσεων, που ποικίλλουν ανάλογα με το περιβάλλον κάθε χώρας και (γ) ότι θα πρέπει να γίνονται επανεκτιμήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, είτε από τους λειτουργούς χορηγήσεων είτε από εξωτερικούς εγκεκριμένους εκτιμητές.

Οι κύριοι τύποι εξασφαλίσεων που λαμβάνονται από τον Όμιλο είναι: (α) υποθήκες, (β) τραπεζικές εγγυήσεις, (γ) μετρητά, (δ) ενεχυρίαση μετοχών και (ε) άλλες επιβαρύνσεις.

Είσπραξη

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστωτικών ανοιγμάτων μέσω του συστήματος εσωτερικής διαβάθμισης. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για τον καθορισμό κριτηρίων για την παραπομπή των πελατών στην εξειδικευμένη Διεύθυνση Είσπραξης Χρεών.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω μη ικανοποιητικής διασποράς του χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένους δανειολήπτες, συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας ή οικονομικούς τομείς, γεωγραφικές περιοχές ή είδος προϊόντος.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η συγκέντρωση ανοιγμάτων σε δανειακά χαρτοφυλάκια αποτελεί σημαντική πτυχή του πιστωτικού κινδύνου. Χαρτοφυλάκια τα οποία παρουσιάζουν συγκεντρώσεις είναι πιθανό να παρουσιάσουν αποκλίσεις στις αποδόσεις τους και θα πρέπει να υποστηρίζονται από διακράτηση κεφαλαίων. Επομένως, η αποτελεσματική διαχείριση και ο καθορισμός ορίων συγκέντρωσης είναι θεμελιώδους σημασίας.

Η συγκέντρωση ανοιγμάτων προκύπτει κυρίως από τα ακόλουθα είδη ατελούς διαφοροποίησης:

- Συγκέντρωση σε επίπεδο πελάτη ή ομίλου πελατών, που προκύπτει από τον κίνδυνο ατελούς διαφοροποίησης στο χαρτοφυλάκιο εξαιτίας συγκέντρωσης σε συγκεκριμένο πελάτη ή όμιλο πελατών.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο τομέα οικονομίας, που προκύπτει από τον κίνδυνο ατελούς διαφοροποίησης στο χαρτοφυλάκιο εξαιτίας συγκέντρωσης σε επιχειρηματικούς τομείς ή γεωγραφικές περιοχές.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο εξασφαλίσεων, που προκύπτει από τη συγκέντρωση συγκεκριμένων τύπων εξασφαλίσεων.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο δανεισμού σε ξένο νόμισμα, που προκύπτει από δραστηριότητες δανεισμού σε ξένα νομίσματα.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διασφαλίζει ότι τα ανοίγματα σε ιδιώτες πελάτες, ομίλους πελατών, γεωγραφικούς τομείς και άλλες συγκεντρώσεις δεν καθίστανται υπερβολικά σε σχέση με την κεφαλαιουχική βάση του Ομίλου και συνάδουν με τα όρια που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για την υποβολή εκθέσεων για τις συγκεντρώσεις κινδύνων στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην Επιτροπή Ενεργητικού και Παθητικού και στις Κεντρικές Τράπεζες της Κύπρου και της Ελλάδας.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος του κινδύνου συγκέντρωσης επιτυγχάνεται μέσω της θέσπισης ορίων (π.χ. όρια κατά τομέα δραστηριότητας) και της υποβολής εκθέσεων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Πιστωτική διαβάθμιση χορηγήσεων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα ποσοστά των χορηγήσεων καθώς και των προβλέψεων για απομείωση για κάθε κατηγορία εσωτερικής πιστωτικής διαβάθμισης του Ομίλου.

	2008		2007	
	Χορηγήσεις %	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων %	Χορηγήσεις %	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων %
Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:				
Χαμηλός κίνδυνος	46	0,07	52	0,07
Μέσος κίνδυνος	46	0,11	40	0,27
Ψηλός κίνδυνος	8	37,72	8	45,63
	100	3,00	100	3,68

Τα ποσοστά πρόβλεψης για απομείωση των χορηγήσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω αναφέρονται στη συσσωρευμένη πρόβλεψη για απομείωση για κάθε κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης ως ποσοστό επί των μεικτών χορηγήσεων της κάθε κατηγορίας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν από δοθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εξασφαλίσεις ή άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που έχουν ληφθεί. Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στον ισολογισμό, η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο ισούται με τη λογιστική τους αξία.

	Μέγιστη έκθεση	
	2008	2007
	€ '000	€ '000
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από περιουσιακά στοιχεία του ισολογισμού:		
Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες (Σημ. 15)	1.660.810	1.197.493
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 16)	4.354.181	4.978.224
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 18)	99.134	355.997
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 18)	149.369	27.466
Χορηγήσεις:		
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	7.345.460	6.041.726
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:		
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	8.157.715	5.711.533
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	7.924.051	5.861.849
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 22)	938.295	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση - επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 23)	3.320.214	2.300.701
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 24)	1.164.036	375.789
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	381.351	166.295
	35.494.616	27.017.073
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από περιουσιακά στοιχεία εκτός του ισολογισμού:		
Ενέγγυες πιστώσεις (Σημ. 45)	120.746	166.287
Εγγυητικές επιστολές (Σημ. 45)	1.186.218	1.060.764
	1.306.964	1.227.051
	36.801.580	28.244.124

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, 75% της συνολικής έκθεσης απορρέει από οφειλές από άλλες τράπεζες και χορηγήσεις (2007: 80%), 9% αντιπροσωπεύει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (2007: 8%).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν από δοθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις (συνέχεια)

Η διεύθυνση του Ομίλου πιστεύει ότι έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τον έλεγχο και τη διατήρηση ελάχιστης έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος απορρέει τόσο από το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων όσο και από τις επενδύσεις σε χρεόγραφα, σύμφωνα και με τα ακόλουθα στοιχεία:

- 92% των χορηγήσεων κατηγοριοποιείται στις δύο πρώτες κατηγορίες πιστωτικής διαβάθμισης του συστήματος εσωτερικής διαβάθμισης (2007: 92%).
- 83% των χορηγήσεων θεωρούνται ως μη καθυστερημένες ή απομειωμένες (2007: 82%).
- € 1.142 εκ. ή 5% των χορηγήσεων θεωρούνται ως απομειωμένες σε ατομική βάση (2007: € 976 εκ. ή 5%).
- 89% των επενδύσεων σε χρεόγραφα ανήκουν στην πιστοληπτική κατηγορία Α- ή καλύτερη κατηγορία (2007: 93%).

Χορηγήσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ποιότητα των χορηγήσεων του Ομίλου.

	2008			2007		
	Χορηγήσεις € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες € '000	Χορηγήσεις € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες € '000
Μη καθυστερημένες ή απομειωμένες	20.001.440	4.354.181	1.660.810	14.976.428	4.978.224	1.197.493
Σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	3.008.989	-	-	2.334.739	-	-
Απομειωμένες	1.141.659	-	-	976.337	-	-
Μεικτές	24.152.088	4.354.181	1.660.810	18.287.504	4.978.224	1.197.493
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	(724.862)	-	-	(672.396)	-	-
Καθαρές	23.427.226	4.354.181	1.660.810	17.615.108	4.978.224	1.197.493

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(α) Χορηγήσεις μη καθυστερημένες ή απομειωμένες

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις χορηγήσεις του Ομίλου που δεν ήταν σε καθυστέρηση ή απομειωμένες, για κάθε κατηγορία εσωτερικής πιστωτικής διαβάθμισης.

	Χορηγήσεις Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000			
2008						
Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:						
Χαμηλός κίνδυνος	4.089.776	2.457.466	3.001.293	9.548.535	4.352.050	1.660.810
Μέσος κίνδυνος	1.852.439	4.731.641	3.508.886	10.092.966	2.065	-
Ψηλός κίνδυνος	61.878	95.093	202.968	359.939	66	-
	6.004.093	7.284.200	6.713.147	20.001.440	4.354.181	1.660.810
2007						
Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:						
Χαμηλός κίνδυνος	3.681.874	2.496.557	2.683.375	8.861.806	4.978.224	1.197.493
Μέσος κίνδυνος	1.333.767	2.546.621	2.145.470	6.025.858	-	-
Ψηλός κίνδυνος	31.583	28.742	28.439	88.764	-	-
	5.047.224	5.071.920	4.857.284	14.976.428	4.978.224	1.197.493

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(β) Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες

Χορηγήσεις σε καθυστέρηση μικρότερη από 90 μέρες δε θεωρούνται ότι έχουν υποστεί απομείωση εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις για το αντίθετο.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση της χρονικής καθυστέρησης των χορηγήσεων που ήταν σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κατά κατηγορία καθώς επίσης και την εκτιμημένη δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί.

	Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Καθυστέρηση μέχρι 30 ημέρες	602.563	648.754	503.689	1.755.006
Καθυστέρηση από 31 μέχρι 60 ημέρες	278.268	103.047	150.123	531.438
Καθυστέρηση από 61 μέχρι 90 ημέρες	177.236	40.462	173.947	391.645
Καθυστέρηση πάνω από 90 ημέρες	91.476	54.750	184.674	330.900
Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	1.149.543	847.013	1.012.433	3.008.989
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	537.926	718.218	681.589	1.937.733
2007				
Καθυστέρηση μέχρι 30 ημέρες	582.559	423.405	612.308	1.618.272
Καθυστέρηση από 31 μέχρι 60 ημέρες	156.586	47.255	99.927	303.768
Καθυστέρηση από 61 μέχρι 90 ημέρες	82.708	89.737	89.556	262.001
Καθυστέρηση πάνω από 90 ημέρες	40.490	48.954	61.254	150.698
Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	862.343	609.351	863.045	2.334.739
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	521.850	448.312	653.947	1.624.109

Η δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων προσδιορίζεται με τη χρησιμοποίηση κοινώς αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης, οι οποίες περιλαμβάνουν σύγκριση με αγοραίες τιμές.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(γ) Χορηγήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αξίας σε ατομική βάση

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις χορηγήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αξίας, όπου η αξιολόγηση για απομείωση έγινε σε ατομική βάση, καθώς και την εκτιμημένη δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί, για κάθε κατηγορία. Οι χορηγήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό τον πίνακα παρουσιάζουν καθυστερήσεις πάνω από 90 ημέρες και ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενες.

	<u>Επιχειρήσεις</u>			Σύνολο € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Χορηγήσεις που προσδιορίζονται σε ατομική βάση ως απομειωμένες	501.069	165.878	474.712	1.141.659
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	137.079	56.489	194.122	387.690
2007				
Χορηγήσεις που προσδιορίζονται σε ατομική βάση ως απομειωμένες	407.233	209.158	359.946	976.337
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	110.034	90.436	165.068	365.538

(δ) Χορηγήσεις σε αναδιαπραγμάτευση

Η λογιστική αξία των χορηγήσεων που θα ήταν σε καθυστέρηση ή απομειωμένες και οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο αναδιαπραγμάτευσης ανέρχεται σε € 96.746.000 (2007: € 91.362.000).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Επενδύσεις σε χρεόγραφα, γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια δεκτά για επαναχρηματοδότηση

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση ανάλογα με την πιστοληπτική κατηγοριοποίηση (βάσει των διεθνών πιστοληπτικών υπηρεσιών) τα εταιρικά χρεόγραφα, κυβερνητικά χρεόγραφα και άλλα χρεόγραφα.

	Γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια € '000	Επενδύσεις προς εμπορία € '000	Επενδυτικοί τίτλοι € '000	Επενδύσεις που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση € '000	Σύνολο € '000
2008					
AAA	93.003	1.809	870.705	-	965.517
AA- μέχρι AA+	229.765	22.129	1.690.173	-	1.942.067
A- μέχρι A+	803.597	58.666	1.149.404	-	2.011.667
Χαμηλότερο από A-	113.826	1.646	446.260	-	561.732
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	40.696	-	40.696
	1.240.191	84.250	4.197.238	-	5.521.679
2007					
AAA	15.762	3.699	58.868	13.022	91.351
AA- μέχρι AA+	3.068	92.852	1.388.236	2.611	1.486.767
A- μέχρι A+	820.347	69.696	261.896	91.440	1.243.379
Χαμηλότερο από A-	70.410	14.036	105.961	8.222	198.629
Χωρίς διαβάθμιση	-	96	9.599	2.666	12.361
	909.587	180.379	1.824.560	117.961	3.032.487

Απόκτηση της κυριότητας παρασχεθεισών εξασφαλίσεων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη φύση και τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν περιέλθει στην κατοχή του Ομίλου κατά τη διάρκεια του έτους, είτε με την απόκτηση της κυριότητας παρασχεθεισών εξασφαλίσεων είτε με την ενεργοποίηση άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων, και τα οποία πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης άλλων προτύπων.

	2008 € '000	2007 € '000
Γη	17.201	10.645
Κτίρια	10.977	8.852
Άλλα	3.198	4.593
	31.376	24.090

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Συγκέντρωση κινδύνου σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

(α) Γεωγραφική περιοχή

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά γεωγραφική περιοχή. Για τους σκοπούς αυτού του πίνακα, η κατανομή της έκθεσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στις γεωγραφικές περιοχές έχει γίνει βάσει της χώρας δραστηριοποίησης των αντισυμβαλλόμενων μερών.

	Κύπρος € '000	Ελλάδα € '000	Άλλες χώρες € '000	Σύνολο € '000
Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες (Σημ. 15)	113.178	1.242.671	304.961	1.660.810
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 16)	43.090	1.582.437	2.728.654	4.354.181
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:				
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 18)	14.662	25.289	59.183	99.134
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 18)	-	-	149.369	149.369
Χορηγήσεις:				
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	2.439.229	4.070.288	835.943	7.345.460
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:				
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	2.314.452	2.255.910	3.587.353	8.157.715
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3.429.442	3.241.205	1.253.404	7.924.051
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 22)	2.099	47.101	889.095	938.295
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 23)	21.139	707.233	2.591.842	3.320.214
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 24)	214.377	258.399	691.260	1.164.036
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	16.317	291.433	73.601	381.351
31 Δεκεμβρίου 2008	8.607.985	13.721.966	13.164.665	35.494.616
31 Δεκεμβρίου 2007	7.598.563	10.111.290	9.307.220	27.017.073

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Συγκέντρωση κινδύνου σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

(β) Επιχειρηματικός τομέας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο βάσει του επιχειρηματικού τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται τα αντισυμβαλλόμενα μέρη.

	Βιομηχανία € '000	Τουρισμός € '000	Εμπόριο € '000	Ακίνητα και κατασκευές € '000	Προσωπικά, επαγγελματικά και ιδιοκατοίκηση € '000	Χρηματο- οικονομικοί οργανισμοί € '000	Άλλοι τομείς € '000	Σύνολο € '000
Καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες (Σημ. 15)	-	-	-	-	-	1.660.810	-	1.660.810
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 16)	-	-	-	-	-	4.354.181	-	4.354.181
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:								
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 18)	-	438	-	-	-	98.696	-	99.134
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 18)	-	-	-	-	-	149.369	-	149.369
Χορηγήσεις:								
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	153	1.222	7.765	647.245	6.582.632	-	106.443	7.345.460
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:								
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	382.208	289.088	792.425	1.196.564	974.630	-	4.522.800	8.157.715
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	713.006	632.573	2.122.458	2.012.576	914.042	-	1.529.396	7.924.051
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 22)	67.786	-	-	-	-	870.509	-	938.295
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 23)	48	2.111	1.184	418	63	3.316.390	-	3.320.214
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 24)	-	151	815	3.960	-	1.159.110	-	1.164.036
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	260	1.228	2.156	4.739	12.057	58.662	302.249	381.351
31 Δεκεμβρίου 2008	1.163.461	926.811	2.926.803	3.865.502	8.483.424	11.667.727	6.460.888	35.494.616
31 Δεκεμβρίου 2007	872.752	786.250	1.968.616	2.350.133	6.983.189	9.287.520	4.768.613	27.017.073

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ο Όμιλος διατρέχει τον κίνδυνο απώλειας κεφαλαίων λόγω της πιθανότητας ένας αντισυμβαλλόμενος (π.χ. μια τράπεζα ή ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) με τον οποίο ο Όμιλος συναλλάσσεται να καταστεί αφερεγγυός πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

Αυτός ο κίνδυνος μπορεί να αφορά και τις συναλλαγές παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων ή τις διατραπεζικές συναλλαγές καθώς και τις συναλλαγές κεφαλαιαγοράς.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι αρμόδια για τη θέσπιση συνετών και ενδεδειγμένων πολιτικών, κανονισμών και κοινών μεθοδολογιών εκτίμησης κινδύνων, οι οποίες θα ελέγχουν, αξιολογούν και υπολογίζουν όλες τις σημαντικές πηγές των πιστωτικών κινδύνων των αντισυμβαλλομένων, οι οποίοι εμπεριέχονται στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή οι Εκτελεστικές Επιτροπές έχουν την ευθύνη να εγκρίνουν το πλαίσιο ορίων για τους κινδύνους των αντισυμβαλλομένων τραπεζών, το προφίλ κινδύνων του Ομίλου, τις σχετικές στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων, τις πολιτικές και τις μεθοδολογίες εκτίμησης κινδύνων.

Μετά την έγκρισή τους τα όρια αυτά γνωστοποιούνται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων. Η ευθύνη για την παρακολούθηση αυτών των κινδύνων ανήκει στις τοπικές μονάδες διαχείρισης κινδύνων.

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Κινδύνων Αγοράς του Ομίλου περιγράφει τις αρχές διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων των αντισυμβαλλομένων τραπεζών, και τις αρμοδιότητες των σχετικών αρχών και παρουσιάζει τους κανονισμούς για τον καταμερισμό ορίων και τον έλεγχο των κινδύνων των αντισυμβαλλομένων τραπεζών. Ο Όμιλος έχει ξεκινήσει μια διαδικασία επέκτασης της εφαρμογής των κοινών πολιτικών σε όλες τις θυγατρικές. Επίσης, υπάρχει το εγχειρίδιο Μεθοδολογιών, το οποίο περιγράφει τις μεθοδολογίες και τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των πιστωτικών κινδύνων έκθεσης σε αντισυμβαλλομένους. Αυτές οι μεθοδολογίες μπορούν να εφαρμοστούν από τους φορείς που χρησιμοποιούν το σύστημα της Υπηρεσίας Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων (Treasury) του Ομίλου.

Εκτίμηση και έλεγχος μετρήσεων

Το μοντέλο Bankscore, που αποτελεί τη βάση για το σύστημα αξιολόγησης του Ομίλου, θεσπίζει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια του Ομίλου βάσει βαθμολογίας που προκύπτει από εκτιμήσεις συγκεκριμένων ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία πολλαπλασιάζεται με τα ίδια κεφάλαια του αντισυμβαλλομένου για να υπολογιστεί το μέγιστο επιτρεπτό όριο. Η ανάλυση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων συμπληρώνεται με τα Μέσα Εκθέσεων Moody's. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως:

- οι προϋποθέσεις που επιβάλλονται από τις ρυθμιστικές αρχές,
- η πιστοληπτική αξιολόγηση των αντισυμβαλλομένων και η αξιολόγηση της χώρας όπου δραστηριοποιούνται και
- άλλοι επιβεβλημένοι εσωτερικοί έλεγχοι.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (συνέχεια)

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Ο Όμιλος παρακολουθεί και ελέγχει τα όρια και τις υπερβάσεις ενώ ενοποιεί τα μεγάλα ανοίγματα σε καθημερινή βάση.

Οι θέσεις ανά αντισυμβαλλόμενο ελέγχονται έναντι των ορίων τους καθημερινά. Η αναθεώρηση των ορίων ανά αντισυμβαλλόμενο γίνεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο και μεταβάλλονται αν απαιτείται ανάλογα με τη στρατηγική του Ομίλου και τις επικρατούσες συνθήκες αγοράς αφού πρώτα εγκριθούν από τις αρμόδιες αρχές.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΧΩΡΑΣ

Ο κίνδυνος χώρας αναφέρεται σε κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν σε μια χώρα, λόγω πολιτικών ή οικονομικών γεγονότων (περιλαμβάνουν τον πολιτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αδυναμίας της Κυβέρνησης για κάλυψη υποχρεώσεων, τον κίνδυνο αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και εξαγωγής τους (transferability risk)).

Ο κίνδυνος χώρας επηρεάζει τον Όμιλο μέσω της δραστηριότητάς του στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, των διατραπεζικών συναλλαγών και άλλων τραπεζικών δραστηριοτήτων. Επίσης, ο Όμιλος εκτίθεται στον κίνδυνο χώρας μέσω των διευκολύνσεων που παρέχονται στους πελάτες για τις διεθνείς δραστηριότητές τους.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Εκτελεστικές Επιτροπές διασφαλίζουν ότι οποιοσδήποτε επιχειρηματικές αποφάσεις εγκρίνονται σχετικά με τις διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου θα έχουν λάβει υπόψη τον κίνδυνο χώρας και θα ευθυγραμμίζονται με τη στρατηγική και το επιθυμητό προφίλ κινδύνων του Ομίλου. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων των θυγατρικών έχουν την ευθύνη να διασφαλίσουν την εφαρμογή όλων των απαραίτητων συστημάτων τα οποία μετρούν, παρακολουθούν και υποβάλλουν εκθέσεις για την έκθεση σε κινδύνους χώρας έγκαιρα και με ακρίβεια.

Πολιτικές και κανονισμοί

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχει εγκρίνει το Εγχειρίδιο Πολιτικής Κινδύνου Χωρών του Ομίλου, το οποίο εφαρμόζεται σε επίπεδο Ομίλου και θεσπίζει γενικά κριτήρια για τη διαχείριση του κινδύνου χώρας και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τους ρόλους και τις αρμοδιότητες, την αξιολόγηση του κινδύνου χώρας, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων. Αυτή η πολιτική, ιδιαίτερα η κατανομή ορίων στις χώρες του Ομίλου, βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη.

Μέτρηση και έλεγχος

Ο κίνδυνος χώρας αξιολογείται κυρίως μέσω πιστωτικών εκθέσεων γνώμης από οργανισμούς αξιολόγησης, καθώς και από πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω διαφόρων διεθνών δημοσιεύσεων και οργανισμών.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Ο κίνδυνος επιτοκίων ορίζεται ως η έκθεση της οικονομικής κατάστασης μιας τράπεζας σε δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια.

Η κύρια μορφή του κινδύνου επιτοκίων για τον Όμιλο θεωρείται ότι είναι ο κίνδυνος ανατίμησης, ο οποίος προκύπτει από τις χρονικές διαφορές στη λήξη (για το σταθερό επιτόκιο) και στην ημερομηνία ανατίμησης (για το κυμαινόμενο επιτόκιο) των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και των θέσεων εκτός ισολογισμού.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή οι Εκτελεστικές Επιτροπές εγκρίνουν τη στρατηγική, τις πολιτικές και τα όρια αναφορικά με τον κίνδυνο επιτοκίων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ΕΔΕΠ-ALCO) και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων επιβλέπουν το προφίλ κινδύνων του Ομίλου.

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Πολιτικής για τον Κίνδυνο Επιτοκίων του Ομίλου περιγράφει τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνων και τις κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική μέτρηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του κινδύνου επιτοκίων. Αυτό το εγχειρίδιο ισχύει για όλο τον Όμιλο. Η εφαρμογή του εγχειριδίου από τις θυγατρικές του Ομίλου βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη.

Μέτρηση

Η κύρια μεθοδολογία για τη μέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων είναι η μεθοδολογία της Παρούσας Αξίας Σημείου Βάσης (PVBP).

Άλλες θυγατρικές του Ομίλου χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία του Στατικού Ανοίγματος Ανατίμησης (Static Repricing Gap) για να αξιολογηθεί η έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο.

Οι εκθέσεις στον κίνδυνο επιτοκίων δημιουργούνται κυρίως από τη λιανική και εταιρική δραστηριότητα και συνήθως αντισταθμίζονται μέσω συναλλαγών σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (κυρίως συμφωνίες ανταλλαγών επιτοκίων) ή στη διατραπεζική αγορά. Επιπλέον, υπάρχει περιορισμένη δραστηριότητα στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, με θέσεις στους τίτλους της κεφαλαιαγοράς και στις προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου.

Οι υπολογισμοί της έκθεσης και τα συναφή πλαίσια ορίων χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο:

- (α) της έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε κάθε νόμισμα για προκαθορισμένη χρονική περίοδο,
- (β) της συνολικής έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε καθένα από τα κύρια νομίσματα,
- (γ) της έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα για προκαθορισμένη χρονική περίοδο,
- (δ) της συνολικής έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων για όλες τις περιόδους και σε όλα τα νομίσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

Μέτρηση (συνέχεια)

Τα εγκεκριμένα όρια ελέγχονται σε συχνή βάση, αναθεωρούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο και τροποποιούνται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο ανάλογα με τη στρατηγική του Ομίλου και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, ύστερα από έγκριση των αρμόδιων αρχών. Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα, η έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων αξιολογείται με τη χρήση σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης σε επίπεδο τράπεζας και σε ενοποιημένο επίπεδο.

Μια παράλληλη αύξηση 200 μονάδων βάσης (2007: 200 μονάδες βάσης) στα επιτόκια της αγοράς σε όλα τα νομίσματα, που θα εφαρμοζόταν στον ισολογισμό του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ετήσιων καθαρών εσόδων από τόκους κατά € 16,1 εκ. (2007: € 3,6 εκ.) και τη μείωση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων κατά € 108 εκ. (2007: € 14,7 εκ.). Όσον αφορά τα νομίσματα για τα οποία το βασικό επιτόκιο τους ήταν κατώτερο του 2% (Ευρώ, Δολάριο ΗΠΑ, Αγγλική Λίρα και Ιαπωνικό Γιεν) μια παράλληλη μείωση κατά μέσο όρο περίπου 1% που διαφέρει ανά περίπτωση θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ετήσιων καθαρών εσόδων από τόκους κατά € 5,9 εκ. (2007: € 7,3 εκ.) και την αύξηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων κατά € 58 εκ. (2007: € 9,1 εκ.). Για την πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας, για τα νομίσματα για τα οποία το βασικό επιτόκιο ήταν πάνω από 2% χρησιμοποιήθηκε μια παράλληλη μείωση 200 μονάδων βάσης (2007: 200 μονάδες βάσης).

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν την έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο επιτοκίων. Σε αυτούς τους πίνακες περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Ομίλου σε λογιστικές αξίες χωρισμένες με βάση τη συμβατική ημερομηνία ανατίμησης για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου και με βάση την ημερομηνία λήξης για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Οι πίνακες επίσης παρουσιάζουν την ονομαστική αξία των παραγώγων επιτοκίων, που χρησιμοποιούνται για να μειώσουν την έκθεση του Ομίλου στις μεταβολές των επιτοκίων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Μη τοκοφόρα στοιχεία € '000	Σύνολο € '000
2008							
Περιουσιακά στοιχεία							
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.645.234	15.422	154	-	-	178.860	1.839.670
Οφειλές από άλλες τράπεζες	2.991.670	1.034.332	277.335	-	-	50.844	4.354.181
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	97.896	57.765	6.224	8.498	3.687	182.849	356.919
Χορηγήσεις	15.625.661	2.832.464	2.074.257	2.023.309	865.873	5.662	23.427.226
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	120.936	372.354	14.546	74.154	356.305	-	938.295
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	676.898	1.322.626	175.688	256.087	888.616	286.258	3.606.173
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	452.191	363.408	112.505	153.094	82.838	-	1.164.036
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	86.280	20.471	426	620	55	512.667	620.519
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	-	-	99.473	99.473
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	1.629.069	1.629.069
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	-	-	-	42.819	42.819
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	-	-	-	-	274.858	274.858
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	21.696.766	6.018.842	2.661.135	2.515.762	2.197.374	3.263.359	38.353.238
Υποχρεώσεις							
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	5.430.151	1.024.907	352.031	50.000	-	6.116	6.863.205
Καταθέσεις πελατών	13.980.604	4.786.087	5.533.968	255.865	53.148	218.597	24.828.269
Ομολογιακά δάνεια	50.806	996.086	5.499	26.651	-	-	1.079.042
Δανειακό κεφάλαιο	231	717.136	-	-	8.540	-	725.907
Άλλες υποχρεώσεις	2.526	437	116	185	336	1.063.046	1.066.646
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	-	-	-	-	-	228.717	228.717
Σύνολο υποχρεώσεων	19.464.318	7.524.653	5.891.614	332.701	62.024	1.516.476	34.791.786
Καθαρή θέση ισολογισμού	2.232.448	(1.505.811)	(3.230.479)	2.183.061	2.135.350		
Θεωρητική αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	1.044.354	638.853	1.455.001	(2.041.373)	(1.096.835)		
Καθαρή θέση	3.276.802	(866.958)	(1.775.478)	141.688	1.038.515		

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Μη τοκοφόρα στοιχεία € '000	Σύνολο € '000
2007							
Περιουσιακά στοιχεία							
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.197.340	-	153	-	-	149.626	1.347.119
Οφειλές από άλλες τράπεζες	3.936.466	603.986	436.445	1.327	-	-	4.978.224
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	85.206	128.820	58.647	50.451	50.342	342.614	716.080
Χορηγήσεις	12.436.625	2.074.763	1.170.326	1.589.102	344.292	-	17.615.108
Μερίδιο αντασφαλιστών στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	-	-	4.636	-	-	23.247	27.883
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	373.252	1.099.524	469.924	118.406	239.213	437.137	2.737.456
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	16.499	59.240	60.625	156.908	82.517	-	375.789
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	350	181	392	126	32	450.386	451.467
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	-	-	14.798	14.798
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	1.649.021	1.649.021
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	-	-	-	57.868	57.868
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	-	-	-	-	286.760	286.760
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	18.045.738	3.966.514	2.201.148	1.916.320	716.396	3.411.457	30.257.573
Υποχρεώσεις							
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.979.653	673.704	56.017	-	-	-	2.709.374
Καταθέσεις πελατών	14.902.271	2.706.533	2.700.433	219.628	-	166.052	20.694.917
Ομολογιακά δάνεια	49.994	923.020	-	-	-	-	973.014
Δανειακό κεφάλαιο	365	603.684	-	-	-	-	604.049
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	-	-	-	-	-	557.892	557.892
Άλλες υποχρεώσεις	53.344	2.307	1.579	63	14.836	944.153	1.016.282
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	-	-	-	-	101	219.726	219.827
Σύνολο υποχρεώσεων	16.985.627	4.909.248	2.758.029	219.691	14.937	1.887.823	26.775.355
Καθαρή θέση ισολογισμού	1.060.111	(942.734)	(556.881)	1.696.629	701.459		
Θεωρητική αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	250.615	580.863	334.820	(1.039.048)	(127.250)		
Καθαρή θέση	1.310.726	(361.871)	(222.061)	657.581	574.209		

Ένα σημαντικό μέρος των ανοικτών επιτοκιακών θέσεων αντισταθμίζεται με τη χρήση συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος σχετίζεται με τον κίνδυνο διακυμάνσεων στην αξία των χρηματοοικονομικών μέσων και των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μια ανοικτή θέση, θετική ή αρνητική, σε ξένο νόμισμα, η οποία προκαλεί έκθεση στις μεταβολές των σχετικών συναλλαγματικών τιμών των νομισμάτων. Αυτό μπορεί να προκύψει είτε από τη διατήρηση περιουσιακών στοιχείων σε ένα νόμισμα, τα οποία χρηματοδοτούνται από υποχρεώσεις σε ένα άλλο νόμισμα είτε από συμβάσεις άμεσης ή προθεσμιακής παράδοσης ξένου συναλλάγματος, είτε ακόμα από προθεσμιακά παράγωγα.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι αρμόδια για τη θέσπιση συνετών και ενδεδειγμένων πολιτικών, κανονισμών και κοινών μεθοδολογιών εκτίμησης κινδύνων που να ελέγχουν, να αξιολογούν και να υπολογίζουν όλες τις σημαντικές πηγές των συναλλαγματικών κινδύνων, οι οποίοι εμπεριέχονται στις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή οι Εκτελεστικές Επιτροπές έχουν την ευθύνη να εγκρίνουν το πλαίσιο ορίων για τους συναλλαγματικούς κινδύνους και τις σχετικές πολιτικές και μεθοδολογίες εκτίμησης κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων επιβλέπουν το προφίλ συναλλαγματικών κινδύνων του Ομίλου.

Πολιτικές και κανονισμοί

Οι εσωτερικές πολιτικές και κανονισμοί θεσπίζονται έτσι ώστε να λαμβάνουν υπόψη και να συμμορφώνονται με τα όρια συναλλαγματικών θέσεων που υπαγορεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και της Ελλάδας και οποιαδήποτε άλλη τοπική ρυθμιστική αρχή.

Μέτρηση και έλεγχος

Ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγματικές συναλλαγές για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πελατών του και για να αντισταθμίσει τη δική του έκθεση. Οι Υπηρεσίες Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων διενεργούν επίσης συναλλαγματικές συναλλαγές άμεσης παράδοσης εντός προκαθορισμένων και εγκεκριμένων ορίων, καθώς και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων σε συναλλαγματικά προθεσμιακά συμβόλαια, προθεσμιακές πράξεις και δικαιώματα προαίρεσης.

Οι ακόλουθοι υπολογισμοί έκθεσης και τα συναφή πλαίσια ορίων χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο:

- (α) της ανοικτής θέσης ανά νόμισμα – καθαρή θετική/αρνητική θέση κάθε νομίσματος,
- (β) της συνολικής καθαρής αρνητικής θέσης,
- (γ) των ανώτατων ορίων ζημιών – το ανώτατο επίπεδο απωλειών προκύπτει από τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις σε ημερήσια/μηνιαία/ετήσια βάση.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία της μέγιστης δυνητικής ζημιάς (Value at Risk – VaR). Ειδικότερα, για τον υπολογισμό της VaR, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία κύμανσης-διακύμανσης (variance-covariance) σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και περίοδο κατοχής μιας ημέρας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Η μέγιστη δυναμική απώλεια υπολογίζεται με βάση τις ανοικτές θέσεις σε διαφορετικά νομίσματα χρησιμοποιώντας σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Αυτά τα σενάρια προϋποθέτουν ακραίες διακυμάνσεις σε όλα τα νομίσματα με τρόπο που θα μπορούσε να πλήξει την κερδοφορία του Ομίλου.

Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται και ελέγχονται τακτικά και επιθεωρούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος, αλλά και τροποποιούνται, αν είναι απαραίτητο, σύμφωνα με τη στρατηγική του Ομίλου και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά.

Σε ένα σενάριο όπου όλα τα νομίσματα υποτιμηθούν σε σχέση με το ευρώ κατά 20% (2007: 20%), το αποτέλεσμα θα ήταν μείωση κατά € 13,7 εκ. (2007: € 6,4 εκ.) στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων. Σύμφωνα με ένα άλλο σενάριο, αν όλα τα νομίσματα ανατιμηθούν σε σχέση με το ευρώ κατά 20% (2007: 20%), το αποτέλεσμα θα ήταν κέρδος € 13,7 εκ. (2007: € 6,4 εκ.) στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο. Σε αυτόν τον πίνακα περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Ομίλου σε λογιστικές αξίες χωρισμένα ανάλογα με το νόμισμα. Ο πίνακας επίσης παρουσιάζει την ονομαστική αξία των παραγώγων συναλλάγματος, που χρησιμοποιούνται για να μειώσουν την έκθεση του Ομίλου στις διακυμάνσεις των νομισμάτων, με βάση το κάθε νόμισμα.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

	Ευρώ € '000	Δολάριο ΗΠΑ € '000	Αγγλική Λίρα € '000	Δολάριο Αυστραλίας € '000	Άλλα νομίσματα € '000	Σύνολο € '000
2008						
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.535.571	158.035	3.969	19.369	122.726	1.839.670
Οφειλές από άλλες τράπεζες	1.742.228	2.082.070	336.061	18.025	175.797	4.354.181
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	223.166	115.229	17.969	537	18	356.919
Χορηγήσεις	18.313.299	2.497.566	858.153	376.158	1.382.050	23.427.226
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	809.246	114.576	2.099	-	12.374	938.295
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	2.910.878	492.463	177.898	-	24.934	3.606.173
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	1.076.083	22.048	-	42.396	23.509	1.164.036
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	539.691	31.266	6.812	3.142	39.608	620.519
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	97.271	2.202	-	-	-	99.473
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.617.138	-	449	389	11.093	1.629.069
Επενδύσεις σε ακίνητα	42.819	-	-	-	-	42.819
Ακίνητα και εξοπλισμός	240.439	-	8.822	2.222	23.375	274.858
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	29.147.829	5.515.455	1.412.232	462.238	1.815.484	38.353.238
Υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	5.955.224	670.289	185.840	601	51.251	6.863.205
Καταθέσεις πελατών	16.924.572	5.747.493	984.383	564.197	607.624	24.828.269
Ομολογιακά δάνεια	1.044.010	11.034	-	-	23.998	1.079.042
Δανειακό κεφάλαιο	717.367	8.540	-	-	-	725.907
Άλλες υποχρεώσεις	899.975	82.121	34.781	14.237	35.532	1.066.646
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	227.581	-	1.136	-	-	228.717
	25.768.729	6.519.477	1.206.140	579.035	718.405	34.791.786
Συμφέρον μειοψηφίας	106.724	-	-	-	24.907	131.631
Ίδια κεφάλαια	3.187.324	-	12.055	44.999	185.443	3.429.821
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	29.062.777	6.519.477	1.218.195	624.034	928.755	38.353.238
Καθαρή θέση ισολογισμού	85.052	(1.004.022)	194.037	(161.796)	886.729	
Θεωρητική αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	(153.404)	1.075.742	(246.471)	161.893	(837.760)	
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(68.352)	71.720	(52.434)	97	48.969	
2007						
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	22.161.521	4.671.657	1.598.456	549.696	1.276.243	30.257.573
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	21.887.533	5.403.549	1.439.213	706.353	820.925	30.257.573
Καθαρή θέση ισολογισμού	273.988	(731.892)	159.243	(156.657)	455.318	
Θεωρητική αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	(305.826)	764.481	(156.130)	145.240	(447.765)	
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(31.838)	32.589	3.113	(11.417)	7.553	

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τις μεταβολές των τιμών των μετοχικών τίτλων που κατέχει ο Όμιλος προέρχεται από δυσμενείς μεταβολές στις τρέχουσες τιμές των μετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος επενδύει κυρίως σε μετοχικούς τίτλους που είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και οι επενδύσεις κατατάσσονται στο αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο ανάλογα με το στόχο της αγοράς. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, οι Εκτελεστικές Επιτροπές και οι τοπικές Επιτροπές Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού λαμβάνουν πληροφορίες για τον έλεγχο αυτού του κινδύνου.

Για τους μετοχικούς τίτλους που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, μια αλλαγή στην τιμή επηρεάζει το κέρδος του Ομίλου, ενώ για τους μετοχικούς τίτλους που κατατάσσονται ως επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, μια μεταβολή στην τιμή επηρεάζει τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ενδεικτικά πως το καθαρό κέρδος και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου επηρεάζονται από μια μεταβολή στην τιμή των μετοχικών τίτλων που διατηρεί.

	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση			Επενδύσεις προς εμπορία		
	Θέση € '000	Αλλαγή στο δείκτη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια € '000	Θέση € '000	Αλλαγή στο δείκτη	Επίδραση στα αποτελέσματα € '000
2008						
Επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους και ταμεία						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	12.149	25%	3.037	3.691	25%	923
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	131.287	25%	32.822	19.846	25%	4.961
Εισηγμένες σε άλλα Χρηματιστήρια	10.104	15%	1.516	7	15%	1
Μη εισηγμένες	<u>132.419</u>	-	-	<u>84.872</u>	-	-
Σύνολο	<u>285.959</u>		<u>37.375</u>	<u>108.416</u>		<u>5.885</u>

Ο Όμιλος δεν είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο τιμής αγαθών (commodities).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ο Όμιλος είτε να μην έχει επαρκείς διαθέσιμους χρηματοοικονομικούς πόρους για να αντεπεξέλθει στις άμεσες υποχρεώσεις του είτε να μην μπορεί να τους εξασφαλίσει παρά μόνο με υπέρμετρο κόστος.

Ένα σημαντικό μέρος των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου χρηματοδοτείται από καταθέσεις πελατών, δανειακά κεφάλαια και ομολογιακά δάνεια. Οι καταθέσεις ταμειευτηρίου και όψεως καλύπτουν τις άμεσες ανάγκες σε μετρητά, ενώ οι μακροπρόθεσμες επενδυτικές ανάγκες καλύπτονται συνήθως με την έκδοση δανειακών κεφαλαίων, ομολογιακών δανείων και προθεσμιακών καταθέσεων. Αν και ορισμένες καταθέσεις μπορεί να αποσυρθούν ύστερα από απαίτηση χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση, η μεγάλη διασπορά των καταθετών τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς τον τύπο συμβάλλει στην προστασία απέναντι στις μη αναμενόμενες διακυμάνσεις και αποτελεί μια σταθερή βάση καταθέσεων.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- να εγκρίνουν την Επίσημη Δήλωση Πολιτικής Ρευστότητας του Ομίλου,
- να επιμερίζουν στα κατάλληλα ανώτερα διευθυντικά στελέχη την αρμοδιότητα και την ευθύνη να διαχειρίζονται τον κίνδυνο ρευστότητας,
- να ελέγχουν το προφίλ ρευστότητας του Ομίλου καθώς και οποιοσδήποτε ουσιώδεις μεταβολές στο τρέχον ή στο μελλοντικό προφίλ ρευστότητας και
- να αναθεωρούν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης του Ομίλου.

Τα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη διασφαλίζουν ότι γίνεται αποτελεσματική διαχείριση ρευστότητας και ότι εκπονούνται οι κατάλληλες στρατηγικές ρευστότητας. Η καθημερινή διαχείριση της ρευστότητας διενεργείται από τις τοπικές Υπηρεσίες Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων. Οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες στρατηγικές διαχείρισης ρευστότητας καθορίζονται από την Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων του Ομίλου. Οι σχετικές ενέργειες εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και/ή τις Εκτελεστικές Επιτροπές.

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Πολιτικής Ρευστότητας του Ομίλου περιέχει τις πολιτικές και τις αρχές για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας.

Μέτρηση και έλεγχος

Η μέτρηση του κινδύνου ρευστότητας επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- (α) αξιολόγηση της χρονολογικής διάρθρωσης λήξης υποχρεώσεων στον ισολογισμό,
- (β) ικανότητα πρόσβασης σε χονδρικές και διατραπεζικές αγορές,
- (γ) ρευστότητα εντός του Ομίλου,

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Μέτρηση και έλεγχος (συνέχεια)

(δ) εκτίμηση ρευστότητας των επενδύσεων κεφαλαιαγοράς και άλλων ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων και

(ε) υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού.

Ο Όμιλος κατορθώνει να ελέγχει τον κίνδυνο μέσω ενός αναπτυγμένου πλαισίου διαχείρισης ρευστότητας που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα ελέγχων, κανονισμών και ορίων. Με αυτό τον τρόπο, ο Όμιλος συμμορφώνεται με τους συντελεστές ρευστότητας που ορίζονται από τις ξένες και τις τοπικές ρυθμιστικές αρχές καθώς και με τα εσωτερικά όρια.

Οι κύριοι συντελεστές ρευστότητας που υπολογίζονται από την Τράπεζα και από κάθε θυγατρική του Ομίλου είναι οι εξής:

- η αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης των ληξιπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για χρονικές περιόδους μέχρι ένα μήνα (συνήθως 0-7 ημέρες και 0-1 μήνα) και
- η αναλογία των ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων προς τα δανειακά κεφάλαια.

Άλλα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του προφίλ ρευστότητας είναι τα εξής:

- ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία προς συνολικά περιουσιακά στοιχεία,
- χορηγήσεις προς λιανικές καταθέσεις και
- κίνδυνος συγκέντρωσης στους μεγαλύτερους λιανικούς και διατραπεζικούς καταθέτες.

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Οι Εκτελεστικές Επιτροπές, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και οι τοπικές Επιτροπές Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού ενημερώνονται τακτικά με εκθέσεις σχετικά με τη θέση ρευστότητας του Ομίλου από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τις Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων.

Ο Όμιλος εκτελεί σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον κίνδυνο ρευστότητας, ενώ διαθέτει και τα κατάλληλα σχέδια έκτακτης ανάγκης.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι ακόλουθοι πίνακες κινδύνου ρευστότητας αναλύουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου (οφειλές σε άλλες τράπεζες, καταθέσεις πελατών, ομολογιακά δάνεια και δανειακό κεφάλαιο) στις ανάλογες περιόδους, με βάση την εναπομένουσα περίοδο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη λήξη τους. Τα ποσά που παρουσιάζονται στους πίνακες είναι οι συμβατικές μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό.

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008						
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	5.322.311	1.149.711	364.058	50.388	-	6.886.468
Καταθέσεις πελατών	13.234.980	5.673.096	5.846.263	217.848	112.010	25.084.197
Ομολογιακά δάνεια	1.946	23.607	38.757	1.091.874	-	1.156.184
Δανειακό κεφάλαιο	1.517	9.588	25.675	132.692	822.394	991.866
	18.560.754	6.856.002	6.274.753	1.492.802	934.404	34.118.715
2007						
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.948.026	556.944	130.482	88.356	-	2.723.808
Καταθέσεις πελατών	13.049.114	4.346.593	2.823.797	655.882	-	20.875.386
Ομολογιακά δάνεια	1.113	13.004	233.672	860.584	-	1.108.373
Δανειακό κεφάλαιο	406	8.983	25.770	140.065	740.047	915.271
	14.998.659	4.925.524	3.213.721	1.744.887	740.047	25.622.838

Τα περιουσιακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα για να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις και να καλύψουν εκκρεμείς ανειλημμένες δανειακές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις με τις Κεντρικές Τράπεζες, γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια, οφειλές από άλλες τράπεζες και χορηγήσεις. Επίσης, ο Όμιλος θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζει απροσδόκητες ταμειακές εκροές πωλώντας επενδυτικούς τίτλους και χρησιμοποιώντας επιπρόσθετες πηγές χρηματοδότησης.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι ακόλουθοι πίνακες κινδύνου ρευστότητας αναλύουν τις ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων του Ομίλου στις ανάλογες περιόδους, με βάση την εναπομένουσα περίοδο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη λήξη τους. Τα ποσά που παρουσιάζονται στους πίνακες είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό.

(α) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διακανονίζονται συμψηφιστικά

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008						
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος	(16.251)	-	-	-	-	(16.251)
Παράγωγα επιτοκίου	464	97	6.067	(5.665)	(89)	874
	(15.787)	97	6.067	(5.665)	(89)	(15.377)
2007						
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος	-	1.222	(11)	8	-	1.219
Παράγωγα επιτοκίου	(359)	449	5.632	(9.865)	(2.730)	(6.873)
	(359)	1.671	5.621	(9.857)	(2.730)	(5.654)

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(β) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διακανονίζονται σε μεικτή βάση

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008						
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(2.561.803)	(650.987)	(155.106)	(17.541)	-	(3.385.437)
Εισροή	2.513.485	641.750	151.735	16.923	-	3.323.893
Παράγωγα επιτοκίου						
Εκροή	(1.339)	(2.714)	(17.857)	(51.897)	(28.199)	(102.006)
Εισροή	1.413	2.622	17.917	53.111	30.357	105.420
Παράγωγα για αντιστάθμιση:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(113.305)	-	(366)	-	-	(113.671)
Εισροή	111.150	-	366	-	-	111.516
Παράγωγα επιτοκίου						
Εκροή	(9.267)	(43.346)	(146.334)	(370.989)	(164.923)	(734.859)
Εισροή	20.542	38.222	117.408	269.640	141.763	587.575
Σύνολο εκροών	(2.685.714)	(697.047)	(319.663)	(440.427)	(193.122)	(4.335.973)
Σύνολο εισροών	2.646.590	682.594	287.426	339.674	172.120	4.128.404
2007						
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(510.236)	(1.418.337)	(57.259)	(18.275)	-	(2.004.107)
Εισροή	509.214	1.391.333	57.422	18.393	-	1.976.362
Παράγωγα επιτοκίου						
Εκροή	(177)	(6.030)	(6.835)	(24.939)	(4.946)	(42.927)
Εισροή	177	5.769	7.159	21.979	4.929	40.013
Παράγωγα για αντιστάθμιση:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Εκροή	(267)	-	-	-	-	(267)
Εισροή	269	-	-	-	-	269
Παράγωγα επιτοκίου						
Εκροή	(432)	(11.024)	(33.017)	(78.742)	(1.616)	(124.831)
Εισροή	69	11.309	33.023	75.078	1.857	121.336
Σύνολο εκροών	(511.112)	(1.435.391)	(97.111)	(121.956)	(6.562)	(2.172.132)
Σύνολο εισροών	509.729	1.408.411	97.604	115.450	6.786	2.137.980

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Η δίκαιη αξία αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο κάποιο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αντικατασταθεί, ή μία υποχρέωση να τακτοποιηθεί μέσα από μία κανονική εμπορική πράξη. Κάποιες διαφορές μπορεί να προκύψουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της δίκαιης αξίας. Σημειώνεται ότι ο ορισμός της δίκαιης αξίας προϋποθέτει ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει κανονικά τη λειτουργία του χωρίς καμία πρόθεση ή απαίτηση για σημαντική συρρίκνωση των εργασιών του ή ανάληψη εργασιών με τέτοιους όρους που θα ήταν επιζήμιοι για τον Όμιλο. Γενικά αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού της δίκαιης αξίας περιλαμβάνουν την αναφορά σε αγοραίες αξίες και πράξεις που γίνονται για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, η λογιστική αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ομίλου δεν έχει σημαντικές διαφορές από τη δίκαιη αξία τους με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη και τους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου.

(α) Οφειλές από άλλες τράπεζες

Οι οφειλές από άλλες τράπεζες περιλαμβάνουν διατραπεζικές τοποθετήσεις και άλλα στοιχεία προς είσπραξη. Η δίκαιη αξία των τοποθετήσεων τόσο με κυμαινόμενο όσο και με σταθερό επιτόκιο προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους καθώς η μέση περίοδος λήξης τους είναι περίπου ένας μήνας.

(β) Χορηγήσεις

Οι χορηγήσεις παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση της αξίας τους. Η μεγάλη πλειονότητα των χορηγήσεων χρεώνεται με κυμαινόμενο επιτόκιο και έτσι η δίκαιη αξία τους προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη ανέρχεται σε € 1.106.179.000 (2007: € 377.587.000). Η δίκαιη αξία για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη βασίζεται πάνω σε τιμές αγοράς ή τιμές που δίνονται από χρηματιστές/διαπραγματευτές. Όπου αυτή η πληροφόρηση δεν υπάρχει, η δίκαιη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τιμές αγοράς για τίτλους με παρόμοια αξιολόγηση φερεγγυότητας, περίοδο λήξης και χαρακτηριστικά απόδοσης.

(δ) Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Η δίκαιη αξία των χρεωστικών τίτλων δανειακού χαρτοφυλακίου ανέρχεται σε € 807.144.000. Η δίκαιη αξία για τους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου βασίζεται πάνω σε τιμές αγοράς ή τιμές που δίνονται από χρηματιστές/διαπραγματευτές. Όπου αυτή η πληροφόρηση δεν υπάρχει, η δίκαιη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τιμές αγοράς για τίτλους με παρόμοια αξιολόγηση φερεγγυότητας, περίοδο λήξης και χαρακτηριστικά απόδοσης.

(ε) Καταθέσεις

Η εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων χωρίς καθορισμένη λήξη, που περιλαμβάνει και τις καταθέσεις που δεν φέρουν επιτόκιο, είναι το ποσό που θα αποπληρωθεί κατά απαίτηση. Η εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους καθώς η μέση περίοδος λήξης τους είναι κάτω από ένα χρόνο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η διαχείριση κεφαλαίων του Ομίλου καθοδηγείται από τη στρατηγική του η οποία λαμβάνει υπόψη το εποπτικό και επιχειρησιακό περιβάλλον. Οι στόχοι του Ομίλου στη διαχείριση κεφαλαίων, τα οποία έχουν μια γενικότερη έννοια από το «κεφάλαιο» στον ενοποιημένο ισολογισμό, είναι οι εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των εποπτικών αρχών στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.
- Η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει σαν δρώσα οικονομική μονάδα τις δραστηριότητές του για διαφύλαξη των συμφερόντων των μετόχων του.
- Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου παρακολουθείται βάσει της Οδηγίας για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων («Οδηγία») που εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου το Δεκέμβριο του 2006. Με την Οδηγία αυτή, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υιοθέτησε τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τον υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων. Η Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έφερε σε ισχύ τις απαιτήσεις της Βασιλείας II, που εκδόθηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία. Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις διατάξεις της Οδηγίας από την 1 Ιανουαρίου, 2008. Η Βασιλεία II συγκροτείται από τρεις Πυλώνες:

- Πυλώνας I : Υπολογισμός Ελάχιστων Κεφαλαίων,
- Πυλώνας II : Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) και
- Πυλώνας III : Δημοσιοποιήσεις Πληροφοριών.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εποπτεύει τον Όμιλο σε ενοποιημένη βάση. Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές εταιρείες του εξωτερικού εποπτεύονται και από τις τοπικές αρχές.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαιτεί βάσει του Πυλώνα I όπως κάθε τράπεζα/όμιλος διατηρεί ως ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας το 8%. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να επιβάλει επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα I.

Ο πίνακας που ακολουθεί παραθέτει την ανάλυση του εποπτικού κεφαλαίου και του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 2007 όπως αυτά υποβλήθηκαν στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Κατά τα δύο αυτά έτη, ο Όμιλος και όλες οι οντότητες του Ομίλου συμμορφώθηκαν με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειντο:

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (συνέχεια)

	Βασιλεία II 2008 € '000	Βασιλεία I 2007 € '000
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	705.607	680.613
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.144.141	2.017.708
Αδιανέμητα κέρδη (μετά την αφαίρεση προβλεπόμενων μερισμάτων)	679.336	621.485
Συμφέρον μειοψηφίας	131.631	92.529
Αξιόγραφα κεφαλαίου	199.974	80.326
Μείον: Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία και εποπτικές προσαρμογές	(1.909.252)	(1.701.193)
50% των επενδύσεων σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες και συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους	(14.728)	-
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	1.936.709	1.791.468
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Δευτερεύον δανειακό κεφάλαιο	525.933	518.619
Αποθεματικά επανεκτίμησης και εποπτικές προσαρμογές	53.387	48.608
Μείον: 50% των επενδύσεων σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες και συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους	(14.728)	-
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	564.592	567.227
Μείον: Επενδύσεις σε συνδεδεμένες και ασφαλιστικές εταιρείες	-	(187.010)
Επενδύσεις σε ασφαλιστικές εταιρείες	(84.056)	-
Σύνολο εποπτικού κεφαλαίου	2.417.245	2.171.685
Συνολικά σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	23.915.955	19.438.753
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	10,1%	11,2%

Τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια αποτελούνται από τα βασικά ίδια κεφάλαια και τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια.

- Βασικά ίδια κεφάλαια που αφορούν κυρίως το μετοχικό κεφάλαιο (μετά την αφαίρεση της λογιστικής αξίας ιδίων μετοχών), συμφέρον μειοψηφίας και τα αδιανέμητα κέρδη μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων τελικών μερισμάτων. Η λογιστική αξία της υπεραξίας και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων αφαιρείται από τα βασικά ίδια κεφάλαια.
- Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια που αφορούν κυρίως το δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης και θετικές διαφορές προσαρμογής δίκαιης αξίας οι οποίες προκύπτουν από την αποτίμηση ακινήτων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση.

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες καθώς και οι συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους αφαιρούνται εξίσου από τα βασικά ίδια και τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια για να υπολογιστεί το εποπτικό κεφάλαιο. Οι συμμετοχές σε ασφαλιστικές εταιρείες αφαιρούνται από το σύνολο των βασικών ιδίων και των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (συνέχεια)

Τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία υπολογίζονται για τον πιστωτικό κίνδυνο με βάση την τυποποιημένη μέθοδο καθώς και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο αγοράς. Για το λειτουργικό κίνδυνο ο Όμιλος υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις με τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο κίνδυνος που πηγάζει από κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι η πραγματοποίηση του γεγονότος το οποίο συμβατικά προϋποθέτει την καταβολή αποζημίωσης ή παροχών. Λόγω της φύσης του ο κίνδυνος αυτός είναι μη συστηματικός και συνεπώς απρόβλεπτος.

Για χαρτοφυλάκια ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος είναι η ανάγκη καταβολής αποζημιώσεων και παροχών το ύψος των οποίων υπερβαίνει την εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Για μετριασμό των συνεπειών αυτών ο Όμιλος ακολουθεί διαδικασίες που επιτυγχάνουν επαρκή διασπορά κατά είδος και γεωγραφική προέλευση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

(α) Μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής

Για συμβόλαια που η κύρια ασφαλιστική κάλυψη αφορά θάνατο, ο κίνδυνος συνίσταται κυρίως στην εκδήλωση επιδημιών όπως το AIDS καθώς και σε αλλαγές του τρόπου ζωής επιβαρυντικές για την υγεία των ασφαλιζομένων (διατροφή, άσκηση, κάπνισμα) που οδηγούν σε περισσότερους ή ενωρίτερους θανάτους.

Ο κίνδυνος αυτός λαμβάνεται υπόψη κατά την περιοδική αναπροσαρμογή των χρεώσεων θνησιμότητας που προνοούνται από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο αυτό μέσω της σύναψης συμβάσεων αντασφαλιστικής κάλυψης. Εφαρμόζει επίσης συνετή πρακτική αποδοχής κινδύνων που περιλαμβάνει εξέταση του ιατρικού ιστορικού και διασπορά του είδους του κινδύνου και του ύψους της κάλυψης.

(β) Βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής

Αυτά αφορούν κυρίως ομαδικά συμβόλαια ετήσιας ανανέωσης που συνάπτουν εργοδότες για κάλυψη του προσωπικού τους έναντι θανάτου ή ανικανότητας.

Ο αναλαμβανόμενος ασφαλιστικός κίνδυνος επηρεάζεται από τους ίδιους παράγοντες που αναφέρθηκαν πιο πάνω στα μακροπρόθεσμα συμβόλαια. Επιπρόσθετα εξαρτάται από τον τομέα δραστηριοποίησης του κάθε αντισυμβαλλόμενου.

(γ) Γενικός κλάδος – συχνότητα και σοβαρότητα απαιτήσεων

Ο κύριος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος από ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το πραγματικό κόστος απαίτησης και ωφελημάτων να είναι μεγαλύτερο από τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Αυτό ισχύει στην περίπτωση που η συχνότητα και η σοβαρότητα των απαιτήσεων και των ωφελημάτων είναι μεγαλύτερη από αυτή που αρχικά υπολογίστηκε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους μέσω λεπτομερούς πολιτικής για την αποδοχή κινδύνων, της επαρκούς αντασφαλιστικής κάλυψης και του αποτελεσματικού χειρισμού των απαιτήσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

46. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

(γ) Γενικός κλάδος – συχνότητα και σοβαρότητα απαιτήσεων (συνέχεια)

Ο κύριος στόχος της πολιτικής για την αποδοχή κινδύνων είναι να διασφαλίσει ότι μόνο αποδεκτοί κίνδυνοι αναλαμβάνονται από τον Όμιλο. Υπάρχουν γραπτές οδηγίες και όρια αποδοχής κινδύνου για να διευκολύνουν την επίτευξη των στόχων του Ομίλου. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διαθέτει εξειδικευμένο Τμήμα Επιθεώρησης Κινδύνων, το οποίο είναι υπεύθυνο για επιθεώρηση μεγάλων ασφαλιζομένων περιουσιών και τη βοήθεια των πελατών για συμμόρφωση με τα απαραίτητα μέτρα και πρότυπα που εισηγείται ο Όμιλος. Επίσης το τμήμα είναι υπεύθυνο για την ενημέρωση μεγάλων πελατών για τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργηθούν στις περιουσίες τους μέσω προενεργητικών σεμιναρίων.

Ο Όμιλος έχει συνάψει ένα συντηρητικό ανασφαλιστικό πρόγραμμα που αποτελείται από συμβατικές ανασφαλίσεις (αναλογικές, μη αναλογικές, καταστροφική κάλυψη στον κλάδο περιουσίας) και από προαιρετικές ανασφαλίσεις. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ανασφαλιστές που έχουν αξιολογηθεί τουλάχιστον με Α από τους Standard & Poor's (ή παρόμοιο οργανισμό αξιολόγησης). Ο σκοπός του ανασφαλιστικού προγράμματος του Ομίλου είναι η μείωση του κινδύνου που θα κρατηθεί εντός αποδεκτών πλαισίων για τον Όμιλο. Το ετήσιο πρόγραμμα για τις συμβατικές ανασφαλίσεις αξιολογείται και εγκρίνεται από την Επιτροπή Αντασφάλισης του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών γενικών ασφαλειών του Ομίλου.

Η πολιτική του Ομίλου για τη διευθέτηση των απαιτήσεων έχει σκοπό να διασφαλίσει τον αποδοτικό και αποτελεσματικό χειρισμό κάθε απαίτησης από τη στιγμή που πραγματοποιείται έτσι ώστε να προχωρήσει σε γρήγορο διακανονισμό για να αποφευχθούν τυχόν ανεπιθύμητες εξελίξεις και αυξημένα έξοδα.

(δ) Γενικός κλάδος – αβεβαιότητα στον υπολογισμό μελλοντικών πληρωμών απαιτήσεων

Οι προβλέψεις για εκκρεμείς απαιτήσεις για αποζημίωση βασίζονται στο υπολογιζόμενο τελικό κόστος όλων των απαιτήσεων για αποζημίωση που δημιουργήθηκαν και δεν τακτοποιήθηκαν, ανεξαρτήτως εάν έχουν γίνει γνωστές, μειωμένο κατά την αναμενόμενη αξία αντικατάστασης και άλλες ανακτήσεις.

Για τον υπολογισμό του κόστους των γνωστών απαιτήσεων που δεν έχουν ακόμη πληρωθεί, ο Όμιλος αξιολογεί την κάθε απαίτηση ξεχωριστά και το υπολογισμένο κόστος του βασίζεται στα γεγονότα της κάθε απαίτησης, στις πληροφορίες που υπάρχουν και σε πληροφορίες από διακανονισμό απαιτήσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά σε προηγούμενες περιόδους.

Ο υπολογισμός των προβλέψεων για απαιτήσεις που αφορούν αποζημιώσεις που δημιουργήθηκαν αλλά δεν έγιναν γνωστές (IBNR) υπόκειται σε μεγαλύτερο βαθμό αβεβαιότητας από τον υπολογισμό του κόστους για απαιτήσεις που παρουσιάστηκαν αφού για τις τελευταίες, τα γεγονότα της απαίτησης είναι κατά μεγάλο βαθμό γνωστά.

Οι προβλέψεις για απαιτήσεις για αποζημίωση που δημιουργήθηκαν αλλά δεν έγιναν γνωστές γίνονται βάσει εκτιμήσεων χρησιμοποιώντας εμπειρίες προηγούμενων ετών και λαμβάνοντας υπόψη αναμενόμενες μελλοντικές αλλαγές και εξελίξεις.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

47. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά μέσα έχουν εφαρμοστεί στα στοιχεία που παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Δάνεια και εισπρακτέα € '000	Περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Παράγωγα για αντιστάθμιση € '000	Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση € '000	Περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη € '000	Σύνολο € '000
2008						
Περιουσιακά στοιχεία ως ο ενοποιημένος ισολογισμός						
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.839.670	-	-	-	-	1.839.670
Οφειλές από άλλες τράπεζες	4.354.181	-	-	-	-	4.354.181
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	356.919	-	-	-	356.919
Χορηγήσεις	23.427.226	-	-	-	-	23.427.226
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	938.295	-	-	-	-	938.295
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	3.606.173	-	3.606.173
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	-	-	-	-	1.164.036	1.164.036
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	2.658	-	-	2.658
	30.559.372	356.919	2.658	3.606.173	1.164.036	35.689.158

	Υποχρεώσεις παραγώνων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Παράγωγα για αντιστάθμιση € '000	Άλλες χρηματο- οικονομικές υποχρεώσεις € '000	Σύνολο € '000
2008				
Υποχρεώσεις ως ο ενοποιημένος ισολογισμός				
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	-	-	6.863.205	6.863.205
Καταθέσεις πελατών	-	-	24.828.269	24.828.269
Ομολογιακά δάνεια	-	-	1.079.042	1.079.042
Δανειακό κεφάλαιο	-	-	725.907	725.907
Άλλες υποχρεώσεις	174.499	152.518	-	327.017
	174.499	152.518	33.496.423	33.823.440

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

47. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (συνέχεια)

	Δάνεια και εισπρακτέα € '000	Περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Παράγωγα για αντιστάθμιση € '000	Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση € '000	Περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη € '000	Σύνολο € '000
2007						
Περιουσιακά στοιχεία ως ο ενοποιημένος ισολογισμός						
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.347.119	-	-	-	-	1.347.119
Οφειλές από άλλες τράπεζες	4.978.224	-	-	-	-	4.978.224
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	716.080	-	-	-	716.080
Χορηγήσεις	17.615.108	-	-	-	-	17.615.108
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	2.737.456	-	2.737.456
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	-	-	-	-	375.789	375.789
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	2.308	-	-	2.308
	23.940.451	716.080	2.308	2.737.456	375.789	27.772.084

	Υποχρεώσεις παραγώνων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Παράγωγα για αντιστάθμιση € '000	Άλλες χρηματο- οικονομικές υποχρεώσεις € '000	Σύνολο € '000
2007				
Υποχρεώσεις ως ο ενοποιημένος ισολογισμός				
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	-	-	2.709.374	2.709.374
Καταθέσεις πελατών	-	-	20.694.917	20.694.917
Ομολογιακά δάνεια	-	-	973.014	973.014
Δανειακό κεφάλαιο	-	-	604.049	604.049
Άλλες υποχρεώσεις	42.850	8.467	-	51.317
	42.850	8.467	24.981.354	25.032.671

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

48. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΣΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Τα ποσοστά στο κεφάλαιο της Τράπεζας που κατέχουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η σύζυγος και τα ανήλικα τέκνα τους, καθώς και εταιρείες στις οποίες κατέχουν άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση, είναι ως ακολούθως:

	Ποσοστό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008	Ποσοστό στις 26 Φεβρουαρίου, 2009
Πλάτων Ε. Λανίτης	4,09%	4,09%
Βασίλης Θεοχαράκης	2,45%	2,45%
Ανδρέας Βγενόπουλος	0,44%	0,44%
Ελευθέριος Χιλιαδάκης	0,05%	0,05%
Ευθύμιος Μπουλούτας	0,04%	0,04%
Κωνσταντίνος Μυλωνάς	0,03%	0,03%
Χρίστος Στυλιανίδης	0,01%	0,01%
Νεοκλής Λυσάνδρου	0,01%	0,01%

Τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου.

49. ΜΕΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΟΥΝ ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ 5% ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

	Ποσοστό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008	Ποσοστό στις 26 Φεβρουαρίου, 2009
Dubai Financial Limited Liability Company	19,08%	19,08%
Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	9,69% ⁽¹⁾	9,69% ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Εκ του ως άνω ποσοστού, ποσοστό 3,15% αντιστοιχούσε σε 26.135.000 μετοχές που κατείχε η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών άμεσα και ποσοστό 6,54% αντιστοιχούσε σε 54.309.000 μετοχές, τις οποίες έχει δικαίωμα να αποκτήσει η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών με τους όρους χρηματοπιστωτικών μέσων (total return equity swaps) και των οποίων τα δικαιώματα ψήφου ασκούνται σύμφωνα με οδηγίες της.

Τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

50. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

	2008 Αριθμός Συμβούλων	2007 Αριθμός Συμβούλων	2008 € '000	2007 € '000
Χορηγήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου	2	2	271.744	188.573
Κάτω του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου	12	13	8.339	4.659
	14	15	280.083	193.232
Χορηγήσεις σε άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			7.153	449
Σύνολο χορηγήσεων			287.236	193.681
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις για εγγυήσεις και πιστώσεις:				
Εγγυήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου			14.239	23.784
Σύνολο εγγυήσεων			14.239	23.784
Πιστώσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου			14.603	16.280
Σύνολο πιστώσεων			14.603	16.280
Σύνολο χορηγήσεων και άλλων υποχρεώσεων			316.078	233.745
Εμπράγματα εξασφαλίσεις			382.521	250.343
Έσοδα από τόκους			13.598	4.256
Καταθέσεις			122.939	147.092
Έξοδα από τόκους			7.217	1.360

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

50. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (συνέχεια)

Δεν υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου.

Οι εμπράγματα εξασφαλίσεις παρουσιάζονται συσσωρευμένες στον πιο πάνω πίνακα και συνεπώς δύναται κάποιες επί μέρους χορηγήσεις ή και άλλες υποχρεώσεις να μην καλύπτονται εξολοκλήρου με εμπράγματα εξασφαλίσεις. Το ποσό των χορηγήσεων και άλλων υποχρεώσεων που δεν καλύπτεται από εξασφαλίσεις στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχεται σε € 58.558.000 (2007: € 54.334.000).

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τη σύζυγο, τα ανήλικα τέκνα καθώς και εταιρείες στις οποίες τα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Οι καταθέσεις και χορηγήσεις που είχε ο όμιλος Marfin Insurance Holdings Ltd στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχονταν σε € 251.765.000 και € 28.499.000 αντίστοιχα. Οι καταθέσεις που είχαν άλλες συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχονταν σε € 20.621.000 (2007: € 22.249.000), οι χορηγήσεις σε € 1.695.000, τα έξοδα από τόκους σε € 1.532.000 (2007: € 497.000) και τα έσοδα από τόκους σε € 10.000. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατά το 2008 εισπραξε μέρος ύψους € 1.853.000 (2007: € 1.698.000) από τις συνδεδεμένες εταιρείες του. Τα Ταμεία Προνοίας προσωπικού του Ομίλου στην Κύπρο που επίσης θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα είχαν στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 καταθέσεις ύψους € 12.446.000 (2007: € 25.929.000) και τα έξοδα από τόκους ανέρχονταν σε € 610.000 (2007: € 667.000). Επιπρόσθετα, ο Όμιλος είχε συνολικά έσοδα κατά το 2008 από τον όμιλο Dubai Financial Limited Liability Company ύψους € 1.230.000 (2007: € 1.113.000) σχετικά με τόκους και προμήθειες.

Άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Κατά το 2008 ο Όμιλος εισπραξε προμήθειες από χρηματιστηριακές πράξεις βασικών διευθυντικών στελεχών και των συνδεδεμένων τους προσώπων ύψους € 164.000 (2007: € 153.000) και προέβη σε αγορές αγαθών και υπηρεσιών ύψους € 214.000 (2007: € 305.000) από εταιρείες συνδεδεμένες με τον όμιλο Λανίτη. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος προέβη σε πώληση γης σε εταιρεία συνδεδεμένη με τον όμιλο Λανίτη με τίμημα € 29.600.000 και κέρδος € 14.200.000.

Οι πιο πάνω συναλλαγές γίνονται μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Ομίλου σε καθαρά εμπορική βάση.

Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών Ομίλου

	2008 € '000	2007 € '000
Δικαιώματα προς Διοικητικούς Συμβούλους ως μέλη	190	146
Απολαβές Διοικητικών Συμβούλων υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	1.704	1.355
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσεις	72	33
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	95	83
	1.871	1.471
Δικαιώματα για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς Διοικητικούς Συμβούλους υπό μη εκτελεστική ιδιότητα	320	331
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	1.129	774
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσεις	57	77
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	26	111
	1.212	962
Κόστος παροχών βασικών διευθυντικών στελεχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	1.381	970
	4.974	3.880

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

50. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (συνέχεια)

Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών Ομίλου (συνέχεια)

Κατά το 2008 παραχωρήθηκε στα βασικά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου φιλοδώρημα ύψους € 3,6 εκ. με βάση τα αποτελέσματα του 2007.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απεχώρησαν έλαβαν:

	2008 € '000	2007 € '000
Δικαιώματα ως μέλη	10	119
Απολαβές υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	-	135
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις	-	10
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	-	18
	-	163
Σύνολο αμοιβών	10	282

Τα βασικά διευθυντικά στελέχη για το έτος 2008 περιλαμβάνουν τα 14 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τα 5 είχαν εκτελεστικά καθήκοντα, καθώς και τα μέλη της εκτελεστικής διεύθυνσης. Το 2007 τα βασικά διευθυντικά στελέχη περιλάμβαναν τα 15 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τα 5 είχαν εκτελεστικά καθήκοντα, καθώς και τα μέλη της εκτελεστικής διεύθυνσης.

Κατά το 2008, 2 Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είχαν συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 255.000 και € 340.000, 1 Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 340.000 και € 425.000, 1 Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 510.000 και € 595.000 και 1 Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 1.955.000 και € 2.040.000. Κατά το 2007, 3 Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είχαν συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 255.000 και € 340.000, 1 Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 510.000 και € 595.000 και 1 Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 935.000 και € 1.020.000.

51. ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στις 18 Δεκεμβρίου, 2008 ολοκληρώθηκε η συμφωνία μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της Γαλλικής CNP Assurances S.A. (CNP) και του Ομίλου με σκοπό την ανάπτυξη των ασφαλιστικών εργασιών σε Ελλάδα και Κύπρο μέσω των τραπεζικών δικτύων του Ομίλου. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει αφενός τη μεταβίβαση από την Τράπεζα στη CNP του 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Insurance Holdings Ltd, η οποία αποτελεί τον ασφαλιστικό βραχίονα του Ομίλου, αφετέρου τη σύναψη δεκαετούς ανανεώσιμης αποκλειστικής συμφωνίας διανομής με την ευχέρεια επέκτασης και σε άλλες χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Η Marfin Insurance Holdings Ltd κατέχει το 100% των Laiki Cyprialife Ltd (ασφάλειες ζωής στην Κύπρο), Λαϊκή Ασφαλιστική Λτδ (ασφάλειες γενικού κλάδου στην Κύπρο και Ελλάδα), Marfin Life S.A. (ασφάλειες ζωής στην Ελλάδα) και Marfin Insurance Brokers S.A. (πρακτορειακές ασφαλιστικές εργασίες στην Ελλάδα).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

51. ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω και σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών έπαψαν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος της διοίκησης αποκτήθηκε από την CNP. Η συμμετοχή της Τράπεζας κατά 49,9% σε αυτές τις εταιρείες θεωρείται πλέον ως επένδυση σε συνδεδεμένες εταιρείες (Σημ. 27).

Τα αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιρειών για το 2007 και το 2008 όταν ήταν ακόμη θυγατρικές της Τράπεζας, περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Για το 2008 η επίδραση στα εισοδήματα και στο κέρδος έτους του Ομίλου από τις ασφαλιστικές εταιρείες ήταν € 62,6 εκ. (2007: € 66,3 εκ.) και € 33,8 εκ. (2007: € 41,7 εκ.) αντίστοιχα. Το κέρδος από την πώληση των ασφαλιστικών εταιρειών ανήλθε στα € 58,4 εκ. (Σημ. 13).

Κατά την ημερομηνία πώλησης τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών που πωλήθηκαν είχαν ως εξής:

	€ '000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	74.950
Οφειλές από άλλες τράπεζες	261.027
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	162.156
Χορηγήσεις	25.158
Μερίδιο αντασφαλιστών στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	34.414
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 23)	13.040
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 24)	3.412
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	74.041
Φόροι εισπρακτέοι	751
Υπεραξία (Σημ. 28)	25.273
Αυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	47.926
Επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 29)	7.221
Ακίνητα και εξοπλισμός (Σημ. 30)	16.618
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(505.541)
Άλλες υποχρεώσεις	(52.480)
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	(2.857)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (Σημ. 38)	(5.802)
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	(10.859)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	168.448
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που πωλήθηκαν	84.453
Κέρδος από πώληση (Σημ. 13)	58.374
Καθαρά έσοδα από πώληση	142.827
Έσοδα από πώληση	144.290
Έξοδα πώλησης	(1.463)
Καθαρά έσοδα από πώληση	142.827
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στις θυγατρικές που πωλήθηκαν	(74.950)
Εισροή μετρητών κατά την πώληση	67.877

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(α) Εξαγορά Lombard Bank Malta Plc

Στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε το 42,86% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc για € 50,1 εκ. Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc πλήρωσε μέρισμα ύψους € 2.243.000. Το ποσό που αναλογούσε στην Τράπεζα, το οποίο επανεπενδύθηκε ήταν € 962.000. Με την επανεπένδυση αυτή η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 43,08% και προέκυψε υπεραξία ύψους € 98.000.

Η Τράπεζα ασκεί έλεγχο στη Lombard Bank Malta Plc μέσω της δύναμης να διορίζει την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως αποτέλεσμα αυτού, η Lombard Bank Malta Plc λογίζεται ως θυγατρική του Ομίλου.

Η Lombard Bank Malta Plc είναι η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Μάλτας, εισηγμένη στο τοπικό χρηματιστήριο και λειτουργεί κάτω από την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας της Μάλτας. Ιδρύθηκε το 1969 με έδρα τη Βαλέτα και προσφέρει πλήρεις τραπεζικές υπηρεσίες μέσω δικτύου έξι καταστημάτων. Επίσης η Lombard Bank Malta Plc παρέχει υπηρεσίες μέσω του MaltaPost Plc του οποίου αποτελεί βασικό μέτοχο.

Για το έτος 2008 η επίδραση στα εισοδήματα και στο κέρδος έτους του Ομίλου από την εξαγορά της Lombard Bank Malta Plc από την ημέρα εξαγοράς στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 30,7 εκ. και € 7,4 εκ. αντίστοιχα.

Λεπτομέρειες σχετικά με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν έχουν ως ακολούθως:

	€ '000
Τιμή εξαγοράς	49.663
Έξοδα εξαγοράς	<u>424</u>
Συνολική τίμημα εξαγοράς	50.087
Δίκαιη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	<u>(22.479)</u>
Υπεραξία	<u><u>27.608</u></u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

(α) Εξαγορά Lombard Bank Malta Plc (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εξαγοράστηκαν την ημερομηνία απόκτησης είχαν ως εξής:

	Δίκαιη αξία € '000	Λογιστική αξία € '000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	132.251	132.251
Υποχρεωτικές καταθέσεις με Κεντρική Τράπεζα	8.810	8.810
Οφειλές από άλλες Τράπεζες (λήξης πέραν των 3 μηνών)	3.020	3.020
Χορηγήσεις	263.072	263.072
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	8.175	8.175
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	63.717	63.717
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	11.611	11.611
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3.060	3.060
Υπεραξία	856	856
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	504	504
Επενδύσεις σε ακίνητα	745	745
Ακίνητα και εξοπλισμός	10.329	10.329
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	(344)	(344)
Καταθέσεις πελατών	(401.782)	(401.782)
Άλλες υποχρεώσεις	(44.591)	(44.591)
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	(2.483)	(2.483)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(843)	(843)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	56.107	56.107
Μερίδιο μειοψηφίας	(33.628)	(33.628)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν	22.479	22.479
	<hr/>	<hr/>
Τίμημα εξαγοράς		(49.663)
Έξοδα εξαγοράς		(424)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη θυγατρική που εξαγοράστηκε		132.251
		<hr/>
Εισροή μετρητών κατά την εξαγορά		82.164
		<hr/>

Οι πιο πάνω πληροφορίες βασίζονται σε αρχική λογιστικοποίηση που έχει προσδιοριστεί προσωρινά με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 3. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία πραγματοποίησης της αποτίμησης των δίκαιων αξιών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, περιλαμβανομένων άυλων περιουσιακών στοιχείων και του επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς. Η λογιστικοποίηση θα ολοκληρωθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της απόκτησης και ως αποτέλεσμα θα αναγνωριστούν οποιεσδήποτε προσαρμογές στις προκαταρκτικές αξίες και στον επιμερισμό του τιμήματος εξαγοράς μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 3.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

(β) Εξαγορά Rossiysky Promyishlenny Bank (Rosprombank)

Στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την εξαγορά της Rosprombank, μετά από τη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές της Ρωσίας και της Κύπρου. Η εξαγορά ολοκληρώθηκε με τη μεταβίβαση του 50,04% του μετοχικού κεφαλαίου της Ρωσικής Closed Joint-Stock Company RPB Holding, μητρική της Rosprombank, έναντι € 85,2 εκ.

Η Rosprombank ιδρύθηκε το 1997 και έχει δυναμική παρουσία στη χώρα μέσω ενός δικτύου 32 καταστημάτων και σημείων πώλησης που καλύπτουν τις μεγάλες πόλεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Για το έτος 2008 η επίδραση στα εισοδήματα και στο κέρδος έτους του Ομίλου από την εξαγορά των Ρωσικών εταιρειών από την ημερομηνία εξαγοράς στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 8,3 εκ. και € 0,4 εκ. αντίστοιχα.

Λεπτομέρειες σχετικά με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν έχουν ως ακολούθως:

	€ '000
Τιμή εξαγοράς	83.648
Έξοδα εξαγοράς	<u>1.568</u>
Συνολική τίμημα εξαγοράς	85.216
Δίκαιη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	<u>(28.405)</u>
Υπεραξία	<u><u>56.811</u></u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

(β) Εξαγορά Rossiysky Promyishlenny Bank (Rosprombank) (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εξαγοράστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης είχαν ως εξής:

	Δίκαιη αξία € '000	Λογιστική αξία € '000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	50.095	50.095
Υποχρεωτικές καταθέσεις με Κεντρική Τράπεζα	4.938	4.938
Οφειλές από άλλες τράπεζες (λήξης πέραν των 3 μηνών)	2.759	2.759
Χορηγήσεις	184.719	187.636
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	18.853	18.853
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	5.251	5.251
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	2.242	2.242
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	13.061	13.061
Φόροι εισπρακτέοι	1.011	1.011
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	516	516
Ακίνητα και εξοπλισμός	3.939	3.939
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	(3.091)	(3.091)
Καταθέσεις πελατών	(152.986)	(152.986)
Ομολογιακά δάνεια	(61.722)	(61.722)
Δανειακό κεφάλαιο	(8.128)	(8.128)
Άλλες υποχρεώσεις	(2.462)	(2.462)
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	(43)	(43)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(2.153)	(2.153)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	56.799	59.716
Συμφέρον μειοψηφίας	(28.394)	(29.852)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν	28.405	29.864
	<hr/>	<hr/>
Τίμημα εξαγοράς		(83.648)
Έξοδα εξαγοράς		(1.568)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη θυγατρική που εξαγοράστηκε		50.095
		<hr/>
Εκροή μετρητών κατά την εξαγορά		(35.121)
		<hr/>

Οι πιο πάνω πληροφορίες βασίζονται σε αρχική λογιστικοποίηση που έχει προσδιοριστεί προσωρινά με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 3. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία πραγματοποίησης της αποτίμησης των δίκαιων αξιών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, περιλαμβανομένων άυλων περιουσιακών στοιχείων και του επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς. Η λογιστικοποίηση θα ολοκληρωθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της απόκτησης και ως αποτέλεσμα θα αναγνωριστούν οποιεσδήποτε προσαρμογές στις προκαταρκτικές αξίες και στον επιμερισμό του τιμήματος εξαγοράς μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΠ 3.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

(γ) Εξαγορά Marine Transport Bank και τριών συνδεδεμένων της εταιρειών

Στις 18 Σεπτεμβρίου, 2007, κατόπιν λήψης των κατά νόμων απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές της Κύπρου και της Ουκρανίας, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την εξαγορά του 99,21% του μετοχικού κεφαλαίου της Marine Transport Bank (MTB) στην Ουκρανία έναντι € 103,6 εκ.

Η MTB είναι τραπεζική ανώνυμη εταιρεία (open joint-stock) που λειτουργεί σύμφωνα με το νομικό καθεστώς της Ουκρανίας. Προσφέρει ολοκληρωμένες τραπεζικές υπηρεσίες (universal bank) καθώς διαθέτει άδειες για τη διεξαγωγή όλων των τραπεζικών δραστηριοτήτων.

Λεπτομέρειες σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν έχουν ως ακολούθως:

	€ '000
Τίμημα εξαγοράς	100.721
Έξοδα εξαγοράς	2.916
	<hr/>
Συνολικό τίμημα εξαγοράς	103.637
Δίκαιη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν	(38.348)
	<hr/>
Υπεραξία	<u>65.289</u>

Η υπεραξία είναι αποδοτέα στην εξασφάλιση άδειας λειτουργίας τράπεζας στην Ουκρανία που επιτεύχθηκε με την εξαγορά, η οποία θα επιτρέψει στον Όμιλο να εκμεταλλευτεί τα υψηλά περιθώρια που απολαμβάνει ο ουκρανικός τραπεζικός τομέας.

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εξαγοράστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης είχαν ως εξής:

	Δίκαιη αξία € '000	Λογιστική αξία € '000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	47.857	47.857
Χορηγήσεις	112.696	112.696
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	1.793	1.793
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17.529	-
Ακίνητα και εξοπλισμός	13.779	13.779
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	(4.193)	(4.193)
Καταθέσεις πελατών	(138.333)	(138.333)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(8.195)	(3.813)
Άλλες υποχρεώσεις	(4.280)	(2.939)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	38.653	26.847
Συμφέρον μειοψηφίας	(305)	(211)
	<hr/>	<hr/>
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν	<u>38.348</u>	<u>26.636</u>
		<hr/>
Τίμημα εξαγοράς		(100.721)
Έξοδα εξαγοράς		(2.916)
Εξαγορά δανειακού κεφαλαίου θυγατρικής		(1.301)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη θυγατρική που εξαγοράστηκε		47.857
		<hr/>
Εκροή μετρητών κατά την εξαγορά		<u>(57.081)</u>

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

52. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

(γ) Εξαγορά Marine Transport Bank και τριών συνδεδεμένων της εταιρειών (συνέχεια)

Στις 18 Σεπτεμβρίου, 2007 ολοκληρώθηκε και η εξαγορά τριών συνδεδεμένων εταιρειών της MTB στον τομέα των χρηματοδοτικών μισθώσεων. Εξαγοράστηκε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Investment Lease Company Renta, το 91% του μετοχικού κεφαλαίου της Premier Capital και το 81,24% του μετοχικού κεφαλαίου της Sintez Autoservice. Οι εταιρείες αυτές εξαγοράστηκαν έναντι € 515.000 και από τις εξαγορές προέκυψε υπεραξία € 10.000. Ποσό ύψους € 96.000 το οποίο σχετίζεται με την υπέρβαση της συμμετοχής του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα για το 2007.

Το Σεπτέμβριο 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αποτίμηση της δίκαιης αξίας και τον επιμερισμό του τιμήματος εξαγοράς της MTB. Με βάση αναπροσαρμογές στην προκαταρκτική λογιστική που ακολουθήθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 ο Όμιλος αναγνώρισε € 17,5 εκ. άυλα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν την εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων και τις πελατειακές σχέσεις. Τα αποτελέσματα έχουν επιβαρυνθεί με αποσβέσεις των άυλων αυτών περιουσιακών στοιχείων ύψους € 1,8 εκ. Έχει επίσης αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ύψους € 4,4 εκ. σε σχέση με τα πιο πάνω άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Το Νοέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της MTB κατά € 30 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 99,9% και προέκυψε επιπρόσθετη υπεραξία ύψους € 8,3 εκ.

(δ) Εισροή μετρητών από απόκτηση επιχειρήσεων

	2008 € '000	2007 € '000
Εισροή μετρητών από απόκτηση Lombard Bank Malta Plc (α)	82.164	-
Εκροή μετρητών από απόκτηση Rosprombank (β)	(35.121)	-
Εκροή μετρητών από απόκτηση Marine Transport Bank, Investment Lease Company Renta, Premier Capital και Sintez Autoservice (γ)	-	(57.596)
Απόκτηση επιχειρήσεων μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που αποκτήθηκαν ως η ενοποιημένη κατάσταση ταμειακής ροής	47.043	(57.596)

(ε) Υπεραξία από απόκτηση επιχειρήσεων

	2008 € '000	2007 € '000
Υπεραξία που προέκυψε από απόκτηση Lombard Bank Malta Plc (α)	27.608	-
Υπεραξία που εξαγοράστηκε κατά την απόκτηση της Lombard Bank Malta Plc (α)	856	-
Υπεραξία που προέκυψε από απόκτηση της Rosprombank (β)	56.811	-
Υπεραξία που προέκυψε από εξαγορά της Marine Transport Bank και Premier Capital (γ)	-	65.299
Σύνολο (Σημ. 28)	85.275	65.299

53. ΜΕΡΙΣΜΑ

Στις 2 Ιουνίου, 2008 πληρώθηκε μέρισμα ύψους € 278.842.000, € 0,35 ανά μετοχή ονομαστικής αξίας € 0,85 (2007: € 245.018.000, € 0,31 ανά μετοχή). Το μέρισμα έχει λογιστεί στα ίδια κεφάλαια, στα αποθεματικά προσόδου (Σημ. 40). Μέρος του μερίσματος ύψους € 155.137.000 έχει επανεπενδυθεί σε μετοχές της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 26 Μαρτίου, 2009 να εισηγηθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση την καταβολή μερίσματος ύψους € 0,15 ανά μετοχή.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**

54. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2008 οι κύριες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ήταν οι ακόλουθες:

Όνομα εταιρείας	Πραγματικό ποσοστό συμμετοχής (1)	Χώρα εγκατάστασης	Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000	Τομέας δραστηριότητας
Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (α)	97%	Ελλάδα	366.846	Τραπεζικές εργασίες
Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. (β)	89%	Ελλάδα	110.427	Επενδυτική τραπεζική
Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ ((γ), Σημ. 56)	71%	Κύπρος	68.000	Επενδυτικές και χρηματιστηριακές υπηρεσίες και επενδύσεις
Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. (δ)	97%	Ελλάδα	53.444	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Λαϊκή Τράπεζα (Αυστραλίας) Λτδ	100%	Αυστραλία	39.459	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Bank JSC Belgrade (ε)	98%	Σερβία	35.908	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Bank Romania S.A. (στ)	96%	Ρουμανία	31.994	Τραπεζικές εργασίες
Open Joint-Stock Company Marine Transport Bank (Σημ. 52(γ))	100%	Ουκρανία	31.948	Τραπεζικές εργασίες
Rossiysky Promyishlenny Bank Company Ltd (Σημ. 52(β))	50%	Ρωσία	26.387	Τραπεζικές εργασίες
Closed Joint-Stock Company RPB Holding (Σημ. 52(β))	50%	Ρωσία	24.223	Επενδυτική εταιρεία
Πανευρωπαϊκή Ασφαλιστική Εταιρεία Λτδ	100%	Κύπρος	14.025	Επενδυτική εταιρεία
Marfin Pank Eesti AS (ζ)	53%	Εσθονία	12.814	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Factors & Forfaiters Α.Ε.Π.Ε.Α.	97%	Ελλάδα	10.870	Φάκτορινγκ, προεξόφληση τιμολογίων
Φιλική Ασφαλιστική Εταιρεία Λτδ	100%	Κύπρος	9.800	Επενδυτική εταιρεία
Lombard Bank Malta Plc ((η), Σημ. 52(α))	43%	Μάλτα	8.762	Τραπεζικές εργασίες
Cyprialife Ltd	100%	Κύπρος	8.550	Επενδυτική εταιρεία
Marfin Global Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. (θ)	96%	Ελλάδα	4.572	Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση ιδιωτικών χαρτοφυλακίων
Laiki Bank (Guernsey) Ltd	100%	Guernsey	2.100	Τραπεζικές εργασίες
Λαϊκή Φάκτορς Λτδ	100%	Κύπρος	855	Φάκτορινγκ και προεξόφληση τιμολογίων
IBG Investments S.A. (ι)	89%	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι	686	Επενδυτικές υπηρεσίες
Marfin Capital Partners Ltd (κ)	68%	Ηνωμένο Βασίλειο	188	Διαχείριση επενδύσεων

(1) Το πραγματικό ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει την άμεση συμμετοχή της Marfin Popular Bank Public Co Ltd και την έμμεση συμμετοχή μέσω των θυγατρικών της.

Η Marfin Popular Bank Public Co Ltd είναι εγγεγραμμένη στην Κύπρο και διεξάγει εργασίες στην Κύπρο και μέσω υποκαταστημάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Για όλες τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου εφαρμόζεται ολική ενοποίηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

54. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συνέχεια)

(α) Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

Κατά τη διάρκεια του 2008, εξαγοράστηκαν 5.438.000 μετοχές της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. και τα μετατρέψιμα ομόλογα που κατείχε η Τράπεζα μετατράπηκαν σε 206.000 μετοχές. Με αυτές τις εξαγορές η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 97% και προέκυψε υπεραξία από τις επιπρόσθετες μετοχές ύψους € 8.359.000.

(β) Συγχώνευση της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. με τη Λαϊκή Άτταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Η Λαϊκή Άτταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ. συγχωνεύτηκε δια απορροφήσεως από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. στις 28 Νοεμβρίου, 2008. Το μετοχικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. αυξήθηκε κατά € 3 εκ. το οποίο αντιστοιχεί στο σύνολο του προσφερόμενου μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης εταιρείας. Το συνολικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. μετά τη συγχώνευση αυξήθηκε σε € 110,4 εκ., διαιρούμενο σε 3.762.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 29,35 η κάθε μια.

(γ) Μεταφορά της Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και αύξηση συμμετοχής στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ

Τον Ιανουάριο του 2008, η Τράπεζα πώλησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου που κατείχε στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ. Αυτή η συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα το πραγματικό ποσοστό συμμετοχής που κατέχει η Τράπεζα στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd να μειωθεί στο 71,4%.

Το Μάρτιο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 3,6 εκ. μετοχές της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ για το ποσό των € 1,4 εκ. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 71,4%. Η υπεραξία που προέκυψε στο πρόσθετο ποσοστό ανέρχεται σε € 0,4 εκ.

(δ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.

Το Δεκέμβριο του 2008, έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. κατά € 18,1 εκ. με καταβολή του ποσού από το μοναδικό μέτοχο της εταιρείας, Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

(ε) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade

Στις 31 Μαρτίου, 2008 η Laiki Bank a.d. μετονομάστηκε σε Marfin Bank JSC Belgrade.

Το Δεκέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade κατά € 15,5 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 98% και προέκυψε επιπρόσθετη υπεραξία ύψους € 22.000.

(στ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A.

Στις 15 Μαΐου, 2008 η Egnatia Bank Romania S.A. μετονομάστηκε σε Marfin Bank Romania S.A.

Τον Ιούνιο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A. κατά € 20 εκ. η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από τη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (98,98%).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

54. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συνέχεια)

(ζ) Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Bank Eesti AS

Στις 14 Μαΐου, 2008 η AS SBM Bank μετονομάστηκε σε Marfin Bank Eesti AS.

Το Νοέμβριο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 544.000 μετοχές της Marfin Bank Eesti AS για το ποσό των € 340.000. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 53%. Η υπεραξία που προέκυψε στο πρόσθετο ποσοστό ανέρχεται σε € 21.000.

(η) Αλλαγές συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες της Lombard Bank Malta Plc

Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc αύξησε τη συμμετοχή της στη MaltaPost Plc κατά 3,8% για το ποσό των € 865.000 και τη συμμετοχή της στη Lombard Asset Managers Ltd κατά 25% για το ποσό των € 51.000. Επίσης εξαγόρασε για το ποσό των € 925.000, 86,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Funds SICAV Plc, την οποία και ενοποίησε για πρώτη φορά το 2008.

(θ) Μείωση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.

Με αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Υπουργείου Ανάπτυξης της Ελλάδας, κατά το Φεβρουάριο και Μάρτιο 2008, εγκρίθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 4 εκ. έγινε με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής κατά το ποσό των € 14, με σκοπό την επιστροφή του ποσού στους μετόχους.

(ι) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A.

Κατά τη διάρκεια του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A. κατά € 236.000 η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. (90%) και την Επενδυτική Α.Ε. Κεφαλαίου Συμμετοχών & Κτηματικών Συναλλαγών (10%).

(κ) Μετονομασία Marfin Capital Partners Ltd

Στις 7 Μαΐου, 2008 η MFG Capital Partners Ltd μετονομάστηκε σε Marfin Capital Partners Ltd.

(λ) Συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα

Με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου, 2008 η Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, 100% θυγατρική της Τράπεζας, εξειδικευμένη στις υπηρεσίες χρηματοδοτήσεων και χρηματοδοτικών μισθώσεων, συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα και οι εργασίες, ενεργητικό και παθητικό, δικαιώματα και υποχρεώσεις της ανελήφθησαν από την Τράπεζα, η οποία προσφέρει τώρα τις σχετικές υπηρεσίες. Η Αναδιοργάνωση και Συγχώνευση εγκρίθηκε από την Τράπεζα και τη Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, τη Γενική Συνέλευση των Πιστωτών της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ και το Δικαστήριο, βάσει της σχετικής Κυπριακής Νομοθεσίας.

55. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ο Όμιλος είχε ειλημμένες υποχρεώσεις για χορηγήσεις προς τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ύψους € 598 εκ. (2007: € 473 εκ.) και καταθέσεις από τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ύψους € 1.013 εκ. (2007: € 462 εκ.). Επιπρόσθετα, τα συνολικά έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο ανέρχονταν σε € 80 εκ. και σε € 51 εκ. αντίστοιχα (Σημ. 56).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

56. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στις 5 Ιανουαρίου, 2009 πιστοποιήθηκε από τον Έφορο Εταιρειών η αλλαγή της επωνυμίας της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ σε Marfin CLR Public Co Ltd.

Στις 9 Ιανουαρίου, 2009 η Marfin CLR Public Co Ltd ανακοίνωσε ότι αφού έλαβε υπόψη τους όρους του Σχεδίου Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης ημερομηνίας 1 Αυγούστου, 2008 με βάση το οποίο η CLR Capital Public Ltd συγχωνεύτηκε με τη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ (το οποίο έχει εγκριθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων και των πιστωτών της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ και της CLR Capital Public Ltd στις 17 Οκτωβρίου, 2008 και περαιτέρω εγκριθεί και επικυρωθεί με Διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις 12 Δεκεμβρίου, 2008), αποφάσισε την έκδοση και παραχώρηση 85.712.953 νέων συνήθων μετοχών της Marfin CLR Public Co Ltd προς τους μετόχους της CLR Capital Public Ltd. Το Σχέδιο Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης των εταιρειών Λαϊκή Χρηματοπιστηριακή Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Λαϊκή Διαχείριση Κεφαλαίων Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και CLR Securities and Financial Services Ltd, έχει επίσης εγκριθεί στις 17 Δεκεμβρίου, 2008 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.

Η συμφωνία συμβουλευτικών επενδυτικών υπηρεσιών που διατηρούσε ο Όμιλος με τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών έληξε στις 28 Φεβρουαρίου, 2009 και δεν θα ανανεωθεί. Από 1 Μαρτίου, 2009 οποιοσδήποτε συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες από τον Όμιλο προς τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών θα παρέχονται βάσει συγκεκριμένων συμβολαίων.

Στις 19 Μαρτίου, 2009 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση αξιογράφων κεφαλαίου μέχρι € 250 εκ., ονομαστικής αξίας € 1.000, σε μία ή περισσότερες σειρές. Τα δικαιώματα και οι αξιώσεις των κατόχων των αξιογράφων κεφαλαίου θα είναι μειωμένης εξασφάλισης (subordinated) και δευτερευούσης προτεραιότητας προς τις αξιώσεις των πιστωτών, που περιλαμβάνουν τους καταθέτες της Τράπεζας, αλλά θα έχουν προτεραιότητα έναντι των μετόχων της Τράπεζας. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου που θα εκδοθούν δεν θα έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα μπορούν, κατ' επιλογή της Τράπεζας, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να εξαγοραστούν στο σύνολό τους στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιοσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που ακολουθεί. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα φέρουν σταθερό επιτόκιο 7% και ο τόκος θα είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα προσφερθούν αρχικά σε περιορισμένο κύκλο προσώπων, σε επαγγελματίες επενδυτές και σε πρόσωπα τα οποία θα επενδύσουν τουλάχιστον € 50.000 έκαστο. Σε μεταγενέστερο στάδιο πιθανόν να εξετασθεί η προσφορά τους και στο ευρύ κοινό μέσω Δημόσιας Προσφοράς. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα περιληφθούν στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας μετά από σχετική έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Τράπεζα προτίθεται να υποβάλει αίτηση για εισαγωγή των αξιογράφων κεφαλαίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

57. ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 Μαρτίου, 2009.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών στις σελίδες 7 μέχρι 8.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Διοικητικό Συμβούλιο και Άλλοι Αξιωματούχοι

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Δήλωση Μελών Διοικητικού Συμβουλίου
και Οικονομικού Διευθυντή Ομίλου

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών

Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Ισολογισμός

Κατάσταση Αλλαγών στα Ίδια Κεφάλαια

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο

Soud Ba'alawy	-	Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος
Ανδρέας Βγενόπουλος	-	Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Νεοκλής Λυσάνδρου	-	Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ευθύμιος Μπουλούτας	-	Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Παναγιώτης Κουννής	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Χρίστος Στυλιανίδης	-	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Βασίλης Θεοχαράκης		
Πλάτων Ε. Λανίτης		
Κωνσταντίνος Μυλωνάς		
Στέλιος Στυλιανού		
Μάρκος Φόρος		
Ελευθέριος Χιλιαδάκης		
Sayanta Basu		
Nicholas Wrigley		

Γραμματέας

Στέλιος Χατζηϊωσήφ

Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Αννίτα Φιλιππίδου

Εγγεγραμμένο Γραφείο

Λεωφόρος Λεμεσού 154, 2025 Λευκωσία, Κύπρος

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

PricewaterhouseCoopers Limited

Grant Thornton

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του και τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008.

Κύριες δραστηριότητες

Η Τράπεζα είναι ιθύνουσα εταιρεία του Ομίλου Marfin Popular Bank Public Co Ltd. Η κύρια δραστηριότητα της Τράπεζας συνεχίζει να είναι η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται στην Κύπρο και μέσω υποκαταστήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Αποτελέσματα έτους

Τα αποτελέσματα του 2008 παρουσιάζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στη σελίδα 7. Το κέρδος της Τράπεζας πριν από την πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων ανήλθε σε € 434,3 εκ. έναντι € 496,1 εκ. το 2007. Μετά την πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων ύψους € 19,5 εκ., το κέρδος πριν από τη φορολογία ανήλθε στα € 414,8 εκ. έναντι € 465,6 εκ. το 2007. Μετά τη φορολογία (€ 33,4 εκ.) το κέρδος του έτους ανέρχεται σε € 381,4 εκ. έναντι € 421,6 εκ. το 2007.

Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει την καταβολή μερίσματος ύψους € 0,15, (2007: € 0,35 ευρώ ανά μετοχή). Το υπόλοιπο καθαρό κέρδος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

Μετοχικό κεφάλαιο

Στις 15 Μαΐου, 2008 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη μετατροπή και μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής της Τράπεζας, μετά τη στρογγυλοποίηση, από ΛΚ 0,50 σε € 0,85. Επίσης, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε όπως το εγκεκριμένο ονομαστικό κεφάλαιο της Τράπεζας μετατραπεί και μειωθεί σε € 807.500.000 και το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο σε € 677.187.000 και όπως η μείωση του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου αποτελέσει της πιο πάνω μετατροπής από Λίρες Κύπρου σε Ευρώ ύψους € 3.426.000, καταχωρηθεί σε ένα ειδικό αποθεματικό που καλείται «Διαφορά από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ» για μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή άλλη νόμιμη χρήση.

Τον Ιούνιο 2008 η Τράπεζα έκδωσε 33.435.000 νέες συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85, οι οποίες προέκυψαν από την επανεπένδυση του μερίσματος χρήσεως 2007 σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου Επανεπένδυσης Μερίσματος. Με βάση το Σχέδιο οι μέτοχοι της Τράπεζας είχαν την δυνατότητα μερικής ή ολικής επανεπένδυσης σε μετοχές της Τράπεζας, του καθαρού μερίσματος 2007 που τους καταβλήθηκε. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος επανεπένδυσης του μερίσματος 2007 σε μετοχές της Τράπεζας καθορίστηκε σε € 4,64 ανά μετοχή που ήταν 10% κατώτερη από το μέσο όρο της τιμής κλεισίματος της μετοχής στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά την περίοδο από 23 έως 29 Μαΐου, 2008. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών άρχισε στις 18 Ιουνίου, 2008. Με την εισαγωγή των 33.435.000 νέων συνήθων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε στο ποσό των € 705.607.000, διαιρούμενο σε 830.126.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85 η καθεμιά.

Το μετοχικό κεφάλαιο και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο παρατίθενται στη Σημείωση 36 των οικονομικών καταστάσεων.

Διαχείριση κινδύνων

Όπως κάθε άλλος χρηματοοικονομικός οργανισμός, η Τράπεζα εκτίθεται σε κινδύνους. Η φύση των κινδύνων αυτών καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής τους επεξηγούνται στη Σημείωση 43 των οικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Τα γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού παρατίθενται στη Σημείωση 50 των οικονομικών καταστάσεων.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (συνέχεια)

Προβλεπόμενες εξελίξεις / προοπτικές

Στο εξαιρετικά ασταθές και μη προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον, η πρωταρχική επιδίωξη της Τράπεζας είναι να παραμείνει κεφαλαιακά ισχυρή και με υψηλή ρευστότητα ώστε να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων και των πελατών της. Οι επιλογές της Τράπεζας κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008 επικεντρώθηκαν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της συγκυρίας. Η στρατηγική για το 2009 εξασφαλίζει ότι θα παραμείνει ένας ισχυρός ιδιωτικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αναφέρονται στη σελίδα 1.

Οι Soud Ba'alawy, Ανδρέας Βγενόπουλος, Νεοκλής Λυσάνδρου, Ευθύμιος Μπουλούτας, Χρίστος Στυλιανίδης, Παναγιώτης Κουνής, Ελευθέριος Χιλιαδάκης, Βασίλης Θεοχαράκης, Πλάτων Ε. Λανίτης, Κωνσταντίνος Μυλωνάς, Στέλιος Στυλιανού, Μάρκος Φόρος, Sayanta Basu και Nicolas Wrigley επανεκλέγηκαν από την Τακτική Γενική Συνέλευση στις 15 Μαΐου, 2008.

Στις 14 Φεβρουαρίου, 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον Ανδρέα Βγενόπουλο Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Ομίλου και τον Ευθύμιο Μπουλούτα ως Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου.

Οι αμοιβές των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται στη Σημείωση 47 των οικονομικών καταστάσεων.

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές της Τράπεζας, PricewaterhouseCoopers Limited και Grant Thornton, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Θα κατατεθεί ψήφισμα στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για τον επαναδιορισμό τους και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον καθορισμό της αμοιβής τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Νεοκλής Λυσάνδρου

Αντιπρόεδρος

Λευκωσία, 26 Μαρτίου, 2009

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΟΜΙΛΟΥ

Σύμφωνα με το Άρθρο 9(7) του Νόμου 190(Ι)/2007 που προνοεί για τις προϋποθέσεις διαφάνειας αναφορικά με πληροφορίες που αφορούν εκδότη του οποίου οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, εμείς τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και η Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου της Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») επιβεβαιώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- (α) Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Άρθρο 9(4) του Νόμου 190(Ι)/2007 και εν γένει την εφαρμοστέα Κυπριακή Νομοθεσία και παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους της Τράπεζας.
- (β) Η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρέχει δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Τράπεζας μαζί με την περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

Soud Ba'alawy	- Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος
Ανδρέας Βγενόπουλος	- Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Νεοκλής Λυσάνδρου	- Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ευθύμιος Μπουλούτας	- Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Χρίστος Στυλιανίδης	- Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Παναγιώτης Κουνής	- Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Ελευθέριος Χιλιαδάκης	- Εκτελεστικός Σύμβουλος
Πλάτων Ε. Λανίτης	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Βασίλης Θεοχαράκης	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Στέλιος Στυλιανού	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Sayanta Basu	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Μυλωνάς	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάρκος Φόρος	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Nicholas Wrigley	- Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Αννίτα Φιλιππίδου	- Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

26 Μαρτίου, 2009

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») στις σελίδες 7 μέχρι 105, που αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την κατάσταση αλλαγών στα ίδια κεφάλαια και την κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Έχουμε εκδώσει ξεχωριστή έκθεση επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και των θυγατρικών της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία και δίκαιη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικού ελέγχου σχετικού με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών αρχών και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτών

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη πάνω σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με δεοντολογικές απαιτήσεις και όπως προγραμματίζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο για να πάρουμε λογικές διαβεβαιώσεις κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ένας έλεγχος συνεπάγεται την εκτέλεση διαδικασιών για τη λήψη ελεγκτικής μαρτυρίας για ποσά και άλλες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες που επιλέγονται εξαρτώνται από την κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιωδών λαθών και παραλείψεων των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφειλομένων σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τον εσωτερικό έλεγχο που σχετίζεται με την ετοιμασία και τη δίκαιη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής οντότητας για να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του εσωτερικού ελέγχου της οικονομικής οντότητας. Ένας έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών που χρησιμοποιήθηκαν και της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της γενικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι η ελεγκτική μαρτυρία που έχουμε λάβει είναι επαρκής και κατάλληλη για να παράσχει μια βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ
MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD (συνέχεια)**

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της μητρικής εταιρείας Marfin Popular Bank Public Co Ltd στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Τράπεζα κατάλληλα λογιστικά βιβλία.
- Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113 πληροφορίες, με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου στις σελίδες 2 μέχρι 3 συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Τράπεζας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 156 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιονδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιονδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

PricewaterhouseCoopers Limited
Chartered Accountants

Grant Thornton
Chartered Accountants

Λευκωσία, 26 Μαρτίου, 2009

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	Σημ.	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από τόκους	4	976.898	827.056
Έξοδα από τόκους	4	(599.460)	(492.649)
Καθαρά έσοδα από τόκους		377.438	334.407
Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	5	123.722	105.121
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες	5	(11.922)	(8.468)
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες		111.800	96.653
Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	6	71.116	110.210
Έσοδα από εμπορία συναλλάγματος		37.313	22.871
Άλλα έσοδα	7	46.207	143.833
Έσοδα από εργασίες		643.874	707.974
Έξοδα προσωπικού	8	(148.047)	(146.705)
Αποσβέσεις	9	(10.381)	(7.489)
Λειτουργικά έξοδα	10	(51.142)	(57.693)
Κέρδος πριν από την πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων		434.304	496.087
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	11	(19.540)	(30.469)
Κέρδος πριν από τη φορολογία		414.764	465.618
Φορολογία	12	(33.382)	(43.987)
Κέρδος έτους		381.382	421.631
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	13	46,7	53,4

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 105 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	Σημ.	2008 € '000	2007 € '000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	14	191.301	656.950
Οφειλές από άλλες τράπεζες	15	3.438.808	3.155.418
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17	122.581	107.573
Χορηγήσεις	18	9.031.470	6.829.822
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	21	303.306	-
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	47	1.151.507	1.036.747
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	22	1.942.238	2.065.745
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	23	502.302	283.973
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	24	105.354	94.383
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	25	2.441.385	2.550.443
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	26	97.272	12.799
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	27	5.927	5.314
Επενδύσεις σε ακίνητα	28	8.105	2.614
Ακίνητα και εξοπλισμός	29	151.345	144.676
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		19.492.901	16.946.457
Υποχρεώσεις			
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	30	1.779.912	638.627
Καταθέσεις πελατών	31	11.902.439	10.699.132
Ομολογιακά δάνεια	32	712.050	723.104
Δανειακό κεφάλαιο	33	638.805	523.693
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	47	576.784	577.762
Άλλες υποχρεώσεις	34	264.644	219.091
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		4.308	6.161
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	35	11.123	11.196
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	8	211.576	185.406
Σύνολο υποχρεώσεων		16.101.641	13.584.172
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	36	705.607	680.613
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	36	2.054.004	1.927.571
Αποθεματικά	37	631.649	754.101
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		3.391.260	3.362.285
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		19.492.901	16.946.457

Α. Βγενόπουλος, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ν. Λυσάνδρου, Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Ε. Μπουλούτας, Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Α. Φιλιππίδου, Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 105 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο € '000	Υπέρ το άρτιο € '000	Αποθεματικά δίκαιη αξίας, συναλ. διαφορών και άλλα € '000	Αποθεματικά προσόδου € '000	Σύνολο € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2007	675.169	1.901.767	232.679	326.902	3.136.517
Επανεκτίμηση και μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση και απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και επενδύσεων σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες	37	-	(8.730)	-	(8.730)
Επανεκτίμηση ακινήτων μετά τη φορολογία	37	-	26.708	-	26.708
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	37	-	(438)	-	(438)
Μεταφορά αποθεματικών δίκαιης αξίας στα αποθεματικά προσόδου	37	-	(21)	21	-
Άλλες κινήσεις	37	-	(1.026)	(291)	(1.317)
Κέρδος που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	-	-	16.493	(270)	16.223
Κέρδος έτους	-	-	-	421.631	421.631
Σύνολο αναγνωρισμένων κερδών για το 2007	-	-	16.493	421.361	437.854
Μέρισμα	37,48	-	-	(245.018)	(245.018)
Έκδοση μετοχών	36	5.444	27.271	-	32.715
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	36	-	(1.467)	-	(1.467)
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	37	-	-	1.684	1.684
		5.444	25.804	(243.334)	(212.086)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2007 / 1 Ιανουαρίου 2008	680.613	1.927.571	249.172	504.929	3.362.285
Επανεκτίμηση και μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση και απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση, επενδύσεων σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες και απόσβεση ζημιάς σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που έχουν επαναταξινομηθεί	37	-	(235.027)	-	(235.027)
Αναβαλλόμενη φορολογία	37	-	120	-	120
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	37	-	4.564	-	4.564
Μεταφορά αποθεματικών δίκαιης αξίας στα αποθεματικά προσόδου	37	-	(189)	189	-
Ζημιά που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	-	-	(230.532)	189	(230.343)
Κέρδος έτους	-	-	-	381.382	381.382
Σύνολο αναγνωρισμένων κερδών για το 2008	-	-	(230.532)	381.571	151.039
Μέρισμα που πληρώθηκε και επανεπενδύθηκε	36,37,48	28.420	126.717	(278.842)	(123.705)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	36	-	(284)	-	(284)
Διαφορά από τη μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ	36,37	(3.426)	-	3.426	-
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	37	-	-	1.925	1.925
Επίδραση από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	37	-	(44.178)	44.178	-
		24.994	126.433	(232.739)	(122.064)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2008	705.607	2.054.004	(22.112)	653.761	3.391.260

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 105 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

	Σημ.	2008 € '000	2007 € '000
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες	39	808.681	104.462
Φορολογία που πληρώθηκε		(35.068)	(30.858)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		773.613	73.604
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	29	(14.827)	(9.294)
Αγορά λογισμικών προγραμμάτων	27	(4.284)	(3.296)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	29	435	293
Προσθήκες μείον εισπράξεις από εξοφλήσεις και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και από εξοφλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη		(410.253)	(235.556)
Εισόδημα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		128.126	71.150
Εισόδημα από μερίσματα		22.569	367.617
Πληρωμή για απόκτηση συνδεδεμένης εταιρείας		(9.038)	-
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικών εταιρειών		150.215	-
Πληρωμές μείον εισπράξεις για μεταβολές συμμετοχών και κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών		(217.795)	(171.307)
Καθαρά μετρητά (για)/από επενδυτικές δραστηριότητες		(354.852)	19.607
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Μέρισμα που πληρώθηκε		(123.705)	(245.018)
Τόκοι ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου που πληρώθηκαν		(72.051)	(56.258)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	36	(284)	(1.467)
Εισπράξεις από άσκηση δικαιωμάτων αγοράς	36	-	92
Εισπράξεις από έκδοση ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου		199.974	665.309
Αποπληρωμή ομολογιακού δανείου και δανειακού κεφαλαίου		(85.430)	(289.418)
Καθαρά μετρητά (για)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(81.496)	73.240
Συναλλαγματικές διαφορές		-	(11.883)
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		337.265	154.568
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους		2.994.743	2.840.175
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	40	3.332.008	2.994.743

Οι σημειώσεις στις σελίδες 13 μέχρι 105 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

1.	Γενικές πληροφορίες	13
2.	Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	13
3.	Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις	33
4.	Καθαρά έσοδα από τόκους	35
5.	Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	35
6.	Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	35
7.	Άλλα έσοδα	36
8.	Έξοδα προσωπικού	36
9.	Αποσβέσεις	38
10.	Λειτουργικά έξοδα	39
11.	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	39
12.	Φορολογία	39
13.	Κέρδος ανά μετοχή	40
14.	Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	40
15.	Οφειλές από άλλες τράπεζες	41
16.	Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	41
17.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	42
18.	Χορηγήσεις	42
19.	Συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης	43
20.	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	44
21.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	45
22.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	46
23.	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	47
24.	Άλλα περιουσιακά στοιχεία	47
25.	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	48
26.	Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	52
27.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	53

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ (συνέχεια)

Σελίδα

28.	Επενδύσεις σε ακίνητα	53
29.	Ακίνητα και εξοπλισμός	54
30.	Οφειλές σε άλλες τράπεζες	55
31.	Καταθέσεις πελατών	55
32.	Ομολογιακά δάνεια	56
33.	Δανειακό κεφάλαιο	56
34.	Άλλες υποχρεώσεις	57
35.	Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	58
36.	Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο	58
37.	Αποθεματικά	60
38.	Δίκαιη αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	61
39.	Μετρητά που προήλθαν από εργασίες	63
40.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	63
41.	Ανάλυση κατά τομέα	64
42.	Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις	66
43.	Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	67
44.	Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία	98
45.	Συμμετοχή Συμβούλων στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας	100
46.	Μέτοχοι που κατέχουν πέραν του 5% του μετοχικού κεφαλαίου	100
47.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	101
48.	Μέρισμα	104
49.	Συναλλαγές με τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	105
50.	Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού	105
51.	Έγκριση οικονομικών καταστάσεων	105

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χώρα σύστασης

Η Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα») συστάθηκε το 1901 στην Κύπρο με το όνομα «Λαϊκό Ταμιευτήριο Λεμεσού». Το 1924 εγγράφηκε ως η πρώτη δημόσια εταιρεία στην Κύπρο με την ονομασία «Λαϊκή Τράπεζα Λεμεσού Λτδ». Το 1967 η Τράπεζα άλλαξε το όνομά της σε «Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Λτδ» και στις 26 Μαΐου, 2004 μετονομάστηκε σε «Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ». Στις 31 Οκτωβρίου, 2006 σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας, εγκρίθηκε ομόφωνα η αλλαγή του ονόματός της σε «Marfin Popular Bank Public Co Ltd». Οι μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας είναι στη Λεωφόρο Λεμεσού 154, 2025 Λευκωσία, Κύπρος.

Κύριες δραστηριότητες

Η κύρια δραστηριότητα της Τράπεζας, που δεν έχει αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των ξεχωριστών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας παρατίθενται πιο κάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, της Κύπρου και των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία της γης και των κτιρίων, των επενδύσεων σε ακίνητα, των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (περιλαμβανομένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων) που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Όλα τα ΔΠΧΠ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου, 2008 έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με εξαίρεση ορισμένων προνοιών του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» σε σχέση με λογιστική αντιστάθμισης χαρτοφυλακίου και τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 12 «Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών».

Η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Τράπεζας. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημ. 3.

Η Τράπεζα ετοίμασε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ για την Τράπεζα και τις θυγατρικές της εταιρείες (ο «Όμιλος»). Αυτές οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις μπορούν να ληφθούν από το εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας και από την ιστοσελίδα www.laiki.com. Οι χρήστες αυτών των ξεχωριστών οικονομικών καταστάσεων της μητρικής εταιρείας, πρέπει να τις διαβάσουν σε συνάρτηση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την και για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ώστε να λάβουν καλύτερη κατανόηση της οικονομικής κατάστασης, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της Τράπεζας και του Ομίλου.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ

(i) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες σε ισχύ το 2008**

Αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Αναταξινόμησης Περιουσιακών Στοιχείων». Οι αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39 επιτρέπουν, κάτω από συγκεκριμένες περιστάσεις, την αναταξινόμηση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την κατηγορία προς εμπορία σε άλλες κατηγορίες όπως επίσης και την αναταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση ως δάνεια και εισπρακτέα. Οι αναθεωρήσεις στο ΔΠΧΠ 7 απαιτούν επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που υιοθετούν τις πιο πάνω αναθεωρήσεις στο ΔΛΠ 39. Μια επιπρόσθετη αναθεώρηση στα πιο πάνω πρότυπα διευκρινίζει τις μεταβατικές διατάξεις των αναθεωρήσεων. Η Τράπεζα έχει εφαρμόσει αυτές τις αναθεωρήσεις όπως εξηγείται στη Σημ. 16 των οικονομικών καταστάσεων.

Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 14 «ΔΛΠ 19 – Το Όριο για Περιουσιακό Στοιχείο Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλοεπίδραση τους» παρέχει καθοδήγηση για αξιολόγηση των ορίων στο ΔΛΠ 19 στο ποσό του πλεονάσματος που μπορεί να αναγνωρισθεί ως περιουσιακό στοιχείο. Επίσης εξηγεί πως ένα περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση μπορεί να επηρεαστεί από μια νόμιμη ή συμβατική ελάχιστη χρηματοδοτική απαίτηση. Η εφαρμογή αυτής της Διερμηνείας δεν είχε οποιαδήποτε σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

(ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα**

Τα ακόλουθα πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα είχαν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικά για τις λογιστικές περιόδους της Τράπεζας που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου, 2009 ή μεταγενέστερες περιόδους, αλλά η Τράπεζα δεν τις έχει υιοθετήσει ωρίτερα.

(α) **ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση), Κόστος Δανεισμού (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Η αναθεώρηση απαιτεί η οντότητα να κεφαλαιοποιεί το κόστος δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθεί άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληρεί τις προϋποθέσεις ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου. Η επιλογή της άμεσης διαγραφής του κόστους δανεισμού έχει αφαιρεθεί. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση) από την 1 Ιανουαρίου, 2009, αλλά προς το παρόν δεν είναι εφαρμόσιμο για την Τράπεζα, αφού δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις.

(β) **ΔΠΧΠ 8, Λειτουργικοί Τομείς (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 και ευθυγραμμίζει την πληροφόρηση κατά τομέα με τις απαιτήσεις του προτύπου SFAS 131 των Ηνωμένων Πολιτειών «Γνωστοποιήσεις για τους τομείς μιας επιχείρησης και σχετικές πληροφορίες». Το νέο πρότυπο απαιτεί μια «διοικητική προσέγγιση» υπό την οποία οι πληροφορίες των τομέων παρουσιάζονται στην ίδια βάση με αυτή που χρησιμοποιείται για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 8 και θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 8 από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

(γ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13, Προγράμματα Πιστότητας Πελατών (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2008)**

Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13 διευκρινίζει ότι όπου προϊόντα και υπηρεσίες που πωλούνται μαζί με κίνητρα πιστότητας πελατών (για παράδειγμα, πόντοι πιστότητας ή δωρεάν προϊόντα), η διευθέτηση είναι διευθέτηση πολλαπλών στοιχείων και το εισπρακτέο τίμημα από τον πελάτη κατανέμεται μεταξύ των στοιχείων της διευθέτησης χρησιμοποιώντας δίκαιες αξίες. Η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις της Διερμηνείας ΕΔΔΠΧΠ 13 και θα εφαρμόσει τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 13 από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

(ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα (συνέχεια)**

(δ) **ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007), Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Η αναθεώρηση του ΔΛΠ 1 επηρεάζει την παρουσίαση για αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που αφορούν τους μετόχους και την παρουσίαση των συνολικών αποτελεσμάτων. Το ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) απαιτεί μια οντότητα να παρουσιάζει στην κατάσταση αλλαγών στα ίδια κεφάλαια όλες τις αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που αφορούν τους μετόχους. Όλες οι αλλαγές στα ίδια κεφάλαια που δεν αφορούν τους μετόχους (δηλαδή τα συνολικά αποτελέσματα) απαιτείται να παρουσιάζονται σε μια κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων ή σε δύο καταστάσεις (ξεχωριστή κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων). Η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) και θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση 2007) από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

(ε) **ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008), Συνενώσεις Επιχειρήσεων (ισχύει για συνενώσεις επιχειρήσεων για τις οποίες η ημερομηνία απόκτησης είναι την ή μετά από την έναρξη της πρώτης ετήσιας περιόδου αναφοράς που αρχίζει την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2009)**

Το πρότυπο αυτό υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Το αναθεωρημένο πρότυπο συνεχίζει να εφαρμόζει τη μέθοδο απόκτησης σε συνενώσεις επιχειρήσεων με κάποιες σημαντικές διαφοροποιήσεις. Για παράδειγμα, όλες οι πληρωμές για αγορά επιχείρησης πρέπει να καταχωρούνται στη δίκαιη αξία κατά την ημέρα εξαγοράς, με ενδεχόμενες πληρωμές να ταξινομούνται ως υποχρεώσεις που επαναμετρούνται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων. Υπάρχει επιλογή για κάθε απόκτηση για τον υπολογισμό του συμφέροντος μειοψηφίας στην εξαγορασθείσα εταιρεία είτε στη δίκαιη αξία ή στη ποσοστιαία συμμετοχή του συμφέροντος μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της εξαγορασθείσας εταιρείας. Όλα τα έξοδα συνδεδεμένα με την απόκτηση θα πρέπει να διαγράφονται. Η Τράπεζα είναι στη διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων του ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008) και θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 3 (Αναθεώρηση 2008) μελλοντικά για συνενώσεις επιχειρήσεων με ημερομηνία απόκτησης όπως καθορίζεται πιο πάνω.

(στ) **ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008), Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει για ετήσιες λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από 1 Ιουλίου, 2009)**

Το πρότυπο αυτό υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Το αναθεωρημένο πρότυπο απαιτεί όπως οι επιδράσεις από συναλλαγές με το συμφέρον μειοψηφίας καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια αν δεν υπάρχει αλλαγή στον έλεγχο και αυτές οι συναλλαγές δεν θα επηρεάζουν πλέον την υπεραξία ή κέρδη και ζημιές. Το πρότυπο επίσης καθορίζει το λογιστικό χειρισμό όταν ο έλεγχος χάνεται. Οποιαδήποτε εναπομείνουσα συμμετοχή στην επιχείρηση επαναυπολογίζεται στη δίκαιη αξία και το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η Τράπεζα είναι στη διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων του ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008) και θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση 2008) μελλοντικά σε συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας από την 1 Ιανουαρίου, 2010.

(ζ) **ΔΠΧΠ 2, Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών (Τροποποίηση 2008: Προϋποθέσεις Κατοχύρωσης και Ακυρώσεις) (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μόνο προϋποθέσεις υπηρεσίας και προϋποθέσεις απόδοσης είναι προϋποθέσεις κατοχύρωσης. Όλα τα άλλα χαρακτηριστικά δεν είναι προϋποθέσεις κατοχύρωσης και πρέπει να περιληφθούν στη δίκαιη αξία την ημερομηνία παραχώρησης και δεν επηρεάζουν τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να κατοχυρωθούν ή την εκτίμηση μετέπειτα της ημερομηνίας παραχώρησης. Όλες οι ακυρώσεις από την εταιρεία ή από τρίτους πρέπει να τυγχάνουν τον ίδιο λογιστικό χειρισμό. Η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΠΧΠ 2 (Τροποποίηση 2008) και θα εφαρμόσει την τροποποίηση από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

- (ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα (συνέχεια)**
- (η) **ΔΛΠ 32, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση και ΔΛΠ 1, Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων (Τροποποίηση 2008: Χρηματοοικονομικά Μέσα που Υπόκεινται σε Δικαίωμα Προαίρεσης Πώλησης και Υποχρεώσεις που Προκύπτουν στη Ρευστοποίηση) (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Τα αναθεωρημένα πρότυπα απαιτούν από τις εταιρείες την ταξινόμηση κάποιων χρηματοοικονομικών μέσων που υπόκεινται σε δικαίωμα προαίρεσης πώλησης και μέσων ή στοιχείων των μέσων που επιβάλλουν στην οντότητα μια υποχρέωση να παραδώσει σε άλλο μέρος, μόνο στη ρευστοποίηση, κατ' αναλογία μερίδιο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της οντότητας, νοουμένου ότι τα χρηματοοικονομικά μέσα έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις του ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση 2008) και θα εφαρμόσει τις τροποποιήσεις από την 1 Ιανουαρίου, 2009, αλλά αυτές οι τροποποιήσεις προς το παρόν δεν είναι εφαρμόσιμες.
- (θ) **ΔΠΧΠ 1 (Αναθεώρηση), Πρώτη Εφαρμογή των ΔΠΧΠ και ΔΛΠ 27, Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση αφαιρεί την ερμηνεία της μεθόδου κόστους από το ΔΛΠ 27 και την αντικαθιστά με απαίτηση της παρουσίασης μερισμάτων ως εισόδημα στις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις του επενδυτή. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει τις τροποποιήσεις από την 1 Ιανουαρίου, 2009.
- (ι) **Αναθεωρήσεις που προκύπτουν από τις Ετήσιες Βελτιώσεις του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2008**
Η Τράπεζα θα αξιολογήσει τις επιπτώσεις των ακόλουθων τροποποιήσεων και θα τις εφαρμόσει κατά τις ημερομηνίες που αναφέρονται πιο κάτω:
- **ΔΠΧΠ 5 (Αναθεώρηση), Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**
Η αναθεώρηση διευκρινίζει πως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών, ταξινομούνται ως στοιχεία που κρατούνται προς πώληση αν υπάρχει σχέδιο μερικής διάθεσης από το οποίο προκύπτει απώλεια ελέγχου. Σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να γίνονται για αυτές τις θυγατρικές αν πληρείται ο ορισμός διακοπείσας δραστηριότητας. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΠΧΠ 5 (Αναθεώρηση) μελλοντικά σε όλες τις μερικές διαθέσεις θυγατρικών από 1 Ιανουαρίου, 2010.
 - **ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση), Κόστος Δανεισμού (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Ο ορισμός του κόστους δανεισμού διαφοροποιείται έτσι ώστε τα έξοδα από τους τόκους να υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο πραγματικού επιτοκίου όπως ορίζεται στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 23 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009 αλλά στο παρόν στάδιο δεν είναι εφαρμόσιμο για την Τράπεζα καθώς δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις.
 - **ΔΛΠ 27 (Αναθεώρηση), Ενοποιημένες και Ξεχωριστές Οικονομικές Καταστάσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Όπου επένδυση σε θυγατρική που λογίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση, ταξινομείται ως κρατούμενη προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5, Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες, το ΔΛΠ 39 θα συνεχίσει να εφαρμόζεται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

(ii) Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα (συνέχεια)

(i) Αναθεωρήσεις που προκύπτουν από τις Ετήσιες Βελτιώσεις του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2008 (συνέχεια)

- **ΔΛΠ 28 (Αναθεώρηση), Επενδύσεις σε Συνδεδεμένες Εταιρείες (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Μια επένδυση σε συνδεδεμένη αντιμετωπίζεται σαν ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο για σκοπό εξέτασης απομείωσης και κατανομή οποιασδήποτε ζημιάς από απομείωση. Αντιλογισμοί στην απομείωση καταχωρούνται σαν αναπροσαρμογή στο υπόλοιπο της επένδυσης νοουμένου ότι το ανακτήσιμο ποσό της συνδεδεμένης αυξάνεται. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 28 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 36 (Αναθεώρηση), Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Όπου η δίκαιη αξία μείον κόστος πώλησης υπολογίζεται βάσει των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, απαιτούνται γνωστοποιήσεις σε σχέση με τους υπολογισμούς της αξίας λόγω χρήσης. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 36 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 38 (Αναθεώρηση), Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Προπληρωμή μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στη περίπτωση όπου η πληρωμή έχει εκτελεστεί προγενέστερα από την απόκτηση δικαιώματος κατοχής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 38 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 19 (Αναθεώρηση), Παροχές σε Εργαζόμενους (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση στο ΔΛΠ 19 εμπεριέχει κάποιες μικρές τροποποιήσεις συμπεριλαμβανομένης της διευκρίνισης των περικοπών και του αρνητικού κόστους προϋπηρεσίας και της τροποποίησης στον ορισμό της απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των σχεδίων. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 19 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 39 (Αναθεώρηση), Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Αυτή η τροποποίηση διευκρινίζει πως είναι εφικτό να υπάρχουν κινήσεις σε και από τη κατηγορία δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όπου κάποιο παράγωγο αρχίζει ή τερματίζει να παρουσιάζεται ως μέσο αντιστάθμισης και χρειάζεται η εφαρμογή του αναθεωρημένου πραγματικού επιτοκίου στον τερματισμό της δίκαιης αξίας λογιστικής αντιστάθμισης. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΔΛΠ 39 (Αναθεώρηση) από 1 Ιανουαρίου, 2009.
- **ΔΛΠ 40 (Αναθεώρηση), Επενδύσεις σε Ακίνητα (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η τροποποίηση ασχολείται με την ταξινόμηση και αποτίμηση περιουσίας που είναι υπό κατασκευή ή υπό ανάπτυξη για μελλοντική χρήση ως επενδύσεις σε ακίνητα. Η τροποποίηση δε θα έχει οποιαδήποτε επίπτωση στις λειτουργίες της Τράπεζας, καθώς κατά το παρόν στάδιο δεν υπάρχουν επενδύσεις σε ακίνητα υπό κατασκευή.

Οι ακόλουθες αναθεωρήσεις δεν αναμένεται να έχουν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας είτε επειδή είναι μικρής σημασίας ή δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες της Τράπεζας, για αυτό και δεν αναλύονται λεπτομερώς. Οι αναθεωρήσεις είναι εφαρμόσιμες για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν κατά ή μετά την 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

- (ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα (συνέχεια)**
- (i) **Αναθεωρήσεις που προκύπτουν από τις Ετήσιες Βελτιώσεις του ΣΔΛΠ που δημοσιεύτηκαν το Μάιο 2008 (συνέχεια)**
- ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις
 - ΔΛΠ 1 (Αναθεώρηση), Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων
 - ΔΛΠ 8, Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη
 - ΔΛΠ 10, Γεγονότα μετά την Περίοδο Πληροφόρησης
 - ΔΛΠ 16 (Αναθεώρηση), Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις
 - ΔΛΠ 18, Έσοδα
 - ΔΛΠ 20 (Αναθεώρηση), Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης
 - ΔΛΠ 29 (Αναθεώρηση), Παρουσίαση Οικονομικών Στοιχείων σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες
 - ΔΛΠ 31 (Αναθεώρηση), Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες
 - ΔΛΠ 34, Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις
 - ΔΛΠ 41 (Αναθεώρηση), Γεωργία
- (κ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 15, Συμφωνίες για Κατασκευή Ακινήτων (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η διερμηνεία διευκρινίζει κατά πόσο το ΔΛΠ 18, Έσοδα ή το ΔΛΠ 11, Συμβάσεις Κατασκευής πρέπει να εφαρμόζεται σε συγκεκριμένες συναλλαγές. Το ΕΔΔΠΧΠ 15 δε σχετίζεται με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.
- (λ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 16, Λογιστική Αντιστάθμισης για Καθαρή Επένδυση σε Δραστηριότητα στο Εξωτερικό (ισχύει από 1 Οκτωβρίου, 2008)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 16 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό όσον αφορά την αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει το ΕΔΔΠΧΠ 16 από την 1 Ιανουαρίου, 2009. Δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.
- (μ) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 17, Διανομές Μη Χρηματικών Περιουσιακών Στοιχείων στους Ιδιοκτήτες (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 17 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό και γνωστοποιήσεις στην περίπτωση διανομής (μερίσματα) μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων στους ιδιοκτήτες.
- (ν) **Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 18, Μεταφορές Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες (ισχύει μελλοντικά για μεταφορές περιουσιακών στοιχείων από πελάτες που θα γίνουν την ή μετά την 1 Ιουλίου, 2009)**
Η διερμηνεία αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 18 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό όσον αφορά μεταφορές στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού από εταιρείες που αποδέχονται τέτοιες μεταφορές από πελάτες τους.
- (ξ) **Τροποποίηση στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση – Κατάλληλα Μέσα για Αντιστάθμιση (ισχύει από 1 Ιουλίου, 2009)**
Η τροποποίηση αυτή υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η τροποποίηση διασαφηνίζει ότι επιτρέπεται ο προσδιορισμός μέρους των αλλαγών στην εύλογη αξία ή των μεταβολών των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αντισταθμισμένο στοιχείο. Η Τράπεζα δεν αναμένει ότι αυτή η τροποποίηση θα έχει οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές της καταστάσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΠ (συνέχεια)

- (ii) **Πρότυπα, αναθεωρήσεις και διερμηνείες στα υπάρχοντα πρότυπα που δεν είναι ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα (συνέχεια)**
- (ο) **Αναθεώρηση στο ΕΔΔΠΧΠ 9, Επαναξιολόγηση Ενσωματωμένων Παραγώγων και στο ΔΛΠ 39, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση (ισχύει από 30 Ιουνίου, 2009)**
Οι αναθεωρήσεις υπόκεινται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η αναθεώρηση στο ΕΔΔΠΧΠ 9 προσδιορίζει ότι μια οντότητα μπορεί να επαναξιολογήσει κατά πόσο ένα ενσωματωμένο παράγωγο πρέπει να διαχωριστεί από το κύριο συμβόλαιο και να λογιστεί ως παράγωγο όταν υπάρχει επαναταξινόμηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από την κατηγορία αποτίμησης σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων οπότε και πρέπει να γίνει επαναξιολόγηση. Η αναθεώρηση στο ΔΛΠ 39 προσδιορίζει ότι αν μια οντότητα δεν μπορεί να καταμετρήσει ξεχωριστά το ενσωματωμένο παράγωγο που θα πρέπει να διαχωριστεί κατά την επαναταξινόμηση ενός υβριδικού συμβολαίου από την κατηγορία αποτίμησης σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αυτή η επαναταξινόμηση απαγορεύεται. Σε τέτοιες περιπτώσεις το υβριδικό συμβόλαιο παραμένει στην κατηγορία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στην ολόκληρη του. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει τις πιο πάνω αναθεωρήσεις από τις 30 Ιουνίου, 2009.
- (π) **Αναθεώρηση στο ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις (ισχύει από 1 Ιανουαρίου, 2009)**
Η αναθεώρηση υπόκειται σε υιοθέτηση από την ΕΕ. Η αναθεώρηση αυτή απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις όσον αφορά καταμετρήσεις δίκαιης αξίας και κίνδυνο ρευστότητας. Η Τράπεζα θα εφαρμόσει αυτή την αναθεώρηση από 1 Ιανουαρίου, 2009.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) **Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης**

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Τράπεζα («νόμισμα λειτουργίας»). Με την εισαγωγή του Ευρώ ως το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας από 1 Ιανουαρίου, 2008, το νόμισμα λειτουργίας της Τράπεζας άλλαξε από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική κατάσταση της Τράπεζας την 1 Ιανουαρίου, 2008 μετατράπηκε σε Ευρώ με βάση την καθορισμένη τιμή συναλλάγματος € 1 = ΛΚ 0,585274.

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ που είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Τράπεζας από 1 Ιανουαρίου, 2008. Όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά.

(β) **Συναλλαγές και υπόλοιπα**

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους των χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που είναι σε ξένο νόμισμα αναλύονται σε διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Μετατροπή ξένου νομίσματος (συνέχεια)

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα (συνέχεια)

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μη χρηματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς δίκαιης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή μη χρηματικών στοιχείων, όπως μετοχικοί τίτλοι που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς δίκαιης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, όπως μετοχικοί τίτλοι που ταξινομήθηκαν ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, περιλαμβάνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια.

Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε δεδουλευμένη βάση. Τα έσοδα από τόκους περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους από χορηγήσεις, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς και την απόσβεση του υπό το άρτιο και υπέρ το άρτιο σε σχέση με κρατικά χρεόγραφα, γραμμάτια δημοσίου και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η Τράπεζα εφαρμόζει την πρακτική αναστολής αναγνώρισης εσόδων σε δάνεια που χαρακτηρίζονται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αναγνώριση των εσόδων αναστέλλεται μέχρι να εισπραχθούν και επομένως δεν περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, αλλά μεταφέρονται σε λογαριασμό αναστολής εσόδων.

Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες

Τα δικαιώματα και προμήθειες αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση όταν προσφέρονται οι υπηρεσίες. Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται στη λογιστική περίοδο που προσφέρονται οι υπηρεσίες, με αναφορά στη συμπλήρωση της συγκεκριμένης συναλλαγής υπολογισμένη με βάση τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν ως αναλογία των συνολικών υπηρεσιών που θα προσφερθούν.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα της Τράπεζας να λάβει πληρωμή.

Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων είναι συμβόλαια που απαιτούν ο εκδότης να πραγματοποιήσει συγκεκριμένες πληρωμές για να αποζημιώσει το δικαιούχο για ζημιά που υφίσταται από συγκεκριμένο χρεώστη που αδυνατεί να πραγματοποιήσει οφειλόμενες πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους κάποιου χρηματοοικονομικού μέσου. Τέτοιες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις δίδονται σε τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους οργανισμούς εκ μέρους πελατών για εξασφάλιση δανείων, παρατραβηγμάτων και άλλων τραπεζικών διευκολύνσεων.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων (συνέχεια)

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στη δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία που δόθηκε η εγγύηση και στη συνέχεια αποτιμούνται στο μεγαλύτερο από:

- (α) το ποσό της αρχικής αναγνώρισης μείον, όπου εφαρμόζεται, το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσης που αναγνωρίστηκε, και
- (β) τη βέλτιστη εκτίμηση του κόστους που απαιτείται για να διακανονιστεί οποιαδήποτε χρηματοοικονομική υποχρέωση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται βάσει εμπειρίας με αντίστοιχες συναλλαγές και ιστορικού ζημιών, συμπληρωμένες από εκτιμήσεις της διεύθυνσης.

Οποιαδήποτε αύξηση στην υποχρέωση που σχετίζεται με εγγυήσεις αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Το έξοδο φορολογίας για την περίοδο αποτελείται από τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία. Η φορολογία αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις όπου σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται άμεσα στα ίδια κεφάλαια, όπου η φορολογία επίσης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια.

Η τρέχουσα φορολογία υπολογίζεται με βάση τις φορολογικές νομοθεσίες που θεσπίστηκαν ή ουσιαστικά θεσπίστηκαν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού στις χώρες όπου η Τράπεζα δραστηριοποιείται και παράγει φορολογητέο εισόδημα. Η διεύθυνση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που πήρε στις φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με περιπτώσεις όπου οι εφαρμοσίμοι φορολογικοί κανονισμοί υπόκεινται σε ερμηνεία και δημιουργεί προβλέψεις όπου είναι απαραίτητο με βάση τα ποσά που υπολογίζονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, πάνω σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις. Η αναβαλλόμενη φορολογία δεν υπολογίζεται όταν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε συναλλαγή. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν οι σχετικές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πραγματοποιηθούν ή όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις διακανονιστούν.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Ωφελήματα υπαλλήλων

(α) Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η Τράπεζα λειτουργεί σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος στην Κύπρο και στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με το προσωπικό του υποκαταστήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ένα σχέδιο καθορισμένων εισφορών είναι σχέδιο αφυπηρέτησης στο οποίο η Τράπεζα πληρώνει πάγιες εισφορές σε ξεχωριστό ταμείο. Για ένα σχέδιο καθορισμένων εισφορών η Τράπεζα δεν έχει καμιά νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει περαιτέρω εισφορές εάν το ταμείο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενων περιόδων. Ένα σχέδιο καθορισμένων παροχών είναι σχέδιο αφυπηρέτησης το οποίο δεν είναι σχέδιο καθορισμένων εισφορών. Συνήθως τα σχέδια καθορισμένων παροχών καθορίζουν ποσό ωφελήματος αφυπηρέτησης, εξαρτώμενο συνήθως από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως τα χρόνια υπηρεσίας και οι απολαβές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ωφελήματα υπαλλήλων (συνέχεια)

(α) Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό σε σχέση με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία την ημερομηνία του ισολογισμού, μείον η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου, μαζί με αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που δεν αναγνωρίστηκαν και κόστος προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπμένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών καθορίζεται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών εκρών χρησιμοποιώντας επιτόκια εταιρικών ομολόγων υψηλής ποιότητας που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο θα πληρωθούν τα ωφελήματα και που έχουν όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης αφυπηρέτησης.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές που υπερβαίνουν το μεγαλύτερο από το 10% της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου ή το 10% της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών χρεώνονται ή πιστώνονται στα έσοδα στο διάστημα του αναμενόμενου μέσου όρου της υπολειπόμενης εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στα έξοδα εκτός εάν οι αλλαγές στο σχέδιο αφυπηρέτησης έχουν ως προϋπόθεση οι υπάλληλοι να παραμείνουν σε υπηρεσία για συγκεκριμένη χρονική περίοδο (περίοδος κατοχύρωσης). Σε αυτή την περίπτωση, το κόστος προϋπηρεσίας αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης.

Η Τράπεζα πληρώνει εισφορές στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

(β) Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Το πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών της Τράπεζας, είναι σχέδιο όπου η αμοιβή καθορίζεται από την αξία των μετοχών και διακανονίζεται με μετοχικούς τίτλους. Η δίκαιη αξία των υπηρεσιών των υπαλλήλων που λήφθηκαν ως αντάλλαγμα της παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη πίστωση στα ίδια κεφάλαια. Το συνολικό ποσό που θα χρεωθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης προσδιορίζεται με αναφορά στη δίκαιη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης που παραχωρήθηκαν, εξαιρώντας την επίδραση των προϋποθέσεων κατοχύρωσης που δεν αφορούν συνθήκες αγοράς. Οι προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν αφορούν συνθήκες αγοράς περιλαμβάνονται στις παραδοχές για τον αριθμό των δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, η Τράπεζα αναθεωρεί τον αναμενόμενο αριθμό δικαιωμάτων προαίρεσης που αναμένεται να κατοχυρωθούν. Η συνολική δαπάνη αναγνωρίζεται κατά την περίοδο κατοχύρωσης η οποία είναι η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας όλες οι καθορισμένες προϋποθέσεις κατοχύρωσης ικανοποιούνται. Η Τράπεζα αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών υπολογισμών, εάν υπάρχει, στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αναπροσαρμογή στα ίδια κεφάλαια. Οι εισπράξεις, καθαρές από οποιαδήποτε άμεσα συνδεδεμένα έξοδα συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης εξασκηθούν.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από υπόλοιπα με λήξη μικρότερη των τριών μηνών, περιλαμβανομένων μετρητών και μη περιορισμένων καταθέσεων με την Κεντρική Τράπεζα, και οφειλές από άλλες τράπεζες.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χορηγήσεις

Οι χορηγήσεις σε πελάτες παρουσιάζονται στον ισολογισμό αφού αφαιρεθούν οι συσσωρευμένες προβλέψεις για απομείωση.

Η Τράπεζα αξιολογεί κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Μια χορήγηση χαρακτηρίζεται ως επισφαλής και γίνεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας, όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση, ως αποτέλεσμα, ενός ή περισσότερων από τα πιο κάτω γεγονότα, τα οποία συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση της ως περιουσιακό στοιχείο και έχουν αρνητική επίδραση στην αναμενόμενη μελλοντική ταμειακή ροή.

Τέτοιες αντικειμενικές ενδείξεις είναι οι εξής:

- (α) παραβίαση των όρων της σύμβασης με αποτέλεσμα καθυστέρηση στην πληρωμή του κεφαλαίου ή του τόκου,
- (β) ενδείξεις για σημαντική αδυναμία στην αποπληρωμή του δανεισμού,
- (γ) λήψη νομικών μέτρων,
- (δ) πτώχευση,
- (ε) άλλες αντικειμενικές ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Τράπεζα δεν θα εισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό.

Όταν μια χορήγηση χαρακτηριστεί ως επισφαλής, ως παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών θεωρείται η εκάστοτε ανακτήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Επιπλέον, για σημαντικά ποσά λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση, οι πόροι χρηματοδότησης και η πιθανότητα στήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων.

Οι επισφαλείς χορηγήσεις παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και αναθεωρούνται για σκοπούς προβλέψεων κάθε τρίμηνο. Όταν το ποσό της απομείωσης μειώνεται μεταγενέστερα λόγω γεγονότων που συμβαίνουν μετά την απομείωση, η πρόβλεψη αναστρέφεται και πιστώνεται ως μείωση στην πρόβλεψη για απομείωση χορηγήσεων.

Η διαγραφή μιας χορήγησης γίνεται έναντι της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση. Οι χορηγήσεις διαγράφονται αφότου έχουν ολοκληρωθεί όλες οι σχετικές ενέργειες, δεν υπάρχουν πλέον ρεαλιστικές προοπτικές είσπραξης και το ποσό της διαγραφής έχει καθοριστεί. Νοείται ότι η οποιαδήποτε διαγραφή δεν επηρεάζει το δικαίωμα της Τράπεζας για μελλοντική είσπραξη των διαγραφέντων ποσών.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η Τράπεζα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της στις ακόλουθες κατηγορίες: στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, δάνεια και εισπρακτέα, στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη και στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Η διεύθυνση αποφασίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται ως προς εμπορία αν αποκτήθηκε κυρίως με σκοπό την πώληση σε συντόμη περίοδο ή εάν είναι μέρος χαρτοφυλακίων αναγνωρίσιμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία διαχειρίζονται ως χαρτοφυλάκιο και για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις για πρόσφατες συναλλαγές για πραγματοποίηση κέρδους. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επίσης κατηγοριοποιούνται ως προς εμπορία εκτός εάν ορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης όπου εφαρμόζεται η λογιστική αντιστάθμισης. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, είναι αυτά που διαχειρίζονται και η απόδοσή τους αξιολογείται με βάση τη δίκαιη αξία, σύμφωνα με στοιχειοθετημένη επενδυτική στρατηγική. Πληροφορίες σχετικά με αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρέχονται εσωτερικά με βάση τη δίκαιη αξία σε βασικά διοικητικά στελέχη.

(β) Δάνεια και εισπρακτέα

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός από: (α) αυτά που η Τράπεζα σκοπεύει να πωλήσει αμέσως ή βραχυπρόθεσμα, που ταξινομούνται ως προς εμπορία και αυτά που η Τράπεζα κατά την αρχική αναγνώριση ορίζει ως στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, (β) αυτά που η Τράπεζα κατά την αρχική αναγνώριση ορίζει ως διαθέσιμα προς πώληση, ή (γ) αυτά για τα οποία ο κάτοχος μπορεί να μην ανακτήσει ολόκληρη την αρχική επένδυση, εκτός λόγω πιστωτικής χειροτέρευσης.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη, τα οποία η διεύθυνση της Τράπεζας έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη.

(δ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία είτε ορίζονται στην κατηγορία αυτή ή δεν έχουν ταξινομηθεί σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία.

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, η οποία είναι η ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αρχικά αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία και τα έξοδα συναλλαγής αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν τα δικαιώματα να εισπραχθούν ταμειακές ροές από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή έχουν μεταφερθεί και η Τράπεζα έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλους τους κινδύνους και οφέλη ιδιοκτησίας. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται μετέπειτα σε δίκαιη αξία. Δάνεια και εισπρακτέα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Κέρδη ή ζημιές από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο «Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών» στην περίοδο που προκύπτουν. Τα μερίσματα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος των άλλων εσόδων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα της Τράπεζας να λάβει πληρωμή.

Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που είναι σε ξένο νόμισμα, αναλύονται σε διαφορές που προκύπτουν από μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές στα χρηματικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, ενώ συναλλαγματικές διαφορές στα μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Αλλαγές στη δίκαιη αξία χρηματικών και μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων ταξινομημένα ως διαθέσιμα προς πώληση, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις η Τράπεζα μπορεί να αναταξινομήσει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός από εκείνα που καταχωρήθηκαν στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση) και για τα οποία δεν υπάρχει πλέον πρόθεση για εμπορία ή πώληση στο προβλεπτό μέλλον, από την κατηγορία δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Σε τέτοιες περιπτώσεις κέρδη ή ζημιές που ήδη αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν αντιστοιχίζονται και η δίκαιη αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την ημερομηνία της ανακατάταξης καθίσταται το νέο κόστος ή αποσβεσμένο κόστος, όπως εφαρμόζεται. Η Τράπεζα μπορεί επίσης να μεταφέρει από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση προς την κατηγορία δάνεια και εισπρακτέα ή την κατηγορία κρατούμενα μέχρι τη λήξη, κάποιο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα πληρούσε τα κριτήρια της κατηγορίας δάνεια και εισπρακτέα ή κρατούμενα μέχρι τη λήξη, αν έχει την πρόθεση και ικανότητα να κατέχει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για το προβλεπτό μέλλον ή μέχρι τη λήξη αντίστοιχα. Τυχόν προηγούμενα κέρδη ή ζημιές στο περιουσιακό στοιχείο που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αποσβένονται στα αποτελέσματα κατά την εναπομείνουσα περίοδο της επένδυσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν περιουσιακά στοιχεία που έχουν ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή απομειωθούν, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως «Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών».

Τόκοι από περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως έσοδα από τόκους. Μερίσματα από διαθέσιμους προς πώληση μετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος των άλλων εσόδων όταν κατοχυρωθεί το δικαίωμα της Τράπεζας να λάβει πληρωμή.

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων που εμπορεύονται σε ενεργή αγορά βασίζεται στις τιμές προσφοράς (bid prices). Αν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργή και για μη εισηγμένες αξίες, η Τράπεζα υπολογίζει τη δίκαιη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων καθαρά εμπορικών συναλλαγών, αναφορά σε άλλους τίτλους που είναι ουσιαστικά ίδιοι, χρήση προεξοφλημένων ταμειακών ροών και μεθόδους αποτίμησης δικαιωμάτων κάνοντας μέγιστη χρήση των δεδομένων της αγοράς και βασιζόμενες όσο το δυνατό λιγότερο σε εσωτερικά δεδομένα.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Η Τράπεζα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού κατά πόσο υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί. Στην περίπτωση μετοχικών αξιών που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμες προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στη δίκαιη αξία της μετοχικής επένδυσης κάτω από το κόστος, θεωρείται ως ένδειξη πιθανής απομείωσης. Αν υπάρχουν οποιοσδήποτε τέτοιες ενδείξεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η συσσωρευμένη ζημιά, η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας δίκαιης αξίας, μείον ζημιές απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για μετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Συμφωνίες επαναγοράς

Η Τράπεζα συνάπτει συμφωνίες για αγορές (πωλήσεις) επενδύσεων και επαναπώληση (επαναγορά) ουσιαστικά ίδιων επενδύσεων σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον σε καθορισμένη τιμή.

Οι επενδύσεις που πωλούνται και υπόκεινται σε συμφωνία επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και αποτιμούνται ανάλογα με την ταξινόμησή τους. Οι εισπράξεις από την πώληση των επενδύσεων αναγνωρίζονται ως οφειλές σε τράπεζες ή πελάτες. Οι επενδύσεις που αγοράζονται με την προϋπόθεση να επαναπωληθούν στο μέλλον (reverse repos), δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό. Τα ποσά που πληρώνονται για την αγορά αναγνωρίζονται ως οφειλές από άλλες τράπεζες ή πελάτες. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και επαναγοράς αναγνωρίζεται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα για συμψηφισμό των αναγνωρισμένων ποσών και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό σε καθαρή βάση ή με ταυτόχρονη διάθεση του περιουσιακού στοιχείου και διακανονισμό της υποχρέωσης.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και δεικτών, συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης μετοχών και συναλλάγματος και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Αυτά αναγνωρίζονται στον ισολογισμό αρχικά σε δίκαιη αξία την ημερομηνία της συναλλαγής και επανεκτιμούνται μετέπειτα στη δίκαιή τους αξία. Οι δίκαιες αξίες προέρχονται από αγοραίες τιμές, μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών και άλλες κατάλληλες μεθόδους αποτίμησης. Όλα τα παράγωγα παρουσιάζονται στα περιουσιακά στοιχεία όταν η δίκαιη αξία είναι θετική και στις υποχρεώσεις όταν η δίκαιη αξία είναι αρνητική.

Συγκεκριμένα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, λογίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους και οι κίνδυνοι δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Αυτά τα ενσωματωμένα παράγωγα αποτιμούνται σε δίκαιη αξία, με τις αλλαγές στη δίκαιη αξία να αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Η Τράπεζα εφαρμόζει αντισταθμίσεις δίκαιης αξίας ή αντισταθμίσεις ταμειακής ροής για παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης.

Σχέση αντιστάθμισης για σκοπούς εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης υπάρχει όταν:

- Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, η Τράπεζα ορίζει και στοιχειοθετεί τη σχέση αντιστάθμισης καθώς και το στόχο και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη της αντιστάθμισης.
- Η αντιστάθμιση αναμένεται να έχει υψηλή αποτελεσματικότητα ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών στις δίκαιες αξίες ή των ταμειακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο, σύμφωνα με τη στοιχειοθετημένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την εν λόγω σχέση αντιστάθμισης.
- Όσον αφορά αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, η προβλεπόμενη συναλλαγή που είναι το υποκείμενο της αντιστάθμισης είναι πολύ πιθανή και πρέπει να παρουσιάζει έκθεση στον κίνδυνο μεταβολής των ταμειακών ροών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τα αποτελέσματα.
- Η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.
- Γίνεται αξιολόγηση ότι η αντιστάθμιση έχει υψηλή αποτελεσματικότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Η Τράπεζα στοιχειοθετεί, κατά την έναρξη της συναλλαγής τη σχέση μεταξύ των αντισταθμισμένων στοιχείων και των μέσων αντιστάθμισης, καθώς και το στόχο και στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για ανάληψη διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Η Τράπεζα, επίσης, στοιχειοθετεί τις αξιολογήσεις της, τόσο στην έναρξη της αντιστάθμισης όσο και σε συνεχή βάση, για το κατά πόσο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης έχουν υψηλή αποτελεσματικότητα για συμψηφισμό μεταβολών στις δίκαιες αξίες ή στις ταμειακές ροές των μέσων αντιστάθμισης.

(α) Αντιστάθμιση δίκαιης αξίας

Για αντισταθμίσεις δίκαιης αξίας οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά από την επανεκτίμηση του παραγώγου στη δίκαιη αξία αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο αντισταθμισμένο μέσο που οφείλεται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο, αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου μέσου και καταχωρείται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από την ταξινόμηση του χρηματοοικονομικού μέσου.

Εάν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, η αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία του αντισταθμισμένου μέσου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου αποσβένεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη. Η αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία αντισταθμισμένης μετοχικής αξίας παραμένει στα αποθεματικά προσόδου μέχρι τη διάθεση της μετοχικής αξίας.

(β) Αντιστάθμιση ταμειακής ροής

Το αποτελεσματικό μέρος των αλλαγών στη δίκαιη αξία των παραγώγων που ορίζονται και είναι κατάλληλα ως αντισταθμίσεις ταμειακών ροών αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή ζημιά που αφορά το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ποσά που συσσωρεύονται στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις περιόδους όπου το αντισταθμισμένο μέσο επηρεάζει τα αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

(β) Αντιστάθμιση ταμειακής ροής (συνέχεια)

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, οποιοδήποτε συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που υπάρχει στα ίδια κεφάλαια τη στιγμή αυτή παραμένει στα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή τελικά αναγνωριστεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να συμβεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(γ) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε ξένες δραστηριότητες υπολογίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο αντισταθμισμένο μέσο που αφορά το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή ζημιά που αφορά το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Κέρδη ή ζημιές συσσωρευμένες στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η ξένη δραστηριότητα μερικώς διατεθεί ή πωληθεί.

(δ) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης

Για παράγωγα μέσα που δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, αλλαγές στη δίκαιη αξία αναγνωρίζονται αμέσως στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Επενδύσεις σε θυγατρικές και σε συνδεδεμένες εταιρείες

Σε αυτές τις ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, οι επενδύσεις σε θυγατρικές και σε συνδεδεμένες εταιρείες λογίζονται με βάση το ΔΛΠ 39 ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 27, παράγραφος 37(β). Ως εκ τούτου οι επενδύσεις σε θυγατρικές και σε συνδεδεμένες εταιρείες λογίζονται σύμφωνα με τη λογιστική αρχή για «Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία» όπως παρουσιάζεται πιο πάνω.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτίρια που κατέχονται από την Τράπεζα με την πρόθεση να κερδίσει ενόικια ή για υπεραξία κεφαλαίου ή και τα δύο, και δε χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, που αντιπροσωπεύει την ελεύθερη αγοραία αξία όπως καθορίζεται ετησίως από εξωτερικούς ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές που εφαρμόζουν αναγνωρισμένες μεθόδους αποτίμησης. Αλλαγές στις δίκαιες αξίες περιλαμβάνονται στα «Άλλα έσοδα» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά προϊόντα λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από την Τράπεζα και που πιθανόν να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος, αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιοσδήποτε συσσωρευμένος ζημιές απομείωσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική βελτίωση.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Λογισμικά προγράμματα (συνέχεια)

Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους, που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. Η απόσβεση ξεκινά όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα για χρήση και περιλαμβάνεται στις «Αποσβέσεις» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μισθώσεις

(α) **Η Τράπεζα ως μισθωτής**

Χρηματοδοτική μίσθωση

Χρηματοδοτική μίσθωση είναι η μίσθωση που μεταβιβάζει σημαντικό μέρος των κινδύνων και ανταμοιβών της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου. Ο τίτλος μπορεί τελικά να μεταβιβαστεί ή όχι.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη της δίκαιης αξίας της μισθωμένης ιδιοκτησίας και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων.

Κάθε μίσθωμα κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών επιβαρύνσεων ούτως ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο επί του χρηματοοικονομικού υπολοίπου που εκκρεμεί. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις. Το στοιχείο του τόκου του χρηματοοικονομικού κόστους χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο της μίσθωσης ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης που παραμένει σε κάθε περίοδο. Τα ακίνητα και εξοπλισμός που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στο μικρότερο από την ωφέλιμη οικονομική ζωή του περιουσιακού στοιχείου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λειτουργική μίσθωση

Λειτουργική μίσθωση είναι οποιαδήποτε μίσθωση εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπρακτήκαν από τον εκμισθωτή) χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο στην περίοδο της μίσθωσης.

(β) **Η Τράπεζα ως εκμισθωτής**

Χρηματοδοτική μίσθωση και ενοικιαγορά

Όταν περιουσιακά στοιχεία εκμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση/ενοικιαγορά, η παρούσα αξία των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως εισπρακτέα. Η διαφορά μεταξύ του μεικτού εισπρακτέου και της παρούσας αξίας του εισπρακτέου αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Η παρούσα αξία του εισπρακτέου αναγνωρίζεται στον ισολογισμό στις «Χορηγήσεις». Το έσοδο από μισθώσεις και δικαιώματα ενοικιαγοράς αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με συστηματικό τρόπο, με βάση τις εισπρακτέες δόσεις κατά τη διάρκεια του έτους ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης.

Λειτουργική μίσθωση

Τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις παρουσιάζονται στον ισολογισμό και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους. Πληρωμές που εισπρακτήκαν από λειτουργικές μισθώσεις καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Ακίνητα και εξοπλισμός

Η γη και τα κτίρια παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από εξωτερικούς ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές, μείον μεταγενέστερες αποσβέσεις για κτίρια. Συσσωρευμένες αποσβέσεις την ημερομηνία της επανεκτίμησης διαγράφονται έναντι της μεικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και η καθαρή λογιστική αξία αναπροσαρμόζεται στην επανεκτιμημένη αξία του περιουσιακού στοιχείου. Οι επανεκτιμήσεις γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε η λογιστική αξία να μη διαφέρει σημαντικά από το ποσό της δίκαιης αξίας που προσδιορίστηκε την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλα τα άλλα στοιχεία ακινήτων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Αυξήσεις στη λογιστική αξία που προκύπτουν από επανεκτίμηση γης και κτιρίων πιστώνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια. Μειώσεις που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις του ίδιου στοιχείου χρεώνονται έναντι αυτών των αποθεματικών. Όλες οι άλλες μειώσεις χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Κάθε χρόνο η διαφορά μεταξύ της απόσβεσης με βάση την επανεκτιμημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου που χρεώθηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και των αποσβέσεων με βάση το αρχικό κόστος του περιουσιακού στοιχείου, μεταφέρεται από τα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων στα αποθεματικά προσόδου.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις σε άλλα στοιχεία ακινήτων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο για να κατανεμηθεί το κόστος ή η επανεκτιμημένη αξία μείον η υπολειμματική αξία στο διάστημα των εκτιμημένων ωφέλιμων οικονομικών ζωών τους. Οι αναμενόμενες ωφέλιμες οικονομικές ζωές είναι ως εξής:

	Χρόνια
Κτίρια	33 – 50
Έπιπλα και εξοπλισμός	3 – 10

Η υπολειμματική αξία των περιουσιακών στοιχείων και οι ωφέλιμες οικονομικές ζωές αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται όπου είναι απαραίτητο σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η λογιστική αξία περιουσιακού στοιχείου είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό, μειώνεται αμέσως στο εκτιμημένο ανακτήσιμο ποσό.

Μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το στοιχείο θα ρέουν στην Τράπεζα και το κόστος του στοιχείου μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες επιδιορθώσεις και συντηρήσεις χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την οικονομική περίοδο που προκύπτουν.

Κέρδη ή ζημιές από τη διάθεση ακινήτων και εξοπλισμού προσδιορίζονται συγκρίνοντας τις εισπράξεις με τη λογιστική αξία και περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν επανεκτιμημένα περιουσιακά στοιχεία πωλούνται, τα ποσά που περιλαμβάνονται στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων μεταφέρονται στα αποθεματικά προσόδου.

Ακίνητα υπό ανέγερση παρουσιάζονται σε τιμή κτήσης μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης όπου το ανακτήσιμο ποσό του ακινήτου υπό ανέγερση υπολογίζεται να είναι μικρότερο από τη λογιστική του αξία. Η απόσβεση αυτών των περιουσιακών στοιχείων αρχίζει όταν τα περιουσιακά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη οικονομική ζωή δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται για απομείωση ετησίως και όποτε υπάρχει ένδειξη πιθανής απομείωσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση αναθεωρούνται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου που υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα για πώληση και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από υπεραξία, που υπόκεινται σε απομείωση εξετάζονται για πιθανό αντιλογισμό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Εμπορικές υποχρεώσεις

Εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στη δίκαιη αξία και ακολούθως υπολογίζονται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Δανεισμός

Ο δανεισμός που αποτελείται από ομολογιακά δάνεια και δανειακό κεφάλαιο, αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία, που είναι οι εισπράξεις από την έκδοση (δίκαιη αξία της αντιπαροχής που εισπράχθηκε) μετά την αφαίρεση εξόδων συναλλαγής. Ο δανεισμός παρουσιάζεται μετέπειτα στο αποσβεσμένο κόστος και οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εσόδων καθαρά από έξοδα συναλλαγής και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο του δανεισμού. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται μόνο όταν εξαιρεθεί, δηλαδή, όταν η υποχρέωση απαλλαχθεί, ακυρωθεί ή λήξει.

Μετοχικό κεφάλαιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια.

(α) Έξοδα έκδοσης κεφαλαίου

Πρόσθετα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την έκδοση νέων μετοχών παρουσιάζονται στα ίδια κεφάλαια σαν αφαίρεση από τις εισπράξεις έκδοσης νέων μετοχών.

(β) Μέρισμα συνήθων μετοχών

Η διανομή μερίσματος στους συνήθεις μετόχους της Τράπεζας αναγνωρίζεται στην περίοδο που το μέρισμα εγκρίνεται από τους μετόχους της Τράπεζας.

Μέρισμα για το έτος που ανακοινώνεται μετά την ημερομηνία ισολογισμού γνωστοποιείται στη Σημ. 48.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Τράπεζα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανόν ότι εκροή πόρων θα απαιτηθεί για διευθέτηση της υποχρέωσης και ένας αξιόπιστος υπολογισμός για το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να γίνει. Όταν η Τράπεζα αναμένει η πρόβλεψη να ανακτηθεί, για παράδειγμα με ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο, η ανάκτηση αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο αλλά μόνο όταν η ανάκτηση είναι σχεδόν βέβαια.

2. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (συνέχεια)

Προβλέψεις (συνέχεια)

Η Τράπεζα αναγνωρίζει πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα προέλθουν από ένα συμβόλαιο είναι λιγότερα από τα αναπόφευκτα έξοδα από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων σύμφωνα με το συμβόλαιο.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας προ φόρου συντελεστή που αντικατοπτρίζει τρέχουσες εκτιμήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την πρόβλεψη. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρόδου του χρόνου αναγνωρίζεται ως έξοδα από τόκους.

Πιστωτικές συναλλαγές

Συναλλαγματικές αποδοχής (γνωστές ως acceptances) αποτελούν ανειλημμένες υποχρεώσεις της Τράπεζας για πληρωμή συναλλαγματικών (γνωστών ως bills of exchange) που εκδόθηκαν σε πελάτες. Η Τράπεζα αναμένει ότι οι περισσότερες συναλλαγματικές αποδοχής θα διευθετούνται ταυτόχρονα με την αποπληρωμή από τους πελάτες. Η Τράπεζα ασχολείται επίσης με εμπορικές συναλλαγές όπου εκδίδει εγγυημένες συναλλαγματικές και ανοίγει ενέγγυες πιστώσεις (γνωστές ως credit-related instruments) εκ μέρους των πελατών της. Περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από πληρωμές σε τρίτους για τα οποία η Τράπεζα αναμένει ανάκτηση από τον πελάτη παρουσιάζονται στον ισολογισμό, μείον οποιεσδήποτε αναγκαίες προβλέψεις.

Διαχειριστικές δραστηριότητες

Όταν η Τράπεζα ενεργεί κάτω από διαχειριστική ιδιότητα ως θεματοφύλακας, καταπιστευματοδόχος ή αντιπρόσωπος, περιουσιακά στοιχεία και σχετικά έσοδα που προκύπτουν από αυτά, μαζί με σχετικές ανειλημμένες υποχρεώσεις για επιστροφή τέτοιων περιουσιακών στοιχείων στους πελάτες δεν αναγνωρίζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ανάλυση κατά τομέα

Ο τομέας δραστηριότητας είναι μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που δραστηριοποιούνται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών που υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις που είναι διαφορετικά από αυτά άλλων τομέων δραστηριότητας. Ο γεωγραφικός τομέας δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον που υπόκειται σε κινδύνους και αποδόσεις που είναι διαφορετικά από αυτά των τομέων που δραστηριοποιούνται σε ένα άλλο οικονομικό περιβάλλον.

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται κυρίως στον τραπεζικό τομέα και γεωγραφικά στην Κύπρο και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ως εκ τούτου δεν παρουσιάζεται ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας και ο κύριος τομέας της Τράπεζας είναι κατά γεωγραφικό τομέα.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόστηκαν για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους. Με την εισαγωγή του Ευρώ ως το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας από 1 Ιανουαρίου, 2008, το νόμισμα λειτουργίας της Τράπεζας άλλαξε από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική κατάσταση της Τράπεζας την 1 Ιανουαρίου, 2008 μετατράπηκε σε Ευρώ με βάση την καθορισμένη τιμή συναλλάγματος € 1 = ΛΚ 0,585274. Το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων από 1 Ιανουαρίου, 2008 είναι το Ευρώ και όλα τα συγκριτικά ποσά έχουν μετατραπεί σε Ευρώ χρησιμοποιώντας την πιο πάνω καθορισμένη τιμή συναλλάγματος.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Η Τράπεζα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδη αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

(α) Απομείωση χορηγήσεων

Η Τράπεζα αξιολογεί κατά πόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Ένα δάνειο χαρακτηρίζεται ως επισφαλής και γίνεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων από τα πιο κάτω γεγονότα, τα οποία συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώρισή του ως περιουσιακό στοιχείο και έχουν αρνητική επίδραση στην αναμενόμενη μελλοντική ταμειακή ροή.

Τέτοιες αντικειμενικές ενδείξεις είναι οι εξής:

- (i) παραβίαση των όρων σύμβασης με αποτέλεσμα καθυστέρηση στην πληρωμή του κεφαλαίου ή του τόκου,
- (ii) ενδείξεις για σημαντική αδυναμία στην αποπληρωμή του δανεισμού,
- (iii) λήψη νομικών μέτρων,
- (iv) πτώχευση,
- (v) άλλες αντικειμενικές ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Τράπεζα δεν θα εισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό.

Όταν μια χορήγηση χαρακτηριστεί ως επισφαλής, ως παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών θεωρείται η εκάστοτε ανακτήσιμη αξία των εξασφαλίσεων. Επιπλέον, για σημαντικά ποσά λαμβάνονται υπόψη η οικονομική κατάσταση, οι πόροι χρηματοδότησης και η πιθανότητα στήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων.

(β) Δίκαιη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Η Τράπεζα ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στις συνθήκες της αγοράς σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Η Τράπεζα αξιολογεί τακτικά τις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για να βεβαιώνεται για την εγκυρότητα και την καταλληλότητά τους. Αλλαγές στους υπολογισμούς και παραδοχές που χρησιμοποιούνται πιθανό να επηρεάσουν τη δίκαιη αξία των σχετικών χρηματοοικονομικών μέσων.

(γ) Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Η σημερινή αξία των υποχρεώσεων για ωφελήματα αφυπηρέτησης, καθορίζεται με βάση αναλογιστική εκτίμηση χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες παραδοχές. Οι κυριότερες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για καθορισμό του καθαρού κόστους για ωφελήματα αφυπηρέτησης αναφέρονται στη Σημ. 8. Με βάση τη λογιστική αρχή της Τράπεζας για ωφελήματα αφυπηρέτησης, οποιοσδήποτε αλλαγές στις παραδοχές επηρεάζουν το ύψος του μη αναγνωρισμένου αναλογιστικού κέρδους ή ζημιάς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ (συνέχεια)

Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές (συνέχεια)

(δ) Φορολογία

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στις διάφορες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Για το συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία όπως παρουσιάζεται στον ισολογισμό απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Η Τράπεζα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για εταιρικό φόρο και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Σημαντικές εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Τράπεζας

(α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Η Τράπεζα ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 στην ταξινόμηση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη, ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη. Αυτή η ταξινόμηση απαιτεί άσκηση σημαντικής κρίσης. Στην άσκηση της κρίσης αυτής, η Τράπεζα εκτιμά την πρόθεση και την ικανότητά της να κρατήσει τέτοιες επενδύσεις μέχρι τη λήξη. Αν η Τράπεζα αποτύχει να κρατήσει αυτές τις επενδύσεις μέχρι τη λήξη για λόγους άλλους από αυτούς που προβλέπονται από το ΔΛΠ 39, θα αναγκαστεί να επαναταξινομήσει ολόκληρη την κατηγορία, ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Σε αυτή την περίπτωση, οι επενδύσεις θα παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία και όχι σε αποσβεσμένο κόστος. Σε τέτοια περίπτωση η λογιστική αξία των επενδύσεων θα μειωθεί κατά € 12.753.000 (2007: αύξηση € 2.734.000) με αντίστοιχη χρέωση στα αποθεματικά δίκαιης αξίας στα ίδια κεφάλαια.

(β) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση

Η Τράπεζα ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 για να αποφασίσει πότε μια επένδυση έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Αυτή η απόφαση απαιτεί άσκηση σημαντικής κρίσης κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Στην άσκηση της κρίσης αυτής, η Τράπεζα εκτιμά, μαζί με άλλους παράγοντες, τη διάρκεια ή την έκταση που η δίκαιη αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι χαμηλότερη του κόστους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτελέσει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, και τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και βραχυπρόθεσμο επιχειρηματικό μέλλον της επένδυσης συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η επίδοση της βιομηχανίας και του επιχειρηματικού κλάδου, οι αλλαγές στην τεχνολογία και στις λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

4. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από τόκους		
Τόκοι χορηγήσεων	574.069	446.004
Τόκοι από άλλες τράπεζες	270.300	282.965
Τόκοι από χρεόγραφα και άλλοι τόκοι	132.529	98.087
	976.898	827.056
Έξοδα από τόκους		
Τόκοι καταθέσεων πελατών	358.552	319.528
Τόκοι σε άλλες τράπεζες	168.103	116.860
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου και άλλοι τόκοι	72.805	56.261
	599.460	492.649

5. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες		
Τραπεζικά δικαιώματα και προμήθειες	118.070	100.892
Δικαιώματα από διαχείριση χαρτοφυλακίου και διοικητικά δικαιώματα	4.572	4.048
Άλλα δικαιώματα και προμήθειες	1.080	181
	123.722	105.121
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες	11.922	8.468

6. ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΞΙΩΝ

	2008 € '000	2007 € '000
(Ζημιά)/κέρδος από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(2)	38
Κέρδος από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	66.103	118.180
Κέρδος από πώληση θυγατρικών εταιρειών	29.120	-
Ζημιά από επανεκτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(7.765)	(7.258)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 37)	(16.340)	(750)
	71.116	110.210

Το κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών για το 2007 περιλαμβάνει κέρδη ύψους € 12 εκ. από την πώληση των μετοχών που κατείχε η Τράπεζα στη Universal Life Insurance Public Co Ltd, κέρδη ύψους € 24 εκ. από την πώληση των μετοχών και δικαιωμάτων αγοράς μετοχών στην Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ και κέρδη ύψους € 68 εκ. από την πώληση των μετοχών στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

7. ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Μέρισμα από θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες	23.531	131.864
Μέρισμα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12.380	9.182
Κέρδος δίκαιης αξίας από επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 28)	5.491	14
Ζημιά από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	(50)	(413)
Άλλα έσοδα	4.855	3.186
	46.207	143.833

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

	2008 € '000	2007 € '000
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	115.494	104.663
Ωφελήματα αφυπηρέτησης: Σχέδια καθορισμένων παροχών	22.356	27.076
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 37)	1.925	1.684
Άλλα έξοδα προσωπικού	8.272	13.282
	148.047	146.705

Τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σχετικά με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	18.367	13.337
Τόκος επί των υποχρεώσεων των σχεδίων	16.814	14.201
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	(12.887)	(824)
Αναλογιστική ζημιά που αναγνωρίστηκε στο έτος	62	362
	22.356	27.076

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό σχετικά με τα σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένων παροχών παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2008 € '000	2007 € '000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων σχεδίων	80.528	142.408
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	(43.517)	(163.137)
	37.011	(20.729)
Παρούσα αξία υποχρεώσεων μη χρηματοδοτούμενων σχεδίων	173.113	177.464
Μη αναγνωρισμένο αναλογιστικό κέρδος	1.452	28.671
	211.576	185.406

Στα περιουσιακά στοιχεία σχεδίων συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 17.118.000 (2007: € 46.670.000) το οποίο αφορά τη δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών (συνέχεια)

Η κίνηση στις υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης που παρουσιάζονται στον ισολογισμό είναι ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	185.406	165.188
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ που συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα	10.190	-
Σύνολο εξόδων στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	22.356	27.076
Παροχές που πληρώθηκαν	(5.543)	(5.680)
Εισφορές	(526)	(1.091)
Συναλλαγματικές διαφορές	(307)	(87)
	211.576	185.406

Η κίνηση στη παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων και μη χρηματοδοτούμενων σχεδίων είναι ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	319.872	283.827
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ που συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα	10.190	-
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	18.367	13.337
Τόκος επί των υποχρεώσεων των σχεδίων	16.814	14.201
Εισφορές	134	125
Παροχές που πληρώθηκαν	(8.284)	(19.694)
Αναλογιστικό (κέρδος)/ζημιά επί των υποχρεώσεων	(99.127)	29.707
Συναλλαγματικές διαφορές	(4.325)	(1.631)
	253.641	319.872

Η κίνηση στη δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων είναι ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	163.137	135.177
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων σχεδίων	12.887	10.730
Εισφορές	660	1.216
Παροχές που πληρώθηκαν	(2.741)	(14.014)
Αναλογιστική (ζημιά)/κέρδος επί των περιουσιακών στοιχείων	(127.998)	31.002
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.428)	(974)
	43.517	163.137

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

8. ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

Σχέδια Καθορισμένων Παροχών (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

	2008		2007	
	€ '000	%	€ '000	%
Μετοχές	38.136	87,6	157.458	96,5
Ομόλογα	1.122	2,6	1.039	0,6
Μετρητά	4.259	9,8	4.640	2,9
	43.517	100	163.137	100

Οι μετοχές περιλαμβάνουν μετοχές της Marfin Popular Bank Public Co Ltd αξίας € 32,2 εκ. (2007: € 147,9 εκ.).

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τις αναλογιστικές εκτιμήσεις ήταν:

	2008		2007	
	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,75%	6,2%	5,25%	5,7%
Αναμενόμενη μέση ετήσια απόδοση επενδύσεων	7,8%	7,5%	8,0%	6,0%
Μέση ετήσια αύξηση του βασικού ασφαλιζόμενου εισοδήματος	4,0%	-	4,0%	-
Μέση ετήσια αύξηση μισθών	6,75%	3,2%	7,0%	4,3%
Μέση ετήσια αύξηση πληθωρισμού	2,0%	2,5%	2,5%	3,3%
Αύξηση συντάξεων	-	2,3%	-	2,7%
			2008	2007
			€ '000	€ '000

31 Δεκεμβρίου

Σημερινή αξία υποχρεώσεων	253.641	319.872
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων	(43.517)	(163.137)
Μη αναγνωρισμένο αναλογιστικό κέρδος	1.452	28.671
	211.576	185.406
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης στον ισολογισμό		
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	46.225	(41.855)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	(127.998)	31.002

9. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	6.363	5.603
Αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων (α)	-	(1.743)
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων (Σημ. 27)	4.018	3.629
	10.381	7.489

(α) Η αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων σχετίζεται με αύξηση στη λογιστική αξία ακινήτων που αντιστρέφει μείωση από επανεκτίμηση που είχε προηγουμένως αναγνωρισθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

10. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Έξοδα γραφειακών χώρων	7.088	3.955
Κόστος συντήρησης ηλεκτρονικών υπολογιστών	5.343	5.809
Έξοδα προώθησης και πωλήσεων	8.125	10.101
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	6.807	6.344
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	3.422	3.135
Έξοδα τηλεφώνων	1.929	1.384
Αμοιβή ελεγκτών	400	231
Άλλα λειτουργικά έξοδα	18.028	26.734
	51.142	57.693

11. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

	2008 € '000	2007 € '000
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος (Σημ. 20)	69.302	92.205
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις (Σημ. 20)	(49.762)	(61.736)
	19.540	30.469

12. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Φορολογία τρέχοντος έτους		
Κυπριακός εταιρικός φόρος	28.275	21.886
Εισφορά για την άμυνα	20	26
Φόροι εξωτερικού	5.013	5.348
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 35)	47	(3)
Συνολική φορολογία τρέχοντος έτους	33.355	27.257
Φορολογία προηγούμενων ετών	27	16.730
Συνολική φορολογία	33.382	43.987

Ο συντελεστής φόρου για την Τράπεζα στην Κύπρο είναι 10%. Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο συντελεστής φόρου έχει μειωθεί από 30% σε 28%.

Για σκοπούς φορολογίας στην Κύπρο, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 10%. Σε τέτοιες περιπτώσεις 50% των τόκων αυτών θα εξαιρούνται από εταιρικό φόρο και επομένως θα έχουν πραγματικό φορολογικό συντελεστή περίπου 15%. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 15%.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

12. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (συνέχεια)

Ο φόρος επί των κερδών της Τράπεζας πριν από τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Κέρδος πριν από τη φορολογία	414.764	465.618
Φόρος υπολογιζόμενος με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	41.476	46.562
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	4.292	3.147
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν υπόκεινται σε φορολογία	(15.719)	(25.927)
Επίδραση στη φορολογία λόγω διαφορετικών φορολογικών συντελεστών στο Ηνωμένο Βασίλειο	3.306	3.475
Συνολική φορολογία τρέχοντος έτους	33.355	27.257

13. ΚΕΡΔΟΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Το κέρδος ανά μετοχή υπολογίστηκε διαιρώντας το κέρδος του έτους με το μεσοσταθμικό αριθμό συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους.

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Κέρδος έτους	381.382	421.631
Μεσοσταθμικός αριθμός συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους	816.111	789.500
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	46,7	53,4

Δεν παρουσιάζεται μειωμένο κέρδος ανά μετοχή σε σχέση με τα Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών καθώς η τιμή εξάσκησης των Δικαιωμάτων ήταν ψηλότερη από τη μέση τιμή της μετοχής της Marfin Popular Bank Public Co Ltd στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 31 Δεκεμβρίου, 2007.

14. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Τα μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα περιλαμβάνουν τις υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας. Οι καταθέσεις αυτές δεν είναι διαθέσιμες για τη χρηματοδότηση των τρεχουσών συναλλαγών της Τράπεζας.

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Μετρητά	78.277	81.295
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα εκτός υποχρεωτικών καταθέσεων για σκοπούς ρευστότητας	-	28.439
Υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας	113.024	547.216
	191.301	656.950

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

15. ΟΦΕΙΛΕΣ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Επιταγές υπό εκκαθάριση	66.961	97.780
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	<u>3.371.847</u>	<u>3.057.638</u>
	3.438.808	3.155.418
Τρεχούμενες	3.436.988	3.155.418
Μη τρεχούμενες	<u>1.820</u>	<u>-</u>
	3.438.808	3.155.418

16. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Τράπεζα εφάρμοσε τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Επαναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων» και επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρεόγραφα προς εμπορία και διαθέσιμα προς πώληση σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39, η Τράπεζα προσδιόρισε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία την 1 Ιουλίου, 2008 δεν υπήρχε πρόθεση να τα εμπορευτεί ή να τα πωλήσει στο άμεσο μέλλον και τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επαναταξινόμησης. Η επαναταξινόμηση έγινε με ισχύ από 1 Ιουλίου, 2008, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39 στη δίκαιη αξία των επενδύσεων την ημερομηνία αυτή. Η λογιστική και δίκαιη αξία των επενδύσεων που επαναταξινομήθηκαν παρουσιάζεται πιο κάτω:

	1 Ιουλίου 2008 Λογιστική και δίκαιη αξία € '000	31 Δεκεμβρίου 2008	
		Λογιστική αξία € '000	Δίκαιη αξία € '000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που μεταφέρθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου	170.476	175.002	160.520
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία που μεταφέρθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου	33.335	<u>34.611</u>	<u>31.631</u>
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου		209.613	192.151

Αν η Τράπεζα δεν είχε επαναταξινομήσει τις επενδύσεις σε χρεόγραφα την 1 Ιουλίου, 2008 η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για τους τελευταίους έξι μήνες του 2008 θα περιλάμβανε επιπρόσθετες ζημιές επανεκτίμησης για τους έξι μήνες Ιούλιο με Δεκέμβριο 2008 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία που επαναταξινομήθηκαν ύψους € 2,8 εκ.

Επίσης, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η πιο πάνω επαναταξινόμηση θα είχαν αναγνωρισθεί στα αποθεματικά δίκαιης αξίας επιπρόσθετες ζημιές επανεκτίμησης ύψους € 14,3 εκ. που αντιπροσωπεύουν τη μεταβολή στη δίκαιη αξία για τους έξι μήνες Ιούλιο με Δεκέμβριο 2008 των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που επαναταξινομήθηκαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Προς εμπορία		
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	47.658	90.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 38)	74.923	17.572
	122.581	107.573
Τρεχούμενα	92.540	-
Μη τρεχούμενα	30.041	107.573
	122.581	107.573
Επενδύσεις σε χρεόγραφα		
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια (εκτός από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου)	44.858	90.001
Μη εισηγμένα	2.800	-
	47.658	90.001

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους € 19.582.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από την Κεντρική Τράπεζα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα «Μετρητά που προήλθαν από εργασίες» στην κατάσταση ταμειακών ροών (Σημ. 39).

Οι αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνονται στο «Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 6).

18. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	3.027.300	2.322.979
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:		
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	2.637.597	2.001.693
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3.747.989	2.830.394
Μεικτές χορηγήσεις	9.412.886	7.155.066
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων (Σημ. 20)	(381.416)	(325.244)
Καθαρές χορηγήσεις	9.031.470	6.829.822
Τρεχούμενες	1.924.536	1.951.901
Μη τρεχούμενες	7.106.934	4.877.921
	9.031.470	6.829.822

Στις μεικτές χορηγήσεις της Τράπεζας συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 436.455.000 που αφορά μεικτά εισπρακτέα από συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ. 19).

Το ποσό αναστολής αναγνώρισης εσόδων περιλαμβάνεται στην πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

19. ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Μεικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης	501.370	-
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	<u>(64.915)</u>	-
Σημερινή αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ. 18)	436.455	-
Πρόβλεψη για απομείωση στην αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης	<u>(73.631)</u>	-
	362.824	-
Μεικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης		
Μέχρι ένα χρόνο	200.178	-
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	287.896	-
Περισσότερο από πέντε χρόνια	<u>13.296</u>	-
	501.370	-
Σημερινή αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικής μίσθωσης		
Μέχρι ένα χρόνο	182.857	-
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	243.206	-
Περισσότερο από πέντε χρόνια	<u>10.392</u>	-
	436.455	-

Σημαντικότεροι όροι των συμβολαίων ενοικιαγοράς:

- Ο μισθωτής πληρώνει ένα εικονικό ποσό στο τέλος της περιόδου μίσθωσης με αντάλλαγμα το δικαίωμα να προβεί σε αγορά των αγαθών.
- Ο μισθωτής πληρώνει μηνιαία μισθώματα/δόσεις συμπεριλαμβανομένου και τόκου σε όλα τα οφειλόμενα ποσά.
- Ο μισθωτής ευθύνεται για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά των αγαθών.

Σημαντικότεροι όροι των συμβολαίων χρηματοδοτικής μίσθωσης:

- Ο ενοικιαστής παραλαμβάνει τον υπό ενοικίαση εξοπλισμό για την περίοδο ενοικίασης και πληρώνει καθ' όλη τη διάρκεια της ενοικίασης ενοίκιο και οποιαδήποτε άλλα ποσά καθίστανται πληρωτέα βάσει των όρων του συμβολαίου.
- Τα ενοίκια και τα άλλα ποσά πληρωτέα υπόκεινται σε τόκο.
- Ο ενοικιαστής υποχρεούται να διατηρεί τον εξοπλισμό σε καλή κατάσταση και να αποζημιώνει τον ιδιοκτήτη για οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη.
- Με τη λήξη της συμφωνίας ο ενοικιαστής μπορεί είτε να παραδώσει τον εξοπλισμό στον ιδιοκτήτη είτε να εξακολουθήσει να έχει το δικαίωμα χρήσης του έναντι ενός ελάχιστου ετήσιου εικονικού ποσού.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

20. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Τα ακόλουθα αποτελούν ανάλυση της συνολικής πρόβλεψης για απομείωση των χορηγήσεων:

	Προβλέψεις € '000	Αναστολή αναγνώρισης εσόδων € '000	Σύνολο € '000
2008			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	230.035	95.209	325.244
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	82.642	4.624	87.266
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος (Σημ. 11)	69.302	-	69.302
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις (Σημ. 11)	(49.762)	(17.811)	(67.573)
Διαγραφές χορηγήσεων	(39.843)	(23.607)	(63.450)
Συναλλαγματικές διαφορές	(675)	-	(675)
Αναστολή αναγνώρισης εσόδων για το έτος	-	31.302	31.302
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	291.699	89.717	381.416
2007			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	223.598	111.468	335.066
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων για το έτος (Σημ. 11)	92.205	-	92.205
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις (Σημ. 11)	(61.736)	(38.057)	(99.793)
Διαγραφές χορηγήσεων	(23.766)	(7.787)	(31.553)
Συναλλαγματικές διαφορές	(266)	-	(266)
Αναστολή αναγνώρισης εσόδων για το έτος	-	29.585	29.585
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	230.035	95.209	325.244

Τα ακόλουθα αποτελούν ανάλυση της κίνησης της πρόβλεψης για απομείωση των χορηγήσεων κατά κατηγορία:

	Ιδιώτες € '000	Επιχειρήσεις		Σύνολο € '000
		Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	124.782	95.429	105.033	325.244
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	65.946	5.006	16.314	87.266
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης αναστολής αναγνώρισης εσόδων, για το έτος	45.520	1.185	53.899	100.604
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις	(22.011)	(18.485)	(27.077)	(67.573)
Διαγραφές χορηγήσεων	(28.222)	(18.922)	(16.306)	(63.450)
Συναλλαγματικές διαφορές	(259)	(202)	(214)	(675)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	185.756	64.011	131.649	381.416
2007				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	112.147	122.742	100.177	335.066
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης αναστολής αναγνώρισης εσόδων, για το έτος	58.084	24.246	39.460	121.790
Αναστροφή πρόβλεψης και ανακτήσεις	(27.441)	(47.839)	(24.513)	(99.793)
Διαγραφές χορηγήσεων	(17.878)	(3.584)	(10.091)	(31.553)
Συναλλαγματικές διαφορές	(130)	(136)	-	(266)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	124.782	95.429	105.033	325.244

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

20. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ (συνέχεια)

Το συνολικό ποσό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συσσωρευμένων εσόδων υπό αναστολή, ανέρχεται στις € 448.183.000 (2007: € 420.729.000). Το συνολικό ποσό των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των συσσωρευμένων εσόδων υπό αναστολή, ανέρχεται στις € 358.466.000 (2007: € 325.520.000).

21. ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Η Τράπεζα εφάρμοσε τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Επαναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων» και επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρεόγραφα προς εμπορία και διαθέσιμα προς πώληση σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39, η Τράπεζα προσδιόρισε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία την 1 Ιουλίου, 2008 δεν υπήρχε πρόθεση να τα εμπορεύεται ή να τα πωλήσει στο άμεσο μέλλον και τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επαναταξινόμησης. Η επαναταξινόμηση έγινε με ισχύ από 1 Ιουλίου, 2008, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39 στη δίκαιη αξία των επενδύσεων την ημερομηνία αυτή (Σημ. 16).

	2008 € '000	2007 € '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	<u>303.306</u>	-
	303.306	-
Τρεχούμενα	<u>4.014</u>	-
Μη τρεχούμενα	<u>299.292</u>	-
	303.306	-
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	-	-
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	33.335	-
Μεταφορά από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημ. 22)	170.476	-
Προσθήκες	96.266	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	1.212	-
Συναλλαγματικές διαφορές	<u>2.017</u>	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	303.306	-

Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου ύψους € 252.907.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από την Κεντρική Τράπεζα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

22. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	2008 € '000	2007 € '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	1.576.536	1.528.228
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	12.500	12.567
Επενδύσεις σε άλλα κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου	98.248	117.956
Επενδύσεις σε μετοχές και ταμεία	254.954	406.994
	1.942.238	2.065.745
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	10.602	11.037
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	1.804.803	2.053.256
Μη εισηγμένα	126.833	1.452
	1.942.238	2.065.745
Τρεχούμενα	347.922	670.368
Μη τρεχούμενα	1.594.316	1.395.377
	1.942.238	2.065.745
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.065.745	1.466.401
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	1.406	-
Μεταφορά θυγατρικής λόγω μείωσης συμμετοχής (Σημ. 25)	-	528.071
Μεταφορά στους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 21)	(170.476)	-
Προσθήκες	874.838	1.201.106
Εξοφλήσεις και πωλήσεις	(659.098)	(960.631)
Επανεκτίμηση έτους	(109.555)	(133.095)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	(16.798)	(98)
Συναλλαγματικές διαφορές	(43.824)	(36.009)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.942.238	2.065.745

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2008 περιλαμβάνουν ποσοστό 2,79% (2007: 7,26%) στη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνουν επενδύσεις σε χρεόγραφα ύψους € 942.238.000 που έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από την Κεντρική Τράπεζα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

23. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ

	2008 € '000	2007 € '000
Επενδύσεις σε χρεόγραφα	287.925	10.195
Επενδύσεις σε κρατικά χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	214.377	273.778
	502.302	283.973
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	214.377	273.778
Εισηγμένα σε άλλα Χρηματιστήρια	287.925	10.195
	502.302	283.973
Τρεχούμενα	47.048	63.410
Μη τρεχούμενα	455.254	220.563
	502.302	283.973
Κίνηση για το έτος		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	283.973	328.913
Προσθήκες	294.294	35.541
Εξοφλήσεις	(76.854)	(78.946)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ το άρτιο/υπό το άρτιο	306	(476)
Συναλλαγματικές διαφορές	583	(1.059)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	502.302	283.973

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη ύψους € 486.520.000 έχουν ενεχυριαστεί σε σχέση με χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί από την Κεντρική Τράπεζα.

24. ΆΛΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Τόκοι εισπρακτέοι	85.573	66.764
Μη τρεχούμενα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	7.693	3.468
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	12.088	24.151
	105.354	94.383
Τρεχούμενα	105.354	94.383
Μη τρεχούμενα	-	-
	105.354	94.383

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.550.443	2.884.711
Πώληση της Laiki Cyprialife Ltd και της Λαϊκής Ασφαλιστικής Λτδ (Σημ. 26)	(190.163)	-
Εξαγορά της Closed Joint-Stock Company RPB Holding και της Rossiysky Promyishlenny Bank Company Ltd	85.216	-
Αναδιοργάνωση και συγχώνευση με τη Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ	(53.251)	-
Εξαγορά της Lombard Bank Malta Plc	50.087	-
Εξαγορά και ενίσχυση μετοχικού κεφαλαίου της Open Joint-Stock Company Marine Transport Bank, Investment Lease Company Renta, Premier Capital και Sintez Autoservice	40.133	102.506
Αλλαγές στις συμμετοχές θυγατρικών στην Ελλάδα	28.160	60.729
Αύξηση κεφαλαίου και συμμετοχής στη Marfin Bank JSC Belgrade	15.500	30.167
Πώληση της Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd	(5.181)	-
Αύξηση συμμετοχής στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ και στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd	1.373	15.929
Επανεπένδυση μερίσματος από Lombard Bank Malta Plc	962	-
Εξαγορά και αύξηση συμμετοχής στη Marfin Pank Eesti AS	340	6.440
Άλλες αλλαγές στη συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες	(289)	-
Μεταφορά της Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση λόγω μείωσης συμμετοχής (Σημ. 22)	-	(528.071)
Μέρισμα από Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	-	(235.754)
Επανεκτίμηση έτους	(81.945)	213.786
	2.441.385	2.550.443
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	2.441.385	2.550.443

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συνέχεια)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου, 2008 οι κύριες θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας ήταν οι ακόλουθες:

Όνομα εταιρείας	Πραγματικό ποσοστό συμμετοχής (1)	Χώρα σύστασης	Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000	Τομέας δραστηριότητας
Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (α)	97%	Ελλάδα	366.846	Τραπεζικές εργασίες
Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. (β)	89%	Ελλάδα	110.427	Επενδυτική τραπεζική
Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ (γ), Σημ. 50)	71%	Κύπρος	68.000	Επενδυτικές και χρηματιστηριακές υπηρεσίες και επενδύσεις
Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. (δ)	97%	Ελλάδα	53.444	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Λαϊκή Τράπεζα (Αυστραλίας) Λτδ	100%	Αυστραλία	39.459	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Bank JSC Belgrade (ε)	98%	Σερβία	35.908	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Bank Romania S.A. (στ)	96%	Ρουμανία	31.994	Τραπεζικές εργασίες
Open Joint-Stock Company Marine Transport Bank (ζ)	100%	Ουκρανία	31.948	Τραπεζικές εργασίες
Rossiysky Promyishlenny Bank Company Ltd (η)	50%	Ρωσία	26.387	Τραπεζικές εργασίες
Closed Joint-Stock Company RPB Holding (η)	50%	Ρωσία	24.223	Επενδυτική εταιρεία
Πανευρωπαϊκή Ασφαλιστική Εταιρεία Λτδ	100%	Κύπρος	14.025	Επενδυτική εταιρεία
Marfin Bank Eesti AS (θ)	53%	Εσθονία	12.814	Τραπεζικές εργασίες
Marfin Factors & Forfaiters Α.Ε.Π.Ε.Α.	97%	Ελλάδα	10.870	Φάκτορινγκ, προεξόφληση τιμολογίων
Φιλική Ασφαλιστική Εταιρεία Λτδ	100%	Κύπρος	9.800	Επενδυτική εταιρεία
Lombard Bank Malta Plc (ι)	43%	Μάλτα	8.762	Τραπεζικές εργασίες
Cyprialife Ltd	100%	Κύπρος	8.550	Επενδυτική εταιρεία
Marfin Global Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. (κ)	96%	Ελλάδα	4.572	Αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση ιδιωτικών χαρτοφυλακίων
Laiki Bank (Guernsey) Ltd	100%	Guernsey	2.100	Τραπεζικές εργασίες
Λαϊκή Φάκτορς Λτδ	100%	Κύπρος	855	Φάκτορινγκ και προεξόφληση τιμολογίων
IBG Investments S.A. (λ)	89%	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	686	Επενδυτικές υπηρεσίες
Marfin Capital Partners Ltd (μ)	68%	Ηνωμένο Βασίλειο	188	Διαχείριση επενδύσεων

(1) Το πραγματικό ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει την άμεση συμμετοχή της Marfin Popular Bank Public Co Ltd και την έμμεση συμμετοχή μέσω των θυγατρικών της.

Η Marfin Popular Bank Public Co Ltd είναι εγγεγραμμένη στην Κύπρο και διεξάγει εργασίες στην Κύπρο και μέσω υποκαταστημάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

(α) Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

Κατά τη διάρκεια του 2008, εξαγοράστηκαν 5.438.000 μετοχές της Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. και τα μετατρέψιμα ομόλογα που κατείχε η Τράπεζα μετατράπηκαν σε 206.000 μετοχές. Με αυτές τις εξαγορές η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 97%.

(β) Συγχώνευση της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. με τη Λαϊκή Άτταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Η Λαϊκή Άτταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ. συγχωνεύτηκε δια απορροφήσεως από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. στις 28 Νοεμβρίου, 2008. Το μετοχικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. αυξήθηκε κατά € 3 εκ. το οποίο αντιστοιχεί στο σύνολο του προσφερόμενου μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης εταιρείας. Το συνολικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. μετά τη συγχώνευση αυξήθηκε σε € 110,4 εκ. διαιρούμενο σε 3.762.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 29,35 η κάθε μία.

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συνέχεια)

(γ) **Μεταφορά της Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και αύξηση συμμετοχής στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ**

Τον Ιανουάριο του 2008, η Τράπεζα πώλησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου που κατείχε στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ. Αυτή η συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα το πραγματικό ποσοστό συμμετοχής που κατέχει η Τράπεζα στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd να μειωθεί στο 71,4%.

Το Μάρτιο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 3,6 εκ. μετοχές της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ για το ποσό των € 1,4 εκ. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 71,4%.

(δ) **Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.**

Το Δεκέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. κατά € 18,1 εκ. με καταβολή του ποσού από το μοναδικό μέτοχο της εταιρείας, Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε.

(ε) **Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade**

Στις 31 Μαρτίου, 2008 η Laiki Bank a.d. μετονομάστηκε σε Marfin Bank JSC Belgrade.

Το Δεκέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade κατά € 15,5 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 98%.

(στ) **Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A.**

Στις 15 Μαΐου, 2008 η Egnatia Bank Romania S.A. μετονομάστηκε σε Marfin Bank Romania S.A.

Τον Ιούνιο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A. κατά € 20 εκ., η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από τη Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. (98,98%).

(ζ) **Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marine Transport Bank**

Το Νοέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marine Transport Bank κατά € 30 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 99,9%.

(η) **Εξαγορά Rossiysky Promyishlenny Bank Company Ltd (Rosprombank)**

Στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την εξαγορά της Ρωσικής τράπεζας Rosprombank, μετά από τη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές της Ρωσίας και της Κύπρου. Η εξαγορά ολοκληρώθηκε με τη μεταβίβαση του 50,04% του μετοχικού κεφαλαίου της Ρωσικής Closed Joint-Stock Company RPB Holding, μητρική της Rosprombank έναντι € 85,2 εκ.

Η Rosprombank ιδρύθηκε το 1997 και έχει δυναμική παρουσία στη χώρα μέσω ενός δικτύου 32 καταστημάτων και σημείων πώλησης που καλύπτουν τις μεγάλες πόλεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

(θ) **Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Pank Eesti AS**

Στις 14 Μαΐου, 2008 η AS SBM Pank μετονομάστηκε σε Marfin Pank Eesti AS.

Το Νοέμβριο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 544.000 μετοχές της Marfin Pank Eesti AS για το ποσό των € 340.000. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 53%.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

25. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συνέχεια)

(ι) **Εξαγορά Lombard Bank Malta Plc και αλλαγές συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες της Lombard Bank Malta Plc**

Στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε το 42,86% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc για € 50,1 εκ. Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc πλήρωσε μέρος ύψους € 2.243.000. Το ποσό που αναλογούσε στην Τράπεζα, το οποίο επανεπενδύθηκε ήταν € 962.000. Με την επανεπένδυση η συμμετοχή της Τράπεζας στο κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε στο 43,08%.

Η Τράπεζα ασκεί έλεγχο στη Lombard Bank Malta Plc μέσω της δύναμης να διορίζει την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως αποτέλεσμα αυτού, η Lombard Bank Malta Plc λογίζεται ως θυγατρική.

Η Lombard Bank Malta Plc είναι η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Μάλτας, εισηγμένη στο τοπικό χρηματιστήριο και λειτουργεί κάτω από την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας της Μάλτας. Ιδρύθηκε το 1969 με έδρα τη Βαλέτα και προσφέρει πλήρεις τραπεζικές υπηρεσίες μέσω δικτύου έξι καταστημάτων. Επίσης η Lombard Bank Malta παρέχει υπηρεσίες μέσω του MaltaPost Plc του οποίου αποτελεί βασικό μέτοχο.

Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc αύξησε τη συμμετοχή της στη MaltaPost Plc κατά 3,8% για το ποσό των € 865.000 και τη συμμετοχή της στη Lombard Asset Managers Ltd κατά 25% για το ποσό των € 51.000. Επίσης εξαγόρασε για το ποσό των € 925.000, 86,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Funds SICAV Plc.

(κ) **Μείωση μετοχικού κεφαλαίου Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.**

Με αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Υπουργείου Ανάπτυξης της Ελλάδας κατά το Φεβρουάριο και Μάρτιο 2008, εγκρίθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 4 εκ. έγινε με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής κατά το ποσό των € 14, με σκοπό την επιστροφή του ποσού στους μετόχους.

(λ) **Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A.**

Κατά τη διάρκεια του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A. κατά € 236.000 η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. (90%) και την Επενδυτική Α.Ε. Κεφαλαίου Συμμετοχών & Κτηματικών Συναλλαγών (10%).

(μ) **Μετονομασία Marfin Capital Partners Ltd**

Στις 7 Μαΐου, 2008 η MFG Capital Partners Ltd μετονομάστηκε σε Marfin Capital Partners Ltd.

(ν) **Συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα**

Με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου, 2008 η Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, 100% θυγατρική της Τράπεζας, εξειδικευμένη στις υπηρεσίες χρηματοδοτήσεων και χρηματοδοτικών μισθώσεων, συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα και οι εργασίες, ενεργητικό και παθητικό, δικαιώματα και υποχρεώσεις της ανελήφθησαν από την Τράπεζα, η οποία προσφέρει τώρα τις σχετικές υπηρεσίες. Η Αναδιοργάνωση και Συγχώνευση εγκρίθηκε από την Τράπεζα και τη Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, τη Γενική Συνέλευση των Πιστωτών της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ και το Δικαστήριο, βάσει της σχετικής Κυπριακής Νομοθεσίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

26. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	12.799	11.745
Επανεκτίμηση έτους	417	1.054
Επένδυση στη Marfin Insurance Holdings Ltd	84.056	-
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	97.272	12.799

Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αφορούν τη συμμετοχή της Τράπεζας με 30% (2007: 30%) στο μετοχικό κεφάλαιο της JCC Payment Systems Ltd και τη συμμετοχή της με 49,9% στο μετοχικό κεφάλαιο της Marfin Insurance Holdings Ltd.

Η Marfin Insurance Holdings Ltd κατέχει το 100% των Laiki Cyprialife Ltd, Λαϊκή Ασφαλιστική Λτδ, Marfin Life S.A. και Marfin Insurance Brokers S.A. Στις 18 Δεκεμβρίου, 2008 το 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Insurance Holdings Ltd μεταβιβάστηκε στη Γαλλική CNP Assurances S.A. (CNP) σύμφωνα με συμφωνία μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ του Ομίλου της Marfin Popular Bank Public Co Ltd και της CNP. Ως αποτέλεσμα, η συμμετοχή της Τράπεζας κατά 49,9% στη Marfin Insurance Holdings Ltd θεωρείται πλέον ως επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.

Οι συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες των συνδεδεμένων εταιρειών έχουν ως εξής:

	2008				Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000
	Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000	Εισοδήματα € '000	Κέρδος € '000	€ '000
JCC Payment Systems Ltd	61.349	17.202	22.533	7.504	1.800
Marfin Insurance Holdings Ltd	745.987	577.539	-	-	90
	<hr/>				
	2007				Εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο € '000
	Περιουσιακά στοιχεία € '000	Υποχρεώσεις € '000	Εισοδήματα € '000	Κέρδος € '000	€ '000
JCC Payment Systems Ltd	58.676	15.857	20.767	8.911	1.709

Δεν παρουσιάζονται πληροφορίες σε σχέση με τα εισοδήματα και το κέρδος της Marfin Insurance Holdings Ltd για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, καθώς η εταιρεία δημιουργήθηκε κατά το τέλος του 2008 και θα ξεκινήσει την ενοποίηση των αποτελεσμάτων των θυγατρικών της από την 1 Ιανουαρίου, 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

27. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογισμικά προγράμματα € '000
1 Ιανουαρίου 2007	
Κόστος	29.588
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(23.926)
	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	5.662
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007	
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	5.662
Προσθήκες	3.296
Αποσβέσεις (Σημ. 9)	(3.629)
Συναλλαγματικές διαφορές	(15)
	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	5.314
31 Δεκεμβρίου 2007	
Κόστος	32.632
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(27.318)
	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	5.314
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008	
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	5.314
Καθαρή λογιστική αξία λογισμικών προγραμμάτων θυγατρικών που συγχωνεύτηκαν με την Τράπεζα	425
Προσθήκες	4.284
Αποσβέσεις (Σημ. 9)	(4.018)
Συναλλαγματικές διαφορές	(78)
	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	5.927
31 Δεκεμβρίου 2008	
Κόστος	37.963
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(32.036)
	<hr/>
Καθαρή λογιστική αξία	5.927

28. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	2.614	2.600
Κέρδος δίκαιης αξίας (Σημ. 7)	5.491	14
	<hr/>	<hr/>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	8.105	2.614

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επανεκτιμούνται στις 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου με αναφορά σε τιμές αγοράς από ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές με σχετική πείρα για την τοποθεσία και το είδος της επένδυσης σε ακίνητα. Αλλαγές στις δίκαιες αξίες καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

28. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ (συνέχεια)

Στα «Άλλα έσοδα» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 6.000 (2007: € 29.000) που αφορά έσοδα από ενοίκια εισπρακτέα από επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχει η Τράπεζα και στα «Λειτουργικά έξοδα» ποσό ύψους € 1.000 (2007: € 24.000) που αφορά άμεσες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από επενδύσεις σε ακίνητα που δεν δημιούργησαν έσοδα από ενοίκια κατά τη διάρκεια του έτους.

Επιπρόσθετα στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 υπήρχαν συμβατικές υποχρεώσεις για την αγορά, κατασκευή και αξιοποίηση της επένδυσης σε ακίνητα ύψους € 38.000.

29. ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Ακίνητα € '000	Εξοπλισμός € '000	Σύνολο € '000
1 Ιανουαρίου 2007			
Κόστος ή εκτίμηση	95.725	72.291	168.016
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(1.296)	(54.889)	(56.185)
Καθαρή λογιστική αξία	94.429	17.402	111.831
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2007			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	94.429	17.402	111.831
Προσθήκες	2.783	6.511	9.294
Πωλήσεις	(542)	(164)	(706)
Επανεκτίμηση ακινήτων	31.921	-	31.921
Αποσβέσεις (Σημ. 9)	(530)	(5.073)	(5.603)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2.028)	(33)	(2.061)
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	126.033	18.643	144.676
31 Δεκεμβρίου 2007			
Κόστος ή εκτίμηση	126.033	77.482	203.515
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(58.839)	(58.839)
Καθαρή λογιστική αξία	126.033	18.643	144.676
Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008			
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	126.033	18.643	144.676
Καθαρή λογιστική αξία ακινήτων και εξοπλισμού θυγατρικών που συγχωνεύτηκαν με την Τράπεζα	314	241	555
Προσθήκες	5.782	9.045	14.827
Πωλήσεις	-	(485)	(485)
Αποσβέσεις (Σημ. 9)	(887)	(5.476)	(6.363)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.762)	(103)	(1.865)
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	129.480	21.865	151.345
31 Δεκεμβρίου 2008			
Κόστος ή εκτίμηση	130.318	84.159	214.477
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(838)	(62.294)	(63.132)
Καθαρή λογιστική αξία	129.480	21.865	151.345

Στα ακίνητα της Τράπεζας περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 8.682.000 (2007: € 5.254.000) που αφορά κτίρια υπό ανέγερση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

29. ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

Στην κατάσταση ταμειακών ροών το ποσό που παρουσιάζεται ως εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού αποτελείται από:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Καθαρή λογιστική αξία	485	706
Ζημιά από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 7)	(50)	(413)
	435	293

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 έγινε εκτίμηση των ακινήτων της Τράπεζας από ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές. Η δίκαιη αξία των ακινήτων της Τράπεζας καθορίζεται με βάση τις αγοραίες αξίες. Η αύξηση στη λογιστική αξία που προήλθε από επανεκτίμηση πιστώθηκε στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων στα ίδια κεφάλαια. Μειώσεις από επανεκτίμηση που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις για το ίδιο στοιχείο χρεώθηκαν στα αποθεματικά δίκαιης αξίας. Οι υπόλοιπες μειώσεις περιλαμβάνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Στα ακίνητα της Τράπεζας περιλαμβάνονται εκμισθώσεις κτιρίων ύψους € 2.206.000 (2007: € 428.000).

Η καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων που έχουν επανεκτιμηθεί αν παρουσιαζόταν στους λογαριασμούς σε τιμή κτήσης μείον αποσβέσεις θα ήταν € 49.134.000 (2007: € 51.408.000).

30. ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Βραχυπρόθεσμες	1.779.912	638.627
Μη βραχυπρόθεσμες	-	-
	1.779.912	638.627
Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	1.433.850	429.943
Ηνωμένο Βασίλειο	346.062	208.684
	1.779.912	638.627

31. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Βραχυπρόθεσμες	11.793.373	10.543.455
Μη βραχυπρόθεσμες	109.066	155.677
	11.902.439	10.699.132
Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	11.367.247	10.161.480
Ηνωμένο Βασίλειο	535.192	537.652
	11.902.439	10.699.132

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

32. ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Ομόλογα (2007/2010)	712.050	723.104
Βραχυπρόθεσμα	-	-
Μη βραχυπρόθεσμα	712.050	723.104
	712.050	723.104

Κατά το 2004 η Τράπεζα προέβη στη σύσταση Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων ύψους € 750 εκ. Το Μάιο 2006, εγκρίθηκε αύξηση του μεγέθους του Προγράμματος σε € 1 δις και το Μάιο 2007 εγκρίθηκε περαιτέρω αύξηση σε € 3 δις. Με βάση το Πρόγραμμα, η Τράπεζα έχει την ικανότητα να εκδίδει ομόλογα (senior debt) ή/και ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (subordinated debt) ανάλογα με τις ανάγκες της.

Το Μάιο 2007, η Τράπεζα έκδωσε ομόλογα ύψους € 750 εκ. λήξης 2010. Τα ομόλογα είναι αποπληρωτέα σε τρία χρόνια από την έκδοσή τους και ο τόκος καταβάλλεται κάθε τρίμηνο. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,29%.

Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και η αγοραία αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 662,6 εκ. (2007: € 718,9 εκ.).

33. ΔΑΝΕΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Ευρωομόλογα λήξης 2016	438.831	438.263
Αξιόγραφα κεφαλαίου	199.974	85.430
	638.805	523.693
Βραχυπρόθεσμο	-	-
Μη βραχυπρόθεσμο	638.805	523.693
	638.805	523.693

Ευρωομόλογα λήξης 2016

Κατά το 2004, η Τράπεζα προέβη στη σύσταση Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων ύψους € 750 εκ. Το Μάιο 2006, εγκρίθηκε αύξηση του μεγέθους του Προγράμματος σε € 1 δις και το Μάιο 2007 εγκρίθηκε περαιτέρω αύξηση σε € 3 δις. Με βάση το Πρόγραμμα, η Τράπεζα έχει την ικανότητα να εκδίδει ομόλογα (senior debt) ή/και ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (subordinated debt) ανάλογα με τις ανάγκες της.

Το Μάιο 2006, η Τράπεζα έκδωσε € 450 εκ. ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια). Η έκδοση ήταν στη μορφή ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης με λήξη σε 10 χρόνια. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει τα ομόλογα πέντε χρόνια μετά από την ημερομηνία έκδοσης. Το επιτόκιο έχει καθορισθεί στο τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) πλέον 0,75% για τα πρώτα πέντε χρόνια και εάν τα ομόλογα δεν ανακληθούν το επιτόκιο αυξάνεται κατά 1%.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

33. ΔΑΝΕΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (συνέχεια)

Ευρωμόλογα λήξης 2016 (συνέχεια)

Τα ομόλογα αποτελούν άμεσες, μη εξασφαλισμένες, δευτερεύουσες υποχρεώσεις της Τράπεζας και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές. Τα ομόλογα είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και η αγοραία αξία τους στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 351,1 εκ. (2007: € 430,5 εκ.).

Αξιόγραφα κεφαλαίου

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου έκδοσης Ιουνίου 2003 που ανέρχονταν σε € 85 εκ. αποπληρώθηκαν πλήρως σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, στις 27 Ιουνίου, 2008 και καταβλήθηκε στους κατόχους η ονομαστική αξία πλέον τους δεδουλευμένους τόκους. Για την περίοδο 31 Μαρτίου, 2008 μέχρι 26 Ιουνίου, 2008 τα αξιόγραφα αυτά έφεραν επιτόκιο 5,20%.

Στις 17 Μαρτίου, 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση νέων αξιογράφων κεφαλαίου που θα περιληφθούν στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας (Hybrid Tier I Capital) μέχρι € 200 εκ. Αξιόγραφα κεφαλαίου € 116 εκ. (1st Tranche) που προσφέρθηκαν σε περιορισμένο κύκλο προσώπων, σε επαγγελματίες επενδυτές και σε πρόσωπα τα οποία επένδυσαν τουλάχιστον € 50.000 ο καθένας, εκδόθηκαν στις 14 Απριλίου, 2008, στην ονομαστική αξία των € 1.000 το καθένα. Κατά τη δεύτερη φάση (2nd Tranche), αξιόγραφα κεφαλαίου € 84 εκ. που προσφέρθηκαν στο ευρύ κοινό μέσω Δημόσιας Προσφοράς, εκδόθηκαν στις 30 Ιουνίου, 2008 στην ονομαστική αξία των € 1.000 το καθένα.

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου δεν έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα μπορούν, κατ' επιλογή της Τράπεζας, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να εξαγοραστούν στο σύνολό τους στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιοσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που ακολουθεί. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου της αρχικής έκδοσης φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% για τις πρώτες τέσσερις τριμηνιαίες περιόδους και τα αξιόγραφα κεφαλαίου της δεύτερης έκδοσης φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% για τις πρώτες τρεις τριμηνιαίες περιόδους και μετέπειτα κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο θα αναθεωρείται κάθε τρεις μήνες. Το επιτόκιο είναι ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο για Ευρώ (Euribor) στην αρχή της εκάστοτε τριμηνίας πλέον 1,50% και ο τόκος είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες, στις 31 Μαρτίου, 30 Ιουνίου, 30 Σεπτεμβρίου και 31 Δεκεμβρίου.

Τα αξιόγραφα κεφαλαίου αποτελούν άμεσες, μη εξασφαλισμένες, δευτερεύουσες υποχρεώσεις της Τράπεζας και η αποπληρωμή τους ακολουθεί σε προτεραιότητα την αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς τους καταθέτες και άλλους πιστωτές. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου της αρχικής έκδοσης εισηχθηκαν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου στις 24 Ιουλίου, 2008 και της δεύτερης στις 6 Νοεμβρίου, 2008.

34. ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Τόκοι πληρωτέοι	117.456	71.284
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με αρνητική δίκαιη αξία (Σημ. 38)	79.421	17.444
Άλλες υποχρεώσεις	67.767	130.363
	264.644	219.091
Βραχυπρόθεσμες	254.619	219.091
Μη βραχυπρόθεσμες	10.025	-
	264.644	219.091

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

35. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις υπολογίζονται πλήρως πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές με τη μέθοδο της υποχρέωσης χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 12). Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρέχοντων φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή.

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογία είναι ως ακολούθως:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	11.196	7.890
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 12)	47	(3)
(Πίστωση)/χρέωση στα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων (Σημ. 37)	(120)	3.470
Άλλες κινήσεις	-	(161)
	11.123	11.196

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις είναι αποδοτέες στα ακόλουθα στοιχεία:

	2008	2007
	€ '000	€ '000
Διαφορές μεταξύ αποσβέσεων και κεφαλαιουχικών εκπτώσεων	1.278	1.231
Επανεκτίμηση ακινήτων	9.845	9.965
	11.123	11.196

Η χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για αναβαλλόμενη φορολογία στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ύψους € 47.000 (2007: € 3.000) αφορά διαφορές μεταξύ αποσβέσεων και κεφαλαιουχικών εκπτώσεων.

36. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

	Αριθμός μετοχών '000	Μετοχικό κεφάλαιο € '000	Υπέρ το άρτιο € '000	Σύνολο € '000
1 Ιανουαρίου 2007	790.319	675.169	1.901.767	2.576.936
Έκδοση μετοχών (α)	6.364	5.437	27.186	32.623
Άσκηση δικαιωμάτων αγοράς μετοχών (β)	8	7	85	92
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(1.467)	(1.467)
31 Δεκεμβρίου 2007 / 1 Ιανουαρίου 2008	796.691	680.613	1.927.571	2.608.184
Διαφορά από μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ (γ)	-	(3.426)	-	(3.426)
Επανεπένδυση μερίσματος (δ)	33.435	28.420	126.717	155.137
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(284)	(284)
31 Δεκεμβρίου 2008	830.126	705.607	2.054.004	2.759.611

(α) Οι μετοχές που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007, αφορούν τις μετοχές που εκδόθηκαν στους μετόχους της Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών που είχαν εξασκήσει το δικαίωμα εξόδου. Οι μετοχές αυτές εκδόθηκαν στις 17 Απριλίου, 2007 και εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών στις 23 Απριλίου, 2007.

36. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ (συνέχεια)

- (β) Το Δεκέμβριο του 2007, το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά 8.000 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας ΛΚ 0,50 (€ 0,85) η έκαστη που προέκυψαν από άσκηση δικαιωμάτων αγοράς μετοχών.
- (γ) Στις 15 Μαΐου, 2008 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε τη μετατροπή και μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής της Τράπεζας, μετά τη στρογγυλοποίηση, από ΛΚ 0,50 σε € 0,85. Επίσης, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση ενέκρινε όπως το εγκεκριμένο ονομαστικό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μετατραπεί και μειωθεί σε € 807.500.000 και το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο σε € 677.187.000, και όπως η μείωση του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου αποτέλεσμα της πιο πάνω μετατροπής από Λίρες Κύπρου σε Ευρώ, ύψους € 3.426.000, καταχωρηθεί σε ένα ειδικό αποθεματικό που καλείται «Διαφορά από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ» (Σημ. 37) για μελλοντική κεφαλαιοποίηση ή άλλη νόμιμη χρήση.
- (δ) Τον Ιούνιο 2008 η Τράπεζα έκδωσε 33.435.000 νέες συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85, οι οποίες προέκυψαν από την επανεπένδυση του μερίσματος χρήσεως 2007 σύμφωνα με τους όρους του Σχεδίου Επανεπένδυσης Μερίσματος. Με βάση το Σχέδιο οι μέτοχοι της Τράπεζας είχαν τη δυνατότητα μερικής ή ολικής επανεπένδυσης σε μετοχές της Τράπεζας, του καθαρού μερίσματος 2007 που τους καταβλήθηκε. Η τιμή άσκησης του δικαιώματος επανεπένδυσης του μερίσματος 2007 σε μετοχές καθορίστηκε σε € 4,64 ανά μετοχή, που ήταν 10% κατώτερη από το μέσο όρο της τιμής κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά την περίοδο από 23 έως 29 Μαΐου, 2008. Η διαπραγμάτευση των νέων μετοχών άρχισε στις 18 Ιουνίου, 2008. Με την έκδοση των 33.435.000 νέων συνήθων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανήλθε στο ποσό των € 705.607.000, διαιρούμενο σε 830.126.000 συνήθεις μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,85 η καθεμιά.

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αποτελείται από 950 εκ. μετοχές (2007: 950 εκ. μετοχές) αξίας € 0,85 (2007: ΛΚ 0,50).

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές είναι εξολοκλήρου πληρωμένες και έχουν τα ίδια δικαιώματα.

Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο δεν είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Τον Απρίλιο του 2007, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων ενέκρινε τη θέσπιση Προγράμματος Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (Share Options Scheme) (το «Πρόγραμμα») για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και τους υπαλλήλους του Ομίλου. Οι μετοχές που θα δύνανται να εκδοθούν κατ' εφαρμογή του Προγράμματος θα έχουν την ίδια ονομαστική αξία με τις ήδη εκδομένες μετοχές, δηλαδή € 0,85 έκαστη. Η τιμή εξάσκησης κάθε δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών (το «Δικαίωμα») καθορίστηκε στα € 10.

Με βάση την προαναφερθείσα έγκριση και εν συνεχεία την από 9 Μαΐου, 2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, παραχωρήθηκαν 70.305.000 Δικαιώματα στους δικαιούχους με ημερομηνία λήξης την 15 Δεκεμβρίου, 2011. Τα Δικαιώματα μπορούν να εξασκηθούν από τους κατόχους κατά τη διάρκεια των ετών 2007 μέχρι 2011, σύμφωνα με την κατανομή που καθορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Αμοιβών με την οποία κρίνεται ότι η απόδοση κάθε δικαιούχου ήταν σύμφωνη με τις προσδοκίες της Τράπεζας.

Η εύλογη αξία των παραχωρηθέντων Δικαιωμάτων προσδιορίστηκε κατά τη διάρκεια του έτους 2007 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο Black and Scholes. Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο αποτίμησης ήταν οι εξής: τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης € 8,48, καμπύλη καταθετικού άνευ κινδύνου επιτοκίου του Ευρώ κατά τη διάρκεια του Προγράμματος 4,15% (μέσος όρος), διακύμανση μετοχής που καθορίστηκε με βάση ιστορικά στοιχεία διακύμανσης μετοχής 12% και μερισματική απόδοση 3,82%. Η μεσοσταθμική εύλογη αξία των Δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ήταν € 0,19 ανά Δικαίωμα. Το συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2008 για Δικαιώματα που παραχωρήθηκαν ανέρχεται σε € 1.925.000 (2007: € 1.684.000) (Σημ. 8). Κατά τη διάρκεια του έτους 2007 και 2008 δεν εξασκήθηκαν οποιαδήποτε Δικαιώματα και στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 31 Δεκεμβρίου, 2007 ο αριθμός Δικαιωμάτων που ήταν σε ισχύ ήταν 70.305.000.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

37. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Αποθεματικά προσόδου		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	504.929	326.902
Επίδραση από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	44.178	-
Κέρδος έτους	381.382	421.631
Μεταφορά από τα αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων	189	21
Μέρισμα (Σημ. 48)	(278.842)	(245.018)
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 8)	1.925	1.684
Άλλες κινήσεις	-	(291)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	653.761	504.929
Αποθεματικά δίκαιης αξίας ακινήτων		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	44.957	19.296
Επανεκτίμηση έτους	-	30.178
Αναβαλλόμενη φορολογία (Σημ. 35)	120	(3.470)
Μεταφορά στα αποθεματικά προσόδου	(189)	(21)
Άλλες κινήσεις	-	(1.026)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	44.888	44.957
Αποθεματικά δίκαιης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και επενδύσεων σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	203.923	212.653
Επίδραση από τη συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα	(44.178)	-
Επανεκτίμηση έτους	(207.886)	81.745
Μεταφορά στα αποτελέσματα από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες	(44.209)	(91.225)
Μεταφορά στα αποτελέσματα λόγω απομείωσης (Σημ. 6)	16.340	750
Απόσβεση ζημιάς σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που έχουν επαναταξινομηθεί	728	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(75.282)	203.923
Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	292	730
Συναλλαγματικές διαφορές για το έτος	4.564	(438)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	4.856	292
Αποθεματικό διαφοράς από μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	-	-
Διαφορά που προέκυψε από τη μετατροπή μετοχικού κεφαλαίου σε Ευρώ	3.426	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	3.426	-
	631.649	754.101

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

37. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (συνέχεια)

Σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός στη διανομή των αποθεματικών. Σύμφωνα με τους κανονισμούς της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου τα αποθεματικά που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές δεν είναι διαθέσιμα για διανομή.

Από την 1 Ιανουαρίου, 2003, εταιρείες που δε διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα διανέμεται για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται κατά τη διάρκεια των δύο επόμενων ετών. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται λογαριασμό των μετόχων.

38. ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κυρίως για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που χρησιμοποιεί η Τράπεζα και η μέθοδος προσδιορισμού της δίκαιης αξίας τους αναφέρονται πιο κάτω.

Οι συμβάσεις προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος καθορίζουν τη συναλλαγματική τιμή ανταλλαγής δύο νομισμάτων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία. Η συναλλαγματική τιμή καθορίζεται την ημέρα της πράξης. Οι συμβάσεις προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος αποτιμούνται καθημερινώς (με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές τιμές), υπολογίζοντας τη νέα προθεσμιακή τιμή (forward rate) για το υπόλοιπο της σύμβασης μέχρι τη λήξη της.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο διαφορετικών νομισμάτων συμπεριλαμβανομένου τόκου σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία. Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος αποτιμούνται στη δίκαιη αξία τους (με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές τιμές), υπολογίζοντας τη νέα τιμή ανταλλαγής (swap points) κατά την ημερομηνία της αποτίμησης.

Στις συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάξουν πληρωμές με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο, πάνω σε καθορισμένο θεωρητικό ποσό σε μια καθορισμένη χρονική περίοδο. Η δίκαιη αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου υπολογίζεται συγκρίνοντας την παρούσα αξία των προεξοφληθέντων μελλοντικών ταμειακών ροών κατά την ημερομηνία της αποτίμησης σε σχέση με το προσυμφωνημένο θεωρητικό ποσό της σύμβασης.

Τα θεωρητικά ποσά των συμβάσεων παρέχουν μια βάση για σύγκριση με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, αλλά δε δείχνουν τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της δίκαιης αξίας των παραγώγων και γι' αυτό δεν παρέχουν καμιά ένδειξη για την έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικούς ή άλλους κινδύνους αγοράς. Η δίκαιη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων μπορεί να είναι θετική ή αρνητική ως αποτέλεσμα των διακυμάνσεων στις τρέχουσες τιμές των επιτοκίων και του συναλλάγματος σε σχέση με τους όρους που τα διέπουν. Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η δίκαιη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η δίκαιη αξία τους είναι αρνητική.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

38. ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ (συνέχεια)

Η θεωρητική και δίκαιη αξία των παραγώγων ήταν:

	2008			2007		
	Θεωρητική αξία € '000	Δίκαιη αξία		Θεωρητική αξία € '000	Δίκαιη αξία	
Περιουσιακά στοιχεία € '000		Υποχρεώσεις € '000	Περιουσιακά στοιχεία € '000		Υποχρεώσεις € '000	
Παράγωγα για εμπορία:						
Παράγωγα συναλλάγματος						
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	123.391	5	3	180.587	22	5
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	2.528.238	67.463	68.073	1.391.224	14.357	13.625
Παράγωγα επιτοκίου						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου	1.630.772	7.455	4.868	1.129.867	3.193	3.814
Σύνολο παραγώγων για εμπορία (Σημ. 17)		74.923	72.944		17.572	17.444
Παράγωγα για αντιστάθμιση:						
Παράγωγα για αντιστάθμιση δίκαιης αξίας						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου	87.921	-	6.477	-	-	-
Σύνολο παραγώγων για αντιστάθμιση		-	6.477		-	-
Σύνολο παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων (Σημ. 34)		74.923	79.421		17.572	17.444

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

39. ΜΕΤΡΗΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΗΛΘΑΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

	2008 € '000	2007 € '000
Κέρδος πριν από τη φορολογία	414.764	465.618
Αναπροσαρμογές για:		
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	6.363	5.603
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων (Σημ. 27)	4.018	3.629
Κέρδος δίκαιης αξίας από επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 28)	(5.491)	(14)
Αναπροσαρμογή στη δίκαιη αξία ακινήτων (Σημ. 9)	-	(1.743)
Κόστος παροχών προσωπικού που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 8)	1.925	1.684
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	16.340	750
Συναλλαγματικές διαφορές	11.883	2.041
Εισόδημα από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(144.909)	(71.150)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	72.051	56.258
Μέρισμα από θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες (Σημ. 7)	(23.531)	(131.864)
Ζημιά από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	50	413
Κέρδος από διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	(66.103)	(118.180)
Κέρδος από πώληση θυγατρικών εταιρειών (Σημ. 6)	(29.120)	-
	258.240	213.045
Αλλαγή σε:		
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.141.285	341.490
Καταθέσεις πελατών	1.203.307	1.946.983
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	(267.773)	363.726
Άλλες υποχρεώσεις	42.286	20.678
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	15.981	20.217
Περιορισμένες καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	462.631	(394.444)
Οφειλές από άλλες τράπεζες	153.464	(186.780)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(48.343)	95.564
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	(99.495)	-
Χορηγήσεις	(1.873.003)	(1.998.594)
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	(114.760)	(469.229)
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	(65.139)	151.806
	808.681	104.462

Μη ταμειακές συναλλαγές

Η συμμετοχή στη Marfin Insurance Holdings Ltd αποκτήθηκε εν μέρει με μετρητά και εν μέρει με ανταλλαγή μετοχών. Η ανταλλαγή μετοχών δεν επηρέασε την κατάσταση ταμειακών ροών.

40. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	2008 € '000	2007 € '000
Μετρητά και μη περιορισμένες καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	78.277	81.295
Οφειλές από άλλες τράπεζες – μέχρι τρεις μήνες	3.253.731	2.925.331
	3.332.008	3.006.626
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(11.883)
	3.332.008	2.994.743

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

41. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Κατά γεωγραφικό τομέα (κύριος διαχωρισμός)

	Κύπρος € '000	Ηνωμένο Βασίλειο € '000	Αναπροσαρμογές € '000	Σύνολο € '000
2008				
Εισόδημα από τρίτα μέρη	1.131.166	124.090	-	1.255.256
Εισόδημα από άλλους τομείς	1.739	39.268	(41.007)	-
Συνολικό εισόδημα	1.132.905	163.358	(41.007)	1.255.256
Κέρδος πριν από τη φορολογία	397.689	17.075		414.764
Φορολογία				(33.382)
Κέρδος έτους				381.382
Περιουσιακά στοιχεία	17.258.072	2.137.557		19.395.629
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	97.272	-		97.272
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				19.492.901
Υποχρεώσεις	13.973.880	2.127.761		16.101.641
Άλλα στοιχεία				
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	16.349	2.762		19.111
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	5.870	493		6.363
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων (Σημ. 27)	3.804	214		4.018
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων (Σημ. 11)	19.474	66		19.540
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	16.340	-		16.340

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

41. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ (συνέχεια)

Κατά γεωγραφικό τομέα (κύριος διαχωρισμός) (συνέχεια)

	Κύπρος € '000	Ηνωμένο Βασίλειο € '000	Αναπροσαρμογές € '000	Σύνολο € '000
2007				
Εισόδημα από τρίτα μέρη	1.101.795	107.296	-	1.209.091
Εισόδημα από άλλους τομείς	15.261	36.998	(52.259)	-
Συνολικό εισόδημα	1.117.056	144.294	(52.259)	1.209.091
Κέρδος πριν από τη φορολογία	446.897	18.721		465.618
Φορολογία				(43.987)
Κέρδος έτους				421.631
Περιουσιακά στοιχεία	14.884.809	2.048.849		16.933.658
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	12.799	-		12.799
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων				16.946.457
Υποχρεώσεις	11.988.502	1.595.670		13.584.172
Άλλα στοιχεία				
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	11.657	933		12.590
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 29)	5.267	336		5.603
Αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων (Σημ. 27)	3.430	199		3.629
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων (Σημ. 11)	30.507	(38)		30.469
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση (Σημ. 6)	750	-		750

Συμφιλίωση με τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:

	2008 € '000	2007 € '000
Συνολικό εισόδημα	1.255.256	1.209.091
Έξοδα από τόκους σύμφωνα με την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(599.460)	(492.649)
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες σύμφωνα με την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(11.922)	(8.468)
Έσοδα από εργασίες σύμφωνα με την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	643.874	707.974

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται κυρίως στον τραπεζικό τομέα και γεωγραφικά στην Κύπρο και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ως εκ τούτου, δεν παρουσιάζεται ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας και ο κύριος διαχωρισμός είναι κατά γεωγραφικό τομέα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

42. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Χρηματοπιστωτικά μέσα

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα συμπεριλαμβάνουν δεσμεύσεις αναφορικά με ενέγγυες πιστώσεις και εγγυήσεις με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών της Τράπεζας. Ο πιστωτικός κίνδυνος από αυτές τις συναλλαγές είναι αντίστοιχος με το συνολικό ποσό των συμβολαίων. Η πλειονότητα όμως αυτών των διευκολύνσεων αντισταθμίζεται με αντίστοιχες υποχρεώσεις τρίτων μερών.

	2008 € '000	2007 € '000
Ενέγγυες πιστώσεις	109.752	161.218
Εγγυητικές επιστολές	469.204	551.936
	578.956	713.154

Υπηρεσίες καταπιστευματοδόχου (trustee services)

Η Τράπεζα ενεργεί ως καταπιστευματοδόχος εγκεκριμένων τοποθετήσεων ασφαλιστικών εταιρειών σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων 1984 και 1990.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 οι ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες της Τράπεζας ανέρχονταν σε € 10,0 εκ. (2007: € 15,9 εκ.).

Νομικές διαδικασίες

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον της Τράπεζας σε σχέση με τις δραστηριότητές της. Με βάση νομική συμβουλή, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι οποιασδήποτε επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν είναι πιθανόν η Τράπεζα να υποστεί οποιαδήποτε σημαντική ζημιά. Ως εκ τούτου δεν έγινε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις για αυτές τις υποθέσεις.

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Η Τράπεζα ενοικιάζει διάφορα καταστήματα, γραφεία και αποθήκες σύμφωνα με μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις έχουν ποικίλους όρους, πρόνοιες αναπροσαρμογής τιμήματος και δικαιώματα ανανέωσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

42. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (συνέχεια)

Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις (συνέχεια)

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών καταβολών μισθωμάτων σύμφωνα με τις μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις είναι ως εξής:

	2008 € '000	2007 € '000
Μέχρι ένα χρόνο	3.271	1.563
Από ένα μέχρι πέντε χρόνια	10.215	3.310
Περισσότερο από πέντε χρόνια	2.554	52
	16.040	4.925

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Όπως κάθε άλλος χρηματοοικονομικός οργανισμός, η Τράπεζα εκτίθεται σε κινδύνους. Αυτοί παρακολουθούνται συνεχώς με διάφορους τρόπους έτσι ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων. Η φύση των κινδύνων αυτών καθώς και οι τρόποι διαχείρισής τους από την Τράπεζα επεξηγούνται πιο κάτω.

Στο εξαιρετικά ασταθές και μη προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον, η πρωταρχική επιδίωξη της Τράπεζας είναι να παραμείνει κεφαλαιακά ισχυρή και με υψηλή ρευστότητα ώστε να εξυπηρετούνται με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων και των πελατών της. Οι επιλογές της Τράπεζας κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008 επικεντρώθηκαν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της συγκυρίας. Η στρατηγική για το 2009 εξασφαλίζει ότι θα παραμείνει ένας ισχυρός ιδιωτικός χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η ενδεχόμενη μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Τράπεζα των υφιστάμενων και ενδεχόμενων μελλοντικών υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων, με συνέπεια την απώλεια κεφαλαίων και εισοδημάτων. Η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου επικεντρώνεται στη διασφάλιση μιας πειθαρχημένης κουλτούρας, διαφάνειας και λελογισμένης ανάληψης κινδύνων, βασισμένης σε αναγνωρισμένες διεθνείς πρακτικές.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου καλύπτει ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων, που ξεκινούν από το στάδιο της ανάληψης του πιστωτικού κινδύνου, συνεχίζουν με το στάδιο της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου στο δανειακό χαρτοφυλάκιο και καταλήγουν στο στάδιο της είσπραξης.

Οι μεθοδολογίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου προσαρμόζονται έτσι ώστε να αντανakλούν το εκάστοτε οικονομικό περιβάλλον. Οι διάφορες μέθοδοι αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται ετησίως ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο και προσαρμόζονται για να συνάδουν με τη στρατηγική και τους στόχους της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου

Πιστωτική πολιτική

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας χωρίζεται σε χορηγήσεις σε ιδιώτες, μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Οι χορηγήσεις σε ιδιώτες περιλαμβάνουν τους ιδιώτες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις περιλαμβάνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενώ οι χορηγήσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις περιλαμβάνουν τις μεγάλες εταιρείες και τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Το κυριότερο κριτήριο δανεισμού για την Τράπεζα είναι η ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη. Επιπλέον, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα των εξασφαλίσεων, είτε υπό μορφή εμπράγματων εξασφαλίσεων είτε εγγυήσεων. Η πλειονότητα των πελατών της Τράπεζας είναι είτε ιδιώτες δανειολήπτες είτε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενώ συχνά οι πελάτες δανείζονται και με τις δύο αυτές ιδιότητες, χρησιμοποιώντας διαφορετικά δανειστικά προϊόντα και διευκολύνσεις.

Αναφορικά με τις χορηγήσεις σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, ετοιμάζονται διάφορες εκθέσεις για τους τομείς της οικονομίας με σκοπό τον εντοπισμό των τομέων που είναι πιθανό να παρουσιάσουν προβλήματα καθώς και τομέων που θα αποτελέσουν στόχο για πιστωτική επέκταση. Οι εκθέσεις χρησιμοποιούνται επίσης στον προσδιορισμό και αξιολόγηση της πιστωτικής πολιτικής.

Για να είναι σε θέση η Τράπεζα να καθορίσει τις αγορές-στόχους της, λαμβάνονται υπόψη διάφορες παράμετροι όπως οι μακροοικονομικοί δείκτες, το εγχώριο τραπεζικό σύστημα, εμπειρικά δεδομένα αναφορικά με τις επιπτώσεις προσομοίωσης κατάστασης κρίσης, τις κατευθυντήριες γραμμές της εποπτικής αρχής καθώς και τη τρέχουσα σύνθεση του δανειακού χαρτοφυλακίου. Αφού ληφθούν υπόψη θέματα σημαντικότητας καθώς και το εγχώριο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, οι κύριες αγορές-στόχοι συνοψίζονται και κατηγοριοποιούνται με βάση τα ακόλουθα: (α) τομέας οικονομίας, (β) τραπεζική διεύθυνση, (γ) κατηγορία περιουσιακών στοιχείων βάσει της Συνθήκης της Βασιλείας, (δ) χώρα κινδύνου, (ε) τύπος διευκόλυνσης, (στ) τύπος εξασφάλισης, (η) πιστοληπτική ποιότητα και (θ) νόμισμα. Αφού προσδιοριστούν τα πιο πάνω, γίνεται περαιτέρω ανάλυση για να αποφασιστεί το ύψος του δανεισμού που θα παραχωρηθεί σε κάθε αγορά-στόχο.

Προσομοίωση κατάστασης κρίσης

Η προσομοίωση κατάστασης κρίσης επικεντρώνει την προσοχή της στην επίδραση ακραίων αλλά εφικτών σεναρίων, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, την κερδοφορία και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας. Η προσομοίωση κατάστασης κρίσης μπορεί να εφαρμοστεί χρησιμοποιώντας μία ή συνδυασμό των ακόλουθων μεθόδων: scenario tests (πολυπαραγοντική) και sensitivity analysis (μονοπαραγοντική). Οι προσομοιώσεις καταστάσεων κρίσης διενεργούνται σε εξαμηνιαία βάση ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

Όρια διευκολύνσεων

Τα όρια πιστωτικών διευκολύνσεων καθορίζουν την ιεραρχία έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων στους πελάτες της Τράπεζας, υποδεικνύοντας ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο πιστωτικός κίνδυνος που εμπεριέχεται σε μια συναλλαγή, τόσο ψηλότερο είναι το επίπεδο της αρχής που απαιτείται για την έγκριση της συναλλαγής. Η δομή των ορίων των πιστωτικών διευκολύνσεων βασίζεται: (α) στην ποιότητα του πελάτη, όπως καθορίζεται από το βαθμό του, (β) στην ποιότητα των εξασφαλίσεων/εγγυήσεων, (γ) στο είδος της διευκόλυνσης, π.χ. δάνειο ή εγγυητική επιστολή, (δ) στη διάρκεια της διευκόλυνσης και (ε) στο επίπεδο της εγκρίνουσας αρχής.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Όρια διευκολύνσεων (συνέχεια)

Τα όρια διευκολύνσεων χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

- (α) Όρια πρώτης γραμμής, δηλαδή όρια που δίνονται σε διευθυντές καταστήματος και τομεάρχες.
- (β) Όρια Ανώτερων Αρχών, δηλαδή όρια που δίνονται στην Επιτροπή Δανείων και στην Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας.

Όλα τα όρια διευκολύνσεων αναθεωρούνται ετησίως ή οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων δύναται να προχωρήσει σε αλλαγή των ορίων βάσει οδηγιών που εκδίδονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, με τις οποίες η Τράπεζα πρέπει να συμμορφώνεται ή με νέες κατευθυντήριες γραμμές της Ανώτερης Διεύθυνσης που θα πρέπει να υιοθετηθούν.

Σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης

Οι μέθοδοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος του αντισυμβαλλομένου στις ακόλουθες κατηγορίες: κεντρικές κυβερνήσεις (για αγορά και διακράτηση ομολόγων), χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα.

Όσον αφορά την αξιολόγηση κυβερνήσεων και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, αυτή αναλύεται στη συνέχεια, κάτω από τους υπότιτλους «Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενων τραπεζών» και «Κίνδυνος χώρας».

Όσον αφορά την αξιολόγηση φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, η Τράπεζα διατηρεί δεκαβάθμιο σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης, το οποίο εφαρμόζεται σε νέους και υφιστάμενους πελάτες. Αποτελείται από τρία επιμέρους συστήματα, οι βαθμολογίες των οποίων συνδυάζονται για να δώσουν ένα τελικό βαθμό.

Για την αξιολόγηση των φυσικών προσώπων γίνεται συνδυασμός του εσωτερικά σχεδιασμένου συστήματος βαθμολογίας, το οποίο στηρίζεται στο ιστορικό αποπληρωμής του πελάτη και τη γενική συνεργασία του με την Τράπεζα αλλά και του επίσης εσωτερικά σχεδιασμένου συστήματος credit scoring, το οποίο στηρίζεται τόσο σε δημογραφικούς παράγοντες όσο και σε αντικειμενικά οικονομικά στοιχεία (π.χ. εισόδημα, περιουσιακά στοιχεία).

Για την αξιολόγηση των μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων χρησιμοποιείται το εσωτερικό σύστημα βαθμολογίας, όπως περιγράφεται πιο πάνω, αλλά και το σύστημα Moody's Risk Advisor, το οποίο αξιολογεί την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης βάσει των οικονομικών και ποιοτικών στοιχείων της, αλλά και βάσει του τομέα οικονομίας στον οποίο δραστηριοποιείται.

Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται σε μηνιαία βάση, ώστε η βαθμολογία του πελάτη να είναι αντιπροσωπευτική του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνεται και να λειτουργεί ως προειδοποιητικό σήμα κινδύνου. Η διαδικασία αξιολόγησης υποστηρίζεται από περιοδικούς ελέγχους που διενεργούνται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τον Εσωτερικό Έλεγχο.

Ο βαθμός πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων και του καθορισμού των αντίστοιχων ορίων, για τον εσωτερικό υπολογισμό πιθανοτήτων αθέτησης υποχρέωσης αλλά και για την παρακολούθηση μετατοπίσεων στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, με σκοπό την ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών προς αποφυγή αύξησης των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Ανάληψη πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Αξιολόγηση νέων προϊόντων

Στα πλαίσια της παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διασφαλίζει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος που εμπλεκείται στα νέα προϊόντα εντοπίζεται και αναλύεται για να διασφαλιστεί ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται με την πιστωτική πολιτική, τις διαδικασίες της Τράπεζας καθώς και με τις οδηγίες που εκδίδονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Επιπλέον, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, βάσει της ανάλυσης κέρδους-κινδύνου, αξιολογεί την επίδραση των νέων προϊόντων στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και διασφαλίζει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος του χαρτοφυλακίου δεν υπερβαίνει τα αποδεκτά επίπεδα.

Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

Σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης

Το σύστημα εσωτερικής διαβάθμισης έχει επεξηγηθεί λεπτομερώς στην προηγούμενη ενότητα.

Έλεγχος προβληματικών δανείων

Τα προβληματικά πιστωτικά ανοίγματα εντοπίζονται και παρακολουθούνται σε πρώιμο στάδιο μέσω του εσωτερικού συστήματος διαβάθμισης, των διαδικασιών και ελέγχων έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων καθώς και μέσω της αξιολόγησης του δανειακού χαρτοφυλακίου. Τα προβληματικά πιστωτικά ανοίγματα παρακολουθούνται στενά τόσο σε επίπεδο τραπεζικής διεύθυνσης όσο και σε επίπεδο Ανώτερων Διευθύνσεων (από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τον Εσωτερικό Έλεγχο). Σε συνεργασία με τις τραπεζικές μονάδες καθορίζονται σχέδια δράσης και συγκεκριμένοι στόχοι για βελτίωση και διενεργούνται έλεγχοι σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα έγκαιρα.

Επιπλέον, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ετοιμάζει εξειδικευμένες εκθέσεις, οι οποίες αναλύουν και αξιολογούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο και τα καθυστερημένα ποσά, οι οποίες αποστέλλονται στις αρμόδιες Επιτροπές και στην Ανώτερη Διεύθυνση της Τράπεζας μαζί με εισηγήσεις για λήψη διορθωτικών μέτρων.

Υποβολή εκθέσεων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την ετοιμασία και υποβολή αναλυτικών εκθέσεων προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και την Εκτελεστική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου και την Επιτροπή Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με θέματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων ορίων πιστωτικού κινδύνου, ορίων εγκρινουσών αρχών καθώς και των αποτελεσμάτων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για την ετοιμασία εκθέσεων οι οποίες υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και αφορούν την ποιότητα του χαρτοφυλακίου καθώς και το ποσοστό επίτευξης των ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί.

Πολιτική εξασφάλισεων

Η πολιτική εξασφάλισεων που ακολουθείται από την Τράπεζα της επιτρέπει να διαχειρίζεται καλύτερα τον πιστωτικό κίνδυνο. Οι αρχές της πολιτικής εξασφάλισεων καθορίζουν: (α) την επιθυμητή κάλυψη ανά τύπο εξασφάλισης, (β) το είδος των αποδεκτών εξασφάλισεων και (γ) ότι θα πρέπει να γίνονται επανεκτιμήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, είτε από τους λειτουργούς χορηγήσεων είτε από εξωτερικούς εγκεκριμένους εκτιμητές.

Οι κύριοι τύποι εξασφάλισεων που λαμβάνονται από την Τράπεζα είναι: (α) υποθήκες, (β) τραπεζικές εγγυήσεις, (γ) μετρητά, (δ) ενεχυρίαση μετοχών και (ε) άλλες επιβαρύνσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Είσπραξη

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστωτικών ανοιγμάτων μέσω του συστήματος εσωτερικής διαβάθμισης. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για τον καθορισμό κριτηρίων για την παραπομπή των πελατών στην εξειδικευμένη Διεύθυνση Είσπραξης Χρεών.

Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω μη ικανοποιητικής διασποράς του χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένους δανειολήπτες, συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας ή οικονομικούς τομείς, γεωγραφικές περιοχές ή είδος προϊόντος.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η συγκέντρωση ανοιγμάτων σε δανειακά χαρτοφυλάκια αποτελεί σημαντική πτυχή του πιστωτικού κινδύνου. Χαρτοφυλάκια τα οποία παρουσιάζουν συγκεντρώσεις είναι πιθανό να παρουσιάσουν αποκλίσεις στις αποδόσεις τους και θα πρέπει να υποστηρίζονται από διακράτηση κεφαλαίων. Επομένως, η αποτελεσματική διαχείριση και ο καθορισμός ορίων συγκέντρωσης είναι θεμελιώδους σημασίας.

Η συγκέντρωση ανοιγμάτων προκύπτει κυρίως από τα ακόλουθα είδη ατελούς διαφοροποίησης:

- Συγκέντρωση σε επίπεδο πελάτη ή ομίλου πελατών, που προκύπτει από τον κίνδυνο ατελούς διαφοροποίησης στο χαρτοφυλάκιο εξαιτίας συγκέντρωσης σε συγκεκριμένο πελάτη ή όμιλο πελατών.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο τομέα οικονομίας, που προκύπτει από τον κίνδυνο ατελούς διαφοροποίησης στο χαρτοφυλάκιο εξαιτίας συγκέντρωσης σε επιχειρηματικούς τομείς ή γεωγραφικές περιοχές.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο εξασφαλίσεων, που προκύπτει από τη συγκέντρωση συγκεκριμένων τύπων εξασφαλίσεων.
- Συγκέντρωση σε επίπεδο δανεισμού σε ξένο νόμισμα, που προκύπτει από δραστηριότητες δανεισμού σε ξένα νομίσματα.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων διασφαλίζει ότι τα ανοίγματα σε ιδιώτες πελάτες, ομίλους πελατών, γεωγραφικούς τομείς και άλλες συγκεντρώσεις δεν καθίστανται υπερβολικά σε σχέση με την κεφαλαιουχική βάση της Τράπεζας και συνάδουν με τα όρια που έχουν τεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι επίσης υπεύθυνη για την υποβολή εκθέσεων για τις συγκεντρώσεις κινδύνων στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην Επιτροπή Ενεργητικού και Παθητικού και στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος του κινδύνου συγκέντρωσης επιτυγχάνεται μέσω της θέσπισης ορίων (π.χ. όρια κατά τομέα δραστηριότητας) και της υποβολής εκθέσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Πιστωτική διαβάθμιση χορηγήσεων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα ποσοστά των χορηγήσεων καθώς και των προβλέψεων για απομείωση για κάθε κατηγορία εσωτερικής πιστωτικής διαβάθμισης της Τράπεζας.

Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:	2008		2007	
	Χορηγήσεις %	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων %	Χορηγήσεις %	Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων %
Χαμηλός κίνδυνος	68	-	78	-
Μέσος κίνδυνος	24	-	14	0,01
Ψηλός κίνδυνος	8	48,12	8	58,15
	100	4,05	100	4,55

Τα ποσοστά πρόβλεψης για απομείωση των χορηγήσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω αναφέρονται στη συσσωρευμένη πρόβλεψη για απομείωση για κάθε κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης ως ποσοστό επί των μεικτών χορηγήσεων της κάθε κατηγορίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν από δοθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εξασφαλίσεις ή άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που έχουν ληφθεί. Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στον ισολογισμό, η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο ισούται με τη λογιστική τους αξία.

	Μέγιστη έκθεση	
	2008 € '000	2007 € '000
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από περιουσιακά στοιχεία του ισολογισμού:		
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα (Σημ. 14)	113.024	575.655
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 15)	3.438.808	3.155.418
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 17)	47.658	90.001
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 17)	74.923	17.572
Χορηγήσεις:		
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	2.841.544	2.198.197
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:		
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	2.573.586	1.906.264
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3.616.340	2.725.361
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 21)	303.306	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση - επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 22)	1.687.284	1.658.751
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 23)	502.302	283.973
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	85.573	66.764
	15.284.348	12.677.956
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από περιουσιακά στοιχεία εκτός του ισολογισμού:		
Ενέγγυες πιστώσεις (Σημ. 42)	109.752	161.218
Εγγυητικές επιστολές (Σημ. 42)	469.204	551.936
	578.956	713.154
	15.863.304	13.391.110

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, 79% της συνολικής έκθεσης απορρέει από οφειλές από άλλες τράπεζες και χορηγήσεις (2007: 75%), 11% αντιπροσωπεύει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (2007: 12%).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν από δοθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις (συνέχεια)

Η διεύθυνση της Τράπεζας πιστεύει ότι έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τον έλεγχο και τη διατήρηση ελάχιστης έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος απορρέει τόσο από το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων όσο και από τις επενδύσεις σε χρεόγραφα, σύμφωνα και με τα ακόλουθα στοιχεία:

- 92% των χορηγήσεων κατηγοριοποιείται στις δύο πρώτες κατηγορίες πιστωτικής διαβάθμισης του συστήματος εσωτερικής διαβάθμισης (2007: 92%).
- 85% των χορηγήσεων θεωρούνται ως μη καθυστερημένες ή απομειωμένες (2007: 81%).
- € 448 εκ. ή 5% των χορηγήσεων θεωρούνται ως απομειωμένες σε ατομική βάση (2007: € 421 εκ. ή 6%).
- Η βελτίωση στην ποιότητα χορηγήσεων είχε ως αποτέλεσμα ένα μειωμένο ποσοστό επιβάρυνσης επί των συνολικών μεικτών χορηγήσεων στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.
- 98,7% των επενδύσεων σε χρεόγραφα ανήκουν στην πιστοληπτική κατηγορία Α- ή καλύτερη κατηγορία (2007: 99,6%).

Χορηγήσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ποιότητα των χορηγήσεων της Τράπεζας.

	2008			2007		
	Χορηγήσεις € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα € '000	Χορηγήσεις € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα € '000
Μη καθυστερημένες ή απομειωμένες	7.981.761	3.438.808	113.024	5.764.806	3.155.418	575.655
Σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	982.942	-	-	969.531	-	-
Απομειωμένες	448.183	-	-	420.729	-	-
Μεικτές	9.412.886	3.438.808	113.024	7.155.066	3.155.418	575.655
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	(381.416)	-	-	(325.244)	-	-
Καθαρές	9.031.470	3.438.808	113.024	6.829.822	3.155.418	575.655

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(α) Χορηγήσεις μη καθυστερημένες ή απομειωμένες

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις χορηγήσεις της Τράπεζας που δεν ήταν σε καθυστέρηση ή απομειωμένες, για κάθε κατηγορία εσωτερικής πιστωτικής διαβάθμισης.

	Χορηγήσεις Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000	Οφειλές από άλλες τράπεζες € '000	Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000			
2008						
Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:						
Χαμηλός κίνδυνος	2.260.131	1.686.591	1.898.993	5.845.715	3.438.808	113.024
Μέσος κίνδυνος	223.444	453.550	1.245.244	1.922.238	-	-
Ψηλός κίνδυνος	33.231	46.461	134.116	213.808	-	-
	2.516.806	2.186.602	3.278.353	7.981.761	3.438.808	113.024
2007						
Κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης:						
Χαμηλός κίνδυνος	1.721.137	1.372.335	1.898.116	4.991.588	3.155.418	575.655
Μέσος κίνδυνος	91.454	223.128	396.237	710.819	-	-
Ψηλός κίνδυνος	15.336	21.604	25.459	62.399	-	-
	1.827.927	1.617.067	2.319.812	5.764.806	3.155.418	575.655

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(β) Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες

Χορηγήσεις σε καθυστέρηση μικρότερη από 90 ημέρες δε θεωρούνται ότι έχουν υποστεί απομείωση εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις για το αντίθετο.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση της χρονικής καθυστέρησης των χορηγήσεων που ήταν σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κατά κατηγορία καθώς επίσης και την εκτιμημένη δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί.

	Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Καθυστέρηση μέχρι 30 ημέρες	151.323	287.362	145.166	583.851
Καθυστέρηση από 31 μέχρι 60 ημέρες	47.484	48.305	36.530	132.319
Καθυστέρηση από 61 μέχρι 90 ημέρες	37.297	14.446	37.240	88.983
Καθυστέρηση πάνω από 90 ημέρες	36.070	42.749	98.970	177.789
Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	272.174	392.862	317.906	982.942
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	194.301	336.595	366.067	896.963
2007				
Καθυστέρηση μέχρι 30 ημέρες	263.229	198.981	295.087	757.297
Καθυστέρηση από 31 μέχρι 60 ημέρες	28.863	25.015	25.287	79.165
Καθυστέρηση από 61 μέχρι 90 ημέρες	11.120	21.899	7.398	40.417
Καθυστέρηση πάνω από 90 ημέρες	21.404	25.938	45.310	92.652
Χορηγήσεις σε καθυστέρηση αλλά μη απομειωμένες	324.616	271.833	373.082	969.531
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	244.073	226.523	402.349	872.945

Η δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων προσδιορίζεται με τη χρησιμοποίηση κοινώς αποδεκτών μεθόδων αποτίμησης, οι οποίες περιλαμβάνουν σύγκριση με αγοραίες τιμές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Χορηγήσεις (συνέχεια)

(γ) Χορηγήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αξίας σε ατομική βάση

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις χορηγήσεις που έχουν υποστεί απομείωση αξίας, όπου η αξιολόγηση για απομείωση έγινε σε ατομική βάση, καθώς και την εκτιμημένη δίκαιη αξία των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί, για κάθε κατηγορία. Οι χορηγήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό τον πίνακα παρουσιάζουν καθυστερήσεις πάνω από 90 ημέρες και ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενες.

	Επιχειρήσεις			Σύνολο € '000
	Ιδιώτες € '000	Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί € '000	Μικρο- μεσαίες επιχειρήσεις € '000	
2008				
Χορηγήσεις που προσδιορίζονται σε ατομική βάση ως απομειωμένες	238.320	58.133	151.730	448.183
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	64.550	24.709	72.462	161.721
2007				
Χορηγήσεις που προσδιορίζονται σε ατομική βάση ως απομειωμένες	170.436	112.793	137.500	420.729
Δίκαιη αξία εξασφαλίσεων	48.714	70.392	85.007	204.113

(δ) Χορηγήσεις σε αναδιαπραγμάτευση

Η λογιστική αξία των χορηγήσεων που θα ήταν σε καθυστέρηση ή απομειωμένες και οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο αναδιαπραγμάτευσης ανέρχεται σε € 76.555.000 (2007: € 79.002.000).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Επενδύσεις σε χρεόγραφα, γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια δεκτά για επαναχρηματοδότηση

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση ανάλογα με την πιστοληπτική κατηγοριοποίηση (βάσει των διεθνών πιστοληπτικών υπηρεσιών) τα εταιρικά χρεόγραφα, κυβερνητικά χρεόγραφα και άλλα χρεόγραφα.

	Γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια € '000	Επενδύσεις προς εμπορία € '000	Επενδυτικοί τίτλοι € '000	Σύνολο € '000
2008				
AAA	-	-	363.737	363.737
AA- μέχρι AA+	226.775	8.676	1.394.715	1.630.166
A- μέχρι A+	98.350	38.982	376.813	514.145
Χαμηλότερο από A-	-	-	32.502	32.502
	325.125	47.658	2.167.767	2.540.550
2007				
AAA	-	-	31.968	31.968
AA- μέχρι AA+	-	51.867	1.335.455	1.387.322
A- μέχρι A+	404.301	38.134	162.640	605.075
Χαμηλότερο από A-	-	-	8.360	8.360
	404.301	90.001	1.538.423	2.032.725

Απόκτηση της κυριότητας παρασχεθεισών εξασφαλίσεων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη φύση και τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν περιέλθει στην κατοχή της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του έτους, είτε με την απόκτηση της κυριότητας παρασχεθεισών εξασφαλίσεων είτε με την ενεργοποίηση άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων, και τα οποία πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης άλλων προτύπων.

	2008 € '000	2007 € '000
Γη	5.010	-
Κτίρια	130	1.001
	5.140	1.001

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Συγκέντρωση κινδύνου σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο

(α) Γεωγραφική περιοχή

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, κατά γεωγραφική περιοχή. Για τους σκοπούς αυτού του πίνακα, η κατανομή της έκθεσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στις γεωγραφικές περιοχές έχει γίνει βάσει της χώρας δραστηριοποίησης των αντισυμβαλλόμενων μερών.

	Κύπρος € '000	Ελλάδα € '000	Άλλες χώρες € '000	Σύνολο € '000
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα (Σημ. 14)	113.024	-	-	113.024
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 15)	34.909	1.249.315	2.154.584	3.438.808
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:				
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 17)	11.233	10.660	25.765	47.658
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 17)	-	-	74.923	74.923
Χορηγήσεις:				
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	2.408.426	19.706	413.412	2.841.544
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:				
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	2.085.336	6.791	481.459	2.573.586
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3.326.567	1.673	288.100	3.616.340
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 21)	-	-	303.306	303.306
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 22)	21.139	113.907	1.552.238	1.687.284
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 23)	214.377	72.787	215.138	502.302
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	16.010	2.597	66.966	85.573
31 Δεκεμβρίου 2008	8.231.021	1.477.436	5.575.891	15.284.348
31 Δεκεμβρίου 2007	6.720.506	421.925	5.535.525	12.677.956

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Συγκέντρωση κινδύνου σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

(β) Επιχειρηματικός τομέας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, βάσει του επιχειρηματικού τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται τα αντισυμβαλλόμενα μέρη.

	Βιομηχανία € '000	Τουρισμός € '000	Εμπόριο € '000	Ακίνητα και κατασκευές € '000	Προσωπικά, επαγγελ- ματικά και ιδιο- κατοίκηση € '000	Χρηματο- οικονομικοί οργανισμοί € '000	Άλλοι τομείς € '000	Σύνολο € '000
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα (Σημ. 14)	-	-	-	-	-	113.024	-	113.024
Οφειλές από άλλες τράπεζες (Σημ. 15)	-	-	-	-	-	3.438.808	-	3.438.808
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:								
Επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 17)	-	-	-	-	-	47.658	-	47.658
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με θετική δίκαιη αξία (Σημ. 17)	-	-	-	-	-	74.923	-	74.923
Χορηγήσεις:								
Χορηγήσεις σε ιδιώτες	-	-	-	629.958	2.210.832	-	754	2.841.544
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις:								
Μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμοί	90.261	131.513	367.295	417.221	843.948	-	723.348	2.573.586
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	177.794	421.975	465.752	1.412.447	781.965	-	356.407	3.616.340
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 21)	-	-	-	-	-	303.306	-	303.306
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση – επενδύσεις σε χρεόγραφα (Σημ. 22)	-	-	-	-	-	1.687.284	-	1.687.284
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη (Σημ. 23)	-	-	-	-	-	502.302	-	502.302
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	188	1.133	1.755	3.916	10.841	58.662	9.078	85.573
31 Δεκεμβρίου 2008	268.243	554.621	834.802	2.463.542	3.847.586	6.225.967	1.089.587	15.284.348
31 Δεκεμβρίου 2007	273.538	533.849	664.048	1.704.407	2.951.421	5.811.977	738.716	12.677.956

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η Τράπεζα διατρέχει τον κίνδυνο απώλειας κεφαλαίων λόγω της πιθανότητας ένας αντισυμβαλλόμενος (π.χ. μια τράπεζα ή ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) με τον οποίο η Τράπεζα συναλλάσσεται να καταστεί αφερέγγυος πριν από την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

Αυτός ο κίνδυνος μπορεί να αφορά και τις συναλλαγές παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ή τις διατραπεζικές συναλλαγές, καθώς και τις συναλλαγές κεφαλαιαγοράς.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι αρμόδια για τη θέσπιση συνετών και ενδεδειγμένων πολιτικών κανονισμών και κοινών μεθοδολογιών εκτίμησης κινδύνων, οι οποίες θα ελέγχουν, αξιολογούν και υπολογίζουν όλες τις σημαντικές πηγές του πιστωτικού κινδύνου των αντισυμβαλλομένων, οι οποίοι εμπεριέχονται στις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή η Εκτελεστική Επιτροπή έχουν την ευθύνη να εγκρίνουν το πλαίσιο ορίων για τους κινδύνους των αντισυμβαλλομένων τραπεζών, το προφίλ κινδύνων της Τράπεζας, τις σχετικές στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων, τις πολιτικές και τις μεθοδολογίες εκτίμησης κινδύνων.

Μετά την έγκρισή τους τα όρια αυτά γνωστοποιούνται στην Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων της Τράπεζας. Η ευθύνη για την παρακολούθηση αυτών των κινδύνων ανήκει στη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Κινδύνων Αγοράς της Τράπεζας περιγράφει τις αρχές διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων των αντισυμβαλλομένων τραπεζών και τις αρμοδιότητες των σχετικών αρχών και παρουσιάζει τους κανονισμούς για τον καταμερισμό ορίων και τον έλεγχο των κινδύνων των αντισυμβαλλομένων τραπεζών. Επίσης, υπάρχει το Εγχειρίδιο Μεθοδολογιών το οποίο περιγράφει τις μεθοδολογίες και τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου έκθεσης σε αντισυμβαλλομένους.

Εκτίμηση και έλεγχος μετρήσεων

Το μοντέλο Bankscore, που αποτελεί τη βάση για το σύστημα αξιολόγησης της Τράπεζας, θεσπίζει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια της Τράπεζας βάσει βαθμολογίας που προκύπτει από εκτιμήσεις συγκεκριμένων ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία πολλαπλασιάζεται με τα ίδια κεφάλαια των αντισυμβαλλομένου για να υπολογιστεί το μέγιστο επιτρεπτό όριο. Η ανάλυση της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων συμπληρώνεται με τα Μέσα Εκθέσεων Moody's. Επιπλέον, λαμβάνονται υπόψη και άλλοι παράγοντες όπως:

- οι προϋποθέσεις που επιβάλλονται από τις ρυθμιστικές αρχές,
- η πιστοληπτική αξιολόγηση των αντισυμβαλλομένων και η αξιολόγηση της χώρας όπου δραστηριοποιούνται και
- άλλοι επιβεβλημένοι εσωτερικοί έλεγχοι.

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει τα όρια και τις υπερβάσεις ενώ ενοποιεί τα μεγάλα ανοίγματα σε καθημερινή βάση.

Οι θέσεις ανά αντισυμβαλλόμενο ελέγχονται έναντι των ορίων τους καθημερινά. Η αναθεώρηση των ορίων ανά αντισυμβαλλόμενο γίνεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και μεταβάλλονται αν απαιτείται ανάλογα με τη στρατηγική της Τράπεζας και τις επικρατούσες συνθήκες αγοράς αφού πρώτα εγκριθούν από τις αρμόδιες αρχές.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΧΩΡΑΣ

Ο κίνδυνος χώρας αναφέρεται σε κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν σε μια χώρα λόγω πολιτικών ή οικονομικών γεγονότων (περιλαμβάνουν τον πολιτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αδυναμίας της Κυβέρνησης για κάλυψη υποχρεώσεων, τον κίνδυνο αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και εξαγωγής τους (transferability risk)).

Ο κίνδυνος χώρας επηρεάζει την Τράπεζα μέσω της δραστηριότητας της στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, των διατραπεζικών συναλλαγών και άλλων τραπεζικών δραστηριοτήτων. Επίσης, η Τράπεζα εκτίθεται στον κίνδυνο χώρας μέσω των διευκολύνσεων που παρέχονται στους πελάτες για τις διεθνείς δραστηριότητές τους.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή διασφαλίζουν ότι οποιοσδήποτε επιχειρηματικές αποφάσεις εγκρίνονται σχετικά με τις διεθνείς δραστηριότητες της Τράπεζας θα έχουν λάβει υπόψη τον κίνδυνο χώρας και θα ευθυγραμμίζονται με τη στρατηγική και το επιθυμητό προφίλ κινδύνων της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων έχει την ευθύνη να διασφαλίσει την εφαρμογή όλων των απαραίτητων συστημάτων τα οποία μετρούν, παρακολουθούν και υποβάλλουν εκθέσεις για την έκθεση σε κινδύνους χώρας έγκαιρα και με ακρίβεια.

Πολιτικές και κανονισμοί

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχει εγκρίνει το Εγχειρίδιο Πολιτικής Κινδύνου Χωρών της Τράπεζας, το οποίο θεσπίζει γενικά κριτήρια για τη διαχείριση του κινδύνου χώρας και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τους ρόλους και τις αρμοδιότητες, την αξιολόγηση του κινδύνου χώρας, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων.

Μέτρηση και έλεγχος

Ο κίνδυνος χώρας αξιολογείται κυρίως μέσω πιστωτικών εκθέσεων γνώμης από οργανισμούς αξιολόγησης, καθώς και από πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω διαφόρων διεθνών δημοσιεύσεων και οργανισμών.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Ο κίνδυνος επιτοκίων ορίζεται ως η έκθεση της οικονομικής κατάστασης της Τράπεζας σε δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια.

Η κύρια μορφή του κινδύνου επιτοκίων για την Τράπεζα θεωρείται ότι είναι ο κίνδυνος ανατίμησης, ο οποίος προκύπτει από τις χρονικές διαφορές στη λήξη (για το σταθερό επιτόκιο) και στην ημερομηνία ανατίμησης (για το κυμαινόμενο επιτόκιο) των περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και των θέσεων εκτός ισολογισμού.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή η Εκτελεστική Επιτροπή εγκρίνουν τη στρατηγική, τις πολιτικές και τα όρια αναφορικά με τον κίνδυνο επιτοκίων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ΕΔΕΠ-ALCO) και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων επιβλέπουν το προφίλ κινδύνου επιτοκίων της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Πολιτικής για τον Κίνδυνο Επιτοκίων της Τράπεζας περιγράφει τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνων και τις κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματική μέτρηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του κινδύνου επιτοκίων.

Μέτρηση

Η κύρια μεθοδολογία για τη μέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων είναι η μεθοδολογία της Παρούσας Αξίας Σημείου Βάσης (PVBP).

Οι εκθέσεις στον κίνδυνο επιτοκίων δημιουργούνται κυρίως από τη λιανική και εταιρική δραστηριότητα και συνήθως αντισταθμίζονται μέσω συναλλαγών σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (κυρίως συμφωνίες ανταλλαγών επιτοκίων) ή στη διατραπεζική αγορά. Επιπλέον, υπάρχει περιορισμένη δραστηριότητα στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, με θέσεις στους τίτλους της κεφαλαιαγοράς και στις προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου.

Οι υπολογισμοί της έκθεσης και τα συναφή πλαίσια ορίων χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο:

- (α) της έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε κάθε νόμισμα για προκαθορισμένη χρονική περίοδο,
- (β) της συνολικής έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε καθένα από τα κύρια νομίσματα,
- (γ) της έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων σε όλα τα νομίσματα για προκαθορισμένη χρονική περίοδο,
- (δ) της συνολικής έκθεσης στον κίνδυνο επιτοκίων για όλες τις περιόδους και σε όλα τα νομίσματα.

Τα εγκεκριμένα όρια ελέγχονται σε συχνή βάση, αναθεωρούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο και τροποποιούνται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο, ανάλογα με τη στρατηγική της Τράπεζας και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, ύστερα από έγκριση των αρμόδιων αρχών. Επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα, η έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων αξιολογείται με τη χρήση σεναρίων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης.

Μια παράλληλη αύξηση 200 μονάδων βάσης (2007: 200 μονάδες βάσης) στα επιτόκια της αγοράς σε όλα τα νομίσματα, που θα εφαρμοζόταν στον ισολογισμό του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ετήσιων καθαρών εσόδων από τόκους κατά € 49 εκ. (2007: € 0,1 εκ.) και τη μείωση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων κατά € 21 εκ. (2007: € 16,4 εκ.). Όσον αφορά τα νομίσματα για τα οποία το βασικό επιτόκιο τους ήταν κατώτερο του 2% (Ευρώ, Δολάριο ΗΠΑ, Αγγλική Λίρα και Ιαπωνικό Γιεν) μια παράλληλη μείωση κατά μέσο όρο περίπου 1% που διαφέρει ανά περίπτωση, θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ετήσιων καθαρών εσόδων από τόκους κατά € 12 εκ. (2007: € 0,1 εκ.) και την αύξηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων κατά € 8,8 εκ. (2007: € 16,4 εκ.). Για την πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας, για τα νομίσματα για τα οποία το βασικό επιτόκιο ήταν πάνω από 2% χρησιμοποιήθηκε μια παράλληλη μείωση 200 μονάδων βάσης (2007: 200 μονάδες βάσης).

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν την έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίων. Σε αυτούς τους πίνακες περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Τράπεζας σε λογιστικές αξίες χωρισμένες με βάση τη συμβατική ημερομηνία ανατίμησης για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου και με βάση την ημερομηνία λήξης για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Οι πίνακες επίσης παρουσιάζουν την ονομαστική αξία των παραγώγων επιτοκίων, που χρησιμοποιούνται για να μειώσουν την έκθεση της Τράπεζας στις μεταβολές των επιτοκίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Μη τοκοφόρα στοιχεία € '000	Σύνολο € '000
2008							
Περιουσιακά στοιχεία							
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	113.024	-	-	-	-	78.277	191.301
Οφειλές από άλλες τράπεζες	2.133.915	1.033.993	270.900	-	-	-	3.438.808
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	89.893	32.688	-	-	-	-	122.581
Χορηγήσεις	6.766.162	810.872	924.992	527.764	1.680	-	9.031.470
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	77.855	221.058	4.393	-	-	-	303.306
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	207.120	801.401	142.986	-	-	-	1.151.507
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	521.207	951.059	58.347	57.858	98.813	254.954	1.942.238
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	154.210	144.013	29.134	109.789	65.156	-	502.302
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	85.230	20.124	-	-	-	-	105.354
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	-	-	-	2.441.385	2.441.385
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	-	-	97.272	97.272
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	5.927	5.927
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	-	-	-	8.105	8.105
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	-	-	-	-	151.345	151.345
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	10.148.616	4.015.208	1.430.752	695.411	165.649	3.037.265	19.492.901
Υποχρεώσεις							
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.589.380	188.514	2.018	-	-	-	1.779.912
Καταθέσεις πελατών	7.338.374	1.508.612	2.949.382	104.589	1.482	-	11.902.439
Ομολογιακά δάνεια	-	712.050	-	-	-	-	712.050
Δανειακό κεφάλαιο	-	638.805	-	-	-	-	638.805
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	288.411	272.409	8.316	7.648	-	-	576.784
Άλλες υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	280.075	280.075
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	-	-	-	-	-	211.576	211.576
Σύνολο υποχρεώσεων	9.216.165	3.320.390	2.959.716	112.237	1.482	491.651	16.101.641
Καθαρή θέση ισολογισμού	932.451	694.818	(1.528.964)	583.174	164.167		
Θεωρητική αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(27.872)	(534.030)	755.662	(52.911)	(140.849)		
Καθαρή θέση	904.579	160.788	(773.302)	530.263	23.318		

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (συνέχεια)

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Μη τοκοφόρα στοιχεία € '000	Σύνολο € '000
2007							
Περιουσιακά στοιχεία							
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	575.655	-	-	-	-	81.295	656.950
Οφειλές από άλλες τράπεζες	2.199.219	574.749	381.450	-	-	-	3.155.418
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	20.628	84.446	2.499	-	-	-	107.573
Χορηγήσεις	6.145.171	315.100	362.531	3.959	3.061	-	6.829.822
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	528.111	508.636	-	-	-	-	1.036.747
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	297.049	1.014.598	214.459	37.119	95.527	406.993	2.065.745
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	15.321	32.655	25.629	146.850	63.518	-	283.973
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	94.383	94.383
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	-	-	-	2.550.443	2.550.443
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	-	-	12.799	12.799
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	5.314	5.314
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	-	-	-	2.614	2.614
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	-	-	-	-	144.676	144.676
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	9.781.154	2.530.184	986.568	187.928	162.106	3.298.517	16.946.457
Υποχρεώσεις							
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	336.341	246.559	55.727	-	-	-	638.627
Καταθέσεις πελατών	8.087.882	1.028.802	1.504.299	76.467	1.682	-	10.699.132
Ομολογιακά δάνεια	-	723.104	-	-	-	-	723.104
Δανειακό κεφάλαιο	-	523.693	-	-	-	-	523.693
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	557.914	4.644	15.204	-	-	-	577.762
Άλλες υποχρεώσεις	51.978	-	-	-	-	184.470	236.448
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	-	-	-	-	-	185.406	185.406
Σύνολο υποχρεώσεων	9.034.115	2.526.802	1.575.230	76.467	1.682	369.876	13.584.172
Καθαρή θέση ισολογισμού	747.039	3.382	(588.662)	111.461	160.424		
Θεωρητική αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(101.332)	10.718	365.668	(167.011)	(108.043)		
Καθαρή θέση	645.707	14.100	(222.994)	(55.550)	52.381		

Ένα σημαντικό μέρος των ανοικτών επιτοκιακών θέσεων αντισταθμίζεται με τη χρήση συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος σχετίζεται με τον κίνδυνο διακυμάνσεων στην αξία των χρηματοοικονομικών μέσων και των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μια ανοικτή θέση, θετική ή αρνητική, σε ξένο νόμισμα, η οποία προκαλεί έκθεση στις μεταβολές των σχετικών συναλλαγματικών τιμών των νομισμάτων. Αυτό μπορεί να προκύψει είτε από τη διατήρηση περιουσιακών στοιχείων σε ένα νόμισμα, τα οποία χρηματοδοτούνται από υποχρεώσεις σε ένα άλλο νόμισμα είτε από συμβάσεις άμεσης ή προθεσμιακής παράδοσης ξένου συναλλάγματος, είτε ακόμα από προθεσμιακά παράγωγα.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι αρμόδια για τη θέσπιση συνετών και ενδεδειγμένων πολιτικών, κανονισμών και κοινών μεθοδολογιών εκτίμησης κινδύνων που να ελέγχουν, να αξιολογούν και να υπολογίζουν όλες τις σημαντικές πηγές των συναλλαγματικών κινδύνων, οι οποίοι εμπεριέχονται στις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και/ή η Εκτελεστική Επιτροπή έχουν την ευθύνη να εγκρίνουν το πλαίσιο ορίων για τους συναλλαγματικούς κινδύνους και τις σχετικές πολιτικές και μεθοδολογίες εκτίμησης κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων επιβλέπουν το προφίλ συναλλαγματικών κινδύνων της Τράπεζας.

Πολιτικές και κανονισμοί

Οι εσωτερικές πολιτικές και κανονισμοί θεσπίζονται έτσι ώστε να λαμβάνουν υπόψη και να συμμορφώνονται με τα όρια συναλλαγματικών θέσεων που υπαγορεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Μέτρηση και έλεγχος

Η Τράπεζα διενεργεί συναλλαγματικές συναλλαγές για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των πελατών της και για να αντισταθμίσει τη δική της έκθεση. Η Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων της Τράπεζας διενεργεί επίσης συναλλαγματικές συναλλαγές άμεσης παράδοσης εντός προκαθορισμένων και εγκεκριμένων ορίων, καθώς και παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων σε συναλλαγματικά προθεσμιακά συμβόλαια, προθεσμιακές πράξεις και δικαιώματα προαίρεσης.

Οι ακόλουθοι υπολογισμοί έκθεσης και τα συναφή πλαίσια ορίων χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο:

- (α) της ανοικτής θέσης ανά νόμισμα – καθαρή θετική/αρνητική θέση κάθε νομίσματος,
- (β) της συνολικής καθαρής αρνητικής θέσης,
- (γ) των ανώτατων ορίων ζημιών – το ανώτατο επίπεδο απωλειών προκύπτει από τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις σε ημερήσια/μηνιαία/ετήσια βάση.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία της μέγιστης δυνητικής ζημιάς (Value at Risk – VaR). Ειδικότερα, για τον υπολογισμό της VaR, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία κύμανσης-διακύμανσης (variance-covariance) σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99% και περίοδο κατοχής μιας ημέρας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Η μέγιστη δυννητική απώλεια υπολογίζεται με βάση τις ανοικτές θέσεις σε διαφορετικά νομίσματα χρησιμοποιώντας σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης. Αυτά τα σενάρια προϋποθέτουν ακραίες διακυμάνσεις σε όλα τα νομίσματα με τρόπο που θα πλήξει την κερδοφορία της Τράπεζας.

Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται και ελέγχονται τακτικά και επιθεωρούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος, αλλά και τροποποιούνται, αν είναι απαραίτητο, σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας και τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά.

Σε ένα σενάριο όπου όλα τα νομίσματα υποτιμηθούν σε σχέση με το ευρώ κατά 20% (2007: 20%), το αποτέλεσμα θα ήταν μείωση κατά € 5,4 εκ. (2007: € 5,7 εκ.) στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων. Σύμφωνα με ένα άλλο σενάριο, αν όλα τα νομίσματα ανατιμηθούν σε σχέση με το ευρώ κατά 20% (2007: 20%), το αποτέλεσμα θα ήταν κέρδος ύψους € 5,4 εκ. (2007: € 5,7 εκ.) στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την έκθεση της Τράπεζας στο συναλλαγματικό κίνδυνο. Σε αυτό τον πίνακα περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Τράπεζας σε λογιστικές αξίες χωρισμένα ανάλογα με το νόμισμα. Ο πίνακας επίσης παρουσιάζει την ονομαστική αξία των παραγώγων συναλλάγματος, που χρησιμοποιούνται για να μειώσουν την έκθεση της Τράπεζας στις διακυμάνσεις των νομισμάτων, με βάση το κάθε νόμισμα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (συνέχεια)

	Ευρώ € '000	Δολάριο ΗΠΑ € '000	Αγγλική Λίρα € '000	Δολάριο Αυστραλίας € '000	Άλλα νομίσματα € '000	Σύνολο € '000
2008						
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	185.933	3.066	1.793	143	366	191.301
Οφειλές από άλλες τράπεζες	1.178.689	1.801.335	315.522	-	143.262	3.438.808
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	91.874	12.200	17.969	538	-	122.581
Χορηγήσεις	6.959.277	464.831	842.271	921	764.170	9.031.470
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	260.723	40.484	2.099	-	-	303.306
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	526.686	324.014	651	72	300.084	1.151.507
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.322.060	437.613	177.898	-	4.667	1.942.238
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	491.401	10.901	-	-	-	502.302
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	83.840	13.462	5.944	458	1.650	105.354
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	2.392.688	-	2.899	45.798	-	2.441.385
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	97.272	-	-	-	-	97.272
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.478	-	449	-	-	5.927
Επενδύσεις σε ακίνητα	8.105	-	-	-	-	8.105
Ακίνητα και εξοπλισμός	142.639	-	8.706	-	-	151.345
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	13.746.665	3.107.906	1.376.201	47.930	1.214.199	19.492.901
Υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.347.019	244.513	185.023	601	2.756	1.779.912
Καταθέσεις πελατών	7.616.845	3.183.983	869.663	84.242	147.706	11.902.439
Ομολογιακά δάνεια	712.050	-	-	-	-	712.050
Δανειακό κεφάλαιο	638.805	-	-	-	-	638.805
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	516.311	21.784	38.212	477	-	576.784
Άλλες υποχρεώσεις	232.674	13.286	31.610	1.963	542	280.075
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	210.441	-	1.135	-	-	211.576
	11.274.145	3.463.566	1.125.643	87.283	151.004	16.101.641
Ίδια κεφάλαια	3.381.464	-	9.796	-	-	3.391.260
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	14.655.609	3.463.566	1.135.439	87.283	151.004	19.492.901
Καθαρή θέση ισολογισμού Θεωρητική αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(908.944)	(355.660)	240.762	(39.353)	1.063.195	
	881.848	365.724	(246.471)	49.981	(1.051.082)	
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(27.096)	10.064	(5.709)	10.628	12.113	
2007						
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	11.477.003	2.812.557	1.534.347	58.664	1.063.886	16.946.457
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	11.949.261	3.407.223	1.335.535	82.100	172.338	16.946.457
Καθαρή θέση ισολογισμού Θεωρητική αξία παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(472.258)	(594.666)	198.812	(23.436)	891.548	
	443.734	611.337	(182.596)	23.473	(895.948)	
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(28.524)	16.671	16.216	37	(4.400)	

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τις μεταβολές των τιμών των μετοχικών τίτλων που κατέχει η Τράπεζα προέρχεται από δυσμενείς μεταβολές στις τρέχουσες τιμές των μετοχικών τίτλων. Η Τράπεζα επενδύει κυρίως σε μετοχικούς τίτλους που είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και οι επενδύσεις κατατάσσονται στο αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο ανάλογα με το στόχο της αγοράς. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η Εκτελεστική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού λαμβάνουν πληροφορίες για τον έλεγχο αυτού του κινδύνου.

Για τους μετοχικούς τίτλους που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, μια αλλαγή στην τιμή επηρεάζει το κέρδος της Τράπεζας, ενώ για τους μετοχικούς τίτλους που κατατάσσονται ως επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, μια μεταβολή στην τιμή επηρεάζει τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ενδεικτικά πως τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας επηρεάζονται από μια μεταβολή στην τιμή των μετοχικών τίτλων που διατηρεί.

	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση		
	Θέση € '000	Αλλαγή στο δείκτη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια € '000
2008			
Επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους και ταμεία			
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	10.602	25%	2.651
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών	115.983	25%	28.996
Εισηγμένες σε άλλα Χρηματιστήρια	1.536	15%	230
Μη εισηγμένες	126.833	-	-
Σύνολο	254.954		31.877

Η Τράπεζα δεν είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο τιμής αγαθών (commodities).

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος η Τράπεζα είτε να μην έχει επαρκείς διαθέσιμους χρηματοοικονομικούς πόρους για να αντεπεξέλθει στις άμεσες υποχρεώσεις της είτε να μην μπορεί να τους εξασφαλίσει παρά μόνο με υπέρμετρο κόστος.

Ένα σημαντικό μέρος των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας χρηματοδοτείται από καταθέσεις πελατών, δανειακά κεφάλαια και ομολογιακά δάνεια. Οι καταθέσεις ταμειευτηρίου και όψεως καλύπτουν τις άμεσες ανάγκες σε μετρητά, ενώ οι μακροπρόθεσμες επενδυτικές ανάγκες καλύπτονται συνήθως με την έκδοση δανειακών κεφαλαίων, ομολογιακών δανείων και προθεσμιακών καταθέσεων. Αν και ορισμένες καταθέσεις μπορεί να αποσυρθούν ύστερα από απαίτηση χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση, η μεγάλη διασπορά των καταθετών τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς τον τύπο συμβάλλει στην προστασία απέναντι στις μη αναμενόμενες διακυμάνσεις και αποτελεί μια σταθερή βάση καταθέσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- να επιμερίζουν στα κατάλληλα ανώτερα διευθυντικά στελέχη την αρμοδιότητα και την ευθύνη να διαχειρίζονται τον κίνδυνο ρευστότητας,
- να ελέγχουν το προφίλ ρευστότητας της Τράπεζας καθώς και οποιοσδήποτε ουσιώδεις μεταβολές στο τρέχον ή στο μελλοντικό προφίλ ρευστότητας και
- να αναθεωρούν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης της Τράπεζας.

Τα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη διασφαλίζουν ότι γίνεται αποτελεσματική διαχείριση ρευστότητας και ότι εκπονούνται οι κατάλληλες στρατηγικές ρευστότητας. Η καθημερινή διαχείριση της ρευστότητας διενεργείται από την Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων της Τράπεζας. Οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες στρατηγικές διαχείρισης ρευστότητας της Τράπεζας καθορίζονται από την Υπηρεσία Διαπραγμάτευσης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων της Τράπεζας. Οι σχετικές ενέργειες εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και/ή την Εκτελεστική Επιτροπή.

Πολιτικές και κανονισμοί

Το Εγχειρίδιο Πολιτικής Ρευστότητας της Τράπεζας περιέχει τις πολιτικές και τις αρχές για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας.

Μέτρηση και έλεγχος

Η μέτρηση του κινδύνου ρευστότητας επιτυγχάνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- (α) αξιολόγηση της χρονολογικής διάρθρωσης λήξης υποχρεώσεων στον ισολογισμό,
- (β) ικανότητα πρόσβασης σε χονδρικές και διαπραπτεζικές αγορές,
- (γ) ρευστότητα εντός της Τράπεζας,
- (δ) εκτίμηση ρευστότητας των επενδύσεων κεφαλαιαγοράς και άλλων ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων και
- (ε) υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού.

Η Τράπεζα κατορθώνει να ελέγχει τον κίνδυνο μέσω ενός αναπτυγμένου πλαισίου διαχείρισης ρευστότητας που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα ελέγχων, κανονισμών και ορίων. Με αυτό τον τρόπο η Τράπεζα συμμορφώνεται με τους συντελεστές ρευστότητας που ορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθώς και με τα εσωτερικά όρια.

Οι κύριοι συντελεστές ρευστότητας που υπολογίζονται από την Τράπεζα είναι οι εξής:

- η αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης των ληξιπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για χρονικές περιόδους μέχρι ένα μήνα (συνήθως 0-7 ημέρες και 0-1 μήνα) και
- η αναλογία των ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων προς τα δανειακά κεφάλαια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Μέτρηση και έλεγχος (συνέχεια)

Άλλα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του προφίλ ρευστότητας είναι τα εξής:

- ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία προς συνολικά περιουσιακά στοιχεία,
- χορηγήσεις προς λιανικές καταθέσεις και
- κίνδυνος συγκέντρωσης στους μεγαλύτερους λιανικούς και διατραπεζικούς καταθέτες.

Έλεγχος και υποβολή εκθέσεων

Η Εκτελεστική Επιτροπή, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού ενημερώνονται τακτικά με εκθέσεις σχετικά με τη θέση ρευστότητας της Τράπεζας από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Τράπεζα εκτελεί σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης για τον κίνδυνο ρευστότητας, ενώ διαθέτει και τα κατάλληλα σχέδια έκτακτης ανάγκης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι ακόλουθοι πίνακες κινδύνου ρευστότητας αναλύουν τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας (οφειλές σε άλλες τράπεζες, καταθέσεις πελατών, ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες) στις ανάλογες περιόδους, με βάση την εναπομένουσα περίοδο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη λήξη τους. Τα ποσά που παρουσιάζονται στους πίνακες είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στον ισολογισμό.

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008						
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.471.218	308.079	9.031	-	-	1.788.328
Καταθέσεις πελατών	6.331.254	2.362.606	3.193.915	66.110	56.451	12.010.336
Ομολογιακά δάνεια	-	7.870	23.868	727.789	-	759.527
Δανειακό κεφάλαιο	1.104	8.633	21.494	110.269	728.499	869.999
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	263.272	279.364	31.056	7.648	-	581.340
	8.066.848	2.966.552	3.279.364	911.816	784.950	16.009.530
2007						
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	473.539	44.007	125.192	-	-	642.738
Καταθέσεις πελατών	6.424.616	2.725.855	1.454.782	169.123	-	10.774.376
Ομολογιακά δάνεια	-	9.460	28.381	806.125	-	843.966
Δανειακό κεφάλαιο	-	7.455	22.296	118.800	646.124	794.675
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	186.759	173.502	22.907	207.133	-	590.301
	7.084.914	2.960.279	1.653.558	1.301.181	646.124	13.646.056

Τα περιουσιακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα για να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις και να καλύψουν εκκρεμείς ανειλημμένες δανειακές δεσμεύσεις περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα, γραμμάτια δημοσίου και άλλα γραμμάτια, οφειλές από άλλες τράπεζες και χορηγήσεις. Επίσης, η Τράπεζα θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζει απροσδόκητες ταμειακές εκροές πωλώντας επενδυτικούς τίτλους και χρησιμοποιώντας επιπρόσθετες πηγές χρηματοδότησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι ακόλουθοι πίνακες κινδύνου ρευστότητας αναλύουν τις ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων της Τράπεζας στις ανάλογες περιόδους, με βάση την εναπομένουσα περίοδο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη λήξη τους. Τα ποσά που παρουσιάζονται στους πίνακες είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως αποτέλεσμα είναι διαφορετικά από τη λογιστική αξία που παρουσιάζεται στον ισολογισμό.

(α) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διακανονίζονται συμψηφιστικά

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Πάνω από 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008						
Παράγωγα συναλλάγματος	(16.251)	-	-	-	-	(16.251)
Παράγωγα επιτοκίου	458	169	7.759	(4.300)	49	4.135
	(15.793)	169	7.759	(4.300)	49	(12.116)
2007						
Παράγωγα συναλλάγματος	-	1.222	(11)	8	-	1.219
Παράγωγα επιτοκίου	(359)	449	5.632	(9.865)	(2.730)	(6.873)
	(359)	1.671	5.621	(9.857)	(2.730)	(5.654)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (συνέχεια)

Ταμειακές ροές από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(β) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διακανονίζονται σε μεικτή βάση

	Μέχρι 1 μήνα € '000	Από 1 μήνα μέχρι 3 μήνες € '000	Από 3 μήνες μέχρι 1 χρόνο € '000	Από 1 χρόνο μέχρι 5 χρόνια € '000	Σύνολο € '000
2008					
Παράγωγα συναλλάγματος					
Εκροή	(975.210)	(219.956)	(37.925)	(4)	(1.233.095)
Εισροή	942.956	212.679	31.969	-	1.187.604
Παράγωγα επιτοκίου					
Εκροή	-	-	-	-	-
Εισροή	-	-	-	-	-
Σύνολο εκροών	<u>(975.210)</u>	<u>(219.956)</u>	<u>(37.925)</u>	<u>(4)</u>	<u>(1.233.095)</u>
Σύνολο εισροών	<u>942.956</u>	<u>212.679</u>	<u>31.969</u>	<u>-</u>	<u>1.187.604</u>
2007					
Παράγωγα συναλλάγματος					
Εκροή	-	(493.618)	(16.194)	-	(509.812)
Εισροή	-	485.681	16.015	-	501.696
Παράγωγα επιτοκίου					
Εκροή	-	(3.503)	(58)	(3.698)	(7.259)
Εισροή	-	3.503	6	4	3.513
Σύνολο εκροών	<u>-</u>	<u>(497.121)</u>	<u>(16.252)</u>	<u>(3.698)</u>	<u>(517.071)</u>
Σύνολο εισροών	<u>-</u>	<u>489.184</u>	<u>16.021</u>	<u>4</u>	<u>505.209</u>

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Η δίκαιη αξία αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο κάποιο περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αντικατασταθεί, ή μία υποχρέωση να τακτοποιηθεί μέσα από μία κανονική εμπορική πράξη. Κάποιες διαφορές μπορεί να προκύψουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της δίκαιης αξίας. Σημειώνεται ότι ο ορισμός της δίκαιης αξίας προϋποθέτει ότι η Τράπεζα θα συνεχίσει κανονικά τη λειτουργία της χωρίς καμία πρόθεση ή απαίτηση για σημαντική συρρίκνωση των εργασιών της ή ανάληψη εργασιών με τέτοιους όρους που θα ήταν επιζήμιοι για την Τράπεζα. Γενικά αποδεκτές μέθοδοι υπολογισμού της δίκαιης αξίας περιλαμβάνουν την αναφορά σε αγοραίες αξίες και πράξεις που γίνονται για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Τράπεζας δεν έχει σημαντικές διαφορές από τη δίκαιη αξία τους με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη και τους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου.

(α) Οφειλές από άλλες τράπεζες

Οι οφειλές από άλλες τράπεζες περιλαμβάνουν διαπραγματικές τοποθετήσεις και άλλα στοιχεία προς είσπραξη. Η δίκαιη αξία των τοποθετήσεων τόσο με κυμαινόμενο όσο και με σταθερό επιτόκιο προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους καθώς η μέση περίοδος λήξης τους είναι περίπου ένας μήνας.

(β) Χορηγήσεις

Οι χορηγήσεις παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση της αξίας τους. Η μεγάλη πλειονότητα των χορηγήσεων χρεώνεται με κυμαινόμενο επιτόκιο και έτσι η δίκαιη αξία τους προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κρατούνται μέχρι τη λήξη ανέρχεται σε € 489.549.000 (2007: € 286.709.000). Η δίκαιη αξία για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη βασίζεται πάνω σε τιμές αγοράς ή τιμές που δίνονται από χρηματιστές/διαπραγματευτές. Όπου αυτή η πληροφόρηση δεν υπάρχει, η δίκαιη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τιμές αγοράς για τίτλους με παρόμοια αξιολόγηση φερεγγυότητας, περίοδο λήξης και χαρακτηριστικά απόδοσης.

(δ) Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Η δίκαιη αξία των χρεωστικών τίτλων δανειακού χαρτοφυλακίου ανέρχεται σε € 278.663.000. Η δίκαιη αξία για τους χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου βασίζεται πάνω σε τιμές αγοράς ή τιμές που δίνονται από χρηματιστές/διαπραγματευτές. Όπου αυτή η πληροφόρηση δεν υπάρχει, η δίκαιη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τιμές αγοράς για τίτλους με παρόμοια αξιολόγηση φερεγγυότητας, περίοδο λήξης και χαρακτηριστικά απόδοσης.

(ε) Καταθέσεις

Η εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων χωρίς καθορισμένη λήξη, που περιλαμβάνει και τις καταθέσεις που δεν φέρουν επιτόκιο, είναι το ποσό που θα αποπληρωθεί κατά απαίτηση. Η εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο προσεγγίζει κατά πολύ τη λογιστική αξία τους καθώς η μέση περίοδος λήξης τους είναι κάτω από ένα χρόνο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Η διαχείριση κεφαλαίων της Τράπεζας και του Ομίλου καθοδηγείται από τη στρατηγική τους η οποία λαμβάνει υπόψη το εποπτικό και επιχειρησιακό περιβάλλον. Οι στόχοι της Τράπεζας και τους Ομίλου στη διαχείριση κεφαλαίων, τα οποία έχουν μια γενικότερη έννοια από το «κεφάλαιο» στον ισολογισμό, είναι οι εξής:

- Η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των εποπτικών αρχών στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.
- Η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει σαν δρώσα οικονομική μονάδα τις δραστηριότητες του για διαφύλαξη των συμφερόντων των μετόχων.
- Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας και του Ομίλου παρακολουθείται βάσει της Οδηγίας για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων («Οδηγία») που εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου το Δεκέμβριο του 2006. Με την Οδηγία αυτή, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υιοθέτησε τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τον υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων. Η Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έφερε σε ισχύ τις απαιτήσεις της Βασιλείας II, που εκδόθηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία. Η Τράπεζα και ο Όμιλος έχουν υιοθετήσει τις διατάξεις της Οδηγίας από την 1 Ιανουαρίου, 2008. Η Βασιλεία II συγκροτείται από τρεις Πυλώνες:

- Πυλώνας I : Υπολογισμός Ελάχιστων Κεφαλαίων,
- Πυλώνας II : Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) και
- Πυλώνας III : Δημοσιοποιήσεις Πληροφοριών.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εποπτεύει τον Όμιλο σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση. Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές εταιρείες του εξωτερικού εποπτεύονται και από τις τοπικές αρχές.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαιτεί βάσει του Πυλώνα I όπως κάθε τράπεζα/όμιλος διατηρεί ως ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας το 8%. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να επιβάλει επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα I.

Ο πίνακας που ακολουθεί παραθέτει την ανάλυση του εποπτικού κεφαλαίου και του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 και 2007 όπως αυτά υποβλήθηκαν στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Κατά τα δύο αυτά έτη, ο Όμιλος και όλες οι οντότητες του Ομίλου συμμορφώθηκαν με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειντο:

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (συνέχεια)

	Βασιλεία II 2008 € '000	Βασιλεία I 2007 € '000
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	705.607	680.613
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.144.141	2.017.708
Αδιανέμητα κέρδη (μετά την αφαίρεση προβλεπόμενων μερισμάτων)	679.336	621.485
Συμφέρον μειοψηφίας	131.631	92.529
Αξιόγραφα κεφαλαίου	199.974	80.326
Μείον: Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία και εποπτικές προσαρμογές	(1.909.252)	(1.701.193)
50% των επενδύσεων σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες και συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους	(14.728)	-
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	1.936.709	1.791.468
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Δευτερεύον δανειακό κεφάλαιο	525.933	518.619
Αποθεματικά επανεκτίμησης και εποπτικές προσαρμογές	53.387	48.608
Μείον: 50% των επενδύσεων σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες και συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους	(14.728)	-
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	564.592	567.227
Μείον: Επενδύσεις σε συνδεδεμένες και ασφαλιστικές εταιρείες	-	(187.010)
Επενδύσεις σε ασφαλιστικές εταιρείες	(84.056)	-
Σύνολο εποπτικού κεφαλαίου	2.417.245	2.171.685
Συνολικά σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	23.915.955	19.438.753
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	10,1%	11,2%

Τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια αποτελούνται από τα βασικά ίδια κεφάλαια και τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια.

- Βασικά ίδια κεφάλαια που αφορούν κυρίως το μετοχικό κεφάλαιο (μετά την αφαίρεση της λογιστικής αξίας ιδίων μετοχών), συμφέρον μειοψηφίας και τα αδιανέμητα κέρδη μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων τελικών μερισμάτων. Η λογιστική αξία της υπεραξίας και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων αφαιρείται από τα βασικά ίδια κεφάλαια.
- Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια που αφορούν κυρίως το δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης και θετικές διαφορές προσαρμογής δίκαιης αξίας οι οποίες προκύπτουν από την αποτίμηση ακινήτων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση.

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές που δεν διεξάγουν τραπεζικές δραστηριότητες καθώς και οι συμμετοχές σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα που ξεπερνούν το 10% του κεφαλαίου τους αφαιρούνται εξίσου από τα βασικά ίδια και τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια για να υπολογιστεί το εποπτικό κεφάλαιο. Οι συμμετοχές σε ασφαλιστικές εταιρείες αφαιρούνται από το σύνολο των βασικών ιδίων και των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

43. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (συνέχεια)

Τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία υπολογίζονται για τον πιστωτικό κίνδυνο με βάση την τυποποιημένη μέθοδο καθώς και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο αγοράς. Για το λειτουργικό κίνδυνο ο Όμιλος υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις με τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη.

44. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά μέσα έχουν εφαρμοστεί στα στοιχεία που παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Δάνεια και εισπρακτέα € '000	Περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση € '000	Περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη € '000	Σύνολο € '000
2008					
Περιουσιακά στοιχεία ως ο ισολογισμός					
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	191.301	-	-	-	191.301
Οφειλές από άλλες τράπεζες	3.438.808	-	-	-	3.438.808
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	122.581	-	-	122.581
Χορηγήσεις	9.031.470	-	-	-	9.031.470
Χρεωστικός τίτλος δανειακού χαρτοφυλακίου	303.306	-	-	-	303.306
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	1.151.507	-	-	-	1.151.507
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	-	1.942.238	-	1.942.238
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	-	-	-	502.302	502.302
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	2.441.385	-	2.441.385
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	97.272	-	97.272
	14.116.392	122.581	4.480.895	502.302	19.222.170
		Υποχρεώσεις παραγώνων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Παράγωγα για αντιστάθμιση € '000	Άλλες χρηματο- οικονομικές υποχρεώσεις € '000	Σύνολο € '000
2008					
Υποχρεώσεις ως ο ισολογισμός					
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	-	-	-	1.779.912	1.779.912
Καταθέσεις πελατών	-	-	-	11.902.439	11.902.439
Ομολογιακά δάνεια	-	-	-	712.050	712.050
Δανειακό κεφάλαιο	-	-	-	638.805	638.805
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	-	-	-	576.784	576.784
Άλλες υποχρεώσεις	-	72.944	6.477	-	79.421
		72.944	6.477	15.609.990	15.689.411

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

44. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (συνέχεια)

	Δάνεια και εισπρακτέα € '000	Περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση € '000	Περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη € '000	Σύνολο € '000
2007					
Περιουσιακά στοιχεία ως ο ισολογισμός					
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	656.950	-	-	-	656.950
Οφειλές από άλλες τράπεζες	3.155.418	-	-	-	3.155.418
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	107.573	-	-	107.573
Χορηγήσεις	6.829.822	-	-	-	6.829.822
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	1.036.747	-	-	-	1.036.747
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	-	2.065.745	-	2.065.745
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	-	-	-	283.973	283.973
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	2.550.443	-	2.550.443
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	12.799	-	12.799
	11.678.937	107.573	4.628.987	283.973	16.699.470

	Υποχρεώσεις παραγώνων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων € '000	Άλλες χρηματο- οικονομικές υποχρεώσεις € '000	Σύνολο € '000
2007			
Υποχρεώσεις ως ο ισολογισμός			
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	-	638.627	638.627
Καταθέσεις πελατών	-	10.699.132	10.699.132
Ομολογιακά δάνεια	-	723.104	723.104
Δανειακό κεφάλαιο	-	523.693	523.693
Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες	-	577.762	577.762
Άλλες υποχρεώσεις	17.444	-	17.444
	17.444	13.162.318	13.179.762

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

45. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΣΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Τα ποσοστά στο κεφάλαιο της Τράπεζας που κατέχουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η σύζυγος και τα ανήλικα τέκνα τους καθώς και εταιρείες στις οποίες κατέχουν άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση, είναι ως ακολούθως:

	Ποσοστό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008	Ποσοστό στις 26 Φεβρουαρίου, 2009
Πλάτων Ε. Λανίτης	4,09%	4,09%
Βασίλης Θεοχαράκης	2,45%	2,45%
Ανδρέας Βγενόπουλος	0,44%	0,44%
Ελευθέριος Χιλιαδάκης	0,05%	0,05%
Ευθύμιος Μπουλούτας	0,04%	0,04%
Κωνσταντίνος Μυλωνάς	0,03%	0,03%
Χρίστος Στυλιανίδης	0,01%	0,01%
Νεοκλής Λυσάνδρου	0,01%	0,01%

Τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου.

46. ΜΕΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΚΑΤΕΧΟΥΝ ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ 5% ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

	Ποσοστό στις 31 Δεκεμβρίου, 2008	Ποσοστό στις 26 Φεβρουαρίου, 2009
Dubai Financial Limited Liability Company	19,08%	19,08%
Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	9,69% ⁽¹⁾	9,69% ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Εκ του ως άνω ποσοστού, ποσοστό 3,15% αντιστοιχούσε σε 26.135.000 μετοχές που κατείχε η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών άμεσα και ποσοστό 6,54% αντιστοιχούσε σε 54.309.000 μετοχές, τις οποίες έχει δικαίωμα να αποκτήσει η Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών με τους όρους χρηματοπιστωτικών μέσων (total return equity swaps) και των οποίων τα δικαιώματα ψήφου ασκούνται σύμφωνα με οδηγίες της.

Τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

47. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

	2008 Αριθμός Συμβούλων	2007 Αριθμός Συμβούλων	2008 € '000	2007 € '000
Χορηγήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας	1	1	187.266	93.924
Κάτω του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας	13	14	4.758	1.849
	14	15	192.024	95.773
Χορηγήσεις σε άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			351	449
Σύνολο χορηγήσεων			192.375	96.222
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις για εγγυήσεις και πιστώσεις:				
Εγγυήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας			13.415	21.346
Σύνολο εγγυήσεων			13.415	21.346
Πιστώσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας			14.603	16.275
Σύνολο πιστώσεων			14.603	16.275
Σύνολο χορηγήσεων και άλλων υποχρεώσεων			220.393	133.843
Εμπράγματα εξασφαλίσεις			332.567	187.121
Έσοδα από τόκους			8.707	3.014
Καταθέσεις			18.387	11.383
Έξοδα από τόκους			755	232

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

47. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (συνέχεια)

Δεν υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας.

Οι εμπράγματος εξασφαλίσεις παρουσιάζονται συσσωρευμένες στον πιο πάνω πίνακα και συνεπώς δύναται κάποιες επί μέρους χορηγήσεις ή και άλλες υποχρεώσεις να μην καλύπτονται εξολοκλήρου με εμπράγματος εξασφαλίσεις. Το ποσό των χορηγήσεων και άλλων υποχρεώσεων που δεν καλύπτεται από εξασφαλίσεις στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχεται σε € 5.261.000 (2007: € 2.612.000)

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τη σύζυγο, τα ανήλικα τέκνα καθώς και εταιρείες στις οποίες τα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Οι καταθέσεις και χορηγήσεις που είχε ο όμιλος Marfin Insurance Holdings Ltd στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχονταν σε € 217.784.000 και € 962.000 αντίστοιχα. Οι καταθέσεις που είχε η JCC Payment Systems Ltd, συνδεδεμένη εταιρεία της Τράπεζας, στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ανέρχονταν σε € 20.621.000 (2007: € 22.249.000), οι χορηγήσεις σε € 1.695.000, τα έξοδα από τόκους σε € 1.532.000 (2007: € 497.000) και τα έσοδα από τόκους σε € 10.000. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα κατά το 2008 είσπραξε μέρισμα ύψους € 1.853.000 (2007: € 1.698.000) από τη JCC Payment Systems Ltd. Τα Ταμεία Προνοίας προσωπικού της Τράπεζας που επίσης θεωρούνται συνδεδεμένα πρόσωπα είχαν στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 καταθέσεις ύψους € 12.446.000 (2007: € 25.929.000) και τα έξοδα από τόκους ανέρχονταν σε € 610.000 (2007: € 667.000).

Άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Κατά το 2008 η Τράπεζα προέβη σε αγορές αγαθών και υπηρεσιών ύψους € 214.000 (2007: € 305.000) από εταιρείες συνδεδεμένες με τον όμιλο Λανίτη.

Οι πιο πάνω συναλλαγές γίνονται μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της Τράπεζας σε καθαρά εμπορική βάση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

47. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (συνέχεια)

Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών

	2008 € '000	2007 € '000
Δικαιώματα προς Διοικητικούς Συμβούλους ως μέλη	190	143
Απολαβές Διοικητικών Συμβούλων υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	418	277
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις	41	15
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	95	83
	554	375
Δικαιώματα για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς Διοικητικούς Συμβούλους υπό μη εκτελεστική ιδιότητα	320	331
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	114	384
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις	10	61
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	26	111
	150	556
Κόστος παροχών βασικών διευθυντικών στελεχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	1.105	970
	2.319	2.375

Κατά το 2008 παραχωρήθηκε στα βασικά διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας φιλοδώρημα ύψους € 485.000 με βάση τα αποτελέσματα του 2007.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απεχώρησαν έλαβαν:

	2008 € '000	2007 € '000
Δικαιώματα ως μέλη	10	4
Απολαβές υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	-	65
Εισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις	-	5
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	-	18
	-	88
Σύνολο αμοιβών	10	92

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

47. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ (συνέχεια)

Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών (συνέχεια)

Τα βασικά διευθυντικά στελέχη για το έτος 2008 περιλαμβάνουν τα 14 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τα 5 είχαν εκτελεστικά καθήκοντα, καθώς και τα μέλη της εκτελεστικής διεύθυνσης. Το 2007, τα βασικά διευθυντικά στελέχη περιλάμβαναν τα 15 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τα 5 είχαν εκτελεστικά καθήκοντα, καθώς και τα μέλη της εκτελεστικής διεύθυνσης.

Κατά το 2008, ένας Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μέχρι € 85.000, ένας Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 170.000 και € 255.000, δύο Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είχαν συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 255.000 και € 340.000 και ένας Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 340.000 και € 425.000. Κατά το 2007, ένας Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μέχρι € 85.000, ένας Εκτελεστικός Σύμβουλος είχε συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 85.000 και € 170.000 και τρεις Εκτελεστικοί Σύμβουλοι είχαν συνολικές απολαβές, συμπεριλαμβανομένων εισφορών σε ταμεία αφυπηρέτησης, μεταξύ € 255.000 και € 340.000.

Συναλλαγές με θυγατρικές εταιρείες

(α) Έσοδα και έξοδα από συναλλαγές με θυγατρικές εταιρείες

	2008 € '000	2007 € '000
Έσοδα από τόκους	48.596	36.147
Έξοδα από τόκους	26.062	20.320
Έσοδα από μερίσματα	21.678	130.166
Άλλα έσοδα	1.603	1.408
Άλλα έξοδα	2.604	3.665

(β) Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες στο τέλος του έτους

	2008 € '000	2007 € '000
Τοποθετήσεις	1.151.507	1.036.747
Καταθέσεις	576.784	577.762

48. ΜΕΡΙΣΜΑ

Στις 2 Ιουνίου, 2008 πληρώθηκε μέρισμα ύψους € 278.842.000, € 0,35 ανά μετοχή ονομαστικής αξίας € 0,85 (2007: € 245.018.000, € 0,31 ανά μετοχή). Το μέρισμα έχει λογιστεί στα ίδια κεφάλαια, στα αποθεματικά προσόδου (Σημ. 37). Μέρος του μερίσματος ύψους € 155.137.000 έχει επανεπενδυθεί σε μετοχές της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 26 Μαρτίου, 2009 να εισηγηθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση την καταβολή μερίσματος ύψους € 0,15 ανά μετοχή.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

49. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 η Τράπεζα είχε ειλημμένες υποχρεώσεις για χορηγήσεις προς τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ύψους € 344 εκ. (2007: € 259 εκ.) και καταθέσεις από τον όμιλο Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών ύψους € 4 εκ. (2007: € 668.000). Επιπρόσθετα, τα συνολικά έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν από την Τράπεζα ανέρχονταν σε € 21 εκ. και € 608.000 αντίστοιχα.

50. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στις 5 Ιανουαρίου, 2009 πιστοποιήθηκε από τον Έφορο Εταιρειών η αλλαγή της επωνυμίας της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ σε Marfin CLR Public Co Ltd.

Στις 9 Ιανουαρίου, 2009 η Marfin CLR Public Co Ltd ανακοίνωσε ότι αφού έλαβε υπόψη τους όρους του Σχεδίου Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης ημερομηνίας 1 Αυγούστου, 2008 με βάση το οποίο η CLR Capital Public Ltd συγχωνεύτηκε με τη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ (το οποίο έχει εγκριθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων και των πιστωτών της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ και της CLR Capital Public Ltd στις 17 Οκτωβρίου, 2008 και περαιτέρω εγκριθεί και επικυρωθεί με Διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις 12 Δεκεμβρίου, 2008), αποφάσισε την έκδοση και παραχώρηση 85.712.953 νέων συνήθων μετοχών της Marfin CLR Public Co Ltd προς τους μετόχους της CLR Capital Public Ltd. Το Σχέδιο Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης των εταιρειών Λαϊκή Χρηματοπιστηριακή Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Λαϊκή Διαχείριση Κεφαλαίων Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και CLR Securities and Financial Services Ltd, έχει επίσης εγκριθεί στις 17 Δεκεμβρίου, 2008 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.

Η συμφωνία συμβουλευτικών επενδυτικών υπηρεσιών που διατηρούσε ο Όμιλος Marfin Popular Bank Public Co Ltd με τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών έληξε στις 28 Φεβρουαρίου, 2009 και δεν θα ανανεωθεί. Από 1 Μαρτίου, 2009 οποιοσδήποτε συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες από τον Όμιλο Marfin Popular Bank Public Co Ltd προς τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών θα παρέχονται βάσει συγκεκριμένων συμβολαίων.

Στις 19 Μαρτίου, 2009 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση αξιογράφων κεφαλαίου μέχρι € 250 εκ., ονομαστικής αξίας € 1.000, σε μία ή περισσότερες σειρές. Τα δικαιώματα και οι αξιώσεις των κατόχων των αξιογράφων κεφαλαίου θα είναι μειωμένης εξασφάλισης (subordinated) και δευτερευούσης προτεραιότητας προς τις αξιώσεις των πιστωτών, που περιλαμβάνουν τους καταθέτες της Τράπεζας, αλλά θα έχουν προτεραιότητα έναντι των μετόχων της Τράπεζας. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου που θα εκδοθούν δεν θα έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα μπορούν, κατ' επιλογή της Τράπεζας, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να εξαγοραστούν στο σύνολό τους στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιοσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που ακολουθεί. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα φέρουν σταθερό επιτόκιο 7% και ο τόκος θα είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα προσφερθούν αρχικά σε περιορισμένο κύκλο προσώπων, σε επαγγελματίες επενδυτές και σε πρόσωπα τα οποία θα επενδύσουν τουλάχιστον € 50.000 έκαστο. Σε μεταγενέστερο στάδιο πιθανόν να εξεταστεί η προσφορά τους και στο ευρύ κοινό μέσω Δημόσιας Προσφοράς. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα περιληφθούν στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας μετά από σχετική έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Τράπεζα προτίθεται να υποβάλει αίτηση για εισαγωγή των αξιογράφων κεφαλαίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

51. ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 Μαρτίου, 2009.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών στις σελίδες 5 μέχρι 6.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD

Η.Ε. 1 - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΛΕΩΦ. ΛΕΜΕΣΟΥ 154, Τ.Θ. 22032, 1598 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Σύμφωνα με το κ. ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου Marfin Popular Bank Public Co Ltd (ο «Όμιλος») και της ιθύνουσας εταιρείας Marfin Popular Bank Public Co Ltd (η «Τράπεζα»). Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον Όμιλο, να ανατρέξει στην ιστοσελίδα του Ομίλου (www.laiki.com) - Σχέσεις με Επενδυτές / Οικονομικά Αποτελέσματα όπου αναρτώνται οι περιοδικές οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, η Έκθεση Επισκόπησης/Ελέγχου των ελεγκτών όποτε αυτή απαιτείται καθώς και η λεπτομερής επεξηγηματική κατάσταση των αποτελεσμάτων, οι οποίες είναι επίσης διαθέσιμες στο εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας, που βρίσκεται στη Λεωφόρο Λεμεσού 154, Τ.Θ. 22032, 1598 Λευκωσία, Κύπρος, τηλέφωνο +357 22 552000. Ελεγκτικοί οίκοι: PricewaterhouseCoopers Ltd, Grant Thornton. Έκθεση ελέγχου: ΧΩΡΙΣ επιφύλαξη, 26 Μαρτίου, 2009.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου: Soud Ba'alawy – Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος, Ανδρέας Βγενόπουλος – Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, Νεοκλής Λυσάνδρου – Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος, Ευθύμιος Μπουλούτας – Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου, Παναγιώτης Κουνής – Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Χρίστος Στυλιανίδης – Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Βασίλης Θεοχαράκης – Μέλος, Πλάτων Ε. Λανίτης – Μέλος, Κωνσταντίνος Μυλωνάς – Μέλος, Στέλιος Στυλιανού – Μέλος, Μάρκος Φόρος – Μέλος, Ελευθέριος Χιλιαδάκης – Μέλος, Sayanta Basu – Μέλος, Nicholas Wrigley – Μέλος.

ΟΜΙΛΟΣ MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD ΕΝΟΠΗΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες 2008 € '000	Διακοπήσεις δραστηριότητες 2008 € '000	Σύνολο 2008 € '000	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες 2007 € '000	Διακοπήσεις δραστηριότητες 2007 € '000	Σύνολο 2007 € '000
Καθαρά έσοδα από τόκους	744.404	5.672	750.076	664.772	4.850	669.622
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες (Ζημιά)/κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	286.739	2.395	289.134	308.892	928	309.820
Έσοδα από εμπορία συναλλάγματος	(67.696)	57.666	(10.030)	147.679	95.784	243.463
Άλλα έσοδα (Σημ. 2)	64.964	1.336	66.300	31.488	(212)	31.276
	56.875	53.950	110.825	23.022	60.455	83.477
Έσοδα από εργασίες	1.085.286	121.019	1.206.305	1.175.853	161.805	1.337.658
Έξοδα προσωπικού	(349.749)	(15.577)	(365.326)	(325.221)	(14.677)	(339.898)
Αποσβέσεις	(50.519)	(648)	(51.167)	(45.354)	(686)	(46.040)
Λειτουργικά έξοδα	(190.957)	(6.708)	(197.665)	(160.583)	(7.504)	(168.087)
Κέρδος πριν από την πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	494.061	98.086	592.147	644.695	138.938	783.633
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	(129.414)	216	(129.198)	(97.938)	27	(97.911)
Κέρδος πριν από το μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	364.647	98.302	462.949	546.757	138.965	685.722
Μερίδιο κέρδους από συνδεδεμένες εταιρείες	2.528	-	2.528	2.946	302	3.248
Κέρδος πριν από τη φορολογία	367.175	98.302	465.477	549.703	139.267	688.970
Φορολογία	(56.024)	(6.108)	(62.132)	(84.481)	(11.356)	(95.837)
Κέρδος έτους	311.151	92.194	403.345	465.222	127.911	593.133
Αναλογεί σε:						
Συμφέρον μειοψηφίας	8.666	116	8.782	14.801	14.994	29.795
Μετόχους της Τράπεζας	302.485	92.078	394.563	450.421	112.917	563.338
	311.151	92.194	403.345	465.222	127.911	593.133
Κέρδος ανά μετοχή – για το κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας						
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	37,1	11,2	48,3	57,7	14,4	72,1

MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

	2008 € '000	2007 € '000
Καθαρά έσοδα από τόκους	377.438	334.407
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	111.800	96.653
Κέρδος από διάθεση και επανεκτίμηση αξιών	71.116	110.210
Έσοδα από εμπορία συναλλάγματος	37.313	22.871
Άλλα έσοδα (Σημ. 2)	46.207	143.833
Έσοδα από εργασίες	643.874	707.974
Έξοδα προσωπικού	(148.047)	(146.705)
Αποσβέσεις	(10.381)	(7.489)
Λειτουργικά έξοδα	(51.142)	(57.693)
Κέρδος πριν από την πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	434.304	496.087
Πρόβλεψη για απομείωση των χορηγήσεων	(19.540)	(30.469)
Κέρδος πριν από τη φορολογία	414.764	465.618
Φορολογία	(33.382)	(43.987)
Κέρδος έτους	381.382	421.631
Κέρδος ανά μετοχή – σεντ	46,7	53,4

ΟΜΙΛΟΣ MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD
ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
31 Δεκεμβρίου 2008

MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
31 Δεκεμβρίου 2008

	2008 € '000	2007 € '000		2008 € '000	2007 € '000
Περιουσιακά στοιχεία			Περιουσιακά στοιχεία		
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.839.670	1.347.119	Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	191.301	656.950
Οφειλές από άλλες τράπεζες	4.354.181	4.978.224	Οφειλές από άλλες τράπεζες	3.438.808	3.155.418
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 5)	356.919	716.080	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 5)	122.581	107.573
Χορηγήσεις	23.427.226	17.615.108	Χορηγήσεις	9.031.470	6.829.822
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 6)	938.295	-	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου (Σημ. 6)	303.306	-
Μερίδιο αντισφαλιστών στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	-	27.883	Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες (Σημ. 4)	1.151.507	1.036.747
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	3.606.173	2.737.456	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.942.238	2.065.745
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	1.164.036	375.789	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται μέχρι τη λήξη	502.302	283.973
Άλλα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 5)	496.138	391.419	Άλλα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 5)	105.354	94.383
Φόροι εισπρακτέοι	39.006	23.785	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	2.441.385	2.550.443
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	85.375	36.263	Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	97.272	12.799
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	99.473	14.798	Άλλα περιουσιακά στοιχεία	5.927	5.314
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	1.629.069	1.649.021	Επενδύσεις σε ακίνητα	8.105	2.614
Επενδύσεις σε ακίνητα	42.819	57.868	Ακίνητα και εξοπλισμός	151.345	144.676
Ακίνητα και εξοπλισμός	274.858	286.760			
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	38.353.238	30.257.573	Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	19.492.901	16.946.457
Υποχρεώσεις			Υποχρεώσεις		
Οφειλές σε άλλες τράπεζες	6.863.205	2.709.374	Οφειλές σε άλλες τράπεζες	1.779.912	638.627
Καταθέσεις πελατών	24.828.269	20.694.917	Καταθέσεις πελατών	11.902.439	10.699.132
Ομολογιακά δάνεια	1.079.402	973.014	Ομολογιακά δάνεια	712.050	723.104
Δανειακό κεφάλαιο	725.907	604.049	Δανειακό κεφάλαιο	638.805	523.693
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	-	557.892	Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες (Σημ. 4)	576.784	577.762
Άλλες υποχρεώσεις (Σημ. 7)	900.089	829.480	Άλλες υποχρεώσεις (Σημ. 7)	264.644	219.091
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	45.626	57.993	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	4.308	6.161
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	120.931	128.809	Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	11.123	11.196
Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	228.717	219.827	Υποχρεώσεις για ωφελήματα αφυπηρέτησης	211.576	185.406
Σύνολο υποχρεώσεων	34.791.786	26.775.355	Σύνολο υποχρεώσεων	16.101.641	13.584.172
Κεφάλαιο και αποθεματικά που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας			Κεφάλαιο και αποθεματικά		
Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 15)	705.607	680.613	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 15)	705.607	680.613
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.144.141	2.017.708	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.054.004	1.927.571
Αποθεματικά	580.073	691.274	Αποθεματικά	631.649	754.101
	3.429.821	3.389.595	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	3.391.260	3.362.285
Συμφέρον μειοψηφίας	131.631	92.623	Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	19.492.901	16.946.457
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	3.561.452	3.482.218			
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	38.353.238	30.257.573			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

	2008 € '000	2007 € '000		2008 € '000	2007 € '000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου	3.482.218	3.037.393	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου	3.362.285	3.136.517
Κέρδος έτους	403.345	593.133	Κέρδος έτους	381.382	421.631
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	151.427	29.172	Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	151.427	31.248
Μέρισμα	(278.842)	(245.018)	Μέρισμα	(278.842)	(245.018)
Ζημιά που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια	(242.258)	(121.706)	Ζημιά/κέρδος που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια	(230.343)	16.223
Λοιπές αλλαγές στο συμφέρον μειοψηφίας	38.631	(97.105)	Λοιπές αλλαγές	5.351	1.684
Πώληση ιδίων μετοχών	-	273.251			
Λοιπές αλλαγές	6.931	13.098	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 31 Δεκεμβρίου	3.391.260	3.362.285
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 31 Δεκεμβρίου	3.561.452	3.482.218			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2008

	2008 € '000	2007 € '000		2008 € '000	2007 € '000
Καθαρά μετρητά από εργασίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.472.515	942.147	Καθαρά μετρητά από εργασίες	773.613	73.604
Καθαρά μετρητά από (για) εργασίες από διακοπείσες δραστηριότητες	60.384	(92.357)	Καθαρά μετρητά (για)/από επενδυτικές δραστηριότητες	(354.851)	19.607
			Καθαρά μετρητά (για)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(81.497)	73.240
Σύνολο καθαρών μετρητών από εργασίες	2.532.899	849.790	Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	337.265	166.451
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2.313.677)	(851.740)	Συναλλαγματικές διαφορές	-	(11.883)
Καθαρά μετρητά από επενδυτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	99.703	58.955	Σύνολο μετρητών έτους	337.265	154.568
			Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης έτους	2.994.743	2.840.175
Σύνολο καθαρών μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες	(2.213.974)	(792.785)	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης έτους	3.332.008	2.994.743
Καθαρά μετρητά (για)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(13.554)	105.411			
Καθαρά μετρητά από χρηματοδοτικές δραστηριότητες από διακοπείσες δραστηριότητες	-	223.807			
Σύνολο καθαρών μετρητών (για)/από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(13.554)	329.218			
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	305.371	386.223			
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(39.665)			
Σύνολο μετρητών έτους	305.371	346.558			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης έτους	4.978.401	4.631.843			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης έτους	5.283.772	4.978.401			

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1.	<p>Οι Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας στις 26 Μαρτίου, 2009. Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ΔΠΧΠ που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Με την εισαγωγή του Ευρώ ως το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας από 1 Ιανουαρίου, 2008, το νόμισμα λειτουργίας της Τράπεζας και των Κυπριακών θυγατρικών της άλλαξε από Κυπριακές Λίρες σε Ευρώ. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική κατάσταση της Τράπεζας και του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου, 2008 μετατράπηκε σε Ευρώ με βάση την καθορισμένη τιμή συναλλάγματος € 1 = ΛΚ 0,585274.</p> <p>Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Τράπεζας από 1 Ιανουαρίου, 2008.</p>
2.	<p>Τα άλλα έσοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 για τον Όμιλο περιλαμβάνουν έσοδα από μερίσματα ύψους € 17.318 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2007: € 12.445 χιλ.) και για την Τράπεζα € 35.911 χιλ. (αντίστοιχη περίοδος 2007: € 141.048 χιλ.).</p>
3.	<p>Στις 18 Δεκεμβρίου, 2008 ολοκληρώθηκε η συμφωνία μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της Γαλλικής CNP Assurances S.A. (CNP) και του Ομίλου με σκοπό την ανάπτυξη των ασφαλιστικών εργασιών σε Ελλάδα και Κύπρο μέσω των τραπεζικών δικτύων του Ομίλου. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει αφενός τη μεταβίβαση από την Τράπεζα στη CNP του 50,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Insurance Holdings Ltd, η οποία αποτελεί τον ασφαλιστικό βραχίονα του Ομίλου, αφετέρου τη σύναψη δεκαετούς ανανεώσιμης αποκλειστικής συμφωνίας διανομής με την ευχέρεια επέκτασης και σε άλλες χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Η Marfin Insurance Holdings Ltd κατέχει το 100% των Laiki Cyprialife Ltd (ασφάλειες ζωής στην Κύπρο), Λαϊκή Ασφαλιστική Λτδ (ασφάλειες γενικού κλάδου στην Κύπρο και Ελλάδα), Marfin Life S.A. (ασφάλειες ζωής στην Ελλάδα) και Marfin Insurance Brokers S.A. (πρακτορειακές ασφαλιστικές εργασίες στην Ελλάδα).</p> <p>Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω και σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπιέσεις Δραστηριότητας» τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών έπαψαν να ενοποιοούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος της διοίκησης αποκτήθηκε από τη CNP. Η συμμετοχή της Τράπεζας κατά 49,9% στις εταιρείες αυτές θεωρείται πλέον ως επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.</p>
4.	<p>Τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 της Τράπεζας που έχουν προκύψει από συναλλαγές με θυγατρικές παρουσιάζονται στον Ισολογισμό της Τράπεζας σαν «Υπόλοιπα με θυγατρικές εταιρείες».</p>
5.	<p>Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 για τον Όμιλο περιλαμβάνουν τη θετική δίκαιη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων ύψους € 149.369 χιλ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 27.466 χιλ.) και για την Τράπεζα € 74.923 χιλ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 17.572 χιλ.). Τα άλλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 για τον Όμιλο περιλαμβάνουν τη θετική δίκαιη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμιση ύψους € 2.658 χιλ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 2.308 χιλ.).</p>
6.	<p>Ο Όμιλος εφάρμοσε τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΠ 7 «Επαναταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων» και επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρέεγραφα προς εμπορία και διαθέσιμα προς πώληση σε χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου. Επίσης επαναταξινόμησε επενδύσεις σε χρέεγραφα διαθέσιμα προς πώληση σε επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη και επενδύσεις σε χρέεγραφα προς εμπορία σε διαθέσιμα προς πώληση. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39, ο Όμιλος προσδιόρισε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία την 1 Ιουλίου, 2008 δεν υπήρχε πρόθεση να τα εμπορευτεί ή να τα πωλήσει στο άμεσο μέλλον και τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επαναταξινόμησης. Η επαναταξινόμηση έγινε με ισχύ από 1 Ιουλίου, 2008, σύμφωνα με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 39 στη δίκαιη αξία των επενδύσεων την ημερομηνία αυτή. Λεπτομέρειες για την επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται στη σημείωση 17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.</p>
7.	<p>Οι άλλες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 για τον Όμιλο περιλαμβάνουν την αρνητική δίκαιη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων ύψους € 327.017 χιλ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 51.317 χιλ.) και για την Τράπεζα € 79.421 χιλ. (31 Δεκεμβρίου, 2007: € 17.444 χιλ.).</p>
8.	<p>Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν 8.936 άτομα (31 Δεκεμβρίου, 2007: 7.979 άτομα) και της Τράπεζας 2.493 άτομα (31 Δεκεμβρίου, 2007: 2.379 άτομα).</p>
9.	<p>Πληροφορίες για τις θυγατρικές εταιρείες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 παρουσιάζονται στη σημείωση 54 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.</p>
10.	<p>Αναπροσαρμογές προηγούμενου έτους:</p> <p>(α) Επένδυση στη Marine Transport Bank (MTB) Το Σεπτέμβριο 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αποτίμηση της δίκαιης αξίας και τον επιμερισμό του τιμήματος εξαγοράς της MTB. Με βάση αναπροσαρμογές στην προκαταρκτική λογιστική που ακολουθήθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2007 ο Όμιλος αναγνώρισε € 17,5 εκ. άλλα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν την εκτιμημένη δίκαιη αξία των καταθέσεων και τις πελατειακές σχέσεις. Τα αποτελέσματα έχουν επιβαρυνθεί με αποσβέσεις των άυλων αυτών περιουσιακών στοιχείων ύψους € 1,8 εκ. Έχει επίσης αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ύψους € 4,4 εκ. σε σχέση με τα πιο πάνω άλλα περιουσιακά στοιχεία.</p> <p>(β) Επένδυση στις ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου Τα αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιρειών για το 2007 όπου η Τράπεζα κατείχε το 100% των εταιρειών, περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου, 2007 ως κέρδος μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες.</p>
11.	<p>Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες</p> <p>(α) Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Egnatia Τράπεζα Α.Ε. Κατά τη διάρκεια του 2008, εξαγοράστηκαν 5.438.000 μετοχές της Marfin Egnatia Τράπεζα Α.Ε. και τα μεταρτίμια ομόλογα που κατείχε η Τράπεζα μετατράπηκαν σε 206.000 μετοχές. Με αυτές τις εξαγορές η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 97% και προέκυψε υπεραξία από τις επιπρόσθετες μετοχές ύψους € 8.359.000.</p> <p>(β) Συγχώνευση της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. με τη Λαϊκή Άπταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ. Η Λαϊκή Άπταλος Α.Ε.Π.Ε.Υ. συγχωνεύτηκε δια απορροφήσεως από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. στις 28 Νοεμβρίου, 2008. Το μετοχικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. αυξήθηκε κατά € 3 εκ. το οποίο αντιστοιχεί στο σύνολο του προσφερόμενου μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης εταιρείας. Το συνολικό κεφάλαιο της Επενδυτικής Τράπεζας Ελλάδος Α.Ε. μετά τη συγχώνευση αυξήθηκε σε € 110,4 εκ., διαιρούμενο σε 3.762.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 29,35 η κάθε μία.</p> <p>(γ) Μεταφορά της Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και αύξηση συμμετοχής στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ Τον Ιανουάριο του 2008, η Τράπεζα πώλησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου που κατείχε στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd στη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ. Αυτή η συναλλαγή είχε ως αποτέλεσμα το πραγματικό ποσοστό συμμετοχής που κατείχε η Τράπεζα στην Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd να μειωθεί στο 71,4%. Το Μάρτιο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 3,6 εκ. μετοχές της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ για το ποσό των € 1,4 εκ. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 71,4%. Η υπεραξία που προέκυψε στο πρόσθετο ποσοστό ανέρχεται σε € 0,4 εκ.</p> <p>(δ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. Το Δεκέμβριο του 2008, έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. κατά € 18,1 εκ. με καταβολή του ποσού από το μοναδικό μέτοχο της εταιρείας, Marfin Egnatia Τράπεζα Α.Ε.</p> <p>(ε) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade Στις 15 Μαρτίου, 2008 η Laiki Bank a.d. μετονομάστηκε σε Marfin Bank JSC Belgrade. Το Δεκέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank JSC Belgrade κατά € 15,5 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 98% και προέκυψε επιπρόσθετη υπεραξία ύψους € 22.000.</p> <p>(στ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A. Στις 15 Μαΐου, 2008 η Egnatia Bank Romania S.A. μετονομάστηκε σε Marfin Bank Romania S.A. Τον Ιούνιο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Bank Romania S.A. κατά € 20 εκ. η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από τη Marfin Egnatia Τράπεζα Α.Ε. (98,98%).</p> <p>(ζ) Αύξηση συμμετοχής στη Marfin Bank Eesti AS Στις 14 Μαΐου, 2008 η AS SBM Bank μετονομάστηκε σε Marfin Bank Eesti AS. Το Νοέμβριο του 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε 544.000 μετοχές της Marfin Bank Eesti AS για το ποσό των € 340.000. Με αυτή την εξαγορά η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 53%. Η υπεραξία που προέκυψε στο πρόσθετο ποσοστό ανέρχεται σε € 21.000.</p> <p>(η) Μείωση μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Με αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του Υπουργείου Ανάπτυξης της Ελλάδας, κατά το Φεβρουάριο και Μάρτιο 2008, εγκρίθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Marfin Global Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 4 εκ. έγινε με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής κατά το ποσό των € 14, με σκοπό την επιστροφή του ποσού στους μετόχους.</p> <p>(θ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A. Κατά τη διάρκεια του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της IBG Investments S.A. κατά € 236.000 η οποία καλύφθηκε κατ' αναλογία συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο από την Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. (90%) και την Επενδυτική Α.Ε. Κεφαλαίου Συμμετοχών & Κτηματικών Συναλλαγών (10%).</p> <p>(ι) Μετονομασία Marfin Capital Partners Ltd Στις 7 Μαΐου, 2008 η MFG Capital Partners Ltd μετονομάστηκε σε Marfin Capital Partners Ltd.</p> <p>(κ) Συγχώνευση της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με την Τράπεζα Με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου, 2008 η Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, 100% θυγατρική της Τράπεζας εξειδικευμένη στις υπηρεσίες χρηματοδοτήσεων και χρηματοδοτικών μισθώσεων, συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα και οι εργασίες, ενεργητικά και παθητικά, δικαιώματα και υποχρεώσεις της ανελήφθησαν από την Τράπεζα, η οποία προσφέρει τώρα τις σχετικές υπηρεσίες. Η Ανδιανομή και Συγχώνευση εγκρίθηκε από την Τράπεζα και τη Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ, τη Γενική Συνέλευση των Πιστωτών της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ και το Δικαστήριο, βάσει της σχετικής Κυπριακής Νομοθεσίας.</p> <p>(λ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Marine Transport Bank Το Νοέμβριο του 2008 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Marine Transport Bank κατά € 30 εκ. η οποία καλύφθηκε πλήρως από την Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 99,9% και προέκυψε επιπρόσθετη υπεραξία ύψους € 8,3 εκ.</p> <p>(μ) Εξαγορά Lombard Bank Malta Plc και αλλαγές συμμετοχών στις θυγατρικές εταιρείες της Lombard Bank Malta Plc Στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 η Τράπεζα εξαγόρασε το 42,86% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc για € 50,1 εκ. Η υπεραξία που προέκυψε ανήλθε σε € 27,6 εκ. Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc πλήρως μερίστωσε € 2.243.000. Το ποσό που αναλογούσε στην Τράπεζα, το οποίο επανεπενδύθηκε ήταν € 962.000. Με την επανεπένδυση αυτή η συμμετοχή της Τράπεζας αυξήθηκε στο 43,08% και προέκυψε επιπρόσθετη υπεραξία ύψους € 98.000. Η Τράπεζα ασκεί έλεγχο στη Lombard Bank Malta Plc μέσω της δύναμης να διορίζει την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως αποτέλεσμα αυτού, η Lombard Bank Malta Plc λογίζεται ως θυγατρική. Η Lombard Bank Malta Plc είναι η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Μάλτας, εισηγμένη στο τοπικό χρηματιστήριο και λειτουργεί κάτω από την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας της Μάλτας. Ιδρύθηκε το 1969 με έδρα τη Βαλέτα και προσφέρει πλήρεις τραπεζικές υπηρεσίες μέσω δικτύου έξι καταστημάτων. Επίσης η Lombard Bank Malta Plc παρέχει υπηρεσίες μέσω του MaltaPost Plc του οποίου αποτελεί βασικό μέτοχο. Για το έτος 2008 η επίδραση στα εισοδήματα και στο κέρδος του Ομίλου από την εξαγορά της Lombard Bank Malta Plc από την ημέρα εξαγοράς στις 28 Φεβρουαρίου, 2008 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 30,7 εκ. και € 7,4 εκ. αντίστοιχα. Κατά τη διάρκεια του 2008, η Lombard Bank Malta Plc αύξησε τη συμμετοχή της στη MaltaPost Plc κατά 3,8% για το ποσό των € 865.000 και τη συμμετοχή της στη Lombard Asset Managers Ltd κατά 25% για το ποσό των € 51.000. Επίσης εξαγόρασε για το ποσό των € 925.000, 86,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Funds SICAV Plc, την οποία και ενοποίησε για πρώτη φορά το 2008.</p>

11.	(v) <u>Εξαγορά Rossiysky Promyshlenny Bank (Rosprombank)</u> Στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την εξαγορά της Rosprombank, μετά από τη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές της Ρωσίας και της Κύπρου. Η εξαγορά ολοκληρώθηκε με τη μεταβίβαση του 50,04% του μετοχικού κεφαλαίου της Ρωσικής Closed Joint-Stock Company RPB Holding, μητρική της Rosprombank έναντι € 85,2 εκ. Η υπεραξία που προέκυψε ανήλθε σε € 56,8 εκ. Η Rosprombank ιδρύθηκε το 1997 και έχει δυναμική παρουσία στη χώρα μέσω ενός δικτύου 32 καταστημάτων και σημείων πώλησης που καλύπτουν τις μεγάλες πόλεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Για το έτος 2008 η επίδραση στα εισοδήματα και στο κέρδος έτους του Ομίλου από την εξαγορά των Ρωσικών εταιρειών από την ημερομηνία εξαγοράς στις 4 Σεπτεμβρίου, 2008 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, 2008 ήταν € 8,3 εκ. και € 0,4 εκ. αντίστοιχα.																								
12.	Στις 2 Ιουνίου, 2008 πληρώθηκε μέρισμα ύψους € 278.842.000, € 0,35 ανά μετοχή ονομαστικής αξίας € 0,85 (2007: € 245.018.000, € 0,31 ανά μετοχή). Το μέρισμα έχει λογιστεί στα ίδια κεφάλαια, στα αποθεματικά προσόδου. Μέρους του μερίσματος ύψους € 155.137.000 έχει επανεπενδυθεί σε μετοχές της Τράπεζας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποφάσισε στις 26 Μαρτίου, 2009 να εισηγηθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση την καταβολή μερίσματος ύψους € 0,15 ανά μετοχή.																								
13.	Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη υπέρ τρίτων επί των πάγιων στοιχείων του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου, 2008.																								
14.	Στις 31 Δεκεμβρίου, 2008 υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον του Ομίλου σε σχέση με τις δραστηριότητές του. Με βάση νομική συμβουλή, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι οποιασδήποτε επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν είναι πιθανόν ο Όμιλος να υποστεί οποιαδήποτε σημαντική ζημιά. Ως εκ τούτου, δεν έγινε πρόβλεψη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για αυτές τις υποθέσεις.																								
15.	Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας μειώθηκε κατά € 3.426 χιλ., κατά τη μετατροπή σε Ευρώ και μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής της Τράπεζας, μετά τη στοργυλλοποίηση, από ΛΚ 0,50 σε € 0,85. Επίσης, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά € 28.420 χιλ., λόγω της επανεπένδυσης μερίσματος. Λεπτομέρειες για την κίνηση στο μετοχικό κεφάλαιο παρουσιάζονται στη σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.																								
16.	<p><u>Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου, 2008:</u></p> <table border="1" data-bbox="124 533 1506 719"> <thead> <tr> <th></th> <th>Όμιλος € '000</th> <th>Τράπεζα € '000</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Έσοδα</td> <td>46.655</td> <td>82.447</td> </tr> <tr> <td>Έξοδα</td> <td>9.573</td> <td>31.777</td> </tr> <tr> <td>Απαιτήσεις</td> <td>30.194</td> <td>1.154.164</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεώσεις</td> <td>284.832</td> <td>827.635</td> </tr> <tr> <td>Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης</td> <td>4.984</td> <td>2.329</td> </tr> <tr> <td>Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης</td> <td>316.078</td> <td>220.393</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης</td> <td>122.939</td> <td>18.387</td> </tr> </tbody> </table>		Όμιλος € '000	Τράπεζα € '000	Έσοδα	46.655	82.447	Έξοδα	9.573	31.777	Απαιτήσεις	30.194	1.154.164	Υποχρεώσεις	284.832	827.635	Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	4.984	2.329	Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	316.078	220.393	Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	122.939	18.387
	Όμιλος € '000	Τράπεζα € '000																							
Έσοδα	46.655	82.447																							
Έξοδα	9.573	31.777																							
Απαιτήσεις	30.194	1.154.164																							
Υποχρεώσεις	284.832	827.635																							
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	4.984	2.329																							
Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	316.078	220.393																							
Υποχρεώσεις προς διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	122.939	18.387																							
17.	<p><u>Γεγονότα Μεταγενέστερα του Ισολογισμού:</u></p> <p>Στις 5 Ιανουαρίου, 2009 πιστοποιήθηκε από τον Έφορο Εταιρειών η αλλαγή της επωνυμίας της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ σε Marfin CLR Public Co Ltd.</p> <p>Στις 9 Ιανουαρίου, 2009 η Marfin CLR Public Co Ltd ανακοίνωσε ότι αφού έλαβε υπόψη τους όρους του Σχεδίου Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης ημερομηνίας 1 Αυγούστου, 2008 με βάση το οποίο η CLR Capital Public Ltd συγχωνεύθηκε με τη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ (το οποίο έχει εγκριθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων και των πιστωτών της Λαϊκής Επενδυτικής Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ και της CLR Capital Public Ltd στις 17 Οκτωβρίου, 2008 και περαιτέρω εγκριθεί και επικυρωθεί με Διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας στις 12 Δεκεμβρίου, 2008), αποφάσισε την έκδοση και παραχώρηση 85.712.953 νέων συνήθων μετοχών της Marfin CLR Public Co Ltd προς τους μετόχους της CLR Capital Public Ltd. Το Σχέδιο Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης των Εταιρειών Λαϊκή Χρηματοπιστωτική Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Λαϊκή Διαχείρισης Κεφαλαίων Ε.Π.Ε.Υ. Λτδ, Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd και CLR Securities and Financial Services Ltd, έχει επίσης εγκριθεί στις 17 Δεκεμβρίου, 2008 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας.</p> <p>Η συμφωνία συμβουλευτικών επενδυτικών υπηρεσιών που διατηρούσε ο Όμιλος με τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών έληξε στις 28 Φεβρουαρίου, 2009 και δεν θα ανανεωθεί. Από 1 Μαρτίου, 2009 οποιαδήποτε συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες από τον Όμιλο προς τη Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών θα παρέχονται βάση συγκεκριμένων συμβολαίων.</p> <p>Στις 19 Μαρτίου, 2009 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση αξιόγραφων κεφαλαίου μέχρι € 250 εκ., ονομαστικής αξίας € 1.000, σε μία ή περισσότερες σειρές. Τα δικαιώματα και οι αξιώσεις των κατόχων των αξιόγραφων κεφαλαίου θα είναι μειωμένης εξασφάλισης (subordinated) και δευτερευούσης προτεραιότητας προς τις αξιώσεις των πιστωτών, που περιλαμβάνουν τους καταθέτες της Τράπεζας, αλλά θα έχουν προτεραιότητα έναντι των μετόχων της Τράπεζας. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου που θα εκδοθούν δεν θα έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα μπορούν, κατ' επιλογή της Τράπεζας, κατόπιν έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, να εξαγοραστούν στο σύνολό τους στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιοσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που ακολουθεί. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα φέρουν σταθερό επιτόκιο 7% και ο τόκος θα είναι πληρωτέος κάθε τρεις μήνες. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα προσφερθούν αρχικά σε περιορισμένο κύκλο προσώπων, σε επαγγελματίες επενδυτές και σε πρόσωπα τα οποία θα επενδύσουν τουλάχιστον € 50.000 έκαστο. Σε μεταγενέστερο στάδιο πιθανόν να εξετασθεί η προσφορά τους και στο ευρύ κοινό μέσω Δημόσιας Προσφοράς. Τα αξιόγραφα κεφαλαίου θα περιληφθούν στα Βασικά Ίδια Κεφάλαια της Τράπεζας μετά από σχετική έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Τράπεζα προτίθεται να υποβάλει αίτηση για εισαγωγή των αξιόγραφων κεφαλαίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.</p>																								
Λευκωσία, 26 Μαρτίου, 2009																									
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΓΕΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. Κ231260	ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΝΕΟΚΛΗΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ Α.Δ.Τ. 156006	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΜΙΛΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΑΣ Α.Δ.Τ. Χ501092/02	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ ΑΝΝΙΤΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ Α.Δ.Τ. 704873																						

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η
MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD ΚΑΤΕΣΤΗΣΕ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΣΤΟ
ΚΟΙΝΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2008 ΜΕΧΡΙ 26 ΜΑΡΤΙΟΥ 2009**

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
02/01/2008	Ανακοίνωση επιτοκίου Αξιογράφων Κεφαλαίου (LGCS) για την περίοδο 31/12/2007 – 30/03/2008	www.laiki.com
17/01/2008	Εξαγορά Egnatia Financial Services (Cyprus) Ltd από τη Λαϊκή Επενδυτική Ε.Π.Ε.Υ. Δημόσια Εταιρεία Λτδ	www.laiki.com
31/01/2008	Συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 14/02/2008 για να εξετάσει και εγκρίνει τα προκαταρκτικά αποτελέσματα του Ομίλου για το 2007	www.laiki.com
07/02/2008	Πώληση 53.532.184 μετοχών της Marfin Investment Group (MIG) στη Dubai Financial Group LLC προς € 7 ανά μετοχή	www.laiki.com
11/02/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Απάντηση ερωτήματος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Ελλάδος σχετικά με την πώληση μετοχών της MIG στη Dubai Financial Group LLC	www.laiki.com
14/02/2008	Έγκριση των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων του Ομίλου για το 2007 από το Διοικητικό Συμβούλιο	www.laiki.com
15/02/2008	Παρουσίαση των προκαταρκτικών οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου για το 2007 στους αναλυτές	www.laiki.com
20/02/2008	Πληρωμή τόκου των Αξιογράφων Κεφαλαίου (LGCS) στις 31/03/2008	www.laiki.com
26/02/2008	Λήψη απαραίτητων εγκρίσεων για την εξαγορά του 43% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc	www.laiki.com
28/02/2008	Τελικές Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας για το έτος 2007	www.laiki.com
03/03/2008	Ολοκλήρωση εξαγοράς του 42,86% του μετοχικού κεφαλαίου της Lombard Bank Malta Plc	www.laiki.com
05/03/2008	Ετήσιο Δελτίο για την περίοδο 28/04/2007 – 28/02/2008	www.laiki.com
06/03/2008	Διευκρίνιση για το ποσοστό που κατέχει στη Marfin Popular Bank Public Co Ltd (MPB) η The Royal Bank of Scotland Plc	www.laiki.com
07/03/2008	Συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 17/03/2008	www.laiki.com
18/03/2008	Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση Αξιογράφων Κεφαλαίου	www.laiki.com
19/03/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αύξηση ποσοστού της Morgan Stanley στο κεφάλαιο της MPB	www.laiki.com
21/03/2008	Ολοκλήρωση Αναδιοργάνωσης και Συγχώνευσης της Λαϊκής Κυπριακής Τράπεζας (Χρηματοδοτήσεις) Λτδ με τη MPB	www.laiki.com
27/03/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ε. Μπουλούτα, Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου	www.laiki.com
27/03/2008	Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έδωσε άδεια στη Dubai Financial Group LLC για αύξηση του ποσοστού που κατέχει στη MPB	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
27/03/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Πώληση μετοχών της MPB από τον κ. Μ. Φόρο, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου	www.laiki.com
31/03/2008	Παραίτηση του κ. Α. Μονετα από τη θέση του Προέδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας	www.laiki.com
31/03/2008	Η MPB μεταβίβασε τις μετοχές της MIG που κατείχε στη Dubai Financial Group LLC	www.laiki.com
01/04/2008	Οικονομικό Ημερολόγιο για το έτος 2008	www.laiki.com
03/04/2008	Παραίτηση του κ. Α. Βγενόπουλου από τη θέση του Προέδρου της Dubai Financial Group Southeastern Europe	www.laiki.com
21/04/2008	Έκδοση Αξιογράφων Κεφαλαίου – Επιτόκιο και εξαγορά Αξιογράφων Κεφαλαίου 2003 (LGCS)	www.laiki.com
21/04/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ε. Μπουλούτα, Διευθύνοντα Σύμβουλο Ομίλου	www.laiki.com
21/04/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com
22/04/2008	Σχέδιο Επανεπένδυσης του μερίσματος για το έτος 2007	www.laiki.com
22/04/2008	Ετήσια Γενική Συνέλευση και Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 15/05/2008	www.laiki.com
24/04/2008	Ετήσιο Δελτίο 2007	www.laiki.com
08/05/2008	Συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 29/05/2008 για να εξετάσει και εγκρίνει τα Οικονομικά Αποτελέσματα της περιόδου Ιανουαρίου – Μαρτίου 2008	www.laiki.com
16/05/2008	Αποφάσεις Ετήσιας και Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου ημερομηνίας 15/05/2008	www.laiki.com
16/05/2008	Προειδοποίηση Κέρδους για το έτος 2008	www.laiki.com
16/05/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com
16/05/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Πληρεξούσια για την Ετήσια και Έκτακτη Γενική Συνέλευση ημερομηνίας 15/05/2008	www.laiki.com
19/05/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com
20/05/2008	Τρόπος πληρωμής μερίσματος για το έτος 2007	www.laiki.com
20/05/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τη MIG	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
29/05/2008	Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου για την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2008	www.laiki.com
30/05/2008	Αναθεώρηση προβλέψεων κερδών για το έτος 2008	www.laiki.com
30/05/2008	Τιμή άσκησης του δικαιώματος επανεπένδυσης του μερίσματος του 2007 σε μετοχές της MPB	www.laiki.com
02/06/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Φ. Καρατζένη, Νομικό Σύμβουλο	www.laiki.com
02/06/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ε. Μπουλούτα, Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου	www.laiki.com
02/06/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
02/06/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com
09/06/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου: Πληρωμή τόκου και εξαγορά στις 27/06/2008	www.laiki.com
09/06/2008	Προσφορά και έκδοση Αξιογράφων Κεφαλαίου και εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ)	www.laiki.com
09/06/2008	Ενημερωτικό Δελτίο για την επανεπένδυση μερίσματος για το 2007 και την εισαγωγή των νέων μετοχών στο ΧΑΚ και Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ)	www.laiki.com
13/06/2008	Εισαγωγή μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω επανεπένδυσης μερίσματος	www.laiki.com
19/06/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου: Επέκταση της περιόδου αποδοχής αιτήσεων μέχρι τις 25/06/2008	www.laiki.com
23/06/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από την εισαγωγή νέων μετοχών λόγω επανεπένδυσης του μερίσματος για το 2007	www.laiki.com
25/06/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου: Επέκταση της περιόδου αποδοχής αιτήσεων μέχρι τις 27/06/2008	www.laiki.com
26/06/2008	Ρυθμιστικές αλλαγές της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου	www.laiki.com
09/07/2008	Αποτελέσματα της Δημόσιας Προσφοράς για τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2008	www.laiki.com
15/07/2008	Συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 28/08/2008 για να εξετάσει και εγκρίνει τα Οικονομικά Αποτελέσματα της περιόδου Ιανουαρίου – Ιουνίου 2008	www.laiki.com
18/07/2008	Έγκριση Διοικητικών αλλαγών από το Διοικητικό Συμβούλιο	www.laiki.com
22/07/2008	Συμφωνία στρατηγικής συνεργασίας της CNP Assurances και της MPB σε Ελλάδα και Κύπρο	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
25/07/2008	Εισαγωγή Αξιογράφων Κεφαλαίου αξίας € 116.159.000 στο ΧΑΚ	www.laiki.com
28/08/2008	Εξαμηνιαία Οικονομική Έκθεση του Ομίλου για την περίοδο Ιανουαρίου – Ιουνίου 2008	www.laiki.com
29/08/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Επιλογή κράτους μέλους καταγωγής	www.laiki.com
01/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ε. Μπουλούτα, Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου	www.laiki.com
01/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
02/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
03/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
03/09/2008	Ολοκλήρωση της εξαγοράς της Ρωσικής τράπεζας «ООО Rossiysky Promyishlenny Bank» (Rosprombank)	www.laiki.com
04/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
05/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
08/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
09/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
10/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
11/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
12/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
16/09/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2008 (CPBCS): Πληρωμή τόκου στις 30/09/2008	www.laiki.com
19/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Πώληση μετοχών της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com
19/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Πώληση Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης της MPB από τον κ. Δ. Σπανοδήμο, Διευθυντή Διεύθυνσης – Στρατηγική Ανάπτυξη Ομίλου	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
29/09/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
09/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τερέζα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
09/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Αντιγόνη Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
09/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τζοάννα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
09/10/2008	Στρατηγική Συνεργασία MIG, MPB και Wind Hellas	www.laiki.com
10/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
14/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Α. Βγενόπουλο, Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
14/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την Marfin Ζωής Α.Ε., η οποία έχει στενό δεσμό με τον κ. Ε. Μπουλουτά, Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου	www.laiki.com
21/10/2008	Η MPB, η Marfin Εγνατία Τράπεζα Α.Ε. και η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος Α.Ε. δεν χρειάζονται και δεν θα κάνουν χρήση της κρατικής βοήθειας	www.laiki.com
24/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τζοάννα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
24/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Αντιγόνη Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
24/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τερέζα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
24/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
24/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ν. Λυσάνδρου, Μη Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com
27/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
27/10/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Ν. Λυσάνδρου, Μη Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
04/11/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου (CPBCS) – Έκδοση Συμπληρωματικού Ενημερωτικού Δελτίου – Εισαγωγή τους στο ΧΑΚ	www.laiki.com
05/11/2008	Συνεδρία Διοικητικού Συμβουλίου στις 27/11/2008 για εξέταση, έγκριση και ανακοίνωση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2008	www.laiki.com
11/11/2008	Αύξηση του ποσοστού συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της Εσθονικής τράπεζας Margin Pank Eesti AS σε 52,838%	www.laiki.com
18/11/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Το Δ.Σ. της MPB ενέκρινε τη χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων προς τη Margin Egnatia Τράπεζα Α.Ε.	www.laiki.com
25/11/2008	Ενημέρωση του επενδυτικού κοινού – Δελτίο Τύπου της MIG	www.laiki.com
26/11/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Β. Θεοχαράκη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
27/11/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Α. Μυλωνά Χρίστου	www.laiki.com
27/11/2008	Οικονομικά Αποτελέσματα Ομίλου για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2008	www.laiki.com
28/11/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
28/11/2008	Αξιόγραφα Κεφαλαίου (CPBCS) – Πληρωμή τόκου στις 31/12/2008	www.laiki.com
01/12/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
01/12/2008	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Ι. Λανίτη	www.laiki.com
19/12/2008	Ολοκλήρωση συμφωνίας συνεργασίας της CNP Assurances και της MPB	www.laiki.com
23/12/2008	Διευκρίνιση κερδών σχετικά με την ολοκλήρωση συμφωνίας συνεργασίας της MPB και της CNP Assurances	www.laiki.com
16/02/2009	Συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 26/02/2009 για εξέταση των Προκαταρκτικών Αποτελεσμάτων για το έτος 2008	www.laiki.com
24/02/2009	Δελτίο Τύπου της MIG	www.laiki.com
26/02/2009	Προκαταρκτικά Αποτελέσματα του Ομίλου για το έτος 2008	www.laiki.com
27/02/2009	Απόφαση για καταβολή ή μη μερίσματος θα ληφθεί στις 26/03/2009	www.laiki.com
04/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την MIG	www.laiki.com
04/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com

Ημερομηνία	Θέμα	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
04/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τζοάνα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
04/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Τερέζα Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
04/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Αντιγόνη Λανίτη, θυγατέρα του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
05/03/2009	Αξιόγραφα Κεφαλαίου (CPBCS) – Πληρωμή τόκου στις 31/03/2009	www.laiki.com
06/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
06/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από τον κ. Μάριο Λανίτη, αδελφό του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
17/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Μείωση ποσοστού συμμετοχής της Tosca Fund στη MPB	www.laiki.com
20/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Ι. Λανίτη, σύζυγο του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
20/03/2009	Ανακοίνωση για έκδοση Αξιογράφων Κεφαλαίου	www.laiki.com
23/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Ι. Λανίτη, σύζυγο του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com
24/03/2009	Ανακοίνωση Ρυθμιζόμενης Πληροφορίας – Αγορά μετοχών της MPB από την κα Ι. Λανίτη, σύζυγο του κ. Πλ. Λανίτη, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ.	www.laiki.com